HANDELINGEN

DER

NEGENDE

VERGADERING VAN DE SYNODE

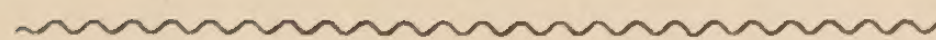
DER

Gereformeerde Kerk van Zuid-Afrika,

GEHOUDEN

IN DE KAAPSTAD, OP DINGSDAG, DEN 13DEN OCTOBER,

EN VOLGENDE DAGEN, 1857.

KAAPSTAD:

BIJ N. H. MARAIS, BOEKHANDELAAR, LANGESTRAAT.

1858.

Alleen die exemplaren worden voor echt erkend die de naamteekening hebben van den Hoog-Eerw. Actuarius Synodi.

SYNODALE HANDELINGEN.

EERSTE SESSIE.

De Scriba (Ds. A. Faure) had in de *Kerkbode* (drie maanden geleden) den dag bekend gesteld waarop deze Vergadering zoude worden gehouden, en Kerkeraden uitgenoodigd Afgevaardigden tot dezelve te benoemen.

Hij had de Afgevaardigden doen verzoeken tegen negen ure in de Consistoriekamer tegenwoordig te willen zijn.

Afgevaardigden op het bepaalde uur verschenen zijnde, zeide de Scriba, dat ingevolge Art. 17 (*c*), de Geloofsbrieven door hem moeten worden opgeëischt. Hij stelde echter voor, dat eer daartoe worde overgegaan, de naam des Heeren worde aangeroepen. Dit goedgekeurd zijnde, werd op zijn voorstel, de aftredende Voorzitter, Dr. Robertson, verzocht de Vergadering in den gebede te willen voorgaan. Door Dr. Robertson gebeden.

De Credentialen werden opgeëischt en voorgelezen. (Bijl.)

Uit dezelve bleek, dat uit de benoemden verschenen waren :—

Uit de Kaapstad, Ds. A. Faure en Dr. S. P. Heyns, en de Ouderlingen A. N. E. Changuion en O. J. Truter.

Van *Stellenbosch,*	Ds. T. J. Herold en de	Ouderling	J. J. S. de Villiers, Dz.
„ de *Paarl,*	„ G. W. A. van der Lingen,	„	S. J Minnaar,
„ *Malmesbury,*	„ J. C. Le Febre Moorrees,	„	H. H. Loedolff,
„ *Tulbagh,*	„ R. Shand,	„	P. P. du Plessis,
„ *Graaff-Reinet,*	„ A. Murray, Sen.,	„	J. H. Cloete,
„ *Swellendam,*	Dr. W. Robertson,	„	A. J. Muller,
„ *Caledon,*	Ds. P. K. Albertyn,	„	W. H. Theunissen,
„ *George, Uitenhage* en *Cradock* was niemand verschenen.			
„ *Beaufort,*	.. .. ..	„	A. P. Meiring, die, met overlegging van eenige documenten, den Leeraar van Beaufort hem toegezonden, verklaarde het Credentiaal niet te hebben gevonden.—Hij verkreeg zitting onder belofte te zullen zorgen dat het Credentiaal zoude worden ingediend.
„ *Somerset (West),*	Dr. F. J. Reitz en de	Ouderling	J. M. Theunissen, Sr.
„ *Worcester,*	.. .. ..	„	J. P. Jordaan, Sr.
„ *Somerset (Oost),*	.. .. ..	.. ..	, deelende de Leeraar van Burgersdorp aan de vergadering mede, dat de Afgevaardigde op de stoomboot was wachtende te Port Elizabeth.
„ *D'Urban,*	Ds. J. J. Beck en	Oud-ouderling	Jan van Schoor.
„ *Clanwilliam,*	Niemand.		
„ *Colesberg,*	Dr. S. Hofmeyr en	Ouderling	J. D. du Plessis.
„ *Wijnberg,*	„ P. E. Faure,	„	C. G. Blanckenberg,
„ *Glenlynden, Albanie* en *Stockenstrom* was niemand tegenwoordig.			
„ *Piketberg,*	Dr. J. W. L. Scholtz,	Ouderling	P. A. Rosssouw.

Van *Riversdale*, Ds. P. B. Borcherds, verklarende Ds. B. dat de afgevaardigde Ouderling door ongesteldheid verhinderd was de reis naar de stad te vervolgen.

,, *Bredasdorp*,	,, J. J. Brink en	Ouderling	N. J. Swart.
,, *Wellington*,	,, A. du Toit,	,,	L. P. J. Lochner.
,, *Prins Albert*,	,, J. H. Neethling, Hz.,	,,	J. D. de Villiers.
,, *Pietermaritzburg*,	Dr. H. E. Faure,	,,	G. J. Naudé.
,, *Winburg*,	.. .. ..	,,	A. H. le Roes.
,, *Richmond*,	.. .. ..	,,	W. J. Viljoen.
,, *Victoria*,	Ds. W. A. Krige,	,,	H. J. Wernich.
,, *Franschhoek*,	,, P. N. Ham,	,,	J. S. Hauman, Sen.
,, *Mosselbaai*,	.. .. ..	,,	James Jackson.
,, *Burgersdorp*,	,, J. Murray,	,,	H. S. van der Walt.
,, *Calvinia*,	,, N. J. Hofmeyr,	,,	N. S. Louw.
,, *Fauresmith*,	,, A. A. Louw,	,,	C. J. Liebenberg.
,, *Smithfield*,	,, P. Roux,		.. .. ..
,, *Bloemfontein*,	,, A. Murray, Jr.,	,,	J. D. Griesel.
,, *Napier*,	,, A. G. M. Kuys,	,,	Theunis B. de Bruyn.
,, *Alexander*,	,, W. F. Heugh,	,,	M. G. Human.

,, *Harrismith*, *Olifantshoek* en *Namaqualand* was geen Vertegenwoordiger verschenen.

,, *Ladysmith*,	Ds. D. van Velden en	Ouderling	J. A. B. van Zyl.
,, *Fraserburg*,	,, C. Bamberger,	,,	Jac. Olivier.
,, *Knysna*,	.. .. ..	,,	H. J. Barnard.
,, *Hopefield*,	,, J. H. Neethling, Jr.	,,	J. H. Albertyn.
,, *Middelburg*,	,, W. Murray,	,,	J. G. Kruger.
,, *Aliwal (Noord)*,	Niemand.		
,, *Robertson*,	.. .. ..	,,	E. C. le Roes.
,, *Oudtshoorn*,	Ds. T. J. van der Riet,	,,	H. F. Mulder.
,, *Darling*,	.. .. ..	,,	H. Bester.

Reflectie op den Consulent.

N.B. De Kerkeraad had twee Leden afgevaardigd—en dit strijdig zijnde met de wet—werd bepaald, dat zij het onderling zouden vinden wie de gemeente zou vertegenwoordigen. Naderhand door den Moderator aangemerkt zijnde over deze handelwijze van den Kerkeraad, waardoor een der Afgevaardigden in de onaangename verpligting werd gebragt zich te moeten verwijderen, daar nogtans in de officieele uitnoodiging de aandacht der Kerkeraden vooral bij het artikel der Ordonnantie is bepaald geworden, verklaarde de Consulent, "dat het in der haast was geschied."

,, *Ladysmith (Natal)* was er geen Vertegenwoordiger, doch werd naderhand gelezen een brief van den Kerkeraad, verklarende de oorzaak van de afwezigheid van den Afgevaardigde.

,, *Hoopstad*,	.. .. ..	Ouderling	A. P. de Clerk.
,, *Queenstown*,	Niemand verschenen.		
,, *Montagu*,	.. .. ..	,,	J. P. van Zyl.
,, *Ceres*,	.. .. ..	,,	A. J. van Wyk.
,, *Jansensville*,	Was er geen Afgevaardigde.		
,, *Midden Roggeveld*,	.. .. ..	,,	W. A. Visser.
,, *Simonsstad*,	.. .. ..	,,	D. G. Malherbe.
,, *Aberdeen*,	.. .. ..	,,	C. J. Rabie.
,, *Murrayburg*,	.. .. ..	,,	J. L. Conradie.
,, *Heidelberg*,	.. .. ..	,,	J. J. Gildenhuys.

Van *Dordrecht,* Niemand.
„ *Hanover,* .. .. .. Ouderling C. J. Viljoen.
Uit de gemeenten van het *Transvaalsche* was er niemand verschenen.

Tot de kiezing van een Voorzitter zullende overgaan, verklaarden de Afgevaardigden, dat vooraf elk Lid eenen naam zoude inleveren als Kandidaat, en dat uit de twee Kandidaten, die de meeste stemmen hadden, één zou worden verkoren. Overeenkomstig dit gevoelen bleek het, bij het opnemen der stembilletten, dat Drs. S. P. Heyns en P. E. Faure evenveel stemmen hadden. Voorzitter gekozen.

Dr. Heyns verzocht hierop dat voor hem niet mogte worden gestemd, waartoe hij zijne redenen noemde, en dat zijn naam op het tweetal niet zoude worden gesteld. De Afgevaardigden oordeelden echter, dat zijn verzoek niet kon worden toegestaan, en is bij het weder opnemen der stemmen gebleken, dat Dr. P. E. Faure door de meerderheid tot Voorzitter was verkoren.

Tot Assessor werd bij bloote meerderheid verkoren Ds. J. Murray.

De Moderatoren plaats genomen hebbende, werd gelezen een brief van Ds. J. Spyker (Bijl.), waaruit de Vergadering met zeer veel leedwezen vernam, dat zijn Wel-Eerw. door ligchaamsongesteldheid verhinderd werd de Vergadering te kunnen bijwonen. Brief van Ds. Spyker.

De Scriba maakte de Vergadering bekend, dat Ds. J. J. Brink door den Ring van Swellendam was benoemd, de Godsdienstoefening bij den aanvang dezer zittingen te verrigten; en daar het bekend was gemaakt, dat dezelve ten half twaalf ure zoude geschieden, en, ter bijwoning, de Overheid des lands en Leeraars der onderscheidene Protestantsche Gezindten waren uitgenoodigd (Bijl.), begaven de Leden zich naar de Kerk en namen plaats volgens ouderdom der Kerken. Ds. J. Brink treedt op als prediker.

De Godsdienstoefening nam een aanvang zoodra Zijne Excellentie de Gouverneur, Sir George Grey, was binnen getreden. Gouverneur.

Ds. J. Brink hield eene rede over Luk. x: 21, enz., met eene toespraak aan de leden der Synode, den Gouverneur, de Leeraars der andere gezindten en toehoorders in het algemeen. (Bijl.)

Bij het eindigen zijner rede en voor het nagebed deed de HEw. Præses eene toespraak aan de Leden der Kerkvergadering, en in het Engelsch aan Zijne Excellentie. (Bijl.) Toespraak van Præses.

Waarna door Ds. J. Brink met gebed, gezang en het uitspreken van den zegen de godsdienstoefening werd gesloten.

Na eene korte pauze de Leden weder vergaderd zijnde, werd op verzoek van den Scriba hem, tot hulp in zijne werkzaamheden, toegevoegd Dr. Robertson, en Di. Van der Riet en J. H. Neethling, Hz. Amanuenses den Scriba toegevoegd.

Door den HEw. Præses werden voorgelezen de navolgende Brieven, als:—

1. Van Ds. Fraser.
2. Van Ds. Ballot, beide zich verschoonende wegens het niet kunnen bijwonen dezer Vergadering (Bijl.)
3. Van den Privaten Secretaris van den Gouverneur (Bijl.), terwijl met betrekking tot dezen, op voorstel van den Predikant van D'Urban, besloten werd, dat op aanstaanden Dingsdag ten één ure de Synode, als een ligchaam, hare opwachting make bij Zijne Excellentie, en dat daarvan schriftelijke kennisgeving geschiede aan Zijne Excellentie (Bijl.)

Aangemerkt zijnde dat sommige geloofsbrieven, heden ingediend, slechts door den Leeraar waren onderteekend, en daar de Leeraars, die dat hadden gedaan, zeiden dat dit niet als noodzakelijk in het wetboek werd gevorderd, werden zij bepaald bij het Synodaal besluit van 1834, en de herinnering in de vorige Synode gedaan, dat dit behoorde in acht genomen te worden. Aanmerkingen op de Geloofsbrieven.

De Scriba, de geredigeerde Beschrijvingspunten aan den Hoog-Eerw. Præses voorleggende,* waarvan copijen aan de Leden werden uitgereikt, deed in geschrift verslag van

* *Zie Bijlaag A. achter deze Acta.*

eenige stukken, welke, hoewel in tijds hem toegezonden, onder de Beschrijvingspunten niet waren opgenomen, en andere brieven en stukken welke in de laatste dagen bij hem waren ontvangen, om aan deze Vergadering te worden voorgelegd. (Bijl.)

Scriba legt over de bij hem ontvangen stukken.

De Predikant van Stellenbosch stelde voor dat dit Verslag, met de daarin vermelde documenten, worde overgegeven aan eene Commissie, welke op overmorgen in haar rapport over dezelve zal hebben te adviseren, of en welke dier stukken onder de Beschrijvingspunten zullen worden opgenomen. De Vergadering neemt dit voorstel aan, en worden tot Leden dier Commissie benoemd Drs. Heyns en Hofmeyr, en Ds. Ham.

Verzoek van G. Kruger

Van Kerkeraad en Leeraar.

De Moderator las *twéé* brieven, één van G. H. J. Kruger, verzoekende te mogen blijven behooren tot de Parochie van Burgersdorp (Bijl.), een ander van den Kerkeraad van Weenen, behelzende een tweeledig verzoek, als: afscheiding van die Parochie van Pietermaritzburg en ordening van den Br. Guldenpfenning tot Leeraar van die Gemeente (Bijl).

De Predikant van Pietermaritzburg merkte aan dat te Weenen slechts eene Hulpkerk bestond en een Hulp-kerkeraad.

Over den inhoud van beide brieven zou nader worden beschikt.

Na het voorlezen der Notulen maakte de Moderator bekend, dat op morgen het Verslag der Synodale Commissie zou worden gelezen.

Het dankgebed werd gedaan door Ds. A. Murray, Sen.

TWEEDE SESSIE.

Woensdag, den 14*den October,* 1857.

Allen tegenwoordig.

Het gebed werd gedaan door den Assessor.

Notulen door wie te teekenen.

De Notulen gelezen en goedgekeurd zijnde, werd op voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet besloten, dat om tijd te besparen, dezelve alleen door den Præses, Assessor en Scriba zouden worden geteekend, in tegenwoordigheid der Vergadering, hetgeen terstond alzoo geschiedde.

Commissie benoemd om zitplaatsen te veranderen.

De Ouderling van de Kaapstad stelde voor, daar de Leden zoo moeijelijk konden verstaan, hetgeen er verhandeld werd, dat maatregelen worden beraamd eene verandering in de zitplaatsen te maken, om dat bezwaar te verhelpen.

Dat voorstel werd goedgekeurd, en de taak opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit de Ouderlingen van de Kaapstad en uit de Predikanten van Victoria en Stellenbosch.

De volgende Brieven werden door den Præses gelezen :—

Memorie van Ouderlingen van Calvinia.

1. Van de Ouderlingen van Calvinia, verzoekende dat het Consulentschap van de Gemeente van Midden Roggeveld worde opgedragen aan den Predikant van Fraserburg. (Bijl.)

Van P. Roos, Burger en Malberbe.

2. Van P. Roos, P. Burger, en Malherbe, verzoekende tot de Gemeente van Victoria te mogen blijven behooren. (Bijl.)

Van Stadler en Vermeulen.

3. Van D. Stadler, en F. N. Vermeulen, verzoekende tot de Gemeente van Sutherland te mogen behooren. (Bijl.)

Van Ds. G. W. Stegmann.

4. Eene Memorie van den Wel-Eerw. G. W. Stegmann, verzoekende met de Gemeente van St. Stephens Kerk, in onze Gereformeerde Kerk te worden ingelijfd. (Bijl.)

Van Swanepoel.

5. Eene Memorie van J. C. J. Swanepoel, verzoekende dat zijne plaats moge blijven behooren tot de Parochie Beaufort. (Bijl.)

6. Een Brief van Dr. S. Hofmeyr, met insluiting van eenige Beschrijvingspunten, verzoekende dat dezelve door de Synode in overweging mogen worden genomen. (Bijl.) Briefvan Dr. Hofmeyr.

7. Een Brief van Ds. J. F. Berrangé, te kennen gevende hoe hij door ongesteldheid verhinderd is geworden tot deze Vergadering te kunnen opkomen. (Bijl.) Van Ds. Berrangé.

De Vergadering besluit eenparig, op voorstel van den Predikant van Stellenbosch, "hare deelneming schriftelijk uit te drukken aan die Broeders, die kennis gegeven hebben hoe zij door ongesteldheid belet zijn geworden in dezelve tegenwoordig te zijn."

Het Reglement van Orde werd, op voorstel van den Predikant van de Kaapstad, voorgelezen, en daarop, ingevolge zijn voorstel, in discussie gebragt, hetgeen voorkomt in de Beschrijvingspunten XI, B. 1, "verzoek van roijering der woorden 'præadviseert op alles.'" Punt XI, B. 1, roijering van Art. 10[b]. Nadat breedvoerig hierover was gesproken door de Predikanten van de Paarl, Kaapstad, Colesberg, Bloemfontein, en de Ouderlingen van de Kaapstad en Colesberg gelijk ook de Scriba, hun gevoelen hadden te kennen gegeven, en de Predikant van de Kaapstad had voorgesteld dat uit Art. 10 : 6, worden geroijeerd de woorden, "præadviseert op alles," was er een Amendement van den Predikant van Victoria, dus luidende, "præadviseert waar men zulks noodig oordeelt;" terwijl de Predikant van de Paarl voorstelde, "dat het præadvies regt blijve, maar uitgeoefend worde door, tot ieder eenigzins duister of moeijelijk voorstel, inlichtingen te geven, den staat der kwestie aanschouwelijk te maken, zonder bijvoeging van woorden of teekenen, die doen blijken, tot welk gevoelen, voor of tegen, de Præadviseur overhelt."

De Præses het Wetsartikel voorlezende, waarin vervat is hetgeen de voorsteller van dit Amendement verlangde, werd besloten dat uit het Wetsartikel 10 : 6, worde weggenomen de bewoording "præadviseert op alles."

Het Rapport der Synodale Commissie voorgelezen zijnde (Bijl.), werd hetzelve, op voorstel van den Predikant van de Kaapstad, aangenomen; en op de door zijn Wel-Eerw. gedane vraag, op welke gronden het voorstel was gedaan omtrent de vertegenwoordiging der Kerk bij gelegenheden van Staat, werd voorgelezen hetgeen in de Acta der Commissie is aangeteekend, op bladzijde 288 seqq. Rapport der Synodale Commissie gelezen.

Na de pauze werd voorgelezen, en met veel belangstelling aangehoord, de Brief door Zijne Excellentie op gisteren geschreven aan Ds. J. Brink, en door zijn Wel-Eerw. aan den Præses overhandigd, welke bij de Archieven is bijgelegd. (Bijl.) Brief van den Gouverneur.

Het Rapport der Commissie, dezen morgen benoemd en aangesteld, om schikkingen omtrent de Zitplaatsen bij deze Vergadering te maken (Bijl.), gelezen en aangenomen zijnde, werd zij verzocht het aanbevolene te laten tot stand brengen. Commissie van zitplaatsen.

De Præses de aandacht der Vergadering bepaald hebbende bij die zaken, in de Beschrijvingspunten vermeld, waaromtrent zijn Hoog-Eerw. het noodig oordeelde dat Commissiën werden benoemd, die daarop rapport zullen indienen, zoo werd :—

1. Met betrekking tot hetgeen onder Hoofdstuk V., Leeraarsambt voorkomt :—"Verzoek van den Eerw. J. A. Stegmann, tot leeraar onzer kerk te worden aangenomen:" Verzoek van Ds. J. A. Stegmann Gelezen het verzoek zelve, opgeteekend in de Acta der Synodale Commissie (pag. 345, seqq.), en besloten, dat zijn verzoek zal worden toegestaan, onder die bepalingen en voorwaarden, als geschied is bij een dergelijk verzoek in de vorige Synode, en werd deze zaak opgedragen aan eene Commissie, aan Commissie opgedragen, bestaande uit de Predikanten van D'Urban, Caledon, Tulbagh, en Piketberg, en den Ouderling van Stellenbosch, die in acht zullen nemen het voorgeschrevene in de Synodale besluiten van den 16den October 1852; zij zal rapport den 17 te rapporteren. hebben in te brengen op Zaturdag, den 17den dezer.

2. Ten opzigte van "het verzoek van den Heer R. J. Gregorowski, tot Leeraar onzer kerk te worden aangenomen," (Beschrijvingspunt V : 1), Verzoek van R. Gregorowski. werd het verzoek gelezen, gedagteekend den 8sten Mei 1857, met de daarbij gevoegde Ordenings Acte; ook, op verzoek van den Predikant van Oudtshoorn, hetgeen over

de zaak staat aangeteekend in de Notulen van den Swellendamschen Ring, den 13den October, des jaars 1856, en werden in eene Commissie aangesteld "om over het verzoek zelf" te rapporteren, de Predikanten van Prins Albert, Paarl, en Graaff-Reinet.

Verzoek van P. Huët.

3. Met betrekking tot V: 3: "Verzoek van den Theol. Kand. P. Huët, het examen af te leggen om tot het leeraarsambt te worden toegelaten," werd de vraag gedaan of hij voldaan hebbe aan het vereischte van Art. 62: 6; en dit bevestigd zijnde door den Actuarius, ook door het lezen van eenen brief door de Synodale Commissie aan hem (Kandidaat) gerigt, gedagteekend den 27 Januarij, 1855, zoo werd door den Leeraar van de Kaapstad voorgesteld, dat zijn verzoek worde toegestaan; terwijl, overeenkomstig *Art.* 62: 4, tot eene Commissie, die het examen afnemen zal, benoemd en aangesteld worden, de Predikanten van de Kaapstad (Dr. Heyns), Graaff-Reinet, Oudtshoorn, en Calvinia, en de Ouderling Changuion. De Broeder Ouderling gaf zijne redenen te kennen, waarom hij vooral verlangde, dat een ander lid in zijne plaats worde benoemd, waarin de Vergadering niet heeft bewilligd.

Voorstel.

Commissie benoemd.

Het werd aan de Commissie opgedragen, onderling te bepalen, in welke vakken door elk hunner zal worden geëxamineerd, overeenkomstig Art. 62: 11, en dat zij dit vooraf aan de Vergadering bekend make; ook dat zij op morgen berigte wanneer zij het examen zal kunnen afnemen. Gevraagd zijnde of het bepaalde (in Art. 62: 4) *Voor de Synode* (Coram Synodo) ook beteekent ten aanhoore *van het publiek*, werd daarop ontkennend geantwoord en bepaald, dat bij het examen de deuren zullen worden gesloten.

Memorie van Ds. G. W. Stegmann aan Commissie.

4. Omtrent de Memorie van Ds. G. W. Stegmann, dezen morgen gelezen (Bijl.), werd besloten, op voorstel van den Predikant van de Kaapstad, die te stellen in handen eener Commissie, om daarop te rapporteren, heden over *acht* dagen, wordende daartoe benoemd de Predikanten van Swellendam, Pietermaritzburg en Colesberg, en de Ouderlingen O. J. Truter en J. H. Cloete.

Appél van N. Vos en anderen.

5. Hetgeen voorkomt in Punt IV: 11, 12: "Appél van N. G. Vos," en "Appél van J. C. Faure, Sen.," enz., werd, om rapport daarover uit te brengen, op aanstaanden Dingsdag, opgedragen aan den Hoog-Eerw. Assessor, de Predikanten van Ladysmith, Smithfield, en den Ouderling van Tulbagh.

Klagte tegen Ring van Tulbagh.

Commissie verslag te doen op Dingsdag den 20sten.

6. Het genoemde in Punt IV: 13, "Bezwaar over de handelwijze van den Tulbaghschen Ring, die geweigerd heeft onderzoek te doen naar eene klagte van onzedelijkheid," werd opgedragen aan de Predikanten van D'Urban, Bloemfontein, en Alexander, en den Ouderling van Wijnberg, zullende het rapport worden ingeleverd op Dingsdag aanstaande.

Klagte tegen Ring van Swellendam.

Commissie op 22sten te rapporteren.

7. Punt IV: 14, 15, "Klagte tegen den Ring van Swellendam, van wege handelingen, als in strijd, enz," en "Klagte tegen den Scriba van den Swellendamschen Ring," werd gesteld in handen der Predikanten van Somerset (West), Piketberg, en Middelburg, en den Ouderling van Stellenbosch, om op Donderdag, den 22sten, daarop te rapporteren.

Klagte van Kaapstadsche Rings Commissie.

8. Aan de Ouderlingen van Malmesbury, de Paarl, en de Predikanten van Riversdale en Fauresmith, werd opgedragen het vermelde in Punt IV: 10, "Beroep van de Kaapstadsche Rings Commissie, op de aanstaande te houdene Synode, in de zaak der afscheiding van Villiersdorp van Franschhoek," enz., zullende rapport worden uitgebragt op Donderdag, den 22sten dezer.

Sommige leden gaven hun verlangen te kennen dat de Vergadering een uur vroeger dagelijks aanvange; weder anderen dat die blijve, zoo als thans; en anderen dat er geene pauze zijn zoude; waarop door de meerderheid—op voorstel van den Ouderling van

Graaff-Reinet—besloten werd, dat de Vergadering zoude beginnen ten *negen* ure, en sluiten ten *vier* ure, en dat er één uur tusschenpoozing zijn zal.

Werd gelezen eene memorie van J. N. Kruger, en anderen. (Bijl.) Memorie van J. N. Kruger.

De Afgevaardigden werden uit naam van de Quæstors der Ringen door den Præses verzocht, het gehevene zoo voor het Synodale als Predikanten Weduwen Fonds aan hen te verantwoorden.

Het rapport van den Actuarius op morgen te worden gelezen.

Na de resumtie der Notulen werd het dankgebed gedaan door den Hoog-Eerw. Præses.

DERDE SESSIE.

Donderdag, den 15*den October.*

Allen present.

Na het gebed door Dr. Heyns werden de Notulen geresumeerd en geteekend.

Op voorstel van den Scriba, dat het besluit omtrent de teekening der Notulen, eerst heden in werking worde gebragt, en het wenschelijke te kennen gevende dat de autographen, gelijk van vroegere Vergaderingen der hoogste Kerkbesturen, zoo ook van deze, als een historisch reliek zouden worden bewaard, werden de Notulen der eerste sessie, op gisteren geresumeerd, door allen geteekend. De notulen der eerste sessie door allen geteekend.

De Afgevaardigde van Clanwilliam, de Br. G. J. Smit, verhinderd zijnde bij de opening tegenwoordig te zijn, leverde heden zijn credentiaal in (Bijl.), en nam sessie. Afgevaardigde tegenwoordig van Clanwilliam.

De Præses deelde aan de Vergadering mede, dat de Ouderling van Malmesbury, betrokken zijnde als Lid van den Tulbaghschen Ring, in zaken voor denzelven behandeld, geen deel kon nemen in het onderzoek, opgedragen aan de Commissie, op gisteren benoemd, om te rapporteren van hetgeen voorkomt in Punt IV: 10, weshalve, in zijne plaats, als lid dier Commissie benoemd werd de Ouderling van Beaufort. Waarom Ouderling van Malmesbury wordt ontslagen.

Ook werd in de plaats van den Hoog-Eerw. Assessor tot Lid der Commissie, aan wie de overweging was opgedragen van Punt IV: 11, 12: "Appel," enz., benoemd de Predikant van Bredasdorp, zullende bij de overweging van het rapport dier Commissie, de Assessor het Præsidium moeten waarnemen, zijnde de Hoog-Eerw. Præses als Lid van den Kaapstadschen Ring in die zaak betrokken. Wie in plaats van den Assessor is benoemd in eene Commissie.

De volgende sedert gisteren ontvangen documenten, werden gelezen:—

1. Memorie van P. Pienaar, verzoekende godsdienstige voorregten te Beaufort te mogen blijven genieten, hoewel zijne plaats tot Murrayburg blijft behooren. (Bijl.) Memorie van P. Pienaar.
2. Van den Predikant van Caledon, verzoekende sanctie op eene overeenkomst, getroffen door den Kerkeraad dier gemeente, en de gemeente uit de kleurlingen verzameld door den Heer Knobel. (Bijl.) Van Predikant van Caledon.
3. Van J. H. Blanckenberg, verzoekende dat zijne plaats worde getrokken tot de Parochie van D'Urban. (Bijl.) Van J. H. Blanckenberg.

Op voorstel van den Predikant van Bloemfontein werd besloten, alle inkomende stukken voortaan te stellen in handen eener Commissie, die dezelve nazie en daarover rapportere. Tot die Commissie werden benoemd de Predikanten van Swellendam, Oudtshoorn en Prins Albert. Staande Commissie tot onderzoek van inkomende stukken.

Door den Predikant van Pietermaritzburg werd voorgesteld: "Dat, ter besparing van tijd en ter bespoediging in de afdoening der zaken, er vastgesteld worde, dat geen Lid der Vergadering *tweemaal* over dezelfde zaak zijn gevoelen zal mogen uitbrengen, tenzij hij de Voorstel van Predikant van Pietermaritzburg.

voordrager is van een voorstel, wanneer aan hem de gelegenheid zal worden gegeven, bij het einde der beraadslagingen daarop te repliceren."

Dit op morgen te overwegen.

Rapport gelezen van Actuarius.

Op voorstel van den Actuarius werd zijn rapport door den Assistent Scriba (Dr. Robertson) voorgelezen (Bijl.),* en na de lezing, op voorstel van den Predikant en Ouderling van de Kaapstad, aangenomen.

De Predikant van Colesberg verlangde dat het rapport zou worden gedrukt en onder de Leden uitgereikt.

Voorstellen daarover.

De Predikant van de Kaapstad, " dat het aan eene Commissie worde opgedragen, die de hoofdzaak van het wetenswaardige, daarin voorkomende, in de *Kerkbode* zoude bekend stellen."

De Vergadering vereenigde zich echter met het gevoelen van den Assessor, dat de overweging hiervan worde uitgesteld tot dat de Vergadering zou overgaan om te beraadslagen over een, door den Predikant van Colesberg ingeleverd, voorstel over het drukken van de Acta van vroegere Vergaderingen.

Op verzoek van Predikant van de Kaapstad stukken daaruit gelezen.

Beweerde van den Predikant van Stellenbosch

Op verzoek van den Predikant van de Kaapstad werd gelezen, hetgeen ten opzigte van Ceres, is vermeld in dat rapport (hoofdstuk II: 13), en, op verzoek van den Predikant van Stellenbosch, werd gelezen de brief van de donateurs van de drostdijgebouwen te Stellenbosch, gemeld in Hoofdstuk IV: 21, waarna hij verklaarde, daarvan niets te hebben geweten en te twijfelen of de teekenaars wel aandeel in die gebouwen hadden. De Præses verklaarde dat de brief de naamteekeningen droeg van 142 teekenaars—dat dit bovendien eene zaak is, waarmede de Vergadering zich niet wel kan inlaten en die beschuldiging de teekenaars aanging.

Dank aan Actuarius.

Op voorstel van den Predikant van Oudtshoorn, betuigde de Vergadering haren dank aan den Actuarius voor zijne verrigtingen, door op te staan.

Voorstel omtrent de Kweekschool.

De Predikant van Graaff-Reinet stelde het navolgende voor :—" Daar het uit het Rapport van de Synodale Commissie is gebleken, welke vruchtelooze pogingen zij heeft aangewend om aan den haar opgedragen last te voldoen, om door de aanstelling van twee Professoren uit Holland, de Theologische Kweekschool in werking te brengen, zoo roijere de Synode dat gedeelte van haar besluit, waarin bepaald is, dat de twee eerste Hoogleeraars uit Holland moeten worden beroepen, ten einde de Synodale Commissie in staat te stellen, om onmiddelijk aan den haar opgedragen last te voldoen, en zonder verder verwijl de Theologische Kweekschool op te rigten."

Commissie van zitplaatsen bedankt.

De dank der Vergadering werd toegebragt aan de Commissie ter verandering der zitplaatsen, voor de wijze waarop zij de haar opgedragen taak heeft volbragt.

Verandering in het Reglement van orde voorgesteld.

Na de pauze stelde de Predikant van Colesberg voor, met betrekking tot de reeds gemaakte veranderingen in eenige artikels van het Reglement van Orde, dat de volgende zinsnede worde gevoegd bij Art. X: 18 :—" Synodale Vergaderingen worden slechts door den Voorzitter, Assessoren en Scriba geteekend, behalve *de eerste* zitting, hetgeen door allen geschiedt," zullende dit voorstel nader worden overwogen.

De Præses bepaalde de aandacht der Vergadering bij Punt V: 4 :—" Er worde eene Commissie benoemd, om, staande de Synode," enz., waarbij aan de Afgevaardigden des Kaapstadschen Kerkeraads gelegenheid gegeven werd tot voorlichting van hun voorstel. Na eens gesproken zijnde over V: 4 en VI: 1, kondigde de Præses aan, dat het voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet op morgen zou worden overwogen in vereeniging met Punten VI: 1 en V: 4.

Verzoek van de inwoners van Riebeekskasteel.

Ten fine van rapport werd aan eene Commissie, bestaande uit de Predikanten van Napier, Fraserburg en Somerset (West), en den Ouderling van de Paarl, opgedragen Punt IV: 16 :—" Verzoekschrift van F. B. le Roex en andere Mans-lidmaten," enz., zullende dit rapport geschieden op Vrijdag, den 23sten dezer.

* *Zie Bijlaag B. achter de Acta.*

De Commissie in wier handen was gesteld het verslag van den Scriba dezer Vergadering, met de daarin vermelde stukken, levert haar verslag in. (Bijl.) Het werd gelezen en besloten overeenkomstig haar adres te handelen :— Rapport van Commissie

1. Met de twee Beschrijvingspunten, getiteld: " Appel van eenige personen, door den Predikant van Victoria genoemd ;"
2. Met de klagt van J. H. Coetzee ; Klagte van J. H. Coetzee.
3. Te behandelen ;—omdat klager en beklaagde verklaren voldaan te hebben aan Art. 188, dat bij de benoeming der klagte niet was gebleken. Van Ladysmith en Swellendam.

De Commissie van de overige stukken geen berigt gegeven hebbende, worden die thans *voorgelezen*, als :—

1. De brief van Ds. J. Spijker, meldende onder zich nog te berusten de som van £23 3s. 8d. van de vroeger bestaande Commissie van Opvoeding. (Bijl.) Besloten daarover te beschikken, wanneer behandeld zal zijn Punt VIII : 2 : " Er geschiede eene vernieuwde poging," enz. Brief van Ds. Spyker.
2. Brief van de Gemeente der Kleurlingen te George. (Bijl.) De inhoud nader te overwegen. Memorie van kleurlingen te George.
3. Eene memorie van den Kerkeraad van de Knysna (Bijl.), aandringende op de aanneming van den Eerw. Gregorowski.—Dit stuk werd gesteld in handen der Commissie, belast om te rapporteren op een verzoek van denzelfden aard door den Heer Gregorowski zelf gedaan, als vermeld in Punt V : 1. Memorie van deKnysna aan Commissie over punt V : 1.
4. Memorie van den Oud-diaken C. Raath. (Bijl.)—Besloten te stellen in handen van de Predikanten van Malmesbury, Pietermaritzburg en Franschhoek, die zullen hebben te berigten of er gronden bestaan, waarom de zaak door de Synode zal dienen behandeld te worden. Memorie van C. Raath aan Commissie.
5. Memorie van Kerkeraadsleden van Sutherland (Midden Roggeveld) (Bijl.), verzoekende dat hunne gemeente niet moge worde getrokken tot den Ring van Beaufort, maar blijve behooren tot den Tulbaghschen.—Opgedragen aan de Predikanten en Ouderlingen behoorende tot de Ringen van Tulbagh en Beaufort, om daarover te confereren. Het rapport in te dienen op Donderdag, den 26sten dezer. Memorie van Kerkeraad van Sutherland ; Commissie te rapporteren den 26sten.
6. Memoric van P. du Toit, behelzende klagte, gevende memorialist te kennen, dat hij strijdig hebbe gehandeld met de wetsbepalingen in het inzenden van dezelve.—De Ouderling van Stellenbosch stelde voor, dat die worde aangenomen, en aan eene Commissie opgedragen. De Predikant van de Kaapstad, dat die niet worde aangenomen, en overeenkomstig het verzoek zelf van den memorialist, dat hem de documenten worden teruggezonden.—Dit voorstel wordt aangenomen. Memorie van P. du Toit niet aangenomen.
7. Een klagtschrift van den Diaken W. A. van der Byl.—Daar uit de correspondentie van den Actuarius is gebleken, dat de klager was bekend gemaakt wat er te observeren zij bij het inbrengen van klagten, en in dit geval de mindere Kerkbesturen niet alleen zijn voorbijgegaan, maar ook de beklaagde geen kennis heeft ontvangen van de klagten, welke tegen hem worden ingebragt, zoo werd, op voorstel van den Predikant van de Kaapstad, besloten, dat dit stuk niet worde aangenomen. Klagte van W. A. v. d. Byl niet aangenomen.
8. Brief van de Conferentie van de Fransche Zendelingen in het Basutoland, gedateerd 22sten Junij (Bijl.), werd niet gelezen, maar besloten te doen uitstellen en lezen, wanneer zal worden behandeld Punt VII : 3. Brief van conferentie der Fransche Zendelingen, wanneer te overwegen.
9. Ook werden niet gelezen de aanmerkingen van den Kerkeraad van Swellendam (Bijl.), en besloten dat het zal geschieden, wanneer men zal behandelen Punt VII : 2 :—" Kennisgeving van L. Witsteyn," enz. (Bijl.) Aanmerkingen door Kerkeraad van Swellendam op geschrift van L. Witsteyn.

Brief van Moderator van Presbyterium in Kafferland—

10. Brief van den Moderator van het Presbyterium der Vrije Kerk van Schotland in Kafferland, gedateerd 27sten Sept. 1857 (Bijl.), aan den Moderator dezer Vergadering gerigt.—Dit met veel belangstelling aangehoord zijnde, stelde de Predikant van Pietermaritzburg voor, dat de inhoud in overweging worde genomen, wanneer behandeld zal worden Punt VII : 1 :—" Over zendingwerk," enz.

wanneer den inhoud te overwegen.

De Præses verklaarde niet alleen den inhoud dezer mededeeling in overweging te zullen nemen, maar ook te zullen voorstellen, dat dezelve worde beantwoord door de Commissie van Buitenlandsche Correspondentie, wanneer die zal zijn aangesteld.

Memorie van inwoners van Riebeekskasteel aan Commissie te rapporteren op Vrijdag, 23sten.

11. Het verzegeld paket bleek te zijn eene memorie van eenige lidmaten der Malmesburysche Gemeente, bewoners van Riebeekskasteel, zich verklarende tegen de afscheiding van die gemeente. (Bijl.)—Besloten dezelve te stellen in handen der Commissie, benoemd om te rapporteren over hetgeen voorkomt in Punt IV : 16 :—" Verzoekschrift," enz.

Wanneer Huët zal worden geëxamineerd.

De Commissie benoemd tot het examineren van den Kandidaat Huët, levert verslag in van de onderling gemaakte schikkingen (Bijl.), en berigt dat zij bepaald heeft heden over *veertien* dagen het examen af te nemen.

De Præses deelt mede, dat op morgen zal behandeld worden het voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet, en hetgeen gemeld is in punt V : 4 en VI : 1.

Het dankgebed wordt gedaan door Ds. J. H. Neethling, Hz.

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

VIERDE SESSIE.

Vrijdag, den 16*den October.*

Allen tegenwoordig behalve den afgevaardigden Ouderling O. J. Truter.

Het gebed door Ds. Van der Lingen gedaan zijnde, werden de notulen der vorige zitting geresumeerd,—

Klagte van Coetzee.

Waarop de Predikant van de Paarl zijne ontevredenheid te kennen gaf, dat de klagte van den Heer Coetzee op gisteren aan de Vergadering niet was voorgelezen, en aanteekening verzocht, dat hij tegen de verwerping daarvan had gestemd.

Voorstel over de klagte tegen Ds. Beck.

De Predikant van Pietermaritzburg leverde vervolgens een schriftelijk voorstel in van den volgenden inhoud :—" De Synode geve haar leedwezen te kennen, dat er op gisteren een stuk in deze Vergadering is voorgelegd, waardoor het gedrag van den Wel-Eerw. Beck in een nadeelig licht was gesteld, zonder dat hem de gelegenheid was gegeven zich daartegen te kunnen verdedigen." Dit voorstel werd ondersteund door Dr. Heyns, en door eene groote meerderheid aangenomen, nadat eenige woorden daarover waren gewisseld.

De Voorzitter leide hierop ter tafel een ander voorstel van den Predikant van Pietermaritzburg, op gisteren aangekondigd, hetwelk, na eenige discussie, door laatstgenoemde werd teruggetrokken.

Theologische Kweekschool.

V : 4.

Het voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet, met betrekking tot de Theologische Kweekschool, waarvan eveneens op gisteren kennis was gegeven, werd nu te berde gebragt, in verband met Beschrijvingspunt V : 4, behelzende het voorstel van den Eerwaarden Kerkeraad van de Kaapstad :—" Er worde eene Commissie aangesteld, om, staande de Synode, middelen te beramen tot het voorzien op een ruimeren voet, dan tot dusver heeft kunnen geschieden, in het godsdienstig onderwijs der leden van ons Kerkgenootschap, en tevens in een bestendigen aanvoer van beroepbare Leeraars, geëvenredigd in getal aan de jaarlijks toenemende behoefte der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk in de
~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

kolonie." Alsmede met Beschrijvingspunt VI: 1:—" De Synode kome tot zoodanig besluit, dat de Theologische Kweekschool, zonder langer uitstel, in werking trede," voorgesteld door de Eerwaarde Kerkeraden van Calvinia en Swellendam. VI: 1.

Discussie.

De Predikant van Graaff-Reinet gaf hierop nadere inlichting op dit zijn voorstel, en beweerde, dat de voorwaarde om de Hoogleeraren uit Holland te beroepen, de voornaamste hinderpaal was geweest, waarom gemelde Kweekschool tot dusver niet tot stand was gebragt.

Zijn Wel-Eerw. werd ondersteund door den Predikant van Swellendam, die in eene breedvoerige aanspraak de voordeelen trachtte aan te toonen, welke er aan verknocht waren, dat de Hoogleeraren uit de predikanten onzer Nederduitsch-Gereformeerde Kerk in deze volkplanting gekozen zouden worden, houdende hij zich overtuigd, dat er onder hen mannen waren, bekwaam om deze gewigtige taak op zich te nemen, en besluitende met den wensch, dat aan de Synodale Commissie de magt werd verleend, om dadelijk maatregelen te nemen om deze zaak tot stand te brengen, en uit de predikanten onzer kerk de keus der Hoogleeraren voor het Seminarium te doen.

De Ouderling afgevaardigde der Kaapstad, Dr. A. N. E. Changuion, repliceerde daarop en beweerde, in eene breedvoerige aanspraak, dat de drie stellingen, welke hij in een uitgegeven pamphlet had trachten te betogen, namelijk:—

1. Dat de Theologische Kweekschool niet noodzakelijk was;
2. Dat de poging om dezelve in deze volkplanting op te rigten en in stand te houden, waarschijnlijk mislukken zou;
3. Dat het bestaan daarvan in deze kolonie voor de Nederduitsch-Gereformeerde Kerk niet weldadig, maar veeleer schadelijk zoude zijn;

niet op eene voldoende wijze waren weerlegd door diegenen, welke met den spreker in pennestrijd waren getreden. Gaf vervolgens zijne vrees te kennen, dat zoodanig eene inrigting tot verval van den leeraarsstand en tot scheuring in de kerk aanleiding zoude geven. Verklaarde dat de uitdrukking *aanvoer* niet synonyme met *invoer* moest worden beschouwd in het voorstel van den Kerkeraad der Kaapstad, en dat daarom predikanten in deze volkplanting niet worden uitgesloten. Merkte aan, dat de verandering voorgesteld door den Afgevaardigde van Graaff-Reinet, eene der voornaamste voorwaarden verbrak, waaronder de inteekenaren hunne penningen hadden gecontribueerd tot oprigting der Kweekschool. Eindelijk vestigde de spreker de aandacht op het voorstel van Dr. Heyns in de laatstgehoudene Synode gedaan (zie *Acta Synodi* van 1852, p. 25), en zich beklagende dat dat voorstel niet in rondvraag was gebragt, besloot de spreker met voor te stellen: "Dat aan het voorstel van den Kerkeraad van de Kaapstad worde voldaan." Emendatie voorgesteld.

De Predikant van Calvinia vroeg daarop het woord, en sprak breedvoerig over de geschiedenis der Kweekschool sedert 1824, om aan te toonen, dat van af dien tijd reeds, het voornemen was opgevat om zoodanig eene inrigting tot stand te brengen; dat deze zaak behandeld was in de Synodale Vergadering van dat jaar, zoo wel als in die van 1826, 1829, 1834, 1847 en 1852, en dat de aanzienlijkste leden der kerk en helderstziende mannen (namelijk de waarnemende Voorzitter van den Wetgevenden Raad en de Spreker van het House of Assembly), voorstanders daarvan waren geweest. Voorts wijdde de spreker uit over de dringende behoefte welke daaraan blijft bestaan, daar er reeds zoo vele vacante gemeenten bestonden, en ons kerkgenootschap zich gedurig uitbreidde, en in die behoefte beter kon worden voorzien door predikanten in een Seminarium hier te lande opgekweekt, dan door die van Holland aangevoerd. Eindelijk poogde de spreker den zegenrijken invloed aan te toonen welke de Theologische Kweekschool waarschijnlijk zoude uitoefenen op de toekomst van Kerk en Staat, en besloot met te verklaren, dat vijf leden der Paarlsche gemeente hunne bereidwilligheid hadden te kennen gegeven, om de renten van £1000 te geven tot bevordering van dit doeleinde.

De Predikant van de Paarl antwoordde op hetgeen door den laatsten spreker was beweerd, en beschouwde het min wenschelijk om van het grondplan af te wijken. Ontkende dat alles door de Synodale Commissie was gedaan, hetgeen gedaan had kunnen worden.

Eene deputatie had naar Holland kunnen gezonden worden. Verklaarde verder, dat het salaris van £300 niet voldoende was voor de te beroepen Professoren. En dat de verandering, voorgesteld door den Predikant van Graaff-Reinet, aanleiding zou kunnen geven tot het verbannen van het Nederduitsch uit ons Kerkgenootschap.

De afgevaardigde Ouderlingen van Colesberg, Calvinia, Fauresmith, Hanover, Beaufort en Heidelberg zeiden daarop, dat zij instemden met hetgeen door de Predikanten van Graaff-Reinet, Swellendam, Calvinia en Burgersdorp waren te berde gebragt.

De Predikant van Victoria verklaarde hierop, dat hij door zijnen Kerkeraad was gelast om er op aan te dringen, dat de Theologische Kweekschool nu of nooit moest tot stand komen; terwijl de afgevaardigde Ouderling van Swellendam vervolgens kennis gaf, dat hij van een minvermogenden persoon de som van £15 had ontvangen, ter bevordering van dit oogmerk; welke som hij ook na afloop der Vergadering aan den Quæstor Synodi overhandigde.

De Predikant van Victoria vestigde voorts de aandacht der Synode op de Acta van 1852 (zie Acta Synodi 1852, p. 27), ten einde zijne redenen bekend te stellen waarom hij tegen het oprigten van beurzen had gestemd.

De Voorzitter las nu uit de Handelingen der Synode van 1847, hetgeen aangeteekend was (zie Acta Synodi, p. 75 seqq.) nopens de oprigting der Kweekschool, en gaf zijn voornemen te kennen om nu het voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet aan eene stemming te onderwerpen. Vooraf zoude hij echter laten stemmen over de emendatie van den afgevaardigden Ouderling der Kaapstad :—"Dat aan het verzoek van den Kerkeraad der Kaapstad worde voldaan."

Tweede emendatie.

De Predikant van de Paarl stelde daarop als eene tweede emendatie voor :—"Dat het voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet worde aangenomen, onder bepaling dat er waarborg zal worden gegeven, dat het Nederduitsch bij de Kweekschool zal in stand gehouden worden, niet alleen door de officieele handelingen der Professoren, maar ook door het Nederduitsch spreken in hunne huisgezinnen en op de studenten collegiën."

De Scriba stelde als emendatie op deze emendatie voor :—"Dat de woorden *hunne huisgezinnen* worde uitgelaten," welke hij echter terugtrok, nadat de Predikant van de Paarl verklaard had, dat hij daarop niet zoude aandringen, en in plaats dezer woorden, de uitdrukking *huiselijk leven* wilde gebruiken.

Door den Predikant van Ladysmith werd voorgesteld, om "de zaak der Kweekschool te verdagen, opdat de leden der Vergadering, na al het gehoorde, daarover nadenken en elkanders wederkeerige voorlichting beter leeren verstaan." Dit voorstel werd echter door de meerderheid verworpen.

Deze niet aangenomen.

De emendatie van den Predikant van de Paarl aan eene stemming onderworpen zijnde, waren er 40 tegen en 36 voor dezelve. Daarop deelden de Afgevaardigden van de Paarl mede, dat "de Kerkeraad van de Paarl protesteert tegen eenige verandering welke de Synode mogte maken in de bepalingen omtrent het oprigten van eene Kweekschool; welke bepalingen gemaakt zijn door de Synodale Vergaderingen van 1847 en 1852; mitsgaders door de Synodale Commissie in 1850, in zoo ver zulke verandering eenigermate strekken kan om het gebruik der Nederduitsche taal in de Nederduitsch-Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika, min of meer, te belemmeren of te verminderen."

Ook niet eerste emendatie.

De emendatie van den afgevaardigden Ouderling van de Kaapstad ter stemming gebragt zijnde, werd verworpen door 56 tegen 20 stemmen. In de minderheid stemden, behalve den Ouderling der Kaapstad, de Predikanten van Franschhoek, Napier en Somerset (West). Het oorspronkelijk voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet werd daarop, met 49 tegen 29 stemmen, aangenomen.

Voorstel van Graaff-Reinet aangenomen.

De Predikant en Ouderling van de Kaapstad, de beide Afgevaardigden van Malmesbury, Hopefield, Somerset (West), Wellington, Piketberg, Ladysmith, en de Predikanten van Napier, Caledon en Franschhoek, alsmede de Ouderling van Darling, verzochten aanteekening dat zij in de minderheid hadden gestemd; terwijl Dr. Heyns

tevens wenschte genotuleerd te hebben, dat hij geen deel had genomen in eenige discussiën over deze zaak, en in ieder geval in de minderheid had gestemd.

De Predikant van Victoria leverde vervolgens het navolgende voorstel in: " Dat er nogmaals door de Synodale Commissie pogingen worden aangewend om Hoogleeraren uit Holland te ontbieden, tegen een salaris van ten minste £500 des jaars, en indien dan niet slagende, onmiddelijk tot de benoeming van Professoren over te gaan, van hier of van elders."

De Præses weigerde echter dit voorstel aan de overweging der Vergadering voor te leggen, omdat hetzelve strijdig was met het Reglement van Orde.

Ten slotte werd de aandacht der Vergadering bepaald bij de Beschrijvingspunten IV: 9 en 9^b, behelzende een verzoek van C. G. van Wijk, en P. J. Pienaar, en anderen, om tot de Gemeente van Richmond te mogen blijven behooren, en de zaak opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit de Predikanten van Napier, Hopefield, Alexander, en den ouderling van Stellenbosch, om daarover te rapporteren Maandag over acht dagen; terwijl het verzoek van den Heer J. H. Cloete, vervat in Beschrijvingspunt IV: 9^c, werd gerefereerd naar den Ring waaronder de parochie van Sutherland zal behooren. Verzoek van C. G. van Wijk en P. J. Pienaar. Van J. H. Cloete.

Eindelijk werden de petitiën van eenige gemeenteleden van Victoria opgedragen aan eene Commissie, bestaande uit de Predikanten van Riversdale, Piketberg, en de afgevaardigden van Malmesbury om rapport in te zenden, Maandag over acht dagen.

De Voorzitter gaf ten slotte kennis aan de Vergadering, dat op morgen de Beschrijvingspunten in volgorde zouden worden behandeld.

Een brief werd hierop gelezen van den Heer O. J. Truter, een der afgevaardigde Ouderlingen der Kaapstad, de redenen zijner afwezigheid opgevende, welke voldoende beschouwd werden.

Nadat ten slotte de korte Notulen gelezen en verbeterd waren, werd het gebed gedaan door Ds. D. van Velden.

VIJFDE SESSIE.

Zaturdag, den 17den October

Afwezig met kennisgeving, de Ouderling O. J. Truter.

Het gebed door Ds. P. K. Albertijn.

De Notulen geresumeerd zijnde, worden geteekend.

De Commissie benoemd om te rapporteren over het verzoek door Ds. J. A. Stegman gedaan, zoo als in de tweede Sessie bepaald, haar rapport ingeleverd hebbende (Bijl.) ging men, zoo als geschied is bij het annemen van een dergelijk verzoek in de laatste Synode, over, om met gesloten stembilletten te beslissen of de Wel-Eerw. Heer J. A. Stegmann, als leeraar onzer Kerk zal worden erkend, blijkende bij het openen der stembilletten, dat 75 leden er voor, en 4 er tegen waren. Rapport der Commissie in re J. A. Stegmann. Stemming.

Op voorstel van den Præses werd besloten, Ds. J. A. Stegmann daarvan te berigten, en hem uit te noodigen in ons midden op Maandag te willen verschijnen, om den eed af te leggen, en als leeraar te worden gelegitimeerd. Op Maandag den eed te doen.

Op voorstel van den Præses werd ook besloten, gelijk bij vorige Synoden, een Synodaal Biduur op elken Maandag Avond te houden, zullende de voorgangers van Maandag daarvan zijn de Predikanten van Tulbagh en Bloemfontein.

Transvaalsche Evangelizatie.

Overgaande tot de overweging der Beschrijvingspunten, en wel Punt I: 1, "*Evangelizatie der Transvaalsche Emigranten,*" werd de voorsteller opgeroepen het punt te willen toelichten.

De Predikant van Pietermaritzburg sprak over den toestand der Emigranten in die gewesten, die, omdat in hunne geestelijke behoeften niet wordt voorzien, aan het grootste gevaar waren blootgesteld om in diepe onkunde te vervallen, waarom hij het noodzakelijk beschouwde dat de Synode zich hare belangen bijzonder aantrok, en de middelen aanwendde om daarin te voorzien.

De Predikant van de Kaapstad merkt aan dat hij wel gewenscht had dat de voorsteller den weg had aangewezen hoe dat zou kunnen geschieden, waarop de voorsteller aanmerkte zich zelven op den voorgrond niet te hebben willen plaatsen, maar dit aan het wijs oordeel der Synode overliet. Hij meende dat Godsdienst kennis onder hen veel bevorderd zoude kunnen worden, indien eenvoudig geschrevene, Godsdienstige boeken, zoo als de met zoo veel graagte in de Kolonie ontvangen Kinder-Bijbel, in goeden voorraad hun worden toegezonden.

De Predikant van Victoria merkte in naam van zijnen Kerkeraad aan, wat zij door het woord Evangelizatie verstonden, en zich daarom afvraagden of de Emigranten geheel tot het heidendom waren vervallen.

De Predikant van Pietermaritzburg ontwikkelde in het breede, wat hij met het bezigen van dat woord had bedoeld en het wel met een ander wilde verwisseld hebben, met veel nadruk over den toestand dier menschen sprekende, meenende dat het een eerste pligt en roeping is, dat wij vooral de belangen dier menschen ons aantrokken, die beleden tot de Gereformeerde Kerk te behooren.

De Ouderling van de Kaapstad merkte aan dat er twee wettige middelen waren, de predikdienst en het woord Gods, en hoopte niet dat de Synode eenige andere boeken hun toezenden zou, hoe voortreffelijk ook, dan den Bijbel.

Punt V: 6 hierbij te voegen in de discussie.

De Præses merkte aan dat hij in overweging met Punt I: 1, ook nu zoude overwegen V: 6:—"Verzoek dat eene algemeene uitnoodiging geschiede aan de leeraars der onderscheidene gemeenten, ten einde iemand hunner te bewegen voor eenen bepaalden tijd het dienstwerk in de gemeente Lijdenburg te verrigten."

De Predikant van Stellenbosch gevraagd hebbende of zij eenige onderwijzers uit Holland onder zich hebben, antwoordde de Predikant van Prins Albert, "dat zij er éénen hebben," en beweerde dat het de pligt was van den Transgariepschen Ring afgevaardigden derwaarts te zenden, en verlangde dat de Synode dit den Ring dringend zoude aanbevelen, en dat men dat blijve doen, totdat Lijdenburg met een vasten leeraar voorzien zij.

De Predikant van Smithfield merkte aan dat een vlugtig bezoek éénmaal 's jaars, vooral maar om de bondzegelen te bedienen, aan het doel niet beantwoordt hetwelk de Ring wenscht; dat de gemeenten aldaar zeer uitgebreid waren, en de weinige predikanten in denzelven meer dan ééne gemeente te bedienen hebben, en dat het noodig zij voor eenen predikant, die daarheen zoude worden afgevaardigd, ten minste *zes* maanden aldaar zijn verblijf te houden.

De Predikant van Prins Albert sprak over de bereidvaardigheid, waarmede de menschen den leeraar in het vervoeren behulpzaam zijn, en wilde dat de afgevaardigde door zijn huisgezin zoude worden vergezeld, en dat de Transgariepsche Ring dit moest trachten verrigt te krijgen.

De Predikant van Fauresmith zeide, dat de zaak de aandacht der laatste Ringsvergadering ernstig heeft bezig gehouden, en omdat men de moeijelijkheid gevoelde, uit hoofde van de uitgebreidheid van hunne eigene gemeenten, om ook op verren afstand buiten dezelve werkzaam te zijn, terwijl in de kolonie de gemeenten van kleineren omvang zijn, en gemakkelijk geholpen konden worden, men daarom had besloten dit verzoek (in V: 6) aan de Synode in te zenden.

De Predikant van Pietermaritzburg meende ook, dat het onbillijk zij dit werk alleen te vorderen van de vier predikanten van den Transgariepschen Ring, alwaar de kerken op honderden mijlen afstands van elkander zijn, wonende zijn naaste Br. Leeraar 500 mijlen ver van hem, en hoopte dat de Vergadering van de noodzakelijkheid overtuigd zoude zijn, dezen of genen broeder in de bediening daarheen af te vaardigen, die eenigen tijd onder hen zal arbeiden.

De Ouderling van Pietermaritzburg verklaarde zich doordrongen te gevoelen van diep medelijden over den toestand zijner landgenooten in die gewesten, en vurig te verlangen, dat niet alleen Lijdenburg met eenen leeraar worde voorzien, maar dat ook een meerder getal leeraars in het Natalsche ware, alwaar de kerken ook op grooten afstand zijn. Hij schreef aan de onkunde der menschen toe de onlusten en onaangenaamheden welke er telkens plaats vinden.

De Predikant van Prins Albert stelde dus voor :—" Dat deze Hoog-Eerw. Vergadering haar gevoelen duidelijk te kennen geve, dat de B.B. van den Transgariepschen Ring de taak der Evangelizatie op zich nemen; dat nogtans hiermede niet is gezegd, dat de BB. binnen de kolonie daarin de behulpzame hand niet zullen bieden."

Beroep op de predikanten in de kolonie.

De Predikant van Bloemfontein merkte aan, dat er eene verpligting rustte op de Synode, een beroep te laten uitgaan op de leeraars dezer kolonie, om den predikanten van Transgariep behulpzaam te zijn, ten einde de belangen der Transvaalschen te bevorderen, en verlangde de gevoelens der broederen in deze Vergadering daarover te mogen weten.

De Predikant van de Paarl zeide, dat men eene uitnoodiging zoude kunnen doen, iemand, namens de Synode, derwaarts af te vaardigen, wien men uit het fonds van het Zendingwezen zou kunnen salariëren.

De discussiën, wegens tijdsgebrek, niet kunnende worden voortgezet, werd het behandelen dezer zaak uitgesteld tot Dingsdag, den 27sten.

De Ouderling van Pietermaritzburg hoopte, dat de leeraars den treurigen toestand onzer landgenooten aldaar zouden ter harte nemen, en dat, wanneer de zaak wederom werd behandeld, de een of ander zich opgewekt moge gevoelen zich zelven daartoe aan te bieden.

Rationarii benoemd.

Tot Rationarii worden benoemd en voorgesteld—

Namens den Ring van	Kaapstad, ...	Dr. Reitz,
	Tulbagh, ...	Ds. Shand,
	Swellendam, ...	Ds. Borcherds,
	Graaff-Reinet, ...	Ouderling Cloete,
	Beaufort, ...	Ds. Bamberger,
	Albany, ...	Ds. Heugh,
	Transgariep, ...	Ds. Louw,

zullende het rapport op den 22sten worden ingediend.

Voorstel van Dr. Changuion, omtrent de wijze van behandeling der zaken voor deze vergadering.

Het volgende voorstel werd door den Ouderling van de Kaapstad ingediend :— " Dat bij het behandelen der enkele beschrijvingspunten, nadat de voorsteller zijn voorstel heeft toegelicht, niet verder in de behandeling daarvan getreden worde, eer de vraag bij eene meerderheid van twee-derden der Vergadering beslist is, of het alzoo toegelicht voorstel al dan niet in omvraag en discussie zal gebragt worden, en dat deze stemming met besloten briefjes, die enkel het woord *voor* of *tegen* inhouden, geschiede."

Het dankgebed wordt gedaan door Ds. Borcherds.

ZESDE SESSIE.

Maandag, den 19den October.

Afwezig, wegens ongesteldheid, de Predikant van Stellenbosch en de Ouderling Truter.

Het gebed werd gedaan door Ds. T. J. van der Riet, waarna de notulen der vorige zitting geresumeerd en geteekend werden.

De Commissie benoemd om de inkomende papieren na te zien, overhandigt twee documenten, welke gelezen werden, t. w. :—

Memorie van ingezetenen van Riebeekskasteel.

1. Memorie van Afgevaardigden dergenen, die begeeren eene afzonderlijke gemeente te Riebeekskasteel te stichten. (Bijl.) Besloten het verzoek van memorialisten toe te staan, en verder de memorie te overhandigen aan de Commissie, in wier handen gesteld is de memorie voorkomende onder Hoofdstuk IV : 16.

Do. van J. P. van Heerden.

2. Memorie van J. P. van Heerden (Bijl.), verzoekende onder de gemeente van Graaff-Reinet te verblijven. Besloten gemelde memorie te overhandigen aan de Commissie, in wier handen gesteld is memorie voorkomende onder Hoofdstuk IV: 9.

Voorstel van Dr. Changuion niet aangenomen.

Het voorstel van Dr. Changuion, in de vorige zitting ingediend, ter tafel gebragt zijnde, verzocht de voorsteller het laatste gedeelte te mogen terugtrekken. Voorts lichtte hij zijn voorstel toe, waarna verscheidene leden derzelver gevoelen daaromtrent te kennen gaven.

Het voorstel is echter niet aangenomen.

Inlijving van andere Presbyteriaansche Kerken.

De Præses bragt nu ter tafel het voorstel voorkomende onder Hoofdstuk I : 2 :— “ Inlijving van andere Presbyteriaansche Kerken in Zuid-Afrika.” De Predikant van Pietermaritzburg het voorstel toegelicht hebbende, deed het volgende voorstel :—“ De Synode geve het als haar gevoelen te kennen, dat zij het wenschelijk beschouwt, zoowel voor de belangen der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk, als van de overige Presbyteriaansche Gemeenten van Zuid-Afrika, dat *deze*, behoudens hare bijzondere regten en huishoudelijke inrigtingen, bij onze kerk worden ingelijfd. Aan de Synodale Commissie worde volmagt verleend om, daartoe aangezocht, de inlijving van eenige Presbyteriaansche Gemeente in Zuid-Afrika te doen stand grijpen.” Verscheidene leden derzelver gevoelens hieromtrent uitgedrukt hebbende, werd door den Predikant van Pietermaritzburg voorgesteld, en door de Vergadering ingewilligd, dat de verdere overweging van dit punt worde uitgesteld tot dat No. 8, Hoofdstuk IV, zal zijn afgehandeld.

Census.

Hoofdstuk I : 3 kwam nu ter sprake :—“ De Synode berame middelen, om in het kerkjaar 1857—58 eene naauwkeurige opgaaf te verkrijgen van het zielental dat, binnen deze kolonie, tot de Gereformeerde Kerk behoort.” Verscheidene leden hunne gevoelens hieromtrent geuit hebbende, stelt de Predikant van Colesberg voor :—“ Dat alle Kerkeraden dringend worden verzocht, in de maand Julij, 1858, zoo veel mogelijk, eene naauwkeurige opgaaf van het getal leden en zielen, in hunne respective gemeenten te trachten te verkrijgen, en den Actuarius toe te zenden.”

De Predikant van Bloemfontein wenscht te weten, wat door het zielental wordt verstaan, daar sommigen daardoor alleen gedoopten, en anderen ook ongedoopten verstaan.

De Præses verklaarde, dat men behoorde op te nemen leden, en die tot hunne huisgezinnen behooren, alsook zulke “ adherents,” of ongedoopte aanhangers der kerk, die bij dezelve godsdienstig onderwijs genieten.

Het voorstel is aangenomen.

Het toelaten van leeraren van andere gezindten tot de kansels onzer kerk.

Het voorstel van den Swellendamschen Kerkeraad : “ Dat er bepaald worde, welke leeraars van andere gezindheden men vrijheid zal hebben tot de kansels onzer kerk toe te laten, ten einde voor onze gemeenten te prediken,” door den Predikant van Swellendam toegelicht zijnde, gaven Di. Van der Lingen, Heyns en Van Velden, alsook de Ouderlingen van Burgersdorp, Colesberg en Swellendam derzelver gevoelens hieromtrent te

kennen. Hierop werd door den Predikant van Swellendam het volgende voorstel gedaan:— "Dat dit aan de onderscheidene leeraars worde overgelaten, om hierin, naar omstandigheden, voor hunne verantwoordelijkheid te handelen." Als emendatie werd door den Predikant van Pietermaritzburg voorgesteld:—"Dat aan de leeraars, en waar dit niet zijn kan, aan de ouderlingen worde overgelaten, gelijk tot hiertoe is geschied, hieromtrent te handelen naar eigen overtuiging." Het voorstel van den Predikant van Swellendam is aangenomen, verzoekende de Ouderlingen van Colesberg en Burgersdorp aanteekening, dat zij in de minderheid gestemd hebben.

Ds. J. A. Stegmann gelegitimeerd.

Ds. J. A. Stegmann, nu binnen gelaten zijnde, deed den eed voorgeschreven in Art. 62: 12, werd voorts, na onderteekening der Wetten, gelegitimeerd; hierop werd eene hartelijke en ernstige toespraak tot hem door den Præses gedaan, waarna de broederhand hem werd toegereikt door de Moderatoren, den Scriba en de Assistenten. Hierop betuigde Ds. Stegmann zijnen dank voor de bereidwilligheid, waarmede aan zijn verzoek was voldaan; aan de Vergadering verzoekende voor hem te bidden, hetgeen op verzoek van den Præses door den Assessor geschiedde. Op voorstel van den Præses zong de Vergadering zijn Eerw. den zegen des Heeren toe, naar Psalm cxxxiv: 3.

Punten I: 5, I: 6, I: 7 en I: 8 uitgesteld.

Hoofdstuk I: 5 werd, op verzoek van den Predikant van Calvinia, tot nadere overweging uitgesteld; alsmede, op verzoek van den Predikant van Swellendam, Hoofdstuk I: 6. Ook werd, op verzoek van den Predikant van Calvinia, Hoofdstuk I: 7 uitgesteld, tot dat beslist zou zijn, of de Synode, al of niet, met kortere tusschenpoozing bijeen zal komen. Hoofdstuk I: 8^a, 8^b werden om dezelfde reden uitgesteld; het eerste op verzoek van den Scriba van den Graaff-Reinetschen Ring, en het tweede op verzoek van den voorsteller.

Het ongenoegzame van de jaarwedden van Predikanten.

Hoofd. I: 8^c ter sprake gebragt zijnde, doelde de Predikant van Fauresmith op hetgeen door den Predikant van de Paarl in eene vorige zitting was gezegd, dat hij uit zijn eigen zak, ter handhaving van de eer van zijn stand als Leeraar, £300 jaarlijks tot zijn salaris moest bijvoegen. Hij bepaalde de aandacht der Vergadering bij de uitdrukking in het voorstel, "in den tegenwoordigen tijd;" verder, hoe predikanten geroepen zijn in alles een voorbeeld te geven, en tevens verpligt zijn zich tot hun beroep te bepalen, kunnende geene andere middelen van onderhoud voor zich zelven en hunne huisgezinnen bij de hand nemen. Hij verklaarde niet uit eigen belang te spreken, hebbende hij, als Leeraar in den Vrijstaat, een salaris van £250 's jaars.

De Predikant van Riversdale meende dat hierin door de onderscheidene Kerkeraden het best zoude kunnen voorzien worden.

De Predikant van de Paarl wijdde over het ongenoegzame van de bezoldiging van predikanten uit.

De Ouderling van Beaufort sprak breedvoerig in denzelfden geest, en meende, dat, bij de veranderde omstandigheden des lands, het salaris van £200 behoorde verdubbeld te worden, en dat de Synode de gemeenten daarop opmerkzaam behoorde te maken.

Voorstel daaromtrent aangenomen, en wie daarover zullen rapporteren.

Dr. Changuion meende, dat het voorstel zijn moest:—"Dat de Synode *het Gouvernement* opmerkzaam make," enz., en sprak van het nut van de Kerk voor den Staat en van de verpligting van den Staat om de Kerk te ondersteunen. Hij was van gevoelen dat dit voorstel gesteld moest worden in handen eener Commissie om daarop te rapporteren.

Ds. Neethling, Hz., meende, dat er eene dure verpligting rustende is op de gemeenten, om de leeraars beter te onderhouden, en stelde derhalve voor:—"Dat er uit de broeders Ouderlingen, leden dezer Hoog-Eerw. Vergadering, eene Commissie worde benoemd, om over dit punt te beraadslagen en rapport te doen; zullende zij hun rapport, voor dat zij hetzelve inleveren, eerst aan al de broeders Ouderlingen moeten submitteren."

De Ouderlingen van Colesberg, Malmesbury, Burgersdorp en Graaff-Reinet spraken over dit onderwerp; ook deelden de Predikanten van Victoria en Bredasdorp hunne gevoelens hieromtrent mede.

aangenomen en wie daarover zullen rapporteren.

Dit voorstel werd aangenomen; waarop de Præses tot Commissie benoemde de Ouderlingen van Kaapstad, Malmesbury, Graaff-Reinet, Hopefield, Pietermaritzburg, Wijnberg, Beaufort, Somerset (West) en Richmond, met verzoek om rapport uit te brengen op Maandag, den 2den November.

Het ongenoegzame van de toelaag der reiskosten naar Kerkelijke Vergaderingen.

Nu kwam ter tafel Hoofdstuk I: 9, "eene bepaling dat gemeente leden," enz. De Scriba van den Graaff-Reinetschen Ring was van gevoelen, dat het genoeg ware, zoo de Synode de gemeenten zoude aanbevelen, de afgevaardigden hierin te gemoet te komen. De Predikant van Victoria klaagde, dat het voorstel van den Kerkeraad dier gemeente niet was opgenomen, zoo als ingezonden, daar gem. Kerkeraad van gevoelen was, dat de belastingen ten voordeele der Synode, behoorden verhoogd te worden.

De Predikant van Riversdale meende, dat zoo men de gemeenteleden verder zoude willen belasten, dit ten nadeele, instede van ten voordeele van de kas zoude verstrekken. De Præses stelde hierop voor:—"Dat de Synode eene circulaire rigte aan Kerkeraden, met eene aanbeveling, om, vóór het vertrek van afgevaardigden naar de hoogere Kerkvergaderingen de gemeenten opmerkzaam te maken op het ontoereikende van de toelage uit het Synodale Fonds, en dezelve op te wekken tot eene speciale inzameling tot dat einde." Dat voorstel is eenparig aangenomen.

Besluit daaromtrent.

Kerkelijk regt, I: 10.

KERKELIJK REGT, Hoofdstuk I: 10, kwam nu ter tafel. De Predikant van Calvinia meende dat het voorstel: "Mogt het gebeuren," enz., zoo duidelijk was, dat er weinige toelichting noodig was. Hij doelde op de bedreigingen die zoo dikwijls gedaan worden, wanneer men in kerkelijke zaken zijn pligt getrouw wil behartigen, om voor Burgerlijke Regtbanken gebragt te worden, en meende dat de Synode deze zaak ernstig ter harte moest nemen.

Discussie.

Dr. Heyns was van gevoelen dat aan kerkelijke ambtenaren reeds genoegzaam waarborg was gegeven, tegen vervolging, wanneer zij in hunne betrekkingen, en overeenkomstig kerkelijke bepalingen handelen.

Verzoek van M. J. Weeber.

In vereeniging met dit voorstel, bragt de Præses ter tafel het verzoek van den Oud-Ouderling M. J. Weeber, Hoofdstuk I: 12, "om terug betaling," enz. (Bijl.), en gaf de noodige toelichting in deze zaak, waaruit bleek, dat hoewel in een appél voor het Hooge Geregtshof, tegen eene uitspraak van den Resident Magistraat van Beaufort, gem. Ouderling was vrijgesproken, hij nogtans aan onkosten eene som van £11 14s. 9d. had moeten betalen.

De Præses zeide dat hij de zaak van den Oud-Ouderling Weeber eerst voor de Vergadering zoude brengen.

De Predikanten van de Kaapstad en Prince Albert, en de Ouderling van Malmesbury, deelden hunne gevoelens over deze zaak aan de Vergadering mede, en verklaarden van gevoelen te zijn, dat dit als een plaatselijk geval moest beschouwd worden, en dat de kerkeraad van Beaufort den Ouderling hierin moest te gemoet komen.

De Assessor was van gevoelen, dat, in zoodanige gevallen, het de voorname zaak was, het *principe* te verklaren, naar hetwelk gehandeld moest worden: dat de kerk, namelijk, voor zoodanige onkosten verantwoordelijk is, hetzij door den Kerkeraad van Beaufort, of door de Synode zelve betaald.

De Predikant van Pietermaritzburg stelde voor, dat de Synode hare goedkeuring over het gedrag van den Ouderling Weeber in het handhaven van de regten der kerk te kennen geve; waarop de Scriba van den Ring van Beaufort verklaarde, dat die Ring zijn gedrag reeds geregtvaardigd en goedgekeurd had.

De Assessor stelde hierop voor: "De Synode oordeelt dat, in dit bijzonder geval, het de pligt is van den Kerkeraad van Beaufort, den Ouderling Weeber, die, handelende in die betrekking, schade heeft komen te lijden, in de uitoefening van zijn pligt, de onkosten te vergoeden."

Besluit daaromtrent.

De Predikant van Colesberg stelde als Amendement voor:—"Daar het Hooge Geregtshof den Ouderling Weeber onschuldig heeft verklaard, en er nogtans kosten op hem

zijn gelegd, zoo verklaart de Synode zich bereid deze onkosten te dragen." Dit amendement is door de meerderheid aangenomen. In de minderheid stemden de Predikanten van Kaapstad en Fransch Hoek, de afgevaardigden van Malmesbury, en de Ouderling van Hopefield.

Tot Kerkelijk Regt, Hoofdstuk I: 10 terug keerende, werd door den Predikant van Colesberg voorgesteld, er bij te voegen, waarmede de Predikant van Calvinia verklaarde zich te vereenigen, "indien de Synode hem onschuldig verklaart." Besluit op kerkelijk regt, I: 10.

Als emendatie hierop werd door den Predikant van Prince Albert voorgesteld, "dat deze Hoog-Eerw. Vergadering dit besluit tot voorkomende gevallen late." Deze laatste emendatie is aangenomen. In de minderheid stemden de Præses, de Afgevaardigden van Calvinia, Franschhoek, Pietermaritzburg, en de Ouderlingen van Burgersdorp, Winburg, en Fauresmith.

Hoofdstuk I: 11, kwam nu ter tafel, "als hoedanig moet het gedrag beschouwd worden," enz.

De Predikant van Calvinia verklaarde wat tot deze vraag aanleiding had gegeven. Kerkelijk regt, I: 11.

De Assessor, ook de Predikanten van Kaapstad en Paarl deelden hunne gevoelens over deze vraag aan de Vergadering mede, waarop de Predikant van Prince Albert het volgende voorstel inleverde: "Zijn gedrag, zoo verklare de Synode, is zeer onwettig en laakbaar."

De Præses stelde de verdere overweging van deze vraag tot de volgende zitting uit.

Bij de resumptie der Klad Notulen, verzocht de Predikant van Colesberg aanteekening, dat hij bij het behandelen van het voorstel van den Predikant van Swellendam, over hoofdstuk I: 4, in de minderheid heeft gestemd, en zijne redenen schriftelijk zal inleveren. Ook verzocht de Commissie, benoemd om op de memorie van Ds. G. W. Stegmann, rapport uit te brengen, dat dezelve met ten minste twee leden vermeerderd worde, waarop de Præses daartoe benoemde de Predikanten van de Kaapstad en de Paarl.

Het dankgebed werd door Ds. Shand gedaan. Geresumeerd en geteekend op heden, den 20 October, 1857.

ZEVENDE SESSIE.

Dingsdag, den 20sten October.

Tegenwoordig zijn al de leden, uitgenomen Ds. Herold, wegens ongesteldheid.

Het gebed geschiedt door Ds. Neethling van Hopefield: de notulen gelezen zijnde, worden, na eenige aanmerkingen en vragen, geconstateerd.

Er wordt gelezen een verzoek van de Commissie aangesteld tot onderzoek van de klagte tegen den Ring van Swellendam, om eerst op Zaturdag rapport te mogen leveren, ten einde te naauwkeuriger te werk te kunnen gaan. Het verzoek wordt toegestaan.

De Ouderling, vertegenwoordiger van Darling, legt deze vraag voor de H. E. Vergadering: "Zou het niet wenschelijk zijn, terwijl het geheele ligchaam der Synodale Vergadering naar den Gouverneur gaat, hem een adres aan te bieden, hem dringend verzoekende, om de kerken die geenen onderstand van het gouvernement ontvangen, daarvan te voorzien?" Voorstel om een adres aan den Gouverneur aan te bieden.

De Leeraar van Napier betwijfelt de gepastheid daarvan voor de gelegenheid; daarentegen spreekt de ouderling Dr. Changuion ter ondersteuning.

De Leeraren van Paarl en Graaff-Reinet dachten het verzoek billijk, maar ontijdig.

De Ouderling van Malmesbury denkt gunstig over een adres van dien aard, anderen van de leden daar tegen. Na eenige verdere discussie waarin de Leeraar van Besluit daaromtrent

Middelburg, de ouderlingen Truter en Du Plessis, en de Leeraar van Somerset deel namen, stelt de Ouderling Truter als emendatie voor: "Dat deze H. E. Vergadering, wanneer Beschrijvingspunt I: 7 en 8[b] over het Vrijwillig Beginsel wordt behandeld, in overweging neme, het wenschelijke om aan Zijne Excellentie een adres aan te bieden, verzoekende dat die gemeenten, welke alsnog van leeraren zijn verstoken, door het Gouvernement van salarissen worden voorzien,"—welke emendatie met groote meerderheid wordt aangenomen.

Twee memories ten gunste van de "vrije" verkiezing van kerkeraden, worden nu ter tafel gebragt, zijnde eene van George, en de tweede van Swellendam; welke op voorstel van den voorzitter worden overgelegd tot tijd en wijle het voorstel omtrent deze zaak in de Beschrijvingspunten wordt behandeld.

Nadere discussie omtrent kerkelijk regt, I: 11.

Men gaat voort tot overweging van Beschrijvingspunt I: 11. De Voorzitter noodigt de leden uit ter verdere ontwikkeling hunner denkbeelden daaromtrent.

De Leeraar van Victoria verzoekt dat bij het voorstel van dien van Prince Albert worde gevoegd "en maakt zich aan censuur onderhevig."

De Leeraar van Bloemfontein geeft zijn innig leedgevoel te kennen over de denkbeelden in verband met het onderhavige punt gisteren door den Eerw. vertegenwoordiger van Kaapstad (Dr. Heyns) uitgesproken, en wenscht te weten, of dit het gevoelen van deze Hoog-Eerw. Vergadering zijn kan? Met het gesprokene drukten hunne overeenstemming uit, de Ouderlingen van Colesberg en Burghersdorp. De Eerw. vertegenwoordiger van Kaapstad spreekt ter zijner verantwoording, dat hij nimmer heeft geleerd dat de kerkelijke hoven geene magt van censuur zouden hebben. Hij heeft zich niet verzet tegen de kerkelijke tucht, maar daar waar zijn goede naam, dierbaar als het leven, in gevaar is, daar meent hij dat elk lidmaat regt heeft zich elders te vervoegen. De Ouderling van Swellendam verklaart, dat wat de goede zin van den Eerw. vertegenwoordiger van Kaapstad ook zij geweest, hij, en hij is overtuigd, alle eenvoudigen, zijne aanspraak in denzelfden zin hebben verstaan als waarin de Leeraar van Bloemfontein zulks heeft gedaan.

De Leeraren van Calvinia en Graaff-Reinet geven mede hun gevoelen te kennen tegen de wijze, waarop door den Leeraar van Kaapstad, over de zaak in behandeling is gesproken. Die van Prince Albert, van Ladysmith, van Burghersdorp en van Swellendam, dringen aan op eene strenge uitoefening der kerkelijke tucht; de Ouderling van Burgersdorp geeft zijne goedkeuring hierover te kennen.

De Leeraren van Fauresmith en Colesberg handelen er mede over, laatstgemelde in het breede; Dr. Changuion wijst op het onderscheid tusschen de leeraren van onzen tijd en die van de Apostolische kerk, tusschen de regtbanken van onzen tijd en die der heidenen van de eerste eeuwen der kerk.

Hierop antwoordt de Leeraar van Bloemfontein, dat, indien dit waar ware, onze formulieren dan schromelijk dwalen, welke in de woorden der Apostolische Kerk, lidmaten, ouderlingen en leeraren bevestigen.

Di. Krige, Van der Riet en Van Velden spreken voor en tegen het punt van overweging.

Voorstel aangenomen.

Het voorstel, nu in verband met de emendatie voorgelezen zijnde, wordt met 52 stemmen aangenomen. In de minderheid stemden Dr. Scholtz en Ds. Ham.

Verzoek van den Heer Gregorowski overwogen

Rapport van de Commissie in de zaak van N. G. Vos (Beschrijvingspunt IV: 11, 12) wordt nu gelezen, gelijk ook van de Commissie betrekkelijk V: 1:—"Verzoek van den Eerw. Gregorowski, om als leeraar onzer kerk te worden aangenomen." Hierop verzocht de Eerw. vertegenwoordiger van Pietermaritzburg te mogen vernemen, wat vroeger ten opzigte van den Heer Döhne is verrigt, beschouwende hij diens zaak met die van den Heer Gregorowski als gelijkstandig. De stukken daarop betrekking hebbende worden gelezen.

Na de pauze gaat men voort met de behandeling van de zaak van den Heer Gregorowski. De Ouderling van Stellenbosch verklaart van den Kerkeraad van Stellenbosch in opdragt te hebben ontvangen deszelfs bezwaar tegen de aanneming van den Heer

Gregorowski tot leeraar onzer kerk voor deze Hoog-Eerw. Vergadering te leggen. Op de vraag van den Assessor: of hij niet zijne overeenstemming met de leer onzer kerk heeft betuigd? wordt door den Eerw. vertegenwoordiger van de Paarl geantwoord: dat hij dit wel heeft gedaan, maar dat de Commissie dit als geen genoegzaam bewijs heeft beschouwd. De vraag wordt voor de Vergadering gebragt, zoo als dezelve in het rapport was gesteld (Bijl.) en eenparig ontkennend beantwoord. Niet toegestaan.

De leden verlaten hunne zitplaatsen, om hunne opwachting bij Zijne Excellentie den Gouverneur te maken.

Wederom plaats genomen hebbende, hoort de Vergadering het rapport van de Commissie in de zaak van den Heer Vos, Beschrijvingspunt IV: 11, 12. Appel van N. G. Vos

Zij die, als leden van den Kerkeraad van Stellenbosch, in den Ring van Kaapstad reeds vroeger in de zaak zitting hebben gehad, zoo ook zij, die met klagers of beklaagden in bloedverwantschap staan, verlaten de Vergadering.

Daar de Hoog-Eerw. Voorzitter mede binnen deze termen valt, verlaat hij den stoel, die genomen wordt door den Hoog-Eerw. Assessor.

Zijn Hoog-Eerw. verzoekt den Eerw. Vertegenwoordiger van Ladysmith een eenvoudig historisch verhaal van de toedragt der zaak te geven, hetgeen geschiedt. overwogen.

Het besluit van den Kaapstadschen Ring in de zaak wordt voorgelezen, mitsgaders de handelingen in verband daarmede in deszelfs Vergaderingen van 18, 19 en 20 October, 1854? De Voorzitter vraagt, na zelf in het kort de zaak te hebben toegelicht, of iemand eenige nadere toelichting kan geven?

Op verzoek van Ds. Hofmeyr, van Calvinia, wordt gelezen de brief waarin de klagte voorkomt, wegens de onbevoegdverklaring tot ouderling van den Heer Vos, als oefeninghouder; geteekend door J. C. Faure, P. Marais, Jac. du Toit en G. du Toit.

Er wordt voorgesteld, dat een der leden des Kaapstadschen Rings worde binnen geroepen, om deszelfs handelingen in de zaak te verdedigen.

De Leeraar van Colesberg stelt voor:—"Dat eerst gehandeld worde over de vraag: 'of een geadmitteerd oefeninghouder als ouderling mag ageren?'"

De Voorzitter wijst er op, dat de zaak in kwestie geene is dan deze:—"Of de handelwijze van den Ring daaromtrent regtmatig is geweest?"

De toenmalige voorzitter, Dr. Reitz, wordt opgeroepen tot verdediging daarvan. Hem wordt door den Leeraar van Caledon gevraagd:—"Waarom de Ring van Kaapstad geweigerd heeft in de klagte te treden?"—en daarop geantwoordt: "Omdat klagers, door zich eerst te wenden naar de Synodale Commissie, niet den gewettigden gang gegaan zijn, in de behandeling der zaak vereischt."

Onderscheiden stukken worden gelezen, waarop de Voorzitter het volgend voorstel doet: "Daar het uit Art. 19 niet blijkt, dat de Synodale Commissie een hof van appel is, gelijk de Synode, of dat hare opinie gelijk staat met een vonnis, vernietigt deze Synode het besluit des Kaapstadschen Rings, waarbij geweigerd wordt de klagte tegen den gecombineerden Kerkeraad van Stellenbosch aan te nemen."

De Leeraar van Colesberg levert hierop eene emendatie:—"Daar de Kaapstadsche Ring niet heeft gehandeld naar Art. 26, verklaart de Synode deszelfs uitspraak voor vernietigd;" tegen welke de meerderheid is. Voor het voorstel van den Voorzitter verklaart zich de meerderheid. De vraag:—"Of een oefeninghouder ouderling kan worden?" wordt met goedvinden van velen in de Synode tot morgen overgelegd. Besluit.

Nog leverden de Vertegenwoordigers van Colesberg schriftelijke redenen in, waarom zij bij de behandeling van beschrijvingspunt I: 4 in de minderheid hebben gestemd.

De Vergadering wordt met dankgebed besloten door Ds. W. Murray, van Middelburg.

ACHTSTE SESSIE.

Woensdag, den 21sten October.

Afwezig de Predikant van Stellenbosch, wegens ongesteldheid; en de Ouderling van Hanover, met verlof.

Na het gebed door Ds. W. A. Krige werden de notulen gelezen en geteekend.

Door de Commissie, belast met het lezen der ingekomen stukken, werd overgelegd eene memorie van den Ouderling van Richmond (Bijl.), zich beklagende over de gemaakte grensscheiding. Dit stuk werd inhandigd aan de Commissie, belast met het onderzoek der verzoekschriften, vermeld in punt IV: 9^b.

Vraag of een geëxamineerd oefeninghouder tot ouderling verkiesbaar is?

Overeenkomstig het op gisteren aangekondigde, werd nu de vraag gedaan: "Of een geëxamineerd oefeninghouder, of godsdienstonderwijzer, verkiesbaar zij tot ouderling?"

Hierover werd bevestigend gesproken door de Ouderlingen van Colesberg, Burgersdorp, Pietermaritzburg, Heidelberg, Swellendam en Tulbagh en de Predikanten van de Paarl, Swellendam, Ladysmith en Hopefield, en ontkennend door de Ouderlingen van Stellenbosch en Kaapstad, en den Predikant van Napier.

Bevestigend beantwoord

Tot de stemming gebragt zijnde bleek het, dat deze vraag bevestigend met 54 was beantwoord, terwijl 23 zich er tegen verklaarden.

De Ouderling van Stellenbosch zoude zijne redenen inleveren, waarom hij ontkennend die vraag heeft beantwoordt, en de Predikant van Oudtshoorn verzocht aanteekening dat hij in de minderheid was.

Klagte tegen den Ring van Tulbagh

Het rapport van de Commissie, belast met het onderzoek van het "Bezwaar (Punt IV: 13) over de handelwijze van den Tulbaghschen Ring, die geweigerd heeft onderzoek te doen naar eene klagte van onzedelijkheid," werd nu voorgelezen. (Bijl.)

overwogen.

Op aanzegging van den Hoog-Eerw. Præses verlaten die leden der Synodale Commissie en des Rings, die in deze zaak deel gehad hebben, de Vergadering. Na eenige discussiën werd de Scriba der Synodale Commissie verzocht de zaak te willen toelichten, die dat deed door de voorlezing van de besluiten der Commissie, genomen in de vergaderingen der Commissie van November 1852, April 1853 en Januarij 1855. De Scriba des Rings beweerde, dat de beschuldigingen bij de Synodale Commisssie ingeleverd en tot onderzoek naar den Ring gezonden, niet als nieuwe beschuldigingen kunnen worden beschouwd.

De Predikanten van Calvinia, Kaapstad, Graaff-Reinet, Colesberg en Victoria, gelijk ook de Ouderlingen van de Kaapstad, Malmesbury en Swellendam gaven hun gevoelen over deze zaak te kennen, waarop door den Ouderling Truter werd voorgesteld: "Dat deze Hoog-Eerw. Vergadering niet goedkeuren kan het gedrag van den Tulbaghschen Ring, met te weigeren onderzoek te doen naar de klagte van onzedelijkheid; doch dat de Hoog-Eerw. Vergadering, in aanmerking nemende den bestaanden last van de Synode aan de Synodale Commissie in diezelfde zaak, die weigering van den Ring toeschrijft meer aan een verkeerd oordeel, dan wel aan opzettelijke ongehoorzaamheid. De Hoog-Eerw. Vergadering maakt echter hierbij opmerkzaam, dat dit gedrag van den Tulbaghschen Ring tot geen præcedens diene, en men zich voor de toekomst stiptelijk houde aan het bepaalde in de wet, ten opzigte van mindere en hoogere Kerkbesturen."

Besluit.

Hierop wordt het volgende amendement voorgesteld door den Predikant van Colesberg: "Daar de Ring van Tulbagh niet heeft gehandeld naar Art. 4 en 5, en Art. 19: 7, 8, zoo kan de Synode zijne handelwijze niet goedkeuren."

Voor dit amendement stemden 42, en daartegen 22.

Anteekening van Scriba des Rings.

De Scriba van den Tulbaghschen Ring leverde daarna schriftelijk verzoek in: "Dat aangeteekend worde dat de uitspraak van de Synode in het bezwaar over de handelwijze van den Tulbaghschen Ring, die geweigerd heeft," enz., enz. geene betrekking op hem heeft, die (hij) als lid der Synodale Commissie tegen het besluit dier commissie heeft

gestemd, en in de Vergadering van den Tulbaghschen Ring buiten stemming is gebleven, op grond van vroegere bemoeijenis in de zaak."

Memorie van C. W. Raath overwogen.

In de derde Sessie was ten fine van rapport opgedragen, aan eene Commissie, eene memorie van C. W. Raath (Bijl.) De commissie haar rapport heden ingediend hebbende (Bijl.) werd de vraag voorgesteld of men in die zaak zoude treden. De meerderheid daarin toegestemd hebbende, zoo werden gelezen de stukken aan de memorie van den appellant geannexeerd, als: de brief van den klager Weeber, behelzende zijne klagt tegen C. W. Raath, aan den Kerkeraad; de getuigenissen gegeven door Platje, O. C. Weeber, de Koker, A. Raath, geb. Weeber, G. J. Raath, McDermid, C. W. Raath, en F. B. Bosman, als vermeld in het uittreksel des Kerkeraads, en tevens de verdediging door C. W. Raath bij den Kerkeraad ingediend op die afgelegde verklaringen.

Besluit.

Na eenige discussien werden weder aan de Vergadering voorgelezen, de notulen van den Kerkeraad van Beaufort, waarop de Vergadering, besloten hebbende te handelen naar Art. 7 der wetten, de vraag door den Hoog-Eerw. Præses werd gedaan, "of de Vergadering van gevoelen zij dat op de getuigenissen, zoo als zij hier zijn voorgelegd (t.w., het extract uit de notulen des kerkeraads met de daarin genoemde, en daarbij gevoegde verklaringen boven genoemd), waarop de Kerkeraad van Beaufort uitspraak heeft gedaan, C. W. Raath onbevoegd was als Diaken te worden bevestigd." Men antwoordde daarop "neen."

De Predikant van Prins Albert antwoordde "ja."

De Predikant van de Kaapstad en Ouderling Changuion verzochten aanteekening dat zij "zich zelven onbevoegd verklaarden daarover te oordeelen."

Aan de Commissie aangesteld om te rapporteren op de Memorie van Ds. G. W. Stegmann, werd op haar verzoek, toegestaan, haar rapport op aanstaanden Woensdag in te dienen.

I: 13^a.

Het Beschrijvingspunt I: 13^a, door den voorsteller toegelicht zijnde, werd met eenparige stemmen aangenomen.

Huwelijken.—Toelichting van Punt I: 13^b.

Het Punt I: 13^b, werd toegelicht door den Predikant van Fauresmith; op voorstel van den Actuarius werd daarop uit vroegere handelingen der Synode voorgelezen, wat omtrent de zaken in dit punt vervat, reeds was gedaan, als hetgeen voorkomt in de Acta Synodi 1842, bl. 192, 865, 199, 385, 871, 880, *seqq*. 1847, bl. 150, doch, hoe tot heden, aan de voorstellen door de Commissie gedaan, geen gevolg was gegeven. Daarop wordt door den Predikant van Swellendam voorgesteld:—"Dat bij de nieuwe uitgave der Kerkelijke Wetten, welke na afloop dezer Synodale Vergadering zal geschieden, worde gevoegd een uittreksel uit de Huwelijks Ordonnantie van den Commissaris-Generaal De Mist, om tot rigtsnoer te verstrekken voor leeraars en leden;—dat verder bij de Regering dezer kolonie, en ook Natal, en de aangrenzende Staten aanzoek worde gedaan, namens deze Vergadering, dat de Huwelijks Ordonnantie worde geampliëerd."

Besluit.

Dit voorstel werd met eenparige stemmen aangenomen.

Commissie benoemd om de Huwelijks Ordonnantie te herzien.

Tot eene Commissie, om hetgeen in het laatste gedeelte van dit nu aangenomen voorstel vervat is te bewerkstelligen, worden benoemd de Actuarius, de Præses dezer Vergadering, met Dr. Heyns en den Ouderling van Malmesbury.

Kerk en Staat vertegenwoordiging.

Met betrekking tot I: 14, werd uit de Acta der Synodale Commissie gelezen de correspondentie met het Gouvernement alhier, bladz. 287, wanneer, na eenige discussiën, door den Hoog-Eerw. Assessor werd voorgesteld:—"Dat men bekrachtige het daaromtrent genomen besluit der Synodale Commissie."

Hierop werd als een *eerste* amendement voorgesteld door den Ouderling Changuion:—"Dat de Kerk vertegenwoordigd worde door eene deputatie bestaande uit leeraar en ouderling."

Als een *tweede* amendement, door den Predikant van Caledon:—"Dat de vertegenwoordiging van ons Kerkgenootschap bij den Staat geschiede door den Actuarius Synodi."

Besluit.

Als een *derde,* door den Predikant van Graaff-Reinet :—" Dat de Synode iemand kieze om de Kerk te vertegenwoordigen bij de Regering, tot de volgende Synode, met een Secundus."

Dit derde amendement werd aangenomen.

Tot de kiezing overgaande, werd de Predikant van Wijnberg gekozen.

Benoeming.

Tot Secundus werd door den Predikant van Prins Albert voorgesteld, " de oudste Predikant van de Kaapstad."

Door den Predikant van Oudtshoorn, " de oudste Ouderling."

Door den Predikant van Calvinia, " de tijdelijke Præses des Kerkeraads."

Tot stemming overgaande, werd bij meerderheid verkozen, " de oudste Predikant van de Kaapstad."

De Predikant van Malmesbury verzocht aanteekening, dat " hij tegen het principe is van vertegenwoordiging bij den Staat."

Theologische Kweekschool.

Het volgende voorstel wordt gedaan door den Predikant van Graaff-Reinet :— " De Synode bepaald hebbende, dat de Synodale Commissie onverwijld de Theologische Kweekschool opnigte, zoo wordt voorgesteld, dat de Synodale Commissie verzocht en gevolmagtigd worde, om reeds terstond, gedurende de zitting dezer Synode, daartoe de noodige stappen te nemen,"—op morgen te behandelen.

Door den Predikant van Prins Albert wordt, omtrent het besluit in de zaak van C. W. Raath, een protest ingediend. (Bijl.)

Het dankgebed geschiedde door Ds. W. F. Heugh.

Geresumeerd 21 October, 1857.

NEGENDE SESSIE.

Donderdag, den 22sten October.

Afwezig zijn, alleen de Leeraar van Stellenbosch en de Ouderling van Hanover, wegens ongesteldheid, en van Simonsstad.

De Vergadering wordt geopend met gebed door den Leeraar van Wellington.

De notulen worden gelezen en geconstateerd.

Aanteekening wordt gevraagd door den Leeraar van de Kaapstad, dat hij bij de behandeling van Beschrijvingspunt I : 14, op gisteren, ambtshalve niet is tegenwoordig geweest.

Protest in de zaak van Raath.

Er wordt gelezen een protest van den Leeraar van Prins Albert tegen de behandeling en de uitspraak in de zaak van Raath. Ook hoort de Vergadering de redenen waarom de Ouderling van Stellenbosch, in de zaak van N. Vos, Beschrijvingspunt IV : 11, 12, in de minderheid heeft gestemd.

De Leeraar van Colesberg stelt voor :—" Dat, naar Art. 10 : 8, niemand in het vervolg buiten stemming zal mogen blijven, zonder dat de redenen door de Vergadering worden beoordeeld." Voorsteller licht zijn voorstel toe, maar wordt daarin gestuit, zoo door leden, als door de betuiging van den Hoog-Eerw. Voorzitter, dat zijn Hoog-Eerw., zoo lang hij het voorzitterschap bekleedt, strengelijk handelen zal naar Art. 10 : 8. Hierop wordt het voorstel ingetrokken.

De Voorzitter brengt ter tafel het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet, gisteren ingediend.

Theologische Kweekschool.

De Ouderling van Malmesbury levert dit amendement in :—" Dat deze Synode in de behandeling van een zoo gewigtig voorstel niet treden kan, voor dat het beslist is, of de Synodale Commissie al dan niet voor hare daden verantwoordelijk is."

De Afgevaardigde van de Paarl zegt, met betrekking tot het amendement van den Afgevaardigde van Zwartland, dat er waarlijk geen goede grond voor de leden is, om gedurig te smalen op de verantwoordelijkheid der Synodale Commissie. Is die Commissie onverantwoordelijk, dan is zij het door eene wetsbepaling der Synode; zij heeft niet zich zelve, maar de Synode heeft haar onverantwoordelijk gesteld. Zij heeft zich ook niet op hare onverantwoordelijkheid beroepen. Men heeft haar niet tot verantwoording geroepen. Zij heeft, integendeel, een en andermaal, ongevergd, zich verantwoord. Hier is dan geene goede reden haar gedurig hare onverantwoordelijkheid te verwijten. Discussie.

Voorzitter meent, dat eer hij het amendement in omvraag brengt, hij van de Vergadering verdere toelichting zal dienen te vragen, op het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet. Hiertegen drukten enkele der leden hun gevoelen uit.

De Leeraar van Hopefield vraagt:—"Of de Synodale Commissie niet ophoude te bestaan, naar de wet, gedurende de zitting der Synodale Vergadering?"

Ds. Van der Lingen verklaart voor het voorstel te willen stemmen, om den wille van vooruitgang, van het punt waar wij reeds voor tien jaren waren.

Ds. Scholtz drukt zijn leedwezen uit, dat hij en anderen als "tegenstanders" der Kweekschool zijn bekend gesteld. Dit zijn zij niet. Ook betreurt hij dat alle poging tot toenadering tot de, in dezen anders denkenden, is mislukt. Hij geeft voorts zijne redenen, waarom hij van gevoelen is dat de Kweekschool niet wel zal werken:

1. Omdat voor de voorbereidende studiën niet genoegzaam gezorgd is.
2. Ook vindt hij twee professoren ongenoegzaam voor de Theologie. Derhalve stelt hij voor:—"Men stelle eene Commissie aan, bestaande uit al de leden der Synodale Commissie, met een gelijk getal andere leden der Synode, en wel *uit diegenen*, die bij het eerste voorstel van den Afgevaardigde van Graaff-Reinet in de minderheid waren, om te overleggen of het wenschelijk is, den last aan de Synodale Commissie tot oprigting van het Theologisch Seminarium *uit te breiden* en te *wijzigen*, en zoo ja, om dan een ontwerp van zoodanigen uitgebreiden last, aan de Synode ter beraadslaging voor te leggen."

De Leeraar van Bloemfontein verklaart zich eenstemmig met den laatsten spreker, met dien verstande nogtans, dat het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet daardoor niet vervalle.

Ook de Leeraar van Graaff-Reinet stemt er meê in, ook hij wenscht eene ruim opgerigte Kweekschool, drie professoren, enz.

In denzelfden geest spreekt de Leeraar van Pietermaritzburg.

De emendatie, door den Ouderling van Malmesbury voorgesteld, wordt door den Leeraar van Bloemfontein in strijd geacht met een, in dezen, reeds genomen besluit.

De Leeraar van Piketberg verklaart het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet onaannemelijk, dewijl de Synodale Commissie onverantwoordelijk is.

Die van Graaff-Reinet denkt, dat zoo de Synodale Commissie speciaal belast worde met de zaak der Kweekschool, dezelve van de verantwoordelijkheid geenszins zou ontheven zijn.

Ouderling Changuion, Ds. Murray, van Bloemfontein, en vele andere leden spreken over het punt, waarna de Hoog-Ew. Voorzitter als zijn gevoelen te kennen geeft:—"Dat daar het voorstel van Ds. Scholtz niet alleen afwijkt van, maar ook strijdt tegen het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet, diens voorstel eerst dient te worden voorgebragt."

Hierover valt veel wisseling van gevoelen voor. Leeraren van Piketberg, de Paarl, Calvinia, en Swellendam spreken in dezen.

Dr. Changuion dringt aan op de aanneming van 't amendement, door den leeraar van Piketberg voorgebragt.

De Leeraar van Graaff-Reinet stemt toe, dat bij zijn voorstel worden gevoegd de woorden, "dezelve aan de goedkeuring der Synode onderwerpende."

Eene emendatie in den loop der discussie voorgesteld door den Leeraar van Swellendam wordt teruggetrokken.

Voorzitter leest nu :—

1. Voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet, gelijk dezelve nu staat.
2. De emendatie van den Ouderling van Malmesbury.
3. Het amendement van den Leeraar van Piketberg.

Wederom vallen er ruime discussiën voor.

De Ouderling van Malmesbury trekt zijne emendatie terug.

De Leeraar van Swellendam toont aan, dat zoo het voorstel van den Leeraar van Piketberg werd aangenomen, de Kweekschool niet tot stand zou komen.

Voor en tegen spreken op nieuw eenige leden.

Voorzitter verklaart dat het onmogelijk is het voorstel van den Leeraar van Piketberg in omvraag te brengen, daar het in strijd is met dat dat reeds ter tafel is, en de reeds genomen besluiten omtrent de Kweekschool.

Dr. Changuion daarentegen noemt dit eene gevaarlijke wijze van handelen op dit tijdstip.

De Voorzitter noemt het eene kwestie van orde, en vraagt aan de Vergadering of het voorstel van Dr. Scholtz in omvraag mag gebragt worden, in strijd als het is met Art. X : 16? Slechts 22 leden antwoorden hierop toestemmend.

Welk voorstel aangenomen.

Nu wordt het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet gelezen, alsmede een van Swellendam, welk laatste na eerstgem. zal worden in omvraag gebragt. Na eene hoofdelijke stem-opname blijkt het, dat het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet is aangenomen door 55 tegen 24 stemmen.

Het voorstel van den Leeraar van Swellendam luidende :—" Dat aan de Synodale Commissie aanbevolen worde in het invoeren van den haar opgedragen last, zelfs staande de Vergadering, andere leden dezer Vergadering uit te noodigen, met haar over de zaak der Kweekschool te confereren, vooral van degenen die omtrent deze zaak in de minderheid gestemd hebben," wordt voorgebragt, gelijk ook eene emendatie van den Leeraar van Calvinia :

Nadere voorstellen.

" De Synode benoeme eene Commissie, om het plan van het Seminarium te revideren, en het gerevideerd plan aan de Synode te submitteren. De Commissie besta voor de eene helft uit degenen die in de minderheid, en voor de andere helft uit degenen, die in de meerderheid over deze zaak hebben gestemd."

Veel discussie wordt er gevoerd over den tijd en de wijze, waarop deze voorstellen dienen voor de Vergadering gelegd te worden. De meerderheid is voor eene dadelijke behandeling.

Emendatie terug getrokken.

De emendatie wordt door den voorsteller terug getrokken.

Dat van Swellendam aangenomen.

Drs. Hofmeyr en Changuion treden in het ruime in de meriten van het voorstel. Ook andere leden spreken daarover. Het voorstel in omvraag gebragt, wordt met 50 stemmen aangenomen.

In de minderheid stemmen de Predikanten van Kaapstad, Hopefield, Piketberg, Colesberg, en Franschhoek ; de Ouderlingen van Hopefield, van Stellenbosch, van Knysna, en Pietermaritzburg.

Na de pauze, vraagt Dr. Changuion, of de discussie waarin de Vergadering, vóór de pauze, betrokken is geweest, als geheel afgedaan moet beschouwd worden ? Hij wenscht een gevoelen, geuit door den Leeraar van Pietermaritzburg, dat verdenking tegen hem, en gelijkgezinden kan verwekken, te weêrspreken. Hij wenscht een voorstel in te leveren.

De Hoog-Eerw. Voorzitter verklaart, dat dit buiten de orde is.

Dr. Changuion zegt daarop, dat er voor hem en degenen, die in de minderheid zijn, omtrent de Kweekschool, nu nog één stap overig blijft, een droevige—namelijk : plegtig protest.

De Leeraar van de Kaapstad (Dr. Heyns) verzoekt aanteekening, dat hij bij de behandeling der zaak—van de Kweekschool—geheel buiten discussie is gebleven.

De vertegenwoordigende Ouderling van Pietermaritzburg zegt in geschrifte het volgende :—" Het grieft mij zoo breedvoerig over deze zaak, namelijk : het oprigten van het Theologische Seminarium, te hooren spreken, te meer, daar de meerderheid der gemeenteleden van Pietermaritzburg—bij mijn vertrek van daar—hebben gezegd : doe in die zaak wat gedaan kan worden, dat toch ditmaal onze Synode deze zaak onverwijld, zonder eenig uitstel, in volkomen werking stelle. Velen hebben zich zeer genegen verklaard mildelijk bij te dragen."

De aandacht wordt geroepen tot Art. II : 10 :—" De titel dien de Bisschop van Natal draagt." Leeraar van Victoria geeft dit voorstel :—" Indien de titel van den Bisschop van Natal, dezelfde is als die was van den Bisschop van de Kaapstad, dan handele deze Synode daarmede, even als met dien gedaan is, in de Synode van 1852." Punt II : 10.

Op verzoek van den Leeraar van Middelburg, wordt gelezen *wat* in de vorige Synode daaromtrent is geschied.

De Assessor stelt dit amendement voor : " De Synode acht het onnoodig eenige verdere notitie te nemen van de titels der Bisschoppen van de Episcopale Kerk in Zuid-Afrika, daar de declaratie in 1852 gedaan, en door Hare Majesteit ontvangen, reeds in de zaak voorziet." Besluit.

Na eenige discussie wordt de emendatie met 73 stemmen aangenomen.

Men gaat over tot de behandeling van Beschrijvingspunt II : 2 :—" De toestand der Kerk in Transgariep tegenover de Regering." Punt II : 2.

Leeraar van Prins Albert geeft dit voorstel :—" De Synode acht het onnoodig, in tegenwoordige omstandigheden, eenigen stap te nemen in betrekking tot Beschrijvingspunt II : 2."

De Ouderling van Colesberg verklaart zich daarmede eens. Verscheidene leden spreken voor de zaak.

Daarop wordt gelezen het voorstel van Ds. Neethling, benevens een amendement van den Hoog-Eerw. Voorzitter, van dezen inhoud :—" De Ring van Transgariep wordt geraden aanzoek te doen bij de wetgeving van den Vrijstaat ; en de Kerkeraden van Natal bij de wetgeving van Natal, om den noodigen waarborg voor de toekomst van de aan de Kerk toegekende voorregten." Hetwelk wordt aangenomen. Amendement aangenomen.

Men nadert Beschrijvingspunt III : (A.) 1. Punt III : (A.) 1.

Voorzitter noodigt de leden van den Ring van Kaapstad uit, de toedragt der zaak voor de Synode in het licht te stellen. Daar er zich niemand opdoet, neemt hij dit op zich, en verklaart het daarna voor eene bloote kennisgeving, waarmede zich de Vergadering te vreden toont. Voorts, omtrent Beschrijvingspunt III : (A.) 2, wijst de Voorzitter op de naauwe verbindtenis tusschen hetzelve en de twee volgende Beschrijvingspunten ; en legt aan de Vergadering deze vraag voor :—" Daar ten opzigte van deze Beschrijvingspunten, welke met de verandering van de Constitutie der Hooge Kerkvergadering in betrekking staan, geen beredeneerd plan voor de Synode is, of de Synode het raadzaam oordeelt nu tot de overweging daarvan over te gaan ?" Punt III : (A.) 2. Verandering van de Constitutie der Synode.

Dr. Changuion stelt voor :—" Dat er eene Commissie worde benoemd, om alle Beschrijvingspunten omtrent de Constitutie der Synode in overweging te nemen, en daaruit een beredeneerd plan op te maken, en de Synode voor te leggen." Aan Commissie opgedragen.

Dit wordt met 62 stemmen aangenomen ; en zal de Commissie bestaan uit den Ouderling van de Kaapstad (Dr. Changuion), en de Predikanten van de Paarl, Malmesbury, Burgersdorp, Swellendam, en Bloemfontein, met opdragt, om, indien mogelijk, heden over acht dagen, Donderdag, den 29sten, rapport in te leveren.

Beschrijvingspunt III : (A.) 5, de tijd der Vergadering van de Synode en Ringsvergaderingen, wordt toegelicht door Ds. Borcherds. Eenige leden geven redenen daartegen : de Ouderlingen van Burgersdorp, Tulbagh, en anderen. Punt III : (A.) 5.

De Ouderling van Calvinia stelt dit amendement voor :—" Er worde geene verandering gemaakt in den tijd der zamenkomst van Ring en Synode."—Dit wordt aangenomen.

De Ouderling van Napier verzoekt aanteekening dat hij in de minderheid heeft gestemd.

Punt III: (A.) 6, 7 aan Commissie opgedragen.

De Ouderling van Stellenbosch wenscht dat ook Beschrijvingspunten III: (A.) 6 en 7, in handen gesteld worden van de Commissie voor de Constitutie. Anderen wenschen dat de behandeling worde uitgesteld voor eenigen tijd.

De Leeraar van Graaff-Reinet vereenigt zich met den uitgesproken wensch van den Ouderling van Stellenbosch, waarvoor zich ook de meerderheid verklaart.

Punt III: (A.) 8.

Verder beraadslaagt men over Beschrijvingspunt III: (A.) 8, dat door den Leeraar van Calvinia wordt toegelicht.

De Leeraar van Ladysmith spreekt er tegen; die van Prins Albert er voor, ook die van Hopefield. Deze heeft alleen dit bezwaar hoe men den dag bepalen zal.

Biddag.

Na eenige redewisseling door anderen, vraagt Dr. Heyns, wat de aard van dien biddag wezen zal?

De Leeraar van Malmesbury spreekt zijne bezwaren uit, waarop die van Calvinia antwoordt, dat die biddag op een Zondag kan zijn.

Besluit.

Dit voorstel wordt voor de Vergadering gelegd:—"De Synode besluit, dat voortaan hare tezamenkomst van eenen algemeenen, door de Kerk te houden biddag worde voorafgegaan, en bepaalt dat dezelve te houden zij op den zevenden Zondag, vóór de bijeenkomst der Vergadering."

Ds. Moorrees vraagt eene hoofdelijke stemming, waaruit blijkt dat het voorstel met 55 tegen 22 stemmen is aangenomen.

Di. Moorrees, Ham, Van der Lingen, en Du Toit, hebben in de minderheid gestemd.

Punt III: (A.) 9.

Nu wordt Beschrijvingspunt III (A.) 9, in overweging genomen, en door Dr. Robertson, in ondersteuning van den Leeraar van Pietermaritzburg toegelicht. Door Dr. Robertson wordt er toegevoegd: "en het zingen van een gezang of psalm vers."

Dr. Hofmeijr geeft deze emendatie:—"Bij Art. 10: 2, worde gevoegd: 'des verkiezende met Bijbel lezen.'" Eene nieuwe emendatie van dezer voege:—"De Vergadering bepale dat men zich houden zal bij de gewoonte, die tot nu toe bestond," wordt met groote meerderheid aangenomen.

Punt III: (B.) 1.

Men gaat over tot de behandeling van Beschrijvingspunt III: (B.) 1. De acta der Synodale Commissie daarop betrekking hebbende, worden gelezen.

De Predikant van Graaff-Reinet stelt voor, dat er bijgevoegd worde: "tenzij dezelve van hoogst dringenden aard zijn." Hetwelk aangenomen wordt.

Punt III: (B.) 2, 3, 4, 5, 6, 7 ingetrokken.

Voorts brengt de Hoog-Eerw. Voorzitter ter tafel, Beschrijvingspunten III: (B.) 2, 3, 4, 5, 6, 7. De voorsteller zegt, dat daar hij sints de voorstelling gewigtige bezwaren tegen het voorgestelde heeft gezien, welke door hem genoemd worden, hij dezelve intrekt.

Punt IV: 1 teruggetrokken.

Hij spreekt ter toelichting van zijn voorstel, nu voor de Vergadering gebragt, en voorkomende in Beschrijvingspunt IV: 1. Verscheidene der leden verklaren zich tegen eene zulke verandering, onder anderen, de Leeraren van Graaff-Reinet, en Victoria, en de Ouderlingen van Burgersdorp, en Colesberg, waarna ook dit voorstel wordt terug getrokken.

Punt IV: 10.

Rapport wordt gelezen van de Commissie omtrent Beschrijvingspunt IV: 10. De Voorzitter vraagt of eenig lid der Vergadering hieromtrent zijn gevoelen wenscht open te leggen.

Ds. Ham doet eenige vragen in verband met deze zaak, welke beantwoord worden door den Voorzitter, en door Ds. Borcherds.

Op verzoek van den Ouderling van Worcester, wordt gelezen:—"Verzoekschrift van enkelen om tot Worcester te mogen behooren."

Daar de zaak nader beraad vereischt en de tijd nu reeds is verstreken, wordt de beraadslaging over de kwestie tot morgen verdaagd.

Predikant van Somerset

Bij de lezing der korte Notulen, verschijnt de afgevaardigde Leeraar van Oostelijk Somerset ter Vergadering.

De werkzaamheden worden besloten met dankgebed bij monde van Ds. Louw.

TIENDE ZITTING.

Vrijdag, den 23sten October.

Allen zijn tegenwoordig, behalve de Predikant van Stellenbosch, wegens ongesteldheid, en de Ouderlingen van Hanover en Simonsstad met kennisgeving.

De Predikant van Uitenhage verscheen in de Vergadering, en werd verwelkomd door den Moderatuur. Predikant van Uitenhage.

De notulen der vorige zitting werden daarop gelezen, en na eenige veranderingen gearresteerd en onderteekend door den Voorzitter, Assessor en Scriba.

De Actuarius Synodi leverde daarop een geschrift in, waarin hij de aandacht der Vergadering bepaalde bij Art. 182 der Kerkelijke Reglementen, ten einde te weêrleggen hetgeen op eergisteren door den Assessor was beweerd, dat de Synodale Commissie *geen hof van appel, gelijk aan de Synode,* was. Synodale Commissie *hof van appel of niet.*

De Predikant van Victoria maakte de Vergadering opmerkzaam op Art. 187, " en met goedvinden der meerderheid werd dit document onder de archiven bewaard." (Bijl.)

Dr. Heyns deed vervolgens de vraag, of iemand met voorbijgaan van den Ring, zich op de Synodale Commissie kon beroepen, hetgeen ontkennend werd beantwoord. Vraag van Dr. Heyns.

Het rapport der commissie aangesteld om onderzoek te doen over Beschrijvingspunt IV : 10 : " Beroep van de Kaapstadsche Rings Commissie op de Synode, in de zaak der afscheiding van Villiersdorp van Franschhoek, en in de gehoudene handelwijze des Kerkeraads van Worcester," werd nu gelezen met de daartoe behoorende stukken. Rapport omtrent afscheiding van Villiersdorp

Nadat de Predikant van Franschhoek, en de afgevaardigde Ouderling van Worcester de noodige inlichting hadden gegeven, werd, op voorstel van den Predikant van Pietermaritzburg, eene Commissie benoemd, met volmagt om over deze zaak te beslissen, bestaande uit de Predikanten van Wijnberg en Zwartland. aan Commissie opgedragen.

Hierop werd door door Dr. Heyns ter tafel gelegd, een brief van Ds. Berrangé, voorstellende, " dat Petrus Vallei (alias Hanover) voor als nog beschouwd zal worden als tot Colesberg te behooren. Dat de leeraar dier gemeente aldaar van tijd tot tijd godsdienst zal houden,—hetgeen de naburige leeraren hierbij verzocht worden ook te doen. Dat de kerkeraadsleden reeds aangesteld, als plaatselijk zullen worden aangemerkt, en dat het den ledematen, die zulks begeeren, zal vrij staan hunne voorregten te Colesberg, Petrus Vallei, of Richmond te genieten, tot dat het den Ring van Graaff-Reinet of der Synode zal komen te blijken, dat de gelegenheid gunstig is, om aldaar een afzonderlijke gemeente te formeren." Brief van Ds. Berrangé omtrent Hanover.

Het rapport der Commissie, alsmede de stukken in de zaak van het verzoek van F. B. le Roex, en andere manslidmaten, ter bekoming van verlof om eene afzonderlijke gemeente gesticht te hebben aan Riebeeks Kasteel, en revisie van het besluit van den Tulbagschen Ring, Beschrijvingspunt IV : 16, werden nu gelezen (Bijl.) Rapport omtrent Riebeeks Kasteel.

De Voorzitter merkte bij den aanvang der behandeling aan, dat daar hij bespeurde dat het eene zaak van appel was, hij de leden van den Ring van Tulbagh, en van den Kerkeraad zan Zwartland, welke deel in deze zaak hadden genomen, verzoeken moest zich uit de Vergadering te verwijderen met hunne verwanten. Aan dit verzoek werd voldaan.

De Heer Johannes Albertus Laubser, verlof verkregen hebbende om de zaak der memorialisten voor te staan, verklaarde dat er onder de contra-memorialisten eenige namen waren van personen, die buiten de voorgestelde grenzen der parochie woonachtig waren, en dat memorialisten het verzoek om afscheiding voor zichzelven hadden gedaan, geenszins begeerig zijnde dat anderen tegen hunnen wensch onder de nieuwe parochie zouden getrokken worden. J. A. Laubser.

Aan den anderen kant leverde de Heer P. J. van Zante, als afgevaardigde der contra-memorialisten een geschrift in, door de directeuren der hulp kerk onderteekend, waarin zij te kennen geven dat sommigen der memorialisten voor de afscheiding om verschillende redenen gezind waren om hunne naamteekeningen terug te trekken. P. van Zante.

Verklaring van den Predikant van Zwartland.

De Predikant van Zwartland verklaarde, dat de Kerkeraad van Zwartland niet tegen de afscheiding was, indien men bij magte ware een Leeraar te onderhouden, en gaf aan de hand dat er eene onpartijdige Commissie zoude benoemd worden om over de zaak te beslissen.

Salaris voor Predikant.

De Heer Laubser antwoordde daarop, dat men bereid was zich voor het salaris te interponeren, en overhandigde eene schriftelijke verklaring daartoe strekkende, onderteekend door J. A. Laubser, C. Grobbelaar en W. A. van Jaarsveld. (Bijl.)

Gevraagd zijnde hoe groot het salaris zijn zoude? was het antwoord van den Heer Laubser: twee honderd pond met eene behoorlijke woning.

Voorstel van Dr. Heyns in Riebeeks Kasteel.

Dr. Heyns deed daarop dit voorstel:—" Dat er gehandeld worde overeenkomstig de suggestie van den Predikant van Zwartland, om eene Commissie aan te stellen, met volmagt om eene scheiding, indien mogelijk, daar te stellen, tot genoegen van de af te scheidenen aan den eenen kant, en den kerkeraad van Zwartland aan den anderen, ten einde eene scheiding te maken; en bijaldien er onoverkomelijke zwarigheden tot het maken van eene behoorlijke grensscheiding ontstaan, de vrijheid gelaten worde aan degenen, die binnen de aan te wijzen grenzen vallen, om van de kerkelijke voorregten te Malmesbury gebruik te maken."

Dit voorstel werd aangenomen, nadat de Heer Laubser op eene vraag van den Afgevaardigde van Kaapstad verklaard had, dat er eene belasting ten behoeve der kerk van 10 shillings, per jaar, op elk der erven was gelegd.

Commissie voor Riebeeks Kasteel.

Tot leden dezer Commissie werden gekozen Di. Heyns, Van der Lingen en de Ouderling O. J. Truter.

Deputatie van de Schotsche Kerk.

Vervolgens werd gelezen een brief van den Wel-Eerw. Heer Morgan, Predikant der Schotsche Kerk in de Kaapstad, te kennen gevende, dat de Kerkeraad dier gemeente begeerig was om, even als bij de vorige Vergadering der Synode plaats vond, eene deputatie naar deze Synode te zenden, of anders een schriftelijk adres in te leveren.

Wanneer te ontvangen.

Met eenparige stemmen werd goedgevonden, om liever eene *deputatie,* en wel op Maandag, den 26sten dezer, ten 11 ure, te ontvangen.

Herderlijke Brief.

De Voorzitter herinnerde nu de Vergadering aan de gewoonte om bij gelegenheid der Algemeene Vergadering eenen Herderlijken Brief af te vaardigen.

De Assessor en de Predikant van Calvinia werden verkozen om dien op te stellen; terwijl de Predikanten van Ladysmith en Fauresmith benoemd werden om de Bedestond op aanstaanden Maandag avond waar te nemen.

Bedestond.

Verzoek van J. H. Blanckenberg toegestaan.

Nadat eindelijk een verzoek van den Heer J. H. Blanckenberg, " dat zijne plaats, genaamd Langerug, Koeberg, tot de parochie van D'Urban terug getrokken zoude worden," was toegestaan, met toestemming van de Afgevaardigden van Zwartland en D'Urban, ging men tot de behandeling der Beschrijvingspunten over.

Beschrijvingspunt IV: 2, IV: 3.

Beschrijvingspunt IV: 2 werd niet toegestemd. Beschrijvingspunt IV: 3 kwam toen ter sprake, waarin de Predikant van Calvinia voorstelt:—" Dat de Synode zoude aanbevelen, dat daags na den afloop eener Ringsvergadering, ter plaatse waar die Vergadering was gehouden, eene openbare bijeenkomst plaats hebbe van de leden des Rings en de leden der Gemeente, ten einde, op gepaste wijze, bij de laatste eene ijverige belangstelling in alles, wat onzer kerk ter harte moet gaan, op te wekken en aan te bevelen."

De Assessor en Predikant van Prins Albert ondersteunden zulks; doch laatstgemelde stelde voor, als eene emendatie:—"Dat er in plaats van de woorden, *na afloop der Ringsvergadering*, zoude gesteld worden *bij gelegenheid der Ringsvergadering*, en instede van *aanbevelen*, het woord *aankweeken*." Met deze emendatie werd het voorstel aangenomen.

Punt IV: 4 teruggetrokken.

Na eenige discussie werd het voorstel van den Kerkeraad van Oudtshoorn, voorkomende in Beschrijvingspunt IV: 4, door den Afgevaardigde van Oudtshoorn teruggetrokken:—" Dat in elken Ring drie of vier naburige Predikanten eenen kleineren Ring zullen vormen, welke om de drie maanden, bij gelegenheid der Avondmaalsviering, beurtelings, op ieder der respective plaatsen, waar de kerken staan, zal bijeenkomen. Aan dezen kleineren Ring kan opgedragen worden de kerkelijke visitatie der kerk, waar de vergadering gehouden wordt."

Het voorstel van den Kerkeraad van George:—" Dat het district George tot een afzonderlijken Ring worde afgezonderd, zoo dat er, instede (volgens Art. 25 der Kerkelijke Wetten) van zeven Ringen, in het vervolg acht Ringen zullen bestaan,"—zie Beschrijvingspunt IV: 5,—werd nu behandeld in verband met Beschrijvingspunt IV: 6, voorgesteld door den Kerkeraad van Mosselbaai, Knysna en Oudtshoorn, om het district van George tot eenen afzonderlijken Ring te formeren, tot welken Ring alsdan zullen behooren de Gemeenten van Georgestad, Mosselbaai, Oudtshoorn, Knysna, en Calitzdorp." District George afzonderlijke Ring.

De Predikant van Oudtshoorn merkte aan dat Calitzdorp tot nog toe niet tot eene afzonderlijke gemeente was gevormd, alhoewel er eene hulpkerk was gebouwd, doch drong op de noodzakelijkheid aan, dat aan het verzoek van al de gemeenten in het district van George zou worden voldaan, wegens de groote uitgestrektheid van den Ring van Swellendam. Discussie daarover.

De Scriba ondersteunde dit voorstel.

De Predikant van Swellendam merkte aan, dat slechts twee der gemeenten van George op dit oogenblik leeraars bezaten, en dat de Leeraar van George, wegens ongesteldheid, zelden de Ringsvergaderingen kon bijwonen.

De Predikant van Oudtshoorn antwoordde, dat dit een reden te meer was om de Ringsvergadering niet op al te grooten afstand van George te houden, en dat de Gemeente van Mosselbaai reeds een beroep had uitgebragt.

De Predikant van Victoria stelde daarop voor:—" Dat aan het verzoek der gemeente van George voldaan worde, zoodra er *vier* predikanten in het distrikt zullen zijn."

De Predikant van Prince Albert stelde als emendatie voor:—" Dat dit geschiede wanneer er *drie* predikanten zullen zijn."

Deze emendatie verworpen zijnde, werd het voorstel van den Predikant van Victoria aangenomen. Besluit.

Ten slotte werd in overweging genomen het verzoek van den Kerkeraad van Wellington vervat in Beschrijvingspunt IV: 7:—" Dat de kerk van Wellington weder onder den Ring van Kaapstad zou geplaatst worden." Hetwelk door den Predikant van Wellington werd toegelicht. Verzoek van Wellington.

Waarna de Predikant van de Paarl de Vergadering verwittigde dat Wellington vroeger tot den Kaapschen Ring heeft behoord, en onder protest tot dien van Tulbagh was gevoegd,—hetgeen bevestigd werd door de Acta Synodi.

Bij het voorlezen der korte notulen, herinnerde de Leeraar van Colesberg, ten einde verkeerde gevolgtrekkingen voor te komen, dat de vraag omtrent het traktement van den leeraar niet is geschied als voorwaarde voor de afscheiding van Riebeeks Kasteel, doch slechts tot inlichting.

Het dankgebed werd gedaan door Dr. Reitz.

ELFDE ZITTING.

Maandag, den 26sten October.

Afwezig, Di. Beck, Herold, Roux, Reitz, en Du Toit.

Het gebed geschiedde door den Scriba.

Na het onderteekenen der Notulen, werd de volgende vraag ingediend door den Predikant van Franschhoek, en ter tafel gelegd:—" De Rings Commissie van de Kaapstad wenschte gaarne het gevoelen van deze Hoog-Eerw. Vergadering te vernemen, of de Brief van den Eerw. Kerkeraad van Worcester in een liefde ademenden geest geschreven is, en of de Rings Commissie zulks verdiend heeft." Vraag van de Kaapstadsche Rings Commissie.

Punt IV: 14, 15. Arbitratie voorgesteld.

Nu werd opgeëischt het Rapport der Commissie over de klagten voorkomende onder Hoofdstuk IV: 14 en 15, waarop werd voorgesteld, dat deze zaken bij wijze van arbitratie behandeld worden. De behandeling werd derhalve tot na de pauze uitgesteld, opdat de Ringsleden de gelegenheid mogten hebben met elkander daarover te raadplegen.

Punt IV: 8 behandeld.

Tot Hoofdstuk IV: 8 overgaande:—"Dat er een afzonderlijke Ring te Natal worde opgerigt," enz., verklaarde de Predikant van Pietermaritzburg er voor zich zelven niets tegen te hebben, dit voorstel terug te trekken, doch de afgevaardigde Ouderling zag gaarne dat de zaak behandeld werd. Hij stelde dus voor, dat te Natal, gelijk in de afdeeling George, een afzonderlijke Ring opgerigt worde, zoodra er vier Predikanten aanwezig zijn zullen, en verder, dat, aangezien de bijzondere omstandigheden, er eene tweede Rings Commissie voor Natal worde benoemd.

Besluit daarop.

De Ouderling van Natal stelde als amendement voor:—"Zoodra er drie Predikanten aanwezig zijn zullen," en de Predikant van Prins Albert, als een verder amendement:—"Zoodra er twee Predikanten zijn zullen." Het amendement van den Ouderling van Natal is aangenomen.

Speciale Rings Commissie.

Ook heeft de Vergadering toegestaan dat te Natal eene speciale Rings Commissie benoemd worde. De bedoelde Rings Commissie te worden benoemd door den Ring van Transgariep in deszelfs eerste zitting.

Nu kwam ter tafel Hoofdstuk IV: 17:—"Dat kerkelijke visitatie geschiede," enz.

De Predikant van Swellendam ondersteunde dit voorstel.

Kerkelijke visitatie.

De Predikant van de Paarl beschouwde kerkvisitatie voor zeer nuttig, doch meende dat de gemeenten in dit land er nog niet voor rijp waren.

Discussie.

De Ouderling van Burgersdorp was er tegen, uit vrees dat zoo het voorstel aangenomen worde, de gemeenteleden de zaak voor eene nieuwigheid mogten houden.

Dr. Heyns was er tegen, uit vrees voor de onaangenaamheden en misbruiken, en meende dat wanneer de Ring deszelfs pligt zoude betrachten, er aan het doel genoegzaam was beantwoord.

De Scriba droeg aan de Vergadering voor hetgeen reeds door de Synode omtrent deze zaak was gedaan, en verklaarde met den Predikant van de Paarl eens te zijn.

De Predikanten van Uitenhage, Victoria en Hopefield spraken er tegen, die van Bloemfontein was er sterk voor, en verlangde te weten *wanneer* de gemeenten er rijp voor zouden wezen?

De Predikant van Oudtshoorn was er voor, indien elk Predikant, op zijne beurt, de kerkelijke visitatie zoude waarnemen, anders was hij er tegen.

De Predikant van Ladysmith was er ook tegen, en meende, dat wanneer aan Art. 34 werd voldaan, dit genoeg was.

De Predikant van Prince Albert was er voor, en stemde geheel met den Predikant van Bloemfontein in.

Dr. Heyns verklaarde, doelende op eene aanmerking door een der sprekers gemaakt, dat de vragen, onder Art. 34, door den Kaapstadschen Kerkeraad altoos naar geweten beantwoord worden, gelijk ook de Predikant van de Paarl verklaarde het geval te zijn met den Kerkeraad dier gemeente.

De Assessor verklaarde leed te gevoelen wegens de wijze, waarop de Vergadering tegen de kerkelijke visitatie scheen bezield te zijn, en meende dat door Art. 34 aan het doel niet wordt voldaan. Hij beaamde geheel de gevoelens van den Predikant van Bloemfontein.

De Ouderling van Graaff-Reinet verklaarde zich, niettegenstaande de zwarigheden die geopperd waren, er sterk voor.

De Predikant van Bloemfontein stelde hierop voor:—"Dat er eene Commissie worde benoemd, ten einde een plan te ontwerpen, volgens hetwelk de kerkelijke visitatie zoude kunnen geschieden."

De deputatie van de Schotsche Kerk nu aangekondigd zijnde werd door den Scriba en Assistent Scriba ingeleid, en door den Moderator welkom geheeten. De Wel-Eerw. Heer Morgan sprak nu de Vergadering aan en zeide, dat het hoofddoel der deputatie was, deze Hoog-Eerw. Vergadering in den Heere te begroeten, en de gevoelens van achting en liefde door den Schotschen Kerkeraad en de gemeente in het algemeen jegens de kerk, door de Hoog-Eerw. Vergadering vertegenwoordigd, uit te drukken. Hij betuigde zijne blijdschap bij het zien van eene zoo groote vergadering van vertegenwoordigers van hetgeen zijn Wel-Eerw. noemde, de hoofd-kerk in Zuid-Afrika, en gaf verder zijne blijdschap te kennen, over het zien van zoo vele oude leeraars, die den last en de hitte des daags gedragen hadden, en van zoo vele jonge leeraars, aangaande welke hij den Heere dankte voor de talenten en den ijver hun geschonken, biddende dat over allen de Geest des Heeren in de ruimste mate uitgestort mogt worden, opdat zij in het werk des Heeren mogten voortgaan, en de belangen der Gereformeerde Kerk in het bijzonder, en van de kerk in het algemeen, bevorderen. Verder gaf zijn Wel-Eerw. zijne blijdschap te kennen over het zien van zoo vele ouderlingen, velen hunner van een grooten afstand gekomen, daar hij geen verder bewijs noodig had van hunne belangstelling in de zaak des Heeren. Gaarne had hij anderen gezien, die door krankheid en toenemende zwakheid verhinderd waren, tot de Vergadering op te komen. Zijn Wel-Eerw. betuigde verder, met hoe veel genoegen hij getuige was, zoo dikwijls hij de verrigtingen mogt bijwonen, van de goede orde, bescheidenheid en broederlijke liefde, waarmede alles werd waargenomen. Deputatie der Schotsche Kerk.

Zijn Wel-Eerw. deelde eenige bijzonderheden mede, aangaande de Schotsche Gemeente, en zijne werkzaamheden, zoo wel onder Presbyterianen uit Schotland, Engeland, Ierland en van elders, als onder Mahomedanen en anderen van de gekleurde bevolking in de Kaapstad, hetwelk alles met veel belangstelling werd aangehoord, en besloot met de leden zijner gemeente, die zich naar de buitendistrikten mogten begeven, den leeraars en ouderlingen aan te bevelen.

De Wel-Ed. Heer Dr. Abercrombie, Ouderling der Schotsche Gemeente, beaamde hetgeen door den Wel-Eerw. Heer Morgan was gezegd, en gaf ook zijn groot genoegen te kennen over het zien eener zoo talrijke Vergadering. Zijn Wel-Ed. wijdde hierop uit over de eenheid van de Schotsche en Nederduitsche Kerken, en betuigde het gevoel van verpligting door de Schotsche Kerk in deze stad gekoesterd jegens de Nederduitsche Kerk, wegens de belangstelling, welke deze in hare oprigting en verderen bloei altoos aan den dag had gelegd. Verder wijdde zijn Wel-Ed. uit over sommige der belangrijke zaken voor deze Hoog-Eerw. Vergadering gebragt, inzonderheid over de begeerte om een beter onderhoud voor leeraren te verkrijgen, en in de behoeften van vacante gemeenten te voorzien, over de oprigting eener Theologische Kweekschool, over het voorstel om de Synodale Vergaderingen meer dikwijls te doen plaats hebben, hetwelk het toenemend getal gemeenten hem scheen te vorderen, en eindelijk over de begeerte aan den dag gelegd om de werkzaamheden onder de Heidenen verder uit te breiden. Zijn Wel-Ed. gaf, als lid van het "House of Assembly," zijne overtuiging te kennen, dat, indien het Gouvernement deszelfs bijstand aan de kerken in dit land zoude onttrekken, dit een stap zoude zijn, welke met de nadeeligste gevolgen voor de godsdienst gepaard zoude gaan. Hij was er nogtans sterk voor, dat de leden der gemeente ook voorwaarts komen,—want de arbeider is zijn loon waardig,—en betuigde zijne blijdschap, dat ook deze zaak onder de aandacht der Vergadering gebragt was, des te meer, daar het gebeuren kon, dat de bijstand door het Gouvernement verleend, in der tijd onttrokken mogt worden.

De Hoog-Eerw. Moderator gaf, namens de Vergadering, deszelfs genoegen te kennen, over het verschijnen van de deputatie in haar midden, en tevens de blijdschap der Vergadering over het vernemen van de werkzaamheden, ter uitbreiding van het rijk onzes gezegenden Verlossers, door den leeraar en kerkeraad der Schotsche Gemeente in het werk gesteld. Hij betuigde verder de naauwe betrekking, welke de Nederduitsche op de Schotsche Kerk gevoelde, en drukte de vurige bede dezer Hoog-Eerw. Vergadering uit, dat de Het genoegen der Vergadering te kennen gegeven.

zegen des Heeren op de beide gedeputeerden, en op de gemeente, welke zij vertegenwoordigden, mogt nederdalen, als ook op de vele pogingen door die gemeente, met zoo veel ijver in het werk gesteld, ter bekeering van zondaars, en ter opleiding der jeugd in de leer der waarheid. Hierop werd de deputatie uitgeleid, terwijl de leden der vergadering staande bleven.

Discussie omtrent kerkelijke visitatie voortgezet.

De Vergadering keerde nu terug tot het behandelen van het voorstel aangaande de kerkelijke visitatie. De Predikant van Graaff-Reinet gevoelde dezelfde zwarigheden als bij vroegere gelegenheden tegen dezelve. Hij was echter van gevoelen, dat het van belang zoude zijn eene Commissie te benoemen, om Art. 34 te revideren. De Præses las hetgeen over dit voorstel aangeteekend staat in de handelingen der Synode van 1852, en droeg op nieuw de redenen voor, waarom hij in die Synode, gelijk nog, voor het voorstel is. Hij was ook van gevoelen, dat door Art. 34 aan het doel niet wordt beantwoord.

In vereeniging met het voorstel van den Predikant van Bloemfontein, werden de volgende voorstellen ter tafel gebragt:—

Voorstellen.

1. Van den Predikant van Graaff-Reinet:—"Dat Art. 34 worde gerevideerd."
2. Van den Predikant van Franschhoek:—"Uitstellen tot de volgende Synode, om te zien of de kolonie alsdan voor eene Kerkvisitatie rijp is."
3. Van den Predikant van Pietermaritzburg:—"Dat aan de Ringen vrijheid worde gelaten, waar men zulks wenschelijk acht, de Kerkvisitatie te doen geschieden."
4. Van den Ouderling Truter:—"Dat eene Commissie worde benoemd, om te onderzoeken, of het noodig en wenschelijk is, in de Kerkelijke Visitatie, zoo als die thans bestaat, eenige verandering te maken, en daarop te rapporteren."

Te blijven zoo als thans bestaat.

5. Van den Predikant van Hopefield:—"Dat de Kerkelijke Visitatie blijve zoo als thans geschiedt."

Dit laatste is door 51 tegen 26 stemmen aangenomen.

De Predikant van Bloemfontein gaf zijne hoop te kennen, dat het voorstel van den afgevaardigden Ouderling (Truter) van de Kaapstad, nu ter tafel gebragt worde, waarop de voorsteller antwoordde, dat hij dit liever, met verlof der Vergadering, op morgen, als een bijzonder voorstel, zoude voordragen.

Voorstel omtrent arbitratie in Punt IV: 14, 15 niet aangenomen.

Het voorstel van den Predikant van Prins Albert, dat hetgeen voorkomt onder Punt IV: 14, 15:—"Klagte," enz. aan arbiters zoude worden overgelaten, werd niet tot stemming gebragt, daar de beklaagden daartoe hunne toestemming niet wilden geven.

Rappórt der Commissie.

Daarop werd andermaal het rapport gelezen, door de Commissie ingeleverd (Bijl.), terwijl de leden van den Swellendamschen Ring, die in de behandeling van de zaak eenig deel hebben gehad, op verzoek van den Hoog-Eerw. Præses, hunne zitplaatsen verlieten.

Behandeling der zaak.

De memorie van klagte (Bijl.) gelezen zijnde, verzochten de beklaagden te mogen aanmerken, dat zij van de memorie niets hadden geweten.

De klager daarop voor de Vergadering geroepen, las uit zijn brievenboek het afschrift des briefs *en* aan den Voorzitter *en* aan den Scriba des Rings geschreven, waarin hij, overeenkomstig Art. 188, kennis had gegeven van zijn voornemen tot, en de gronden van, zijn beklag, welke hij hun Wel-Eerw. mededeelde, aan den Scriba der Synode te hebben toegezonden.

Discussie.

Na eenige aanmerkingen door den Ouderling Truter, dat, naar zijn inzien aan dat artikel (188), *niet* volkomen, en door den Ouderling van Malmesbury, dat *wel* was voldaan geworden, met wiens gevoelen de Vergadering zich vereenigde, werd uit de acta van den Swellendamschen Ring, van 15 October, 1855, voorgelezen, wanneer de klagte voor den Ring was gebragt, hoe die was opgenomen en behandeld.

Besluit.

De Actuarius de aandacht der Vergadering verzocht hebbende bij de Wets Artikelen 147, 154, en het duidelijk gebleken zijnde, dat die artikelen, bij de behandeling der zaak niet waren geobserveerd, besloot de Vergadering (bestaande nu uit 67 leden), met 55 stemmen, het volgende voorstel van den Ouderling Truter aan te nemen t.w.:—"De hande-

lingen van den Swellendamschen Ring, zonder inachtneming van de Wets Artikelen 147 tot 154, plaats gehad hebbende, worden die als informeel verklaard en alzoo vernietigd."

Met betrekking tot IV : 15 :—" Klagte tegen den Scriba," erkende de Scriba des Rings niet overeenkomstig de bepalingen der wet te hebben gehandeld, waarop besloten werd de zaak als afgedaan te beschouwen, terwijl de Synode aanbeveelt dat in het vervolg de wet beter worde geobserveerd. Punt IV: 15.

De klagte ingebragt door den Kerkeraad van Ladysmith tegen den Predikant van Swellendam (Bijl.) wordt door de Synode verklaard ongegrond te wezen, 57 leden stemmen daarvoor. Klagte tegen den Predikant van Swellendam ongegrond.

Door den Predikant van Ladysmith wordt hierop erkend, dat tegen eenen verkeerden persoon was geklaagd.

De Commissie, in de tweede Sessie benoemd, om met den Wel-Eerw. G. W. Stegmann te confereren, en te rapporteren over den inhoud van zijn Wel-Eerw. verzoekschrift, levert een verslag in. (Bijl.) Verslag der Commissie omtrent den leeraar en de gemeente van St. Stephens.

Dit wordt voorgelezen, en besloten op morgen de zaak te behandelen.

Ook wordt ingeleverd, het Rapport der Commissie over de grensscheiding, voorkomende in Punt IV: 9 en 9b (Bijl.), dat bij eene volgende gelegenheid zal worden overwogen. Rapport omtrent Punt IV: 9 en 9b.

De Vergadering gaf hare toestemming aan het volgende voorstel van den Predikant van Oudtshoorn :—" Daar de afgevaardigden der Schotsche Kerk hunnen wensch hebben te kennen gegeven, dat hunne leden in de buitendistrikten onder toezigt worden genomen van de opzieners onzer gemeenten, dat de Kerkeraad der Schotsche Gemeente verzocht worde, aan hunne leden naar de buitendistrikten vertrekkende attesten uit te reiken, welke zij zullen hebben af te geven aan den Kerkeraad der Nederduitsche Gemeente van de plaats alwaar zij zich zullen vestigen, ' welke attesten door den Kerkeraad zullen worden aangenomen.' " Besluit omtrent verzoek van de Afgevaardigden der Schotsche Kerk.

De volgende vragen en voorstellen werden gedaan, te zien in de Bijlagen :—

1. Van den Predikant van Colesberg. (Bijl.)
2. Van den Scriba van den Swellendamschen Ring. (Bijl.)
3. Van den Predikant van de Paarl. (Bijl.)

Het dankgebed wordt gedaan door Ds. Smith.

TWAALFDE SESSIE.

Dingsdag, den 27sten October.

Afwezig is de Leeraar van Stellenbosch, wegens ongesteldheid, benevens die van Somerset (West).

Dr. Scholtz doet, vóór den aanvang der werkzaamheden, het gebed.

De Notulen der Elfde Sessie worden gelezen, en, na eenige aanmerkingen, geconstateerd verklaard.

De Vergadering ontvangt eene mededeeling van den Predikant van Cradock, waaruit blijkt dat hij wegens ziekelijkheid niet is kunnen opkomen.

Voorzitter brengt ter tafel dit voorstel van den Ouderling Truter :—" Dat eene Commissie worde benoemd om te onderzoeken, of het noodig en wenschelijk is, in de kerkelijke visitatie, zoo als die thans bestaat, eenige veranderingen te maken, en daarop te rapporteren." Commissie tot onderzoek omtrent de Kerkvisitatie.

De Ouderling spreekt ter ondersteuning van zijn voorstel, en verhaalt hoe eens, bij de beantwoording van Art. 31, 7, de Leeraar : ja; de Ouderling : neen antwoordde—

een bewijs hoe omtrent de behoorlijkheid van het herderlijk bezoek, verschil van gevoelen kan bestaan. Is het niet noodig dat tegen zulke en andere gevallen, voorziening worde gemaakt? vraagt hij. Na eenige vragen in verband hiermede, wil de Leeraar van Colesberg eene emendatie inleveren. Die van de Paarl verklaart zich tegen het voorstel, als buiten de orde, en gevolgelijk ook tegen alle emendatie daarop gegrond. Voorzitter drukt hiertegen zijn gevoelen uit: het voorstel thans ter tafel is niet eene bestrijding van het gisteren genomen besluit. Sommige leden kunnen zich met zijn Hoog-Eerw. niet vereenigen. Tot stemming gebragt verklaart de meerderheid er zich tegen.

Inlichting omtrent Art. 10: 16 gevraagd.

Leeraar van Prins Albert vraagt verlof, om na eenigen tijd inlichting te verzoeken omtrent Art 10: 16.

Voorzitter verzoekt aanteekening van zijn gevoelen omtrent het voorstel van Ouderling Truter, als bedoelende eene geheel andere zaak, dan het besluit van gisteren onder Hoofd. IV: 17.

Punt V: 5.

Hoofd. V: 5 der Beschrijvingspunten wordt voor de aandacht der Vergadering gebragt.

De Voorzitter des Rings van Transgariep, waaruit dit voorstel afkomstig is, beschouwt dat deszelfs noodzakelijkheid vervalt, sints de regering van den Vrijstaat op dit punt verordening heeft gemaakt.

Discussie.

De Leeraar van Pietermaritzburg denkt echter geheel verschillend en stelt voor: "Dat, wanneer personen, wier huwelijk burgerlijk voltrokken is, hunne kinderen ten doop aanbieden, aan hen uitstel zal worden verleend tot dat hun huwelijk kerkelijk is ingezegend."

Voor dat voorstel verklaart zich de Leeraar van de Paarl; vele leden daartegen.

Dr. Heyns vraagt: of iemand den doop weigeren mag en zou aan een kind in onecht verwekt, wanneer twee leden der Gereformeerde Kerk zich als doopgetuigen aanbieden, en zal men dan den doop weigeren aan een kind verwekt in een huwelijk voltrokken door een magistraatspersoon, overeenkomstig de Huwelijks Ordonnantie door Hare Majesteit in Rade vastgesteld? Beide vragen werden door Voorzitter ontkennend beantwoord. Voorzitter, na hierop ontkennend geantwoord te hebben, wijst ter inlichting op het gebruik in Holland.

De Leeraar van Graaff-Reinet wijst op de moeijelijkheden aan de zaak verbonden.

Dit wordt erkend door den Predikant van Pietermaritzburg, die echter aandringt op kerkelijke bevestiging van het huwelijk.

Bezwaren, aan de zaak verbonden, worden door Ouderling Loedolff op nieuw voor de Vergadering gebragt en door den Leeraar van Bloemfontein beantwoord.

Nog andere leden nemen deel in de discussie.

Dr. Heyns bezwaart zich over enkele aanmerkingen, die eenige sprekers waren ontvallen, waardoor men mogt geleid worden te denken, dat hij aan de goddelijke instelling des huwelijks niet gelooft.

Dr. Changuion geeft zijn leedgevoel te kennen, dat, terwijl Christus zegt: "Laat de kinderen tot Mij komen," het voorstel schijnt te willen, laat ze verre van Mij blijven.

Dr. H. Faure verdedigt zich tegen het door Dr. Heyns gezegde.

Nadat Ds. Van der Lingen, Dr. Robertson en anderen voor het voorstel hadden gesproken, levert Dr. Heyns deze emendatie:—" De Vergadering keurt ten hoogste af het gedrag van de leden onzer Kerk, die, met voorbijgaan van de kerkelijke inzegening des huwelijks, hetzelve laten bevestigen door eenen magistraatspersoon."

Verscheidene emendaties worden van leden ontvangen en voorgelezen; de laatste emendatie van den Leeraar van Calvinia, eindelijk neemt men aan:—" De Vergadering keurt ten hoogste af het gedrag van leden onzer kerk, die, met voorbijgaan van de kerkelijke inzegening van het huwelijk, hetzelve laten bevestigen door eenen magistraatspersoon; en wanneer de zoodanigen hunne kinderen ten doop aanbieden, zal hun de gelegenheid gegeven worden, om de kerkelijke inzegening te verkrijgen, en in geval zij weigeren van de gelegenheid gebruik te maken, wordt de doop hunner kinderen aan hen geweigerd."

Drs. Heyns en Changuion, de Ouderling van Stellenbosch, de Afgevaardigden van Zwartland, Ouderlingen van Caledon, Beaufort, Somerset (West), Worcester, Knysna, Wellington, Darling, Afgevaardigden van Piketberg, Leeraar van Franschhoek, Ouderling van Hopefield, verzoeken aanteekening dat zij in de minderheid hebben gestemd.

Predikant en Ouderling van Kaapstad (Drs. Heyns en Changuion), geven kennis van hun voornemen om hiertegen protest in te leveren.

Nog stelt Ds. Van der Riet voor :—" Dat zoodanige huwelijks inzegening gratis geschiede," waarvoor de meerderheid zich verklaart.

Rapport van de Commissie omtrent Sutherland.

Rapport wordt gelezen van de Commissie, bestaande uit de Ringen van Tulbagh en Beaufort, aangesteld ten einde te onderzoeken en te rapporteren, of de Gemeente van Sutherland dient te worden gevoegd tot het Rings-ressort van Beaufort, dan wel blijven behooren tot dat van Tulbagh. Ouderling van Sutherland levert schriftelijk verzoek in om tot Tulbagh te mogen verblijven. Leeraar van Frasersburg verklaart er zich ook tegen. Ook wordt gelezen eene memorie van gemeenteleden van Sutherland, van gelijken inhoud. Na eenige aanmerkingen wordt de vraag voor de Vergadering gelegd en door de meerderheid beslist, dat de gemeente behoore tot den Ring van Beaufort.

Consulent van Sutherland.

Voorzitter herinnert aan de noodzakelijkheid dat er een Consulent voor die gemeente worde aangesteld, en stelt voor, dat het opgedragen worde aan den Ring van Beaufort, om zulks, staande de Vergadering, te doen en rapport daarvan te geven. Dit wordt goedgevonden. Ouderling van Sutherland vraagt vrijheid om hiertegen te protesteren.

Rapport over Punt IV: 9 en 9^b.

Rapport wordt ter tafel gebragt van de Commissie ten opzigte van Beschrijvingspunt IV : 9 en 9^b :—" Verzoek van sommigen om tot de Richmond's gemeente te mogen verblijven." In verband hiermede wordt gelezen een brief van Richmond, get. Ackermann en Kok, Kerkeraden, en gerigt aan den Leeraar van de Paarl, vragende om ondersteuning tegen de vereeniging met Hanover. Ook een van Ds. Berrangé, verzoekende de menschen niet te dwingen tot Hanover te behooren.

Voorstel.

Voorzitter stelt voor :—" Dat Ring van Graaff-Reinet daaraan op deszelfs eerstvolgende Vergadering de aandacht wijde—dat denzelven tevens worde aanbevolen, dat, zoo veel als mogelijk, vrijheid worde gegeven aan diegenen, die over de Linie wonen, om te behooren tot welke gemeente zij willen."

De Leeraar van de Paarl verklaart zich er voor.

Na de pauze herinnert Voorzitter aan zijn voorstel gedaan voor de pauze.

Discussie.

Leeraar van Graaff-Reinet spreekt en dringt aan op eene vaste grensscheiding op omtrent de helft des afstands ter voorkoming van onordelijkheid. Hij wordt hierin gevolgd door de Ouderlingen van Murrayburg en Aberdeen, gelijk ook door den Ouderling van Sutherland.

De Ouderling van Richmond verklaart er zich voor, dat diegenen hunnen wensch verkrijgen, die tot Richmond wenschen te behooren.

Ds. W. Murray, Consulent van Hanover, wijst op de moeijelijkheden welke verbonden waren geweest aan het ontstaan der gemeente van Hanover. Velen, zegt zijn Eerw., waren er eerst tegen, maar werden later gewonnen. Wel is er geene grensscheiding vastgesteld, maar dit is geschied, ten einde eerst te weten te komen, of de Synode het beginsel erkent, dat de scheiding in het midden behoort te zijn.

De Ouderling van Colesberg geeft ook eenige ophelderingen, omtrent de betrekking waarin Hanover tot Colesberg heeft gestaan.

Ds. Van Velden drukt op de noodzakelijkheid van orde in de grensscheiding.

Ouderling van Hanover wenscht, dat aan des verkiezenden vrijheid wordt gegeven om te behooren tot de gemeente hunner keuze, ofschoon hij gelooft, dat velen tot ontevredenheid verwekt zijn door anderen.

De Ouderling van Zwartland wenscht te weten, of er een Kerkeraad mag wezen, waar de grensscheiding nog niet is vastgesteld?

Hierop antwoordt de Consulent van Hanover, dat de grensscheiding is bepaald, maar om eerst aan de goedkeuring der Synode te worden onderworpen.

Leeraar van Pietermaritzburg stelt deze emendatie voor :—"Dat de personen genoemd in Beschrijvingspunt IV: 9^b tot Murrayburg, en IV: 9 tot Hanover blijven behooren, echter met verlof om hunne kerkelijke regten te Richmond te blijven genieten.

Hiertegen spreekt Leeraar van Ladysmith over het bezwaar, dat alsdan op die personen de kerke-tucht niet behoorlijk kan worden uitgeoefend. Dit bezwaar wordt beantwoord door Hoog-Eerw. Scriba.

Nadat de Leeraar van Hopefield zich verklaard heeft voor orde in de grensscheiding, stelt de Leeraar van Bloemfontein deze emendatie voor :—"Dat hierin de uitspraak der Rings Commissie gelden zal."

Welke emendatie aangenomen.

Eene emendatie van den Ouderling van Richmond :—"Dat het aan de leden der gemeente vrij gelaten zal worden, waar zij wenschen te behooren, die op de grens-lijn wonen," wordt met groote meerderheid verworpen. Daarentegen wordt de emendatie van den Leeraar van Bloemfontein met 50 stemmen aangenomen. Hierbij blijft de Ring van Graaff-Reinet als betrokken buiten stemming.

Grensscheiding tusschen Fraserburg en Victoria.

Wordt gelezen, rapport van de Commissie omtrent de grensscheiding tusschen Fraserburg en Victoria. De leden van den Beaufortschen Ring verlaten hunne zitplaatsen. Men leest achtereenvolgens, copij van eene Memorie van eenige leden van de gemeente Fraserburg, om tot Victoria te mogen behooren, brief van Ds. Neethling aan Ds. Krige, antwoord van laatst- aan eerstgenoemde. Worden ook gelezen, Notulen des Beaufortschen Rings van Oct. 1855.

Uitspraak van Beaufortschen Ring vernietigd.

Op voorstel van Ds. Albertijn wordt met 45 stemmen besloten, dat deze Vergadering vernietige het besluit van den Beaufortschen Ring, als in strijd met Art. 10, 16, en Art. 32.

Verzoek van Memorialisten terug gezonden naar Ring.

Predikant van Zwartland stelt voor :—"Dat aan het verzoek van memorialisten gehoor worde gegeven, om tot Victoria te verblijven." Hierop wordt een amendement ingeleverd, dat de zaak aan den Ring worde teruggezonden. Dit amendement wordt aangenomen met 40 stemmen, stemmende 34 in de minderheid.

Memorie van Roos en anderen.

Er wordt ter tafel gebragt en gelezen, memorie van Roos, Burger en Malherbe, verzoekende tot Victoria te mogen behooren.

Door Ds. A. Murray, Sen., wordt aangemerkt, dat eerstgemelde nimmer zulk eene memorie heeft ingeleverd bij den Ring, als waarvan er sprake is; waarop dit voorstel van den Leeraar van Hopefield wordt aangenomen, dat hetzelfde gedaan worde, als met Beschrijvingspunt IV: 9 en 9^b, "dat het besluit des Rings bekrachtigd worde."

Voorzitter kondigt aan dat op morgen het verzoekschrift van den Wel-Eerw. Heer G. W. Stegmann in beraad zal worden genomen.

Beschrijvingspunten door Predikant van Colesberg.

De Predikant van Colesberg merkt aan, dat onder de Beschrijvingspunten door hem ingediend, en welke men besloten heeft op te nemen, een is, No. 4, dat betrekking heeft op het leeraarsambt. Hij leest dit punt, en doet daaromtrent ettelijke vragen, welke beantwoord worden, waarna hij den Voorzitter bedankt voor de ontvangene informatie.

Schrijven van Witsteyn kan niet dienen.

Voorzitter roept de aandacht tot Beschrijvingspunt VII: 2. Hij is van gevoelen dat daar Witsteyn de Kerk heeft verlaten, zijn schrijven niet kan dienen.

Ds. Albertyn is van hetzelfde gevoelen.

Ds. Van der Lingen en Neethling, Hz., denken verschillend, en wenschen de lezing, zoo ook Dr. Robertson, en anderen, terwijl ettelijken zich daartegen verklaren. Bij de stemming stemmen 29 voor de lezing en 41 tegen.

De Ouderlingen van Hopefield, van de Knysna, van Stellenbosch, van Ceres, Leeraar van Hopefield, hebben voor de lezing gestemd, zoo ook de Afgevaardigden van Zwartland, Predikant van Ladysmith, de Ouderlingen van Beaufort, Darling, Montagu, Ouderling Changuion, Predikant van de Paarl, Hoog Eerw. Scriba, en Leeraar van Franschhoek.

De afgevaardigden van Swellendam verzoeken aanteekening, dat zij er voor gestemd hebben, dat de stukken gelezen zouden worden.

Na de lezing der korte Notulen, wordt de Vergadering door Ds. Pears, met gebed besloten.

DERTIENDE SESSIE.

Woensdag, den 28sten October.

Afwezig is Ds. Herold.

Het gebed bij de opening wordt door Ds. Bamberger gedaan, waarna de notulen gelezen en geteekend worden.

Er worden aanmerkingen gemaakt door Dr. Heyns, dat geene volledige aanteekening was geschied van de vragen door hem gedaan, bij de behandeling van Beschrijvingspunt Hoofdstuk V: 5; waarop aan zijn Eerw. wordt toegestaan het ontbrekende aan te vullen, om alsdan onder de bijlagen te worden opgenomen. (Bijl.)

Dit regt wordt ook toegekend aan Dr. H. Faure, ten opzigte van het beweerde bij het doen van een voorstel in dezelfde zaak.

Omtrent uitdrukkingen gebezigd door den Predikant van Ladysmith.

Dr. Robertson spreekt zijn gevoelen uit over de uitdrukkingen over hem gebezigd, door den Leeraar van Ladysmith. Hij roept de bescherming der Vergadering hiertegen in.

Predikant van Ladysmith antwoordt schriftelijk aldus:—" Indien door mij immer iets geschreven is, hetwelk beleedigend zou kunnen geacht worden, tegen den Scriba of eenig ander lid van den Ring, zoo ben ik, bedoelde beleediging bewezen zijnde, gereed zulks te herroepen. Ten einde zulks te doen, blijf ik nogtans wachten op de openbare belijdenis van de zijde des Rings en van den Scriba deszelven, van wege hunne onwettige en onregelmatige handelingen; handelingen die noodwendig geprovoceerd zijn door het gedrag boven bedoeld."

Commissie in dezen benoemd.

Op voorstel van den Predikant van Bloemfontein werd er besloten, dat eene Commissie worde aangesteld, om de zaak te onderzoeken.

Di. Van der Lingen, Van Velden en Brink spreken in de zaak.

Tot de Commissie worden benoemd Di. Moorrees, Louw en Dr. Hofmeyr, met opdragt om te onderzoeken, de klagte reflecterende op het karakter van den Scriba des Swellendamschen Rings, voorkomende in de memorie van klagte No. 2. De bewoording is:—" Mededeeling van dit een en ander gedaan, doch op eene wijze, die zeer in het oogloopend van de waarheid afwijkt, althans slechts eene halve waarheid kan heeten, en waardoor de geheele zaak een geheel scheef en bedriegelijk voorkomen verkrijgt."

Omtrent Ds. G. W. Stegmann.

Voorzitter roept de aandacht der Vergadering tot het verzoek van den Wel-Eerw. Heer G. W. Stegmann, mede in naam van den Kerkeraad en de Gemeente van St. Stephen gedaan, om bij de Gereformeerde Kerk te worden opgenomen. Hij leest:—

1. Rapport van de Commissie in de zaak; Gelezen.
2. Memorie door den Heer Stegmann ingeleverd.

Voorstel van Dr Changuion.

Ouderling Changuion spreekt over de onregelmatigheid waarop door den Heer Stegmann in de zaak is gehandeld.

Hiertegen verklaart zich Ds. Van der Lingen. Dit voorstel wordt door Ouderling Changuion ingeleverd:—" Dat deze Synode, inziende dat het verzoek van den Eerw. Heer Stegmann op onwettige wijs voor de Vergadering is, besluite om er niet verder in te treden, en al hetgeen hierin gedaan is als niet gedaan te beschouwen."

Voorzitter verklaart zwarigheid te hebben dit voorstel voor de Vergadering te brengen, daar dit tegen de orde strijden zou. De Synode toch heeft het verzoek reeds opgenomen. Hij verwijst naar Art. 10 : 16, en Art. 7. Nadat enkele der leden hierover hun gevoelen hadden te kennen gegeven, trekt Dr. Changuion zijn voorstel in.

Voorstel ingetrokken.

Dr. Hofmeyr stelt nu voor :—" De Gemeente van St. Stephen worde met haren leeraar in onze kerk op haar verzoek ingelijfd, op voorwaarden later te bepalen."

Ouderling Truter wenscht dat de zaak behandeld worde in de orde welke door de Commissie is in acht genomen, welken wensch hij als voorstel inlevert.

Ds. Van der Lingen geeft schriftelijk zijnen wensch te kennen, dat de afgevaardigde Predikant van Colesberg een ontwerp inlevere van bepalingen en voorwaarden onder welke de Wel-Eerw. Heer Stegmann met de gemeente van St. Stephen kan ingelijfd worden.

Ouderling Changuion spreekt voor het voorstel van Ouderling Truter. Hetzelve komt hem als eene emendatie voor van het voorstel van Dr. Hofmeyr. Deze verklaart zich hiertegen, zoo ook de Predikant van Calvinia. Nog andere leden spreken in dezen.

Voorstel ,'t rapport van punt tot punt te overwegen.

Voorzitter geeft zijnen wensch te kennen dat het rapport, van punt tot punt, worde overwogen, en leest de punten in volgorde :—

Punten gelezen.

1. Ouderling Truter stelt voor " dat de Eerw. Heer G. W. Stegmann niet als leeraar onzer gemeente kan worden aangenomen, tenzij hij verklare, dat bij zoodanige aanneming hij zijne connectie met de St. Martin's Kerk, waarvan hij de bekende leeraar is, op zal geven."

Tegen dit voorstel spreekt Dr. H. Faure, alsmede Ouderling (afgevaardigde) van Graaff-Reinet.

Ds. Roux verklaart er zich voor.

Ds. Van der Lingen en Dr. Hofmeyr zijn er tegen.

Dr. Hofmeyr levert deze emendatie :—" Dat de verhouding van Ds. Stegmann tot de Martins Kerk bij de overweging van den inhoud der memorie niet in aanmerking behoeft te komen," welke met 41 tegen 37 stemmen wordt aangenomen.

2. Voorzitter verklaart dat hij bezwaar ziet in dit punt, daar er in de Ordonnantie slechts voorziening is gemaakt voor de zending van twee Ouderlingen naar de Synodale Vergadering van uit Kaapstad, en dit regt aan de oude gemeente toekomt. Hij vraagt dus aan de Vergadering :—

(1.) Zal de predikant (S.) naar Ring en Synode kunnen komen ? Dit wordt door de meerderheid bevestigend beantwoord.

(2.) Twijfelt de Vergadering of in gem. Art. 7 der Ordonnantie, een Ouderling dier gemeente naar de Synode kan komen ? De Vergadering betwijfelt het.

(3.) Twijfelt de Vergadering of een Ouderling naar de Ringsvergadering komen kan ? De Predikant van Somerset (Oost) antwoordt, dat de vraag beslist wordt door Art. 27 onzer wetten. Bij eene hoofdelijke stemming zijn er 37 tegen, en 36 voor de toelating van een Ouderling.

3. Dit punt wordt door den Hoog-Eerw. Voorzitter als notificatie aangezien.

4. Hierover valt eene discussie voor, waaraan Dr. Hofmeyr en Ds. Moorrees deel nemen.

Voorzitter vraagt aan de Vergadering of de gemeente kan aangenomen worden.

Dr. Changuion ziet daarin bezwaar.

Dr. H. Faure niet. Hij verwijst op hetgeen reeds in onze kerk geschied is, ten opzigte van de Ev. Duitschen die tot ons willen overkomen, en op pag. 84 van de wet.

Voorzitter vraagt aan de Vergadering, of dezelve het wenschelijk acht dat de Gemeente van St. Stephens als eene afzonderlijke door ons worde opgenomen.

Ds. Van Velden stelt voor :—" Het woord *wenschelijk* te verwisselen met *aannemelijk*, voor de Nederduitsch-Gereformeerde Kerk."

Dr. Changuion levert eene tweede emendatie, dat het vraagstuk meer toelichting vereischt, eer men daarover beslisse, en derhalve de finale stemming tot Maandag worde uitgesteld, voor welke slechts eene minderheid (21 stemmen) is.

De emendatie van Ds. van Velden wordt verworpen.

De vraag wordt door den Voorzitter op nieuw gesteld, en aangenomen met 49 tegen 31 stemmen.

Leeraar van Ladysmith verzoekt aanteekening dat hij er tegen is.

5. Dit punt toegelicht zijnde door Dr. Heyns en anderen, geeft de Voorzitter als zijn gevoelen te kennen dat het slechts noodig is, dat de aandacht der Vergadering er bij bepaald werd.

Nu wordt door den Voorzitter aan de Vergadering de vraag voorgelegd :—" Of de memorie van Ds. Stegmann, met inachtneming van het bepaalde bij de bespreking der punten toegestaan wordt?"

Bij de discussie omtrent deze vraag spreken Dr. Heyns, Ouderling Truter, en de Predikant van Zwartland tegen het toestaan der memorie.

Ds. Hofmeyr daarentegen, de Hoog-Eerw. Scriba, Dr. H. Faure, Dr. Hofmeyr, spreken hunnen wensch uit dat dezelve worde aangenomen.

Ds. Van der Lingen verklaarde zich er voor, ofschoon een bezwaar door hem geopperd, niet is opgenomen in het rapport van de Commissie, en gevolgelijk niet uit den weg geruimd. Zijn bezwaar is :—" Hoe zal de Synode voorzien in de behoefte der St. Stephens gemeente, in geval Ds. Stegmann komt te overlijden?"

Dr. Robertson geeft de reden, waarom de Commissie bij meerderheid van stemmen, dit bezwaar niet heeft opgenomen in het rapport.

Bij hoofdelijke stemming verklaren zich 47 voor het toestaan van het verzoek, vervat in de memorie; 32 zijn er tegen. *Verzoek in de memorie van Ds. Stegmann toegestaan.*

Voorzitter maakt bekend dat het examen van den Kandidaat Huët, op morgen, na de lezing der Notulen zal aanvangen, en stelt voor, dat het onderzoek in elk vak niet meer dan 30 minuten duren zal. *Examen van Kandidaat Huët.*

Het dankgebed wordt door den Predikant van Pietermaritzburg gedaan.

VEERTIENDE SESSIE.

Donderdag, den 29sten October.

Afwezig Ds. Herold.

Het gebed geschiedde door Ds. Roux van Smithfield, waarna de notulen der vorige zitting geresumeerd en geteekend werden. Bij de resumptie merkte de Predikant van Swellendam aan, dat in de notulen der vorige zitting niet was bekend gesteld, dat hij voor zich zelven en anderen aanteekening had verzocht van hun voornemen om protest in te leveren, tegen het besluit der Hoog-Eerw. Vergadering, waarbij bepaald is dat ingeval St. Stephens Kerk in de Nederduitsch-Gereformeerde kerk mogt worden ingelijfd, gemelde kerk geen ouderling naar de Ringsvergadering zoude mogen afvaardigen. *Aanteekening van protest door Leeraar van Swellendam en anderen.*

Ingevolge vroegere aankondiging dat de Kandidaat in de Theologie, P. Huët, heden het examen zoude afleggen om tot het leeraarsambt te worden toegelaten, werd de examinandus nu binnen gelaten en volgens de wetsbepalingen onderzocht. Het bepaalde bij Art. 62, afdeeling 11 A^2 geschiedde door Dr. Changuion, en wel over Matth. V en Efez. II. Het bepaalde bij Art. 62 : 11, A^1 door Dr. Heyns naar Genesis XXII en Job XXXVIII. *Examen van Kandidaat Huët.*

Dat bij Art. 62, 11 *c.* door Ds. A. Murray, Senr.

„ „ „ 11 *b.* door Ds. Van der Riet.

„ „ „ 11 *d, e.* door Ds. N. J. Hofmeyr.

Het examen afgeloopen zijnde, heeft de geëxamineerde, zoo door schriftelijk opstel als door mondelijke voordragt, zijne bekwaamheden tot de predikdienst bewezen, door eene leerrede uit te spreken van den kansel, naar aanleiding van Rigteren XVI : 25.

Afgelegd examen voldoende gevonden.

De geëxamineerde zich verwijderd hebbende deed de Voorzitter aan de Vergadering de vraag, of het afgelegde examen voldoende was. Dit werd met eenparige stemmen bevestigend beantwoord. Hierop werd de geëxamineerde weder binnen geroepen en legde den eed af, bepaald bij Art 62 : 12, als ook de verklaring en belofte, vereischt bij Art. 62 : 13, welke hij met zijne onderteekening bekrachtigd heeft. Aan den geëxamineerde werd hierop met eene zeer hartelijke toespraak door den Voorzitter toegereikt het getuigschrift, voorgeschreven in Art. 62 : 14, verklarende de Voorzitter daarbij, dat de geëxamineerde nu als *Kandidaat tot de heilige dienst* was geadmitteerd en erkend, en hem, namens de vergadering den besten zegen des Heeren toewenschende. Hierop ontving hij de broederhand. Van dit examen en deszelfs uitslag werd dadelijk kennis gegeven aan het Gouvernement.

Kandidaat Huët geadmitteerd.

Rapport der Synodale Commissie omtrent de Kweekschool.

Het rapport der Synodale Commissie over de zaak van de Theologische Kweekschool werd nu voorgelezen. (Bijl.)

Gevoelens van de minderheid in geschrift ontvangen. S. 4.

Dr. Changuion zeide hierop, dat hij van een lid der Synodale Commissie, die in de minderheid stemde, had vernomen, dat hetgeen hij voorgedragen had, niet het gevoelen was van allen tot de minderheid behoorende; dat hij derhalve het gevoelen der minderheid naauwkeurig had ingewonnen en op schrift gesteld, hetwelk hij nu verzocht aan den Voorzitter te overhandigen. De Voorzitter antwoordde, dat hij het stuk ontving, niet als Voorzitter der Synode, maar der Synodale Commissie, dat hij aan degenen, die in de minderheid waren, de gelegenheid had gegeven derzelver suggesties te geven, en dat de Synodale Commissie besloten had het rapport, nu gelezen, aan de Vergadering voor te dragen.

Veranderingen aangenomen.

De veranderingen in het plan der Kweekschool, door de Synodale Commissie voorgedragen, zijn allen door eene meerderheid der Vergadering aangenomen. Er is ook daarbij besloten dat, onder het hoofd "HOE GEADMITTEERD?" "*vijf*" jaren moeten zij het onderwijs blijven genieten, veranderd worde in "*vier.*" Bij het voordragen van het voorstel :—"Zoo iemand begeeren mogt, één of meer jaren aan eene buitenlandsche Universiteit," enz., heeft de Predikant van Colesberg, als amendement voorgesteld :—"In plaats van een of meer jaren, 'één jaar.'" Dit amendement is echter niet aangenomen.

Brief van Dr. Roux.

De Voorzitter las nu aan de Vergadering voor een brief van Dr. Roux, van Riebeek, bekend stellende de redenen zijner afwezigheid, en tevens de bestiering der Vergadering verzoekende in het kiezen van plaatselijke Kerkeraden voor het district Victoria. (Bijl.)

Ook werd er voorgelezen eene mededeeling van wege Ds. Thomson, van Stockenstrom, zich verschoonende wegens het niet bijwonen der Vergadering.

Beschrijvingspunt V: 6, voor Lijdenburg.

Het Beschrijvingspunt, Hoofd V : 6, werd nu ter tafel gebragt :—"Dat eene algemeene uitnoodiging geschiede," enz.

De Predikanten van Bloemfontein, de Paarl, Prince Albert en Colesberg, alsook de Voorzitter, hebben derzelver gevoelens omtrent dit voorstel in het breede uitgedrukt. Een ieder verklaarde de verpligting te gevoelen, om de verafgelegene lidmaten te hulp te komen, die in bijzondere omstandigheden verkeeren, en bijzondere aanspraak hebben op de verzorging der Synode.

Het volgende voorstel werd door den Predikant van Colesberg gedaan, en door de Vergadering aangenomen :—"Er geschiede eene algemeene uitnoodiging aan de leeraars der onderscheidene gemeenten, ten einde sommigen hunner te bewegen, achtereenvolgens, voor den tijd van drie maanden en daarboven, zich onder onze Transvaalsche geloofsgenooten te vestigen."

Lijst ter tafel gelegd.

De Præses gaf hierop te kennen, dat ten gevolge van dat besluit, er eene lijst op tafel zoude gelegd worden, ter teekening door de leeraars, die zich mogten opgewekt gevoelen, aan de stem uit Lijdenburg : "Kom over en help ons," gehoor te geven.

Er werd nu ter tafel gebragt hetgeen in Beschrijvingspunten voorkomt, onder Hoofd VII : 3 :—" Mededeeling van een schrijven der Conferentie van de Fransche Zendelingen," te vinden onder de brieven door den Actuarius ontvangen, bladz. 59 en 267; alsook een nader schrijven van den 22sten Junij, 1857. Deze mededeelingen werden met de meeste belangstelling aangehoord, en aan den Scriba werd opgedragen, die belangstelling aan de broeders in het Basutoland bekend te stellen.

Brief van de Conferentie der Fransche Zending.

De notulen werden nu gelezen, waarop het dankgebed door Ds. Ham geschiedde.

Geresumeerd en geteekend op den 30sten October, 1857.

VIJFTIENDE SESSIE.

Vrijdag, den 30sten October.

Afwezig zijn alleen de Predikant van Stellenbosch, wegens ongesteldheid, en de afgevaardigde Ouderling van D'Urban.

Het gebed door den Voorzitter gedaan, en de notulen der vorige zitting geresumeerd en onderteekend zijnde, vroeg de Predikant van Napier waarom het geschrift door Dr. Changuion, op gisteren ingeleverd, door den Præses, wel in zijne betrekking als Voorzitter der Synodale Commissie, maar niet in die van Voorzitter der Synode, was ontvangen, en verzocht, na dat hierop door den Præses geantwoord was, dat dit geschrift thans aan de Vergadering zou worden voorgelezen. Dit verzoek in omvraag gebragt zijnde, waren er 27 stemmen voor, en 41 tegen.

Vraag omtrent het geschrift van Dr. Changuion.

Waarop men tot de behandeling der Beschrijvingspunten overging.

Tot toelichting van zijn voorstel voorkomende in VII: 4 der Beschrijvingspunten, " dat, namelijk, Art. 61 No. 2, Let. C. der Kerkelijke Reglementen, zou worden opgehelderd," verklaarde de Predikant van Calvinia, dat hij niet regt begreep wat door de uitdrukking *acte van toelating* verstaan moest worden.

Beschrijvingspunt VII: 4.

De Voorzitter verwittigde de Vergadering, dat dezelfde vraag aan den Kaapstadschen Ring was voorgesteld.

De Scriba en Predikant van Victoria gaven hun gevoelen daarover te kennen.

Daar het echter duidelijk bleek dat er eenige onzekerheid in de wetsbepaling bestond, werd het aan de Predikanten van Calvinia en Caledon opgedragen, om het Reglement in dit opzigt te verduidelijken.

Artikel 61 ter herziening aan Commissie opgedragen.

Een ander voorstel van den Predikant van Calvinia, voorkomende in Beschrijvingspunt VIII: 1, kwam nu in overweging :—" De Synode brenge haar gevoelen uit over een voor ons land geschikt openbaar onderwijs, en zende een overeenkomstig haar gevoelen opgemaakt verzoekschrift, belangende deze zaak, bij de aanstaande Parlements Vergadering te dezen lande in."

Beschrijvingspunt VIII: 1.

De Ouderling van Stellenbosch leverde, in naam van den Kerkeraad van Stellenbosch, een ontwerp in van een stelsel van opvoeding en onderwijs, met verzoek dat hetzelve aan het Gouvernement door de Synode zou worden aanbevolen. (Bijl.)

Ontwerp van opvoeding door Ouderling van Stellenbosch. S. 6.

De Predikanten van Calvinia en Pietermaritzburg, en de afgevaardigde Ouderling der Kaapstad (Dr. Changuion), deden eenige voorstellen, welke zij introkken, nadat de Assessor de suggestiën, daarin voorkomende, had opgenomen, in een ander voorstel van dezen inhoud :—" De Synode benoeme eene Commissie om te waken over de belangen der Kerk, bij de behandeling van de zaak van het openbaar onderwijs door de Wetgeving—zullende die Commissie vooral hebben toe te zien, aan de eene zijde, dat geen overwegende invloed aan een bepaald Kerkgenootschap in het openbaar onderwijs gegeven worde, en aan de andere, dat het positief Christelijk element niet verdwijne uit de volksscholen.

Commissie van waakzaamheid omtrent de zaak van opvoeding.

Tevens zullen al de predikanten onzer kerk—wanneer het noodig is—voor de belangen hunner gemeente, met gemelde Commissie corresponderen." Dit voorstel aangenomen zijnde, werden de Præses, de Predikanten der Kaapstad, en de Ouderling der Kaapstad (Dr. Changuion), tot deze Commissie verkozen.

Hierop volgde de overweging van Beschrijvingspunt VIII: 2:—"Er geschiede eene vernieuwde poging om een Instituut ter opleiding van onderwijzers tot stand te brengen."

De Predikant van Calvinia—door wien dit voorstel was gedaan—drong nader daarop aan.

Instituut voor de opleiding van onderwijzers.

De Voorzitter gaf het als zijn gevoelen dat er twee voorname oorzaken waren van de mislukking van het Instituut, namelijk: vooreerst, gebrek aan genoegzame fondsen, en dan de slechte vooruitzigten welke onderwijzers in deze volkplanting hebben; en beweerde dat elke poging om het Instituut, ter opleiding van onderwijzers, weder op te rigten, vruchteloos zoude zijn zoo lang deze oorzaken bleven bestaan, weshalve hij meende dat het best zoude zijn dat de zaakgelastigden zich naar Holland wenden en van daar geschikte onderwijzers ontbieden; doch het als een conditio sine qua non voorstellen, dat zij bekwaam zijn om onderwijs in de Engelsche taal te geven.

Dr. Heyns merkte aan, dat het tevens noodzakelijk zoude zijn, dat zij zich voor drie jaren verbonden; terwijl de afgevaardigde Ouderling O. J. Truter ter kennis van de Vergadering bragt, dat de Commissie, aan wie het was opgedragen, om jeugdige emigranten uit Holland te ontbieden, thans in correspondentie met het Gouvernement alhier was getreden, ten einde te bewerkstelligen, dat de reiskosten, zoo wel van jeugdige als volwassene emigranten uit Holland bestreken zouden worden, uit de som door de Wetgeving voor Emigratie uit Europa verleend.

Correspondentie met het Gouvernement en de reiskosten.

Fonds gewenscht.

Dr. Changuion dacht, dat het wenschelijk was, dat er een fonds werd opgerigt, ten einde in deze behoefte te voorzien.

Beschrijvingspunt XI: 5.
Voorstel van den Predikant van de Paarl.

In verband hiermede werd nu behandeld Beschrijvingspunt XI: 5, waarin de Predikant van de Paarl voorstelt:—"De afschaffing van het ambt van zaakgelastigde, ter ontbieding van onderwijzers; of anders, aanstelling van een zaakgelastigde in de plaats van Ds. Van der Lingen, die resigneert." Laatstgemelde verklaarde, dat het ambt van zaakgelastigde nutteloos was bevonden, en dat hij daarom begeerig was, om daarvan ontslagen te worden.

Begeerte naar ontslag van den zaakgelastigde.

Waarop de Voorzitter antwoordde, dat hetzelve voor de toekomst nog nuttig kon wezen, en op voorstel van den Scriba, verzocht de Vergadering den Predikant van de Paarl, om, van zijn voornemen afziende, nog tot de volgende Synodale Vergadering in die betrekking werkzaam te blijven.

Besteding van de som van £23 3s. 8d.

De vraag werd vervolgens voorgesteld, wat gedaan zoude worden met het saldo van £23 3s. 8d., dat, volgens den brief van Ds. Spyker, in de vijfde zitting gelezen, nog in handen was der Commissie van Onderwijs?

Sommigen der Afgevaardigden stelden voor, dat deze som gebezigd zoude worden tot aankoop van een aantal exemplaren van den *Kinderbijbel*, ten geschenke voor onze Transvaalsche geloofsgenooten. Anderen daarentegen, dat zulks aan het Zendingwerk zou worden besteed. Bij de stemming bleek het, dat dit laatste de wensch der meerderheid was.

aan het Zendingswerk.

Beschrijvingspunt VIII: 3.

Met betrekking tot Beschrijvingspunt VIII: 3:—"Briefwisseling van den Actuarius met den Kerkeraad van de Kaapstad, over de benoeming en aanstelling van Godsdienstonderwijzer in het gevangen-, zieken- en verbeterhuis," verklaarde de Actuarius, dat de omstandigheden, sedert dien tijd, zoo veranderd waren, dat hij het niet noodig achtte de zaak thans onder de overweging der Synode te brengen.

teruggetrokken.

Beschrijvingspunten VIII: 4, 5 en 6 ingetrokken.

Beschrijvingspunten VIII: 4, 5 en 6 werden, na eenige discussie, ingetrokken door de Afgevaardigden van Burgersdorp, Victoria, Colesberg en Swellendam.

Bij de behandeling van Beschrijvingspunt VIII: 7:—"Dat maatregelen genomen worden, om de verspreiding van Christelijke boekwerken in al de gemeenten onzer Kerk te

helpen bevorderen," stelde de Predikant van Swellendam voor:—" Dat eene zinsnede in den uit te geven Herderlijken Brief voorkome, waarin de Christelijke Boekvereeniging door de Synode wordt aanbevolen," hetgeen door de meerderheid wordt aangenomen.

Aanbeveling in den Herderlijken Brief van de Boekvereeniging aangenomen.

Hierop leidde Ds. Van der Lingen het volgende voorstel ter tafel:—" Aangezien de Eerwaarde Proponent P. Huët zijnen naam geplaatst heeft op de lijst, aan welker hoofd staat 'Roepstem uit Lijdenburg,' stelt de ondergeteekende voor, dat de Hoog-Eerw. Synode den Eerw. Proponent Huët de ordinatie geve tot herder en leeraar in de Nederduitsch-Gereformeerde Kerk, en de plegtigheid dier ordening voltrekke op aanstaanden Maandag, des avonds, tijdens het biduur."

Omtrent de ordening van Kandidaat Huët.

Dit voorstel in omvraag gebragt zijnde, werd aangenomen.

De Scriba herinnerde de Vergadering, dat het noodig zoude zijn om eenige verandering te maken in de bewoordingen van de acte van bevestiging, om toepasselijk te zijn op dit bijzonder geval, ook dit droeg de goedkeuring der Vergadering weg.

Verandering in de acte van bevestiging.

Het rapport der Rationarii, om de rekeningen van den Quæstor Synodi op te nemen, volgens Art. 24 der Kerkelijke Reglementen werd nu gelezen. (Bijl.) De aanbeveling daarin voorkomende:—" Dat er uniformiteit besta in de jaarlijksche opzending der rekeningen van de Rings Quæstors, zoodat niet alleen het surplus opgegeven, maar te gelijk opgave van ontvangst en uitgaaf geschiede," wordt in omvraag gebragt en aangenomen.

Rapport der Rationarii.

Uniformiteit in de Quæstors rekeningen.

Waarop men tot de overweging van Beschrijvingspunt IX: 1 over ging, bevattende het voorstel van den Predikant van Wijnberg:—" De benoeming van alle kerkelijke ambtenaren moet geschieden door de *volstrekte* meerderheid der tegenwoordig zijnde stemgeregtigden, in elke Kerkelijke Vergadering." Door *volstrekte* meerderheid verstond hij een getal grooter dan de helft van het geheele getal der aanwezig zijnde stemgeregtigden, en ten einde die in elk geval te weten te komen, stelde hij voor dat er een *tweetal* zal worden geformeerd. Dit voorstel werd aangenomen.

Beschrijvingspunt IX: 1.

Volstrekte meerderheid.

Een ander voorstel, door den Predikant van Colesberg ingezonden, en later onder de Beschrijvingspunten opgenomen, kwam nu onder behandeling:—" Dat de laatste zinsnede van Art. 36: 11: 'Geene overeenkomst of afspraak met iemand hoegenaamd, in het benoemen en kiezen van leden des Kerkeraads behoort er te worden gemaakt,' worde gerevideerd, of anders geroijeerd.

Voorstel omtrent Art. 36: 11.

De Predikant van Prins Albert stelde voor, dat dit niet aangenomen zoude worden.

De Predikant van Calvinia stelde als emendatie voor:—" Dat, in de plaats der zinsnede onder behandeling worde verklaard: 'Het wordt van een ieder stemgeregtigde verwacht, dat hij van zijn regt op eene eerlijke en gemoedelijke wijze gebruik zal maken.' " Deze emendatie verworpen zijnde, werd volgens voorstel van den Predikant van Prins Albert dit Beschrijvingspunt niet aangenomen.

Beschrijvingspunt niet aangenomen.

De behandeling van Beschrijvingspunten IX: 2 en 3, werd uitgesteld tot Dingsdag.

Met betrekking tot IX: 4, waarin de Ring van Transgariep vraagt om eene nadere verklaring van het hetgeen in Art. 36, No. 12, vergeleken met hetgeen in No. 21 in de Noot wordt gezegd, wordt besloten om bij de N.B. aldaar bij te voegen de woorden *mits den vereischten ouderdom bereikt hebbende.*

Art. 36: 21.

Het voorstel van den Kerkeraad van Riversdale, voorkomende in Beschrijvingspunt IX: 5:—" Dat de zinsnede in Art. 36: 21: 'doch vier jaren achter een gediend hebbende, zal hij niet worden herkozen, ten ware hij ten minste één jaar hebbe gerust,' worde uitgelaten,"—werd daarop door den Predikant van Riversdale toegelicht, doch door de meerderheid verworpen.

Voorstel verworpen.

Beschrijvingspunt XI: 6, werd vervolgens behandeld, waarin de Kerkeraad van de Kaapstad voorstelt:—" Elke kerkeraad heeft tot leden tweemaal zooveel ouderlingen en viermaal zooveel diakenen, als er predikanten, leden van den kerkeraad zijn."

Constitutie van den Kerkeraad.

Dr. Heyns verklaarde, dat hij als lid des Kerkeraads in de minderheid had gestemd, toen dit besluit genomen is. Hij was van gevoelen dat de diakenen daardoor een al te groote overwigt in den Kerkeraad zouden verkrijgen—en gaf te kennen dat wanneer dit voorstel doorging, hij dan op eene afscheiding van het Collegie van Diakenen van dat van predikanten en ouderlingen zoude aandringen.

Beschrijvingspunt verworpen.

Op voorstel van den Predikant van Swellendam werd het Beschrijvingspunt echter verworpen.

Beschrijvingspunt IX: 7.

Eindelijk, werd bij de behandeling van Beschrijvingspunt IX: 7, gelezen: een brief van den Kolonialen Secretaris, d.d. 8 Februarij 1856, aan den Actuarius Synodi gerigt, waarin Zijn-Edele berigt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur van gevoelen was dat alleen die gemeenten welke reeds een salaris van het Gouvernement genoten hadden en vacant worden, aanspraak konden maken op het honorarium van £37 10s., voor den consulent:—" De Synode besloot dit voor notificatie aan te nemen.

Bij de voorlezing der korte notulen leverde de Predikant van Calvinia dit voorstel in, dat " Punten VI: 2, 3, 4, aan de beoordeeling der Synodale Commissie worden onderworpen, om er over te rapporteren aan de Synode.

Het gebed werd gedaan door Dr. Robertson.

ZESTIENDE SESSIE.

Maandag, den 2den November.

Afwezig Di. Herold en A. Murray, Jr., en de Ouderlingen van Ceres en Worcester.

Het gebed geschiedde door den Assessor, waarna de notulen gelezen en geteekend werden.

Rapport van de Commissie omtrent de beschuldiging tegen den Scriba van den Swellendamschen Ring.

De Præses bragt ter tafel het Rapport van de Commissie, aangesteld om te onderzoeken de klagte reflecterende op het karakter van den Scriba des Swellendamschen Rings, voorkomende in de memorie van klagten van den Kerkeraad van Ladysmith. (Bijl.)

Verklaring daaromtrent.

Hierop leverde gemelde Scriba de volgende verklaring in, waarin de Vergadering berustte:—" De Scriba van den Swellendamschen Ring, gehoord hebbende het Rapport van de Commissie, waardoor hij volkomelijk geregtvaardigd wordt, ten opzigte van eene officieele kennisgeving van de zaak van den Kerkeraad van Ladysmith, wordende dezelve door de Commissie verklaard als geheel overeenkomstig de notulen des Rings, verklaart daarin te berusten, als behelzende voor hem de genoegdoening die hij gezocht heeft."

Rapport van Synodale Commissie.

Het Rapport der Synodale Commissie, ten opzigte der Theologische Kweekschool werd nu ingediend. (Bijl.)

Protest der minderheid.

Hierop leverde Dr. Heyns in, het protest in eene vroegere Vergadering aangekondigd, geteekend door 18 leden der Vergadering. (Bijl.)

Schriftelijk antwoord hierop gevraagd.

De Assessor deed hierop het volgende voorstel:—" De Synode drage aan de Synodale Commissie den last op, om een schriftelijk antwoord op het ingekomen Protest van Dr. Heyns te vervaardigen." Dit werd door Dr. Heyns en den Predikant van Prince Albert ondersteund, en door de Vergadering aangenomen.

Di. Van der Lingen en John Murray gekozen Professoren.

In gemeld rapport werd aan de Vergadering bekend gesteld, dat Di. Van der Lingen en John Murray tot Professoren benoemd zijn, zullende zij, indien mogelijk, op aanstaanden Woensdag moeten verklaren, of zij het beroep, al dan niet, aannemen.

Een derde Professor.

Het amendement door de Commissie, voorgesteld op Hoofdstuk VI: 2 der Beschrijvingspunten, t. w.:—" Dat zoodra de fondsen toereikend zijn, een derde Professor worde aangesteld," is door de meerderheid aangenomen.

Ten opzigte van het amendement op Hoofd. VI : 3 voorgesteld, was de Predikant van Colesberg van gevoelen, dat het doel van het voorstel, door eene correspondentie niet zoude bereikt worden, zijnde hij, om die redenen, voor eene Deputatie. De Predikant van Calvinia was van hetzelfde gevoelen, en ondersteunde het door hem gedane voorstel. Deputatie voor de Bibliotheek.

Als een tweede amendement werd door den Predikant van Swellendam voorgesteld :—" Dat bij het voorstel van den Predikant van Calvinia worde gevoegd, mits de fondsen voor de kosten der Deputatie gevonden worden door vrijwillige bijdragen."

Om eene hoofdelijke stemming gevraagd zijnde, gaf Dr. Heyns zijn bezwaar te kennen, om in deze zaak, na het ingeleverd Protest, te stemmen.

Dr. Changuion vereenigde zich hierin met zijn mede-afgevaardigde.

De Voorzitter gaf zijn gevoelen te kennen, dat op grond van Art. 10: 15, degenen die het Protest geteekend hadden, vrijheid hebben om buiten stemming te blijven. Dit door de Vergadering toegestemd zijnde, werden de stemmen genomen, toen het bleek dat er 18 voor, en 37 tegen het amendement waren. Protesterenden buiten stemming.

De Predikant van Colesberg, en de Ouderling van Burghersdorp verzochten aanteekening, dat zij in de minderheid gestemd hadden.

Op het rapport der Commissie, aangaande VI: 4, verklaarde de Predikant van Calvinia, dat zijne bedoeling alleen was, eene speciale te verkrijgen, ter bevordering van de fondsen der Theologische Kweekschool. Hij stelde derhalve voor :—" De Synode benoeme eene of meer Commissiën, om in het belang der Kweekschool eene collectereis door het land te doen, zonder bezwaar van eenig kerkelijk fonds." Reizende Commissie gevraagd voor de Kweekschool.

De Predikanten van Uitenhage, Caledon en Colesberg verklaarden, dat, voor zoo verre zij er mede bekend zijn, er in de buitendistrikten eene groote bereidwilligheid is, tot het Fonds bij te dragen. Het voorstel is met 39 stemmen aangenomen, degenen die het Protest geteekend hadden niet gestemd hebbende ; 17, waaronder Ds. Albertyn, waren er tegen.

Op het voorstel der Synodale Commissie, betrekkelijk commissiën tot het afnemen van examina, verklaarde Dr. Heyns geene vrijheid te hebben die benoeming aan te nemen. Commissie voor de afneming van examina.

Dit verklaarde ook Dr. Reitz, waarop de Præses voorstelde :—" Dat, in plaats van Doctors Heyns en Reitz de twee Professoren benoemd worden." Dit is aangenomen.

Op eene vraag van den Predikant van Colesberg verklaarde de Præses de redenen, waarom de Theologische Kweekschool eerst in November aanstaande een aanvang zal nemen. Kweekschool te openen 1 Nov. 1858.

Er werd nu ter tafel gebragt het volgende voorstel van den Predikant van de Paarl :—" Aangezien de plegtigheid der handoplegging heden avond, door het groote getal der tegenwoordig zijnde predikanten, zoo allen er deel aan nemen, niet zonder gedrang en verwarring geschieden kan, zoo wordt voorgesteld dat de plegtigheid verrigt worde door eene Commissie, bestaande uit de twee Moderatoren, den Scriba, en eenen Afgevaardigde uit ieder Ring." Voorstel omtrent de ordening van den Heer Huët.

Dit voorstel aangenomen zijnde, stelde de Præses voor :—" Dat de predikanten, die de oudsten in dienst zijn, in elken Ring daartoe benoemd worden," hetwelk goedgekeurd werd. Overeenkomstig hiermede werden benoemd de Predikanten van de Paarl, Swellendam, Zwartland, Uitenhage, Victoria, Graaff-Reinet, en Bloemfontein. Eene Commissie uit de Ringen.

Het Rapport van de Commissie van het Zendingswezen werd nu voorgelezen, waarop door den Predikant van Calvinia voorgesteld werd :—" Dat de geheele zaak van het Zendingswezen op aanstaanden Donderdag in overweging genomen worde." Zendingwezen.

Door den Predikant van Prince Albert werd voorgesteld als volgt :—" De Vergadering benoeme eene Commissie om de geheele zaak in overweging te nemen, en, zoo mogelijk, op Donderdag rapport in te leveren." Dit aangenomen zijnde, werden tot de Commissie benoemd de Predikanten van Caledon, Prince Albert, Calvinia, en Bloemfontein. Commissie benoemd. Aan deze Commissie werd tevens opgedragen eene memorie van de gemeente der kleurlingen te Georgestad, om daarop te gelijk te rapporteren. Memorie van de gemeente te Georgestad.

Door den Præses werd ook ter tafel gebragt, een brief van den Predikant van George, aan den Scriba van de Commissie van het Zendingwezen gerigt, toezendende klagte Brief van Wel-Eerw. Ballot.

van zekere kleurlingen te George, enz., waarop besloten werd, om ook deze zaak op aanstaanden Donderdag in overweging te nemen.

Hoofdstuk IX: 8 der Beschrijvingspunten werd uitgesteld, totdat Hoofdstuk I: 7, 8, behandeld worden.

Stukken door leden der Kerkeraadsvergadering te teekenen.

Hoofdstuk IX: 9:—"Wetsbepaling, dat de stukken door de Kerkeraden aan hoogere Vergaderingen ingezonden, door al de leden worden geteekend," door den Scriba der Synodale Commissie toegelicht zijnde, werd aangenomen, met bijvoeging van "der Vergadering" achter de woorden "al de leden."

Voorstel in Punt IX: 10 niet aangenomen.

Hoofdstuk IX: 10:—"Bekendstelling in de wetsbepaling," enz., door den Præses en den Scriba van den Ring van Swellendam toegelicht zijnde, verklaarde de Predikant van de Paarl zich tegen het voorstel. Verscheidene andere leden hebben hunne gevoelens hieromtrent uitgebragt.

De Præses bepaalde de aandacht der Vergadering bij Art. 155, waarop de Scriba voorstelde:—"Dat op grond van gem. Artikel, het voorstel niet worde aangenomen." Voor het voorstel van den Scriba waren er 47 stemmen.

Het voorstel van den Ring van Kaapstad, voorkomende Hoofdstuk IX: 11:—"De Goede Vrijdag worde voortaan," enz., ter tafel gebragt zijnde, stelde de Scriba voor:—"Dat hetgeen hieromtrent in de Ringshandelingen van 1855 voorkomt, aan de Vergadering gelezen worde," hetwelk geschiedde.

Discussie over het vieren van den Goeden Vrijdag.

De Predikant van Wijnberg heeft de noodige toelichting gegeven, en het voorstel sterk aanbevolen.

De Predikant van Graaff-Reinet verklaarde zich er geheel tegen.

Dr. Heyns heeft hierop de volgende emendatie ingediend:—"Dat de Goede Vrijdag algemeen door de Kerk als een der Hooge Christelijke Feesten worde gevierd."

De Predikanten van Uitenhage, Victoria, Ladysmith, en Pietermaritzburg, ook de Ouderlingen van Burgersdorp en Colesberg hebben hierover gesproken, en allen er tegen.

De Præses bepaalde de aandacht der Vergadering bij Art. 34: 1, en wilde dat de Vergadering bepale, welke Feestdagen daar bedoeld worden. Hierop werden ook deze navolgende emendatiën ingediend, t.w.:—

1. Door den Predikant van Franschhoek:—"Dat er eene aanbeveling van deze Hoog-Eerw. Synode uitga, dat de Goede Vrijdag, waar zulks kan geschieden, plegtiglijk, als heden, door de viering van het H. Avondmaal, gevierd worde."
2. Door den Predikant van Uitenhage:—"Dat het ten opzigte van den Goeden Vrijdag aan een ieders geweten overgelaten worde."

Besloten dat men volgens kerkelijk gebruik blijve handelen.

3. Door den Predikant van de Paarl:—"Dat men in dezen, volgens kerkelijk gebruik, blijve handelen." Deze laatste emendatie is aangenomen.

Epitome van wetten der Hollandsche Kerk.

De Præses overhandigde aan de Synode, namens Dr. Heyns, eene verzameling, zijnde de jongste uitgave van Reglementen voor de Nederlandsche Hervormde Kerk, welke met dank aangenomen werd.

Vraag aangaande den Student Brink.

Dr. Heyns stelde de volgende vraag aan de Vergadering voor:—"Zal de Heer Brink, die, tijdens het genomen besluit der Synode van 1852, *aangaande de kwalificatie van toekomstige Leeraren* onzer kerk, zich in Holland bevond, tot de legitimatie bij den Actuarius Synodi worden toegelaten, bij aldien het mogt komen te blijken, dat hij (Brink) zijn examen voor de Haagsche Commissie heeft afgelegd?"

Nadat de Notulen van 1852, aangaande de kwalificatie van toekomstige leeraren, waren voorgelezen, en verscheidene leden derzelver gevoelens, ten opzigte van de gedane vraag hadden medegedeeld, werd de vraag bevestigend beantwoord, met verwijzing op het besluit, genomen in de 14de Sessie van de Synode van 1852.

Dr. Hofmeyr stemde in de minderheid.

Aan den Scriba werd opgedragen den Heer Brink de noodige kennisgeving te doen.

Ten opzigte van Hoofdstuk IX : 12 :—" Dat door de predikanten een hoofdstuk uit den Bijbel worde voorgelezen bij de openbare Godsdienstoefeningen," zeide de Predikant van Pietermaritzburg, dat zijne bedoeling met het doen van dit voorstel zoude bereikt worden, zoo de Vergadering dit zoude aanbevelen.

Het voorlezen der H. Schrift door den predikant.

De Præses was van gevoelen dat het van belang zijn zoude, indien het voorlezen van Gods Woord eerst een aanvang nam na het derde klokkengelui.

De Scriba las uit de Acta van 1842 voor, hetgeen hieromtrent aldaar geboekt staat.

De Predikant van Pietermaritzburg droeg zijne redenen voor, waarom hij er sterk voor is, dat het voorlezen van een gedeelte van Gods Woord door den leeraar zelven zoude geschieden. Verscheidene amendementen werden hierop ingediend, als :—

1. Van den Predikant van Calvinia :—" De Synode bevele aan dat de openbare eeredienst zoo ingerigt worde, dat het openbaar lezen van Gods Woord met de meest mogelijke stichting geschiede."
2. Door den Predikant van Victoria :—" Het voorlezen van Gods Woord geschiede na het derde klokkengelui eerst, en wel door den leeraar zelve."
3. Door den Predikant van Franschhoek :—" Dat het door een Ouderling geschiede."
4. Door den Predikant van Hopefield :—" Dat het aan de verschillende kerken vrij gelaten worde naar hare keuze hierin te handelen."
5. Door den Predikant van Swellendam :—" De Synode bevele aan, dat de Predikanten en Kerkeraadsleden bij het voorlezen van Gods Woord tegenwoordig zijn, hetzij het voorlezen door den Voorlezer, dan wel door den Predikant geschiede."
6. Door den Predikant van Alexander :—" Dat het lezen van Gods Woord niet geschiede tot dat de Leeraar verschijnt op den kansel."

Kerkeraadsleden moeten tegenwoordig zijn bij het voorlezen der Hellige Schrift.

Het laatste amendement is verworpen, dat van den Predikant van Swellendam is met 46 stemmen aangenomen.

De Præses kondigde nu aan, dat hij op morgen, als een bijzonder voorstel, ter tafel zal brengen, als in naauw verband staande met het genomen besluit, het voorstel van Ds. Krige :—" Dat het voorlezen eerst na het derde klokkengelui geschiede."

De Predikant van Fauresmith deelde ter inlichting mede hetgeen tot Hoofdstuk IX : 13, aanleiding had gegeven. Verscheidene leden hunne gevoelens omtrent dit voorstel medegedeeld hebbende, deed de Predikant van Calvinia het volgende voorstel :—" De Synode besluite, dat ouders bij den leeraar om den doop hunner kinderen aanzoek moeten doen, en bevele aan, dat de leeraar de ouders bij die gelegenheid over de beteekenis en het gewigt des doops onderhoude."

Ouders moeten bij den leeraar aanzoek doen om den doop van hunne kinderen.

Hierop stelde de Præses het volgende voor :—" De Synode bevele aan, dat elk lidmaat die den doop voor zijn kind begeert, zich daartoe op een te bepalen tijd, in elke gemeente, tot den leeraar in persoon wende," hetwelk door eene meerderheid werd aangenomen.

Over Hoofdstuk IX : 14 :—" Dat Art. 50 dus worde veranderd," enz., stelde de Scriba als amendement voor :—" Dat uit Art. 50 worden geroijeerd de woorden beginnende met "en de bepaling der geldsom," enz.

De Predikant van Victoria stelde voor :—" Dat Art. 50 blijve zoo als de wet zulks leest." Dit laatste is aangenomen.

De Predikant van de Paarl leverde nu in het volgende voorstel, hetwelk ter tafel gelegd werd :—" Eene Commissie worde benoemd om de Resolutiën der Algemeene Kerkvergaderingen der Nederlandsche Gereformeerde Kerk, voor 1815, na te zien, daaruit te excerperen alle besluiten betreffende de uitoefening der kerkelijke tucht, die nooit herroepen zijn in de Nederlandsche of Zuid-Afrikaansche Gereformeerde Kerk, en die de leden onzer kerk behooren te kennen, en in het oog te houden, ten einde die uittreksels, met aanwijzing van de bronnen, in handen te stellen der Algemeene Synodale Commissie, binnen

Voorstel omtrent het excerperen van alle besluiten tot de uitoefening van kerkelijke tucht betrekking hebbende.

twee jaren van heden, welke uittreksels, in zooverre de Synodale Commissie ze naauwkeurig bevindt, zullen gepubliceerd en verkrijgbaar gesteld worden."

De korte notulen werden nu gelezen, waarna het dankgebed door Dr. Heyns gedaan werd.

Geresumeerd en geteekend op heden den 3den November, 1857.

ZEVENTIENDE SESSIE.

Dingsdag, den 3den November.

Afwezig zijn Di. Herold en Brink, wegens ongesteldheid.

Het gebed wordt gedaan door Ds. Van der Lingen.

De notulen gelezen en goedgekeurd.

Studenten in Holland vóór 1852.

Dr. Hofmeyr levert dit voorstel in :—" Dat het besluit omtrent den Heer Brink, genomen naar aanleiding eener vraag, voorgesteld door den Leeraar van Kaapstad, ook van toepassing zijn zal op de andere Theologische studenten onzer kerk, die zich in 1852 reeds in Europa bevonden."

Memorie omtrent het kiesregt.

Ter overweging brengt de Hoog-Eerw. Voorzitter voor de Vergadering Beschrijvingspunt IX : 1, in verband met 2 en 3. Hij leest de volgende memoriën ten gunste der daarin gevraagde verkiezing van predikanten en kerkeraden door gemeenteleden als :—

a. Eene van de Kaapstad, geteekend door 142
b. Eene van Swellendam, „ „ 32
c. Eene van Georgestad, „ „ 90

welke laatste vergezeld was van eenen brief van Mej. Bergh, mede in gunst daarvan geschreven, en die ook gelezen wordt. (Bijl.)

Voorts wordt gelezen een brief van inwoners van de afdeeling Graaff-Reinet, verzoekende, dat er geene verandering moge gemaakt worden in de wijze waarop thans leeraar en kerkeraad worden gekozen. Deze geteekend door 84. (Bijl.)

Ds. Albertyn overhandigt eene memorie van gemeenteleden van Kaapstad, in denzelfden geest als laatstgemelde. Dezelve wordt gelezen en is onderteekend door 76. (Bijl.)

Ter toelichting van het voorstel van den Predikant en de Kerkeraden van den Wijnberg, leest de Voorzitter het door hem daaromtrent in druk gegevene.

Daarop spreekt Ds. Ham over Beschrijvingspunt IX : 3. Velen der leden doen zich voor en tegen het voorstel hooren.

De Ouderlingen van Colesberg, van Swellendam en van Oudtshoorn spreken er tegen ; laatstgemelde, terwijl hij er tegen waarschuwt, wenscht nogtans dat de voorgestelde wijze van kiezing worde beproefd op plaatsen waar dezelve bestaanbaar is.

Dr. Heyns levert hierop het voorstel in :—" Dat de vrije verkiezing van predikanten en kerkeraadsleden daar vrij gelaten zij, waar zulks begeerd en wenschelijk beschouwd wordt."

Discussie over het voorstel.

Ds. Van der Riet en John Murray verklaren er zich tegen.

Dr. Changuion ondersteunt het.

Dr. H. Faure is er tegen, uit aanmerking van de gesteldheid onzer kerk.

Voor en tegen spreken voorts Ds. Smith, Ds. A. Murray, Sen., Ds. Ham, Ds. Van Velden, Dr. Robertson.

N.B. Voor de zaak spreken Ds. Smith en Dr. Robertson.

Na de pauze drukken de Ouderlingen van Swellendam en Tulbagh, en de Leeraar van Hopefield hunne bezwaren tegen het voorstel uit, gelijk ook de Ouderlingen van

Fauresmith, Pietermaritzburg, Beaufort, Colesberg—de Predikant van Calvinia, de Ouderlingen van Worcester, Burgersdorp, Hanover en Richmond.

De Leeraar van Uitenhage spreekt op nieuw voor het voorstel. Die van de Paarl wijdt er tegen uit.

Ouderling van Stellenbosch zegt, dat hij in last heeft ontvangen van den Kerkeraad aldaar, deszelfs gevoelen te verklaren tegen de kiezing van kerkeraden op de voorgestelde wijze; wat aangaat echter de kiezing van predikanten vereenigt zich de kerkeraad met het voorstel. Hij zelf, echter, is voor het voorstel, en levert als emendatie in: (zie Bijlagen.)

Voorzitter beantwoordt eenige van de gemaakte aanmerkingen.

Dr. Heyns spreekt over de emendatie door hem voorgesteld. Hierop worden de volgende emendaties gelezen:—

a. Van de Ouderling van Stellenbosch:—"Dat aan kerkeraden worden aanbevolen, dat, zoodra het mogt komen te blijken, dat het de begeerte der meerderheid van de leden der gemeente is, dat predikanten en leden van den kerkeraad gekozen zullen worden door de gemeente, alle manslidmaten toe te laten als stemgeregtigden in de gecombineerde Kerkeraadsvergadering, tot het kiezen van predikanten en kerkeraadsleden, die den ouderdom van 40 jaren hebben bereikt, en hoofden van huisgezinnen zijn, en mede de laatste vijf jaren hebben bekend gestaan als lid van die gemeente."

b. Van den Ouderling van Wellington (zie Bijlagen).

c. Die van Dr. Heyns,

benevens verscheidene anderen ten doel hebbende dat de oude wijze van kiezen blijve.

Eene emendatie van den Leeraar van Colesberg:—"Dat de bepalingen onzer kerk hieromtrent onveranderd blijven," wordt aangenomen met 62 tegen 20 stemmen.

Voorzitter verzoekt aanteekening, dat hij zoowel in de minderheid heeft gestemd, als plegtig protest zal inleveren tegen hetgene daar even is geschied. Hiermede vereenigden zich Dr. Heyns, Ouderlingen van Kaapstad, van Stellenbosch, Ceres, Wijnberg, Wellington, en de Predikanten van Uitenhage en Franschhoek. Besluit. Protest.

Voorzitter geeft kennis, dat hij hierna aan de Vergadering zal voorstellen:—"Dat aan de gemeente gegeven worde het regt van *veto*, bij de kiezing van predikanten en kerkeraden." De Hoog-Eerw. Scriba verklaart, dat dit voorstel eene revisie zou wezen van eene wetsbepaling, en dat hij ingevolge er tegen is, dat zoodanig voorstel ter Vergadering dienen zoude, dan na overeenkomstig de wet te zijn bekend gemaakt. Voorstel omtrent het regt van *veto*.

Leeraar van Franschhoek verzocht dat het Beschrijvingspunt IX: 3, worde gelezen, op deze wijze:—"Dat de predikanten door leden der gemeente worden gekozen."

Hiertegen, als buiten orde, verklaren zich verscheidene leden; Beschrijvingspunt IX: 3 toch is reeds in 2 afgehandeld.

Daar de Leeraar van Franschhoek hierop aandringt, legt de Voorzitter de vraag voor de Vergadering, en slechts 30 der leden zijn er voor, dat zijn verzoek worde toegestaan, waartegen de Leeraar van Franschhoek protesteert.

Rapport wordt gelezen van de Commissie, benoemd tot het vinden van maatregelen, om in de ongenoegzaamheid van het predikanten-salaris te voorzien. Hetzelve wordt aangenomen, en ter overweging op morgen overgelegd. Rapport van Commissie over predikants salarissen.

De aanbeveling wordt overwogen van den Predikant van Victoria:—"Dat de openbare godsdienstoefening niet beginne voor het derde klokgelui." Velen der leden drukken hieromtrent hun gevoelen uit. Godsdienstoefening met derde klokkengelui.

Predikant van Pietermaritzburg zegt, dat daar dit voorstel eene wetsverandering na zich zou slepen, hij van gevoelen is, dat hetzelve nu niet behoort te worden overwogen, waarna, nadat de Hoog-Eerw. Voorzitter den voorsteller op enkele wetsbepalingen had gewezen, het voorstel door dezen wordt ingetrokken.

Beschrijvingspunt IX : 15 teruggetrokken.

Bij de behandeling van Beschrijvingspunt IX : 15, spreekt de Predikant van Alexander, en zegt dat hij van oordeel is, dat dit voorstel veilig kan worden teruggetrokken, sints de Theologische Kweekschool in de behoeften, waaruit dit voorstel ontstond, zal voorzien. Hierin berust de Vergadering.

Redenen van den Predikant van Colesberg.

Predikant van Colesberg levert een geschrift in, redenen gevende, waarom hij gisteren op de vraag van Dr. Heyns, omtrent het examen van den Heer Student Brink, in de minderheid heeft gestemd (Bijl.)

Ds. Shand doet het dankgebed.

BIJLAGE.

Daar de proponent Huët op eene uitnoodiging der Synode, zijne gewilligheid had aan den dag gelegd, om der, van de Evangelie-bediening verstokene Gemeente van Lijdenburg, voor eenigen tijd het Woord Gods te gaan verkondigen, besloot de Hoog-Eerw. Synode hem op Maandag Avond, den 2den November, plegtig te ordenen. Deze plegtigheid werd volbragt in de Groote Kerk alhier, in tegenwoordigheid van de leden der Synode, door derzelver Moderatoren, den Hoog-Eerw. Voorzitter, Assessor, en Scriba, benevens Afgevaardigden, zijnde de oudste leeraren der onderscheidene Ringen.

De Hoog-Eerw. Moderator betrad den kansel, deed het gebed, en noodigde de vergaderde menigte uit tot het zingen van Gez. iii. v. 2. Nu legde hij, in eene korte aanspraak, het doel van de zamenkomst open, en las het Formulier. Toen de vragen, door den Proponent beantwoord waren, verliet de Moderator den kansel, en trad de Proponent voorwaarts, terwijl ook de vertegenwoordigers der Ringen naderden. De Moderator reikte den Proponent eenen Bijbel toe, en legde hem de hand op, waarin hij door al de daartoe gekozen Broeders werd gevolgd. Hierop deed de Hoog-Eerw. Scriba een gebed, hem aan God opdragende, die nu met oplegging der handen, tot de Heilige dienst was geordend, en noodigde de vergaderde menigte uit, te zingen Ps. 134 : v. 3, dat met eenstemmigheid en kracht geschiedde.

De geordende werd nu door den Hoog-Eerw. Assessor aangesproken, vermaand en bemoedigd; waarna hij zelf den kansel beklom, en eene rede uitsprak over 1 Tim. i : 13, welk alles besloten werd met dankgebed en het zingen van Ps. 72 : v. 11.

Kaapstad, 4 November, 1857.

ACHTTIENDE SESSIE.

Woensdag, den 4den November.

Afwezig, Di. Herold, N. Hofmeyr, en de Ouderling van Middelburg.

Ds. Kuys doet het gebed.

De Notulen worden na de resumptie geteekend.

Protest ingediend.

Het protest door de leden ingeleverd, die op gisteren in de minderheid hebben gestemd, wordt gelezen (Bijl.)

Rapport van Commissie voor predikants salarissen—

Het op gisteren door de B.B. Ouderlingen ingediend rapport wederom gelezen zijnde (Bijl.), zoo werd aan die broeders de dank der Vergadering toegebragt.

aangenomen.

Nadat over den inhoud eenige woorden waren gewisseld door de Ouderlingen van Stellenbosch, Zwartland, Darling, Colesberg, Graaff-Reinet, en de Predikanten van Bloemfontein en Prins Albert, werd het Rapport seriatim voorgelezen en aangenomen, hetgeen voorkomt in 1, 2, 3, 4, 5, 6 ; voorts *a.* met deze bijvoeging "*mits andere kerkelijke ondernemingen daardoor geen schade lijden ;*" voorts aangenomen, *b. c. d.*, 7.

Er werd besloten dat het Rapport ter perse zal worden gelegd.

Besluit hoe ten uitvoer te brengen.

Met eenparige stemmen werd het volgende voorstel door den Predikant van Bloemfontein gedaan, aangenomen :—"Dat door deze Hoog-Eerw. Vergadering eene Commissie worde benoemd, wier taak het wezen zal, alle gepaste middelen aan te wenden om het Rapport der Commissie in de zaak van de salarissen der predikanten, op de beste wijze ten uitvoer te brengen, met volmagt van de Synode om in dezen te doen alles wat zij raadzaam oordeelt,

terwijl de onderscheidene gemeenten gehouden zullen wezen, op de aanschrijvingen der Commissie, antwoord binnen zoo kort mogelijken tijdsverloop te geven."

De Præses verklaarde dat hiermede was afgehandeld Punt I: 8[c]:—"Dat de Synode de gemeenten opmerkzaam," enz., terwijl de Predikant van Swellendam intrekt I: 8[b]:—"Dat maatregelen beraamd worden," enz.

Op Vrijdag te behandelen, I: 7 en 8[a], alsmede IX: 8:—"Nieuwe opgerigte gemeenten," enz., enz.

Nadat omtrent Punt X: 1, eenige aanmerkingen door den Hoog-Eerw. Assessor waren gemaakt, die verklaarde reeds genoeg te hebben uitgelokt door de discussiën over kerkelijk opzigt en tucht, werd dit punt door den voorsteller teruggetrokken.

Omtrent Punt X: 2, lieten zich hooren de Predikanten van Ladysmith, Victoria, Prins Albert, Pietermaritzburg, Graaff-Reinet, Zwartland, Kaapstad, en de Ouderling Truter. *Punt X: 2.—Kerkelijke Attesten.*

De Predikant van Ladysmith had wel gewild "dat de kerkelijke attesten gelijk beschreven Art. 70, eerste gedeelte, wegvallen, en men zich eenvoudig bepale tot wat men noemt declaratie van lidmaatschap."

Dit weigerde de Præses ter stemming te brengen, als zijnde een voorstel ter vernietiging van een wetsartikel, waarvan in de Beschrijvingspunten geene kennisgeving was geschied. Men besloot dat de bepalingen in Art. 70 blijven zoo als die zijn. *Voorstel ter verandering van Art. 70.*

Omtrent Punt X: 3, werden de ophelderingen vernomen van den Predikant van Swellendam, terwijl ook de gevoelens werden gehoord van de Predikanten van de Kaapstad, Ladysmith, Bloemfontein, Fauresmith, den Assessor, de Ouderlingen van Heidelberg, Swellendam, Colesberg en Robertson, en met 42 stemmen dit voorstel van den Predikant van Colesberg werd aangenomen:—"De Synode verklaart dat het onderzoek, en de voorstelling van kandidaten voor het lidmaatschap der gemeente als één act moet worden beschouwd, behalve in die gevallen, waar de bevestiging, uit hoofde van omstandigheden, ondoenlijk is." *Wanneer is iemand volle lidmaat der kerk.*

Daarentegen werd *niet* aangenomen het voorstel van den Predikant van Swellendam:—"Dat degenen, die bekwaam gevonden werden om als leden te worden aangenomen, eerst aan de gemeente worden afgekondigd, en dat zij eerst daarna, zoo er geene tegenwerpingen ingebragt werden, werden voorgesteld."

De Predikant van Bloemfontein verklaarde, ten opzigte van Punt X: 4:—"Dat jongelieden, die ledematen," enz., wat hij eigenlijk had bedoeld met *twee* jaren vooraf zich aan te melden, enz., en nadat onderscheidene gevoelens waren geopperd door de Ouderlingen van Kaapstad (Changuion), Robertson, Swellendam, Hoopstad, de Predikanten van Uitenhage, Somerset (Oost en West), Ladysmith, Pietermaritzburg en den Assessor, trok de voorsteller zijn voorstel, als in het Beschrijvingspunt vermeld, in, en werd met algemeene stemming besloten:—"Dat aan leeraars het regt zal worden gegeven, om te bepalen, dat jongelieden, die lidmaten willen worden, zich een bepaalden tijd vooraf zullen moeten melden als catechisanten, opdat er meer belangstelling worde gewijd aan onze aanstaande lidmaten; deze bepaling zal echter niet beletten, dat, waar de opzieners der gemeente het in een bepaald geval wenschelijk achten, van den regel af te zien, zij zulks doen mogen. Die uit eene gemeente vertrekt, verkrijgt op zijn verzoek een bewijs." *Het aannemen van lidmaten.*

Gewigtige redenen worden door den Predikant van Bloemfontein aangevoerd, ter ondersteuning van het door hem voorgedragene in Punt X: 5:—"Dat de Synode middelen berame, om opzigt te doen houden," enz. *Opzigt over de Kaapsche Theologische Studenten in Holland.*

Daarop volgden aanmerkingen van de Predikanten van de Paarl, Somerset (West), Pietermaritzburg, Colesberg, Hopefield en den Hoog-Eerw. Assessor, en nu werd dit besluit genomen:—"De Synode verzoeke een der leeraren in de gemeenten te Utrecht en Leyden, het bijzonder kerkelijk opzigt over de Kaapsche studenten op zich te nemen. Tevens zal een Herderlijke Brief worden geschreven, om de studenten te wijzen op de gevaren waarvoor zij blootstaan, en op den ernst hunner roeping, hen bekend

makende met het verzoek aan een der leeraars van Utrecht en Leyden gedaan, van wien zij bij hunne terugkomst naar Zuid-Afrika, een testimonium van goed zedelijk gedrag zullen hebben mede te brengen."

Wegens afwezigheid van den Predikant van Calvinia werd Punt X: 6, niet behandeld.

De behandeling van Punt XI: A. 1 en 2, werd uitgesteld—van XI: 3, uitgesteld tot overmorgen, en XI: 4, ingetrokken.

XI. B. 2. werd aangenomen, geschiedende de inlassching der voorgestelde woorden; 3, werd door de meerderheid niet aangenomen:—"Zorgen voor godsdienstig," enz. Voor de voorgestelde ampliatie in Art. 38—naar XI. B. 4, werd besloten; omtrent 5, was er een voorstel, het laatste gedeelte van Art. 42 te roijeren. Na eenige discussiën kwam een amendement ter tafel van den Ouderling Truter:—"In die gevallen waarin de Pastorie vergunning is van het Gouvernement." Dit werd niet ter stemming gebragt, omdat de Vergadering tot het besluit was gekomen, regtsgeleerde opinie in te winnen voor en aleer hierover wordt beschikt.

Regtsgeleerde opinie omtrent verkooping van kerkelijke goederen.

Memorie over het kiesregt van de Paarl.

Eene memorie werd ter tafel gebragt en gelezen, door 36 leden der Paarlsche gemeente geteekend (zie Bijl.), eene verandering voorstellende in de wijze van kiezing van kerkeraadsleden.

Ook werd ontvangen en gelezen eene petitie van den Paarlschen Kerkeraad, verzoekende dat het Theologische Seminarium daar ter plaatse moge worden gevestigd, in welk geval hij, behalve gebouw, ook eene geldsom aanbood van £1000 ten geschenke van het fonds, of anders ten dienste van de Kweekschool te laten oprigten zoodanige gebouwen, als de Synodale Commissie noodig zal oordeelen, met dien verstande dat deze latere bijdrage in geld zonder rente (voor den verloopen tijd) en het gebouw, of de gebouwen, bij verplaatsing van de Theologische Kweekschool, weder in bezit der gemeente komen zal.

De Hoog-Eerw. Præses zeide die petititie aan de Synodale Commissie te zullen voorleggen.

Het dankgebed wordt gedaan door Ds. A. Murray, Sen.

Aldus geresumeerd en gearresteerd, heden den 5den November, 1857.

NEGENTIENDE SESSIE.

Donderdag, den 5den November.

Afwezig Ds. Herold.

Ds. A. Murray, Jun., doet het gebed.

De notulen worden geresumeerd en geteekend.

De Hoog-Eerw. Praeses bepaalde de Vergadering bij de Beschrijvingspunten.

XI: B—6, dat verklaard en bewezen werd afgehandeld te zijn onder IX: 14.

XI: 7ᵃ zal worden overwogen nadat het rapport over de constitutie der Synode zal zijn aangenomen.

7ᵇ zal in Art. 63: *a*) worden ingelascht het woord "classikaal."

8. In Art. 127 zal worden ingelascht, "of hunne vrouwen."

9. Art. 19: 4 zal worden herzien te gelijk met XI: 7ᵃ.

10. Omtrent Art. 210 is met 40 stemmen tegen 39 besloten, dat zal worden ingelascht, het woord "kunnen" achter *geacht*.

11. Het voorstel ter verandering van Art. 12 werd ingetrokken.

Omtrent Art. 17 : *a*) is de volgende verandering gemaakt —" De Voorzitter der Synode doet het gebed en eischt de geloofsbrieven op, welke door den Scriba worden voorgelezen."

12. Uitgesteld.

13. "Weglating," enz., werd toegelicht door den voorsteller, en eene woordenwisseling had die toelichting ten gevolge, wat met de bewoording " van eenige distinctie " moet worden verstaan, tusschen de Predikanten van Pietermaritzburg, Victoria, Paarl, Kaapstad en den Scriba, en werd, op voorstel van den Ouderling van Malmesbury, besloten :—" Dat achter " vreemdelingen " worde ingelascht het woord " *vooral.*" " Distinctie."

15. In Art. 31 zal men voortaan in plaats van *dagen*, moeten lezen *weken*.

16. De Predikant van de Paarl zeide, waarom hij ter revisie *Art.* 5 op de Beschrijvingspunten had doen plaatsen, en trekt het terug.

17. Omtrent *Art.* 7 doet de voorsteller de vraag :—" Of zaken, die ter eerster instantie nog niet gediend hebben, voor de Algemeene Vergadering kunnen worden getrokken al dan niet," en daarop wordt door de Vergadering bevestigend geantwoord. Vraag omtrent Art. 7.

18. Wordt ingetrokken.

XII : 1. Op de vraag :—" Kan iemand nog als lidmaat," enz., werd, met referte naar Art. 1 en 2 onzer wetten, geantwoord :—" Dat hij lid der Gereformeerde Kerk in het algemeen " blijft ; en daar de aandacht ook werd bepaald bij Art. 71—vooral het bijvoegsel van 1852—vraagt de Predikant van Swellendam :—" Of de Kerkeraad, bij wien aanzoek wordt gedaan, ook niet verpligt is aan het verzoek te voldoen ?" Hij deelde het een en ander mede, wat aanleiding gaf tot het doen dier vraag. Dit lokte eene discussie uit, vooral met den Predikant en de Ouderlingen van de Kaapstad, den Hoog-Eerw. Præses, en de Leeraars van Victoria, Bloemfontein, Pietermaritzburg en Ladysmith, waarna, tegen eene zeer kleine minderheid, het voorstel van den Ouderling van Zwartland werd aangenomen :—" Dat bij Art. 71 worde gevoegd : ' de Kerkeraad, bij wien de aanvraag geschiedt, is verpligt zoodanig extract uit het lidmatenboek af te geven, met bekendstelling (indien vroeger attest was afgegeven) van den datum en naar welke plaats.' " Discussie over eene vraag van den Predikant van Swellendam, omtrent de ampliatie van Art. 71. Besluit.

Op verzoek van Dr. Heyns wordt er bekend gesteld, dat hij in de minderheid heeft gestemd.

Na de pauze werd overgelegd en gelezen, een brief van den Wel-Eerw. Heer W. Thompson (Bijl.) Brief van Wel-Eerw. W. Thompson.

De Vergadering besluit dat zijn Wel-Eerw. verzoek zal worden ingewilligd, bij aldien het zal zijn bepaald dat men in de zaak zal treden, waarvan door zijn Wel-Eerw. gewag wordt gemaakt.

De Predikant van D'Urban toegelicht hebbende het Punt XI : 14, stelde voor : " Dat de Kerkeraad vrijheid hebbe (ingevolge Art. 36 : 15), den naam van eenig oud Kerkeraad, die geweigerd heeft zonder gewigtige redenen de Kerkedienst aan te nemen, te roijeren van de lijst van Kerkeraadsleden, maar dat van die redenen aan de eerstvolgende Ringsvergadering kennis worde gegeven." Dit werd met eenparige stemmen verworpen. Voorstel verworpen van Predikant van D'Urban

Ten opzigte van Art. 13 : 16, werd met 44 stemmen besloten dat *zestig* worde veranderd in " *zeventig*." Het voorstel tot herzien van Art. 120 werd ingetrokken. Verandering in Art. 36: 16.

Het Rapport der Commissie benoemd ter vervaardiging van een wetsontwerp voor de constitutie der Synode wordt ontvangen (Bijl.), en na de lezing besloten hetzelve te doen drukken, om op Maandag aanstaande te worden overwogen. Wetsontwerp over Constitutie.

Hetgeen voorkomt in de Beschrijvingspunten XI : 19 en 20, *revisie* van Art. 10 : 9, en 10 : 22, wordt door den voorsteller ingetrokken.

De overweging van XI : 21, wordt uitgesteld tot dat het Rapport over de " Constitutie," zal zijn overwogen. In Art. 37 : 3, zal het woord " beoefenen " worden veranderd in " *handhaven*," volgens XI : 22.

Aangetoond zijnde, naar XI : 23, dat Art. 113, eenigermate in strijd is met Art. 116, zoo werd besloten te veranderen :—" Alles wat tot het Burgerlijk Bestuur," enz., Ampliatie van Art. 113.

enz., in "*alles* wat uitsluitelijk of meer tot het Burgerlijke Bestuur of de Regtspleging behoort."

Het voorstel in XI: 24, werd aangenomen om **Art. 116** te vermeerderen, met inlassching der woorden, "*alles wat* aandruischt tegen het **Avondmaals** Formulier, en al wat."

Op verzoek van den voorsteller, wordt de overweging van XI: 25 uitgesteld tot morgen.

Alleen Christenbelijders doen de verklaring in Art. 128.

Op de vraag, voorkomende in XI: 26 was het antwoord der Vergadering, dat de verklaring in Art. 128, alleen afgenomen zal worden van belijders van de Christelijke Godsdienst.

Verandering van Art. 166.

Omtrent XI: 27, werd besloten in Art. 166 n. 1 bij *d.* de woorden aldus te veranderen: "Uitspraak (met kennisgeving van de Synode) dat de predikant behoort afgezet te worden, *welke afzetting*," enz.

Vraag omtrent zekere magt des Kerkeraads.

Omtrent de vraag XII: 2:—"Heeft de Kerkeraad de magt om, zonder toestemming," enz., was het antwoord der Vergadering ontkennend.

Vraag door Ouderling van Ceres.

Met betrekking tot XII: 3, werd gelezen de brief door den Ouderling A. J. van Wyk aan den Scriba der Synode gerigt, (zie Bijl.) met het daarin vervat voorstel, dat de Consulent geweigerd had aan te nemen.

Toelichting van Ds. Shand.

De Consulent (Ds. Shand) verzocht zijnde daaromtrent eenige inlichting te geven, deed zulks door te verklaren wat het oogmerk van dat voorstel is geweest, als inhoudende hetgeen, naar zijn inzien, aandruischt, tegen aanbevelingen van vorige Synodale Vergaderingen, daar het inhield om in het genot van kerkelijke voorregten, de gekleurde leden der gemeente *niet gelijkelijk*, en in hetzelfde gebouw met de blanken, te doen deelen.

De Ouderling van Zwartland merkte aan, dat, bijaldien de Kerkeraad van Ceres dit voornemen mogte hebben, hij waarschijnlijk daartoe ook wel aanleiding kon gekregen hebben, door een besluit van den Ring van Albanie, in de *Kerkbode* gepubliceerd, en werd op zijn verzoek gelezen, in de Acta van den Ring, het besluit genomen den 20 October, 1855.

Nadere vragen beantwoord.

De aandacht weder bepaald zijnde bij de vragen in XII: 3 vermeld, was het antwoord op (2), behalve door den Predikant van de Paarl, van de overige leden der Vergadering ontkennend, oordeelende zijn Wel-Eerw. dat hierop geen stellig antwoord kon worden gegeven, daar dit van den aard van het "voorstel" zelf afhangt. Op (3) was het antwoord, dat men in zoodanig geval zich naar een hooger Kerkbestuur hebbe te wenden. (1.) werd nu in overweging genomen met XII: 5, over de bestaande vooroordeelen,

Toediening van het Avondmaal aan blanken en gekleurden.

omtrent de *gelijktijdige* toediening der bondzegelen, enz., aan gekleurden en blanken. Over de noodzakelijkheid dat dit vooroordeel worde bestreden, doch hoe men ook met voorzigtig beleid daarin hebbe te werk gegaan, spraken de Predikanten van de Kaapstad, Swellendam, Middelburg en Calvinia, wordende (daar de tijd verstreken was) de verdere discussie tot morgen uitgesteld.

Dr. Reitz dankt.

Aldus gedaan en besloten.

Geresumeerd en gearresteerd, 6 November, 1857.

TWINTIGSTE ZITTING.

Vrijdag, den 6den November.

Afwezig zijn alleen de Predikant van Stellenbosch, wegens ongesteldheid, en de afgevaardigde Ouderling van Alexander, met kennisgeving.

De Vergadering werd met gebed geopend door Ds. P. K. Albertyn.

Na de resumptie der notulen werd het rapport der Synodale Commissie gelezen, waaruit bleek, dat Ds. Van der Lingen voor het Professoraat der Theologische Kweekschool had bedankt, terwijl Ds. J. Murray die betrekking had aangenomen, en dat Ds. Nicolaas Jacobus Hofmeyr, Predikant van Calvinia, door de Synodale Commissie was benoemd om die vacature te vervullen. (Bijl.)

Ds. Van der Lingen bedankt voor het Professoraat.

De afgevaardigde Ouderling van de Paarl verzocht daarop dat de notulen der Synodale Commissie aan de Vergadering zouden worden voorgelezen. Aan dit verzoek werd voldaan.

De Predikant van Uitenhage vroeg vervolgens :—" Of het besloten was, dat de Kweekschool te Stellenbosch zou worden opgerigt ?"

Of de Kweekschool te Stellenbosch zou worden opgerigt?

De Predikant van Bloemfontein stelde voor, om na de pauze nader over de plaats te delibereren, alwaar de Kweekschool zou worden gesticht.

Hij wordt ondersteund door den Predikant van Oudtshoorn, en den Ouderling der Kaapstad (O. J. Truter) ; terwijl de Predikanten van Pietermaritzburg, Prins Albert en Victoria zich daartegen verklaarden.

De Voorzitter bragt daarop in rondvraag :—" Of het niet verkieselijker zijn zou, om het Rapport der Synodale Commissie aan de goedkeuring der Vergadering te onderwerpen ?" Hetgeen door de meerderheid werd beaamd.

Vooraf leverde de Predikant van de Paarl het navolgende voorstel in :—" Dat de benoemde Examinatoren voor de Kweekschool, te zamen met Dr. Changuion, Dr. Heyns, Dr. Scholtz, Dr. Reitz, en Dr. H. Faure, benoemd worden als eene Commissie om een reglement te maken op het examineren van Studenten, ter hunner toelating tot de studiën op de Kweekschool, en rapport in te leveren binnen acht dagen van heden."

Commissie tot het maken van een reglement op het examen.

Het derde punt van het Rapport der Synodale Commissie werd toen overwogen, aldus luidende :—" Dat uwe Commissie de Memorie van den Kerkeraad van de Paarl, verzoekende het Seminarium aldaar te plaatsen, en daartoe zekere nobele offerten doende, in beraadslaging heeft genomen, maar dat het eenparig gevoelen der vergaderde leden is, dat zulks, behoudens het eens genomen besluit daaromtrent (zie p. 87 der Reglementen), en de goede trouw niet geschieden kan.

Op verzoek van den Predikant van Caledon werd hierbij gelezen een brief aan de Synodale Commissie gerigt, door de Donateurs van de Drostdij te Stellenbosch, gedateerd 1 September, 1855, waarna de Predikant van Bloemfontein het navolgend voorstel ter tafel bragt :—" De Synode in overweging genomen hebbende het rapport der Synodale Commissie, waarin gezegd wordt, 'dat het met de goede trouw strijdig geacht zoude worden, zoo de Kweekschool te Stellenbosch niet werd opgerigt,' zoo verklaart de Synode hiermede niet overeen te stemmen, en de geheele zaak nog als eene opene questie te beschouwen."

Discussie vernieuwd omtrent de plaats waar de Kweekschool zal zijn.

De zwarigheid hiertegen geopperd zijnde, dat het transport der Drostdij reeds was geschied, wenscht de afgevaardigde Ouderling der Kaapstad (O. J. Truter), dat dit transport zoude worden voorgelezen. Daar de Actuarius echter verklaarde, dat stuk niet bij zich te hebben, besloot de meerderheid, om de overweging dezer zaak uit te stellen, totdat het transport zoude gelezen zijn.

Uitgesteld.

De behandeling van Beschrijvingspunt XII : 5, waarin de Predikant van Tulbagh de vraag voorstelt :—" Of het de goedkeuring der Synode wegdraagt, dat in de gemeenten

Discussie over blanken en gekleurden voortgezet.

der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk, waar men dit begeert, de gekleurden in een afzonderlijk gebouw, echter onder het bestier en opzigt van den Kerkeraad, alle voorregten der Christelijke Godsdienst *afzonderlijk* genieten zullen?" werd nu voortgezet.

Voorstel.

De Predikant van Calvinia deed hierop een voorstel, hetwelk hij weder introk, nadat de Predikant van Graaff-Reinet het volgende voorstel had ingeleverd:—" De Synode beschouwt het wenschelijk en schriftmatig, dat onze ledematen uit de Heidenen, in onze bestaande gemeenten opgenomen en ingelijfd worden, overal waar zulks geschieden kan; maar waar deze maatregel, ten gevolge van de zwakheid van sommigen, de bevordering van de zaak van Christus onder de Heidenen, in den weg zoude staan, de gemeente uit de Heidenen opgerigt, of nog op te rigten, hare Christelijke voorregten in een afzonderlijk gebouw of gesticht genieten zal."

Aangenomen.

De Ouderling van de Kaapstad (Dr. Changuion), de Predikanten van Prins Albert, Paarl, Caledon, Pietermaritzburg, Smithfield, Swellendam en Hopefield; alsmede de Ouderlingen van Middelburg, Swellendam, Colesberg en Beaufort deelden hunne gevoelens over dit onderwerp aan de Vergadering mede, waarop de Predikant van Tulbagh verklaarde, dat daar het hem alleen te doen was geweest dat deze gewigtige zaak in de Synode ter sprake zoude komen, hij het daarbij wilde laten berusten. Het voorstel van den Predikant van Graaff-Reinet werd desniettegenstaande aan eene stemming onderworpen, en met eene groote meerderheid aangenomen.

De Ouderling van Colesberg verzocht aangeteekend te hebben, dat hij in de minderheid had gestemd; terwijl de afgevaardigde Ouderling van Ceres zijne vraag, voorkomende in Beschrijvingspunt XII: 3: 1, nu introk.

Vrijwillig Beginsel.

Naar aanleiding van Beschrijvingspunten I: 7 en 8ᵃ, en IX: 8, welke nu ter sprake kwamen, werden breedvoerige aanspraken gedaan over het *Vrijwillig Beginsel* door de Predikanten van Colesberg, Prins Albert, Uitenhage, de Ouderlingen van Kaapstad (Dr. Changuion) en Zwartland, waarop de Predikant van Colesberg voorstelde:—" Dat de Synode als hare overtuiging verklaren zoude, dat elke Christelijke Staat verpligt is, zoo veel doenlijk, voor de instandhouding der Christelijke Godsdienst te zorgen, en die te handhaven, en besluit bij de Regering eerbiedige, doch krachtige memoriën in te zenden, waarin zij, zich verklarende tegen het *Voluntary Principle*, ernstig en dringend verzoekt, bij de eerstvolgende bijeenkomst van het Parlement, nieuwe toelagen voor onze kerk op de begrootingslijsten aan te bevelen, en dat zoodanige memoriën, staande deze Vergadering, opgemaakt en geteekend worden door al de leden der Vergadering."

Nadat dit voorstel was aangenomen, gaven de Afgevaardigden van Pietermaritzburg hunnen wensch te kennen, dat dit besluit ook op Natal van toepassing gemaakt worde, hetgeen de goedkeuring der Vergadering wegdroeg.

Zaak aan de Synodale Commissie opgedragen.

Met betrekking tot Beschrijvingspunt I: 8ᵃ werd, op voorstel van den Predikant van Middelburg besloten:—" Dat het niet wenschelijk is *thans* in deze zaak te treden, maar het aan de Synodale Commissie op te dragen, om na den uitslag van den straks genomen maatregel, in voorkomende zaken, naar goedvinden en in het belang der kerk te handelen."

Een brief kwam hierop ter tafel door een-en-dertig ledematen van Robertson geteekend, klagende over de handelwijze van den Kerkeraad aldaar bij het beroep van den Eerw. Heer C. H. de Smidt, Theologische Kandidaat te Utrecht, en verzoekende dat het stemregt in het verkiezen van predikanten ook aan de leden der gemeente zou worden verleend.

Memorie van Kerkeraad van Robertson niet aangenomen.

De Afgevaardigden van Robertson verklaarden, dat zij niets van zoodanig eene klagte geweten hadden; en op grond van Art. 188 der wetsbepalingen, wordt dit stuk derhalve van de hand gewezen.

Beschrijvingspunt IX: 8, werd vervolgens behandeld. De Predikanten van Oudtshoorn en Middelburg spraken over het nadeelige van het getal der afzonderlijke gemeenten al te zeer te vermenigvuldigen, daar er nu reeds zoo vele vacante gemeenten bestonden, dat sommige predikanten consulenten waren van twee of drie andere gemeenten.

Het voorstel van den Predikant van Calvinia, in dit Beschrijvinspunt vervat, werd daarop eenigzins gewijzigd en in dezen vorm aangenomen :—" Geene gemeenten worden voortaan opgerigt en erkend, tenzij men de helft van het salaris eens leeraars op eene, den Ring waaronder zij sorteren, voldoende wijze heeft gewaarborgd."

Wanneer nieuwe gemeenten erkend mogen worden.

Eene vraag van den Predikant van Calvinia, welke onder de Beschrijvingspunten had behooren opgenomen te worden, en later gemerkt als Beschrijvingspunt X: 6, kwam nu ter sprake. De vraag is deze :—" Hoe moet men handelen als beide ouders hun kind ten doop wenschen te brengen, terwijl één slechts lidmaat is in het Gereformeerd of ander Protestantsch Kerkgenootschap?" Eenige gevoelens hierover gewisseld zijnde, verklaarde de voorsteller zich daarmede voldaan.

Ten slotte werd Beschrijvingspunt XII: 4 overwogen, behelzende de vraag van den Kerkeraad van Tulbagh :—" Of een Leeraar der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk bevoegd is personen in het huwelijk te bevestigen uit eene andere gemeente komende, en die nog als ledematen hunne betrekking op die andere gemeente behouden?"

Vraag omtrent Huwelijksinzegening.

De Predikant van Tulbagh verklaarde, dat de woorden *en door woning* in de laatste zinsnede waren weggelaten, welke daar hadden behooren geplaatst te zijn. Hij verhaalde voorts wat aanleiding tot deze vraag had gegeven, waarna zij in omvraag gebragt en ontkennend door de Synode werd beantwoord.

Na dat eindelijk Dr. Robertson, Dr. Changuion en de afgevaardigde Ouderling van Zwartland benoemd waren tot leden der Commissie, om de memorie aan Zijne Excellentie den Gouverneur op te stellen, werden de korte notulen gelezen en verbeterd en de vergadering met gebed gesloten door den Voorzitter.

EEN-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Zaturdag, den 7den November.

Afwezig, Ds. Herold, wegens ongesteldheid, en Dr. H. Faure, en de Ouderling van Hanover, die huiswaarts is gekeerd.

Het gebed wordt gedaan door Ds. Beck.

Daarop worden de geëxtendeerde notulen gelezen en goedgekeurd.

De Ouderling van Zwartland bepaalt de aandacht der Vergadering bij deze vraag, als een punt van orde :—" Of, ingevolge Ordonn. No. 7, 1843, Sect. 4, 7 en de preambel, de Vergadering wettiglijk te zamen is gesteld en vergaderd, en vooral daar de Oranje Vrijstaat een onafhankelijk Rijk is verklaard in 1854, en dus na de gegeven opinie van den Procureur-Generaal, in 1852?" welke ter overweging wordt overgelegd tot op Maandag eerstkomende na de pauze.

Vraag omtrent de wettigheid der Synode.

Voorzitter brengt de questie ter tafel :—" Waar de Kweekschool zal geplaatst worden?" Hij stelt den stand derzelve voor en leest dit voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet :—" De Synode besluite dat de Kweekschool gevestigd zal worden te Stellenbosch, en daar blijve tot dat het blijken zal, dat eene verplaatsing naar elders voor de belangen der kerk vereischt wordt, zullende de Synode regt hebben daartoe over te gaan." Voorzitter verzocht den Scriba te lezen de acte van transport der Drostdijgebouwen ten behoeve der Synode. Dit geschiedt.

Plaats waar de Kweekschool zal worden gevestigd.

Ouderling O. J. Truter vraagt :—" Of er, na dat dit transport is geschied, eenig document is ontvangen, waaruit blijkt dat de Synode nog in haar regt is, de bedoelde gebouwen te bezitten, daar naar de acte van transport dit regt met het termijn vervallen is?" In antwoord hierop wordt gelezen een brief van donateurs van Stellenbosch, een nieuw termijn bepalende, namelijk een jaar na het zitten dezer Synode.

Deputatie van Stellenbosch.

Voorzitter leest eene memorie, overgeleverd door eene deputatie van Stellenbosch, en geteekend door 113 der donateurs—alsmede eenen brief, d.d. 4 November, 1854, van den Hoog-Eerw. Scriba aan de Heeren Ter Linden, Luckhoff, Marais en verdere donateurs; ook eenen van den tijdelijken Præses der Synodale Commissie, omtrent dit punt, d.d. 2 October, 1852; en eindelijk een, d.d. Leeuwenrust, 10 November, 1855, erkennende de ontvangst van eenen van de donateurs, waarin verlenging van termijn wordt gegeven.

Discussie.

De Leeraar van de Paarl neemt hierop het woord, ten einde, "ter voorkoming van debatten," eenige aanmerkingen te maken. Verder spreken de Leeraar van Victoria en die van Bloemfontein, die den wensch uit, dat, bijaldien te Stellenbosch de Kweekschool worde gevestigd, de Synode alsdan eene duidelijke stem doe uitgaan, dat zij zich de magt voorbehoudt, de Kweekschool naderhand te verplaatsen.

De Leeraar van Ladysmith wenscht, dat er tijd gegeven worde aan de overweging van de vraag:—"Of de goede trouw zou geschonden worden bijaldien de Kweekschool te Stellenbosch niet werd opgerigt?"

Hiermede stemt de Leeraar van Middelburg overeen. Eenige der leden, onder welke de Moderator en Scriba, drukken hunne goedkeuring uit met het voorstel van den Leeraar van Graaff-Reinet.

Vraag van Dr. Heyns.

Dr. Heyns vraagt:—"Of de tegenwerpingen der minderheid in betrekking tot dit punt door de Commissie in behoorlijke overweging zijn genomen of niet?" Hierop ontvangt hij bevestigend antwoord van den Moderator.

Dr. Hofmeyr leest eene emendatie voor, welke hij, na eenige redekaveling, terugtrekt; hij spreekt, te kennen gevende, dat hij eene verplaatsing naar de Paarl niet in strijd vindt met de goede trouw.

Voorts spreken omtrent het punt in behandeling, Di. Krige, Van der Lingen, A. Murray, Sen., Dr. Robertson en Ds. Van Velden. Ouderling Truter wenscht dat deze verklaring geschiede: "Dat deze Hoog-Eerw. Vergadering bepale dat de Kweekschool te Stellenbosch worde gevestigd, doch dat zij zich niet verbindt dezelve op den duur aldaar gevestigd te houden, tenzij de ondervinding zal hebben geleerd dat zulks met de wezentlijke belangen van dat Instituut overeenkomstig is," hetgeen deze Vergadering echter van gevoelen is, dat uiterlijk door de eerstvolgende Synodale Vergadering behoort te worden beslist.

Voorzitter leest:

1. Het punt van het rapport, betrekkelijk de zaak;
2. Voorstel van den Leeraar van Bloemfontein, aldus luidende:—"De Synode, in overweging genomen hebbende het rapport der Synodale Commissie, waarin gezegd wordt (Bijl.), dat het met de goede trouw strijdig zoude wezen, zoo de Kweekschool te Stellenbosch niet werd opgerigt, verklaart hiermede niet overeen te stemmen, en de geheele zaak nog als een open questie te beschouwen."
3. Emendatie van den Predikant van Graaff-Reinet, (zie hierboven);
4. Eene van Ouderling Truter, (zie hierboven);
5. Eene van Ouderling Du Plessis.

Hij legt het voorstel van den Leeraar van Bloemfontein met diens welnemen aldus voor de Vergadering:—"Is het het gevoelen der Vergadering, dat het tegen de goede trouw strijden zou wanneer de Kweekschool niet te Stellenbosch werd opgerigt?" Hierop antwoorden 38 stemmen ja! Bij deze stemming zijn de onderteekenaars van het protest in de zaak der Kweekschool buiten stemming gebleven. De Vergadering telde 68 leden.

De Leeraren van Colesberg, Ladysmith, de Paarl en Caledon; de Ouderlingen van de Paarl, Darling en Beaufort verzoeken aanteekening, dat zij in de minderheid hebben gestemd.

Ds. John Murray verzoekt aanteekening, dat hij bij de behandeling dezer zaak buiten stemming is gebleven.

Nu brengt de Hoog-Eerw. Voorzitter dit voorstel in omvraag van den Ouderling van Colesberg;—" De Synode verklare, dat de Kweekschool te Stellenbosch zal opgerigt worden, maar zij heeft het regt dezelve te verplaatsen als het noodzakelijk is."

De Leeraar van Colesberg verklaart zich eens met deze emendatie.

Ouderling Truter spreekt ter ondersteuning van de emendatie door hem ingeleverd.

Nogmaals worden voorstellen en emendaties gelezen, en de emendatie van den Ouderling du Plessis met 56 stemmen aangenomen. Besluit.

Wordt gelezen een geschrift van den Leeraar van de Paarl (Bijl.) met dit voorstel:—" Dat er eene Commissie benoemd worde, om Art. 127 in verband met alle andere Artikelen, waarop Art. 127 mogt invloed hebben, te revideren, of dat deze zaak opgedragen worde aan eene reeds der benoemde Commissiën." Men besluit dit aan de Synodale Commissie op te dragen. Art. 127 aan Synodale Commissie opgedragen.

Een van Dr. Heyns:—" Dat bij de overweging van de Constitutie, ook het Reglement van Orde veranderd, verbeterd, en aangevuld worde door nadere bepalingen."

Voorzitter kondigt aan, dat het Synodaal Biduur op Maandag Avond eerstkomende zal waargenomen worden door Di. Albertyn en Krige.

Dr. Hofmeyr doet het dankgebed.

TWEE-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Maandag, den 9den November.

Afwezig zijn de Predikanten van Stellenbosch en Victoria; en de Ouderlingen van Hanover, Alexander, D'Urban, Mosselbaai en Caledon.

Het gebed werd gedaan door Ds. P. K. Albertijn.

De notulen der vorige zitting gelezen, goedgekeurd en onderteekend zijnde, kwam vooreerst het voorstel, door Ds. Van der Lingen op Vrijdag ingediend, ter sprake; waarop de Scriba het zijne, om namelijk het examen der aankomende studenten aan de Synodale Commissie op te dragen, terug trok; en nadat Ds. Van der Lingen zijn voorstel eenigzins had gewijzigd, werd hetzelve in dezen vorm aangenomen:—" Dat de benoemde Examinatoren voor de Kweekschool benoemd worden als eene Commissie, om een Reglement te maken op het examineren van studenten, ter hunner toelating tot de studiën op de Kweekschool, en zoo spoedig mogelijk rapport in te leveren; en dat Drs. Changuion, Heyns, Scholtz, Reitz en Faure verzocht worden met hunne stem en advies te assisteren." Reglement op het examen.

Nu werd behandeld Beschrijvingspunt XII: 6, waarin de Predikant van Tulbagh de vraag voorstelt:—" Of het leeraren der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk vrijstaat Heidenen of ongedoopten, na afkondiging van huwelijksgeboden, in het huwelijk te bevestigen?" De voorsteller verzocht dat hiermede in verband zou behandeld worden de vraag van den Ring van Kaapstad:—" Heeft een predikant vrijheid Joden, Heidenen of Mahomedanen in het huwelijk in te zegenen? Zoo ja,—kan het huwelijks-formulier onzer kerk daarbij gebruikt worden?" Huwelijks inzegening van ongedoopten. Bes. XII: 11.

De Scriba las uit de Handelingen der Synode van 1834 en 29 voor, wat toen over dit punt was besloten; waaruit bleek, dat de Synode, na rijpe beraadslaging, goedgedacht heeft, om iederen predikant vrijheid in deze te laten. Waarop eerst de vraag:—" Of het leeraren onzer kerk vrij staat ongedoopten in het huwelijk te bevestigen?" in rondvraag gebragt en door de meerderheid toestemmend werd beantwoord; vervolgens de vraag:—" Of het huwelijks-formulier onzer kerk daarbij gebruikt moest worden?" welke de meerderheid met *neen* beantwoordde.

Bij de overweging van Beschrijvingspunt XII: 14 stelde de Assessor voor:—

Geen bezwaar tegen afkondiging van huwelijks geboden der zoodanigen.

" Dat daar *Christian name* gewoonlijk beteekent *Voornaam*, er geen bezwaar bestond tegen de afkondiging van geboden dergenen, die in den strengsten zin der uitdrukking geen *Christian name* hebben." Hiermede stemde de meerderheid in.

Waarna Beschrijvingspunt XII: 7 werd behandeld, behelzende de vraag van den Ring van Transgariep:—" Hoe te handelen met een lid der gemeente, niet verkeerende onder censuur, dat kort voor het Avondmaal zich schuldig maakt aan wangedrag, en dat, na gewaarschuwd te zijn, zich niet wil onthouden van het Avondmaal," met een bijgevoegd voorstel:—" Dat aan den leeraar magt worde verleend, in overleg met eenen Ouderling, het Avondmaal aan zoodanig lid te weigeren, en zulks ter kennis van de eerste Kerkvergaring te brengen."

De Predikant van Pietermaritzburg het voorstel toelichtende, wenschte, dat hetgeen bepaald is in Art. 46, omtrent den Heiligen Doop, ook van toepassing werd gemaakt omtrent het Heilig Avondmaal." Het voorstel werd daarop aan eene stemming onderworpen en door de meerderheid aangenomen.

Na eenige discussie over Beschrijvingspunt XII: 8, waarbij de Ring van Transgariep vraagt:—" In welke betrekking de kerk staat tot de gedoopte kinderen harer leden?" werd dit punt ingetrokken.

Vragen omtrent tijdverloop tusschen 1ste en 2de huwelijk aan Commissie opgedragen.

De vragen van den Ring van Kaapstad, voorkomende in Beschrijvingspunt XII: 12 en 13:—" Hoe lang moet iemand in een kerspel gewoond hebben, om van de verpligting ontslagen te zijn om elders zijne geboden te laten afkondigen?" en " Hoe veel tijd moet er verloopen tusschen een eerste en tweede huwelijk?" worden ter beantwoording opgedragen aan de Commissie, benoemd om uittreksels te maken uit de Huwelijks Ordonnantie van Commissaris-Generaal De Mist.

Wereldsche vermaken.

Met betrekking tot de vraag van den Kerkeraad van Pietermaritzburg, Beschrijvingspunt XII: 15:—" Maken ledematen der kerk, die geen acht geven op de waarschuwingen tegen het bijwonen van openbare wereldsche vermaken, zich onderheving aan kerkelijk censuur, al dan niet?" deed de Assessor dit voorstel:—" De Synode verwacht, dat leeraars en opzieners, door woord en voorbeeld, die wereldsche vermaken tegengaan, welke duidelijk eene gevaarlijke strekking hebben, zullende hiervan een wenk gegeven worden in den Herderlijken Brief."

Waarop Dr. Heyns deze emendatie inzond:—" De Hoog-Eerw. Synode verklare zich tegen alles dat het tegenovergestelde van geestelijk vermaak kan worden genoemd." Deze emendatie verworpen zijnde, werd het voorstel van den Assessor aangenomen.

Beschrijvingspunt XII: 16.

Ten opzigte van Beschrijvingspunt XII: 16:—" Hoe te handelen met ledematen, die hun huwelijk bij een ander kerkgenootschap hebben laten inzegenen, daar zij elkander te na in den bloede verwant waren, en die in de gemeente blijven wonen?"—eene vraag, voorgesteld door den Kerkeraad van Fauresmith—werd het voorstel van den Assessor insgelijks aangenomen:—" Dat zij aan censuur onderhevig zijn, zoo lang zij in zulk eene onwettige verbindtenis leven."

Vraag over huwelijks bevestiging.

Op de vraag van den Predikant van Colesberg:—" Hoe moet men handelen met ledematen, die, zonder kennis of toestemming van den Kerkeraad, hun huwelijk laten bevestigen door Predikanten van andere gemeenten, of die geene gemeente bedienen?" antwoordt de Synode, dat de Predikant der gemeente zich tot de Burgerlijke Overheid hebbe te begeven.

Ds. N. J. Hofmeyr Professor.

Hierop werd gelezen een antwoord van Ds. N. J. Hofmeyr, verklarende dat hij het beroep tot Professor der Theologische Kweekschool had aangenomen. (Bijl.)

De afgevaardigde Ouderling van Zwartland lichtte vervolgens zijne zwarigheden nopens de wettigheid dezer Vergadering toe, welke hij reeds op Zaturdag had geopperd.

Discussie over bezwaren omtrent de wettigheid der Synode.

De Predikanten van Colesberg, Uitenhage, Somerset, Bloemfontein, en Ouderling O. J. Truter deelden hunne gevoelens mede.

Voorts werd gelezen, een opinie van den Procureur-Generaal, in 1852 gegeven, met betrekking tot de inlijving der Transvaalsche gemeenten. Waarop de Predikant van Colesberg dit voorstel inleverde :—" De Synode verklaart, dat zij, met het oog op de Ordonnantie, gevoegd bij het Reglement onzer Kerk, voor geen oogenblik twijfelt aan de wettige zamenstelling van hare hoogste Wetgevende Vergadering."

Waarop de Assessor deze emendatie inzond :—" De Synode acht niet noodig verder te treden in deze bedenkingen van den Ouderling van Zwartland." Deze emendatie werd aangenomen, nadat het voorstel was ingetrokken. In de minderheid stemden Predikant en Ouderling van Zwartland, Predikant van Piketberg, en Ouderling van Hopefield, zullende de Ouderling van Zwartland, staande deze Vergadering, zijne redenen opgeven. Besluit.

Het rapport der Commissie om een ontwerp van Constitutie te maken voor de Synode, kwam nu ter tafel. Men vond goed om vooraf het geheel in discussie te nemen, en dan naderhand over ieder punt te besluiten.

Over het eerste punt lieten zich hooren de Predikanten van de Paarl, Kaapstad, Colesberg, en de Ouderlingen van Darling, Colesberg, Robertson, en eindelijk de Predikant van Ladysmith.

Waarna de Notulen gelezen en verbeterd werden, en de Vergadering met gebed gesloten door Ds. Borcherds.

DRIE-EN-TWINTIGSTE SESSIE

Dingsdag, den 10den November.

Afwezig de Predikanten van Stellenbosch en Victoria, en de Ouderlingen van Alexander en D'Urban.

Het gebed geschiedde door Ds. Ham, waarop de Notulen der vorige Zitting geresumeerd en geteekend werden.

Tot het behandelen van het ontwerp van Reglement over de Constitutie der Synode overgaande, werd het volgende voorstel ingeleverd door den Ouderling van Calvinia :—" Om tijd te besparen wordt voorgesteld, dat de verdere behandeling van de Constitutie der Synode uitgesteld worde tot aan de aanstaande Synode." Ontwerp van Constitutie.

De Predikant van Colesberg verklaarde zich er tegen, dat dit voorstel in rondvraag gebragt worde, als in strijd zijnde met het Reglement van Orde.

Hiermede vereenigde zich de Predikant van Prins Albert.

De Ouderling Truter was van een tegenovergesteld gevoelen, waarmede zich de Præses vereenigde. Andere leden hun gevoelen hieromtrent medegedeeld hebbende, deed de Præses aan de Vergadering de vraag :—Of hij dit voorstel voor de Vergadering zoude brengen ?" Eene meerderheid was er tegen.

Tot het " Ontwerp " terugkeerende, zeide de Predikant van de Paarl, dat hij door zijne medeleden der Commissie benoemd was de noodige inlichtingen te geven. Hij was van gevoelen dat het voorstel in Art. I., aangaande reis en vertoef gelden, zoude kunnen geroijeerd worden, indien de Quæstor verklaren kon, dat het Synodale Fonds toereikend ware.

Hierop stelde Dr. Heyns voor :—" Dat de geheele zinsnede, beginnende met, 'aangezien er een te groot overwigt,' " enz. geroijeerd worde. Breedvoerige discussie.

De Predikant van Oudtshoorn stelde voor :—" Dat elke gemeente slechts één Afgevaardigde naar de Synode zende," waaromtrent verklaard werd, dat het in strijd zoude zijn met de Kerk Ordonnantie. Andere leden spraken hierover.

De Predikant van Pietermaritzburg ondersteunde het voorstel van Dr. Heyns.

Door den Predikant van Bloemfontein werd deze emendatie voorgesteld :—" Aan gemeenten van waar slechts één Afgevaardigde komt, worde slechts de helft der reiskosten toegekend."

De Predikant van Pietermaritzburg en de Ouderling Truter verklaarden zich tegen deze emendatie, indien als reden aangevoerd wordt, dat er een te groot overwigt van Ouderlingen is.

De Predikant van de Paarl verklaarde, dat de eenige reden waarom de Commissie het bedoelde voorstel gedaan had was vrees voor gebrek aan fondsen. Tot de stemming overgaande, werd de emendatie van den Predikant van Bloemfontein met 53 stemmen aangenomen.

Tot Hoofdstuk I: 2 van het ontwerp overgaande, stelde de Predikant van Bloemfontein voor, hetgeen door de Vergadering werd ingewilligd :—" Dat de overweging van dit artikel worde uitgesteld, totdat over de Synodale Commissie onder Hoofdstuk II. gehandeld zal zijn."

Hoofdstuk I: 3 werd toegelicht door den Predikant van de Paarl, en na veel discussie, waarin de Ouderlingen van Kaapstad (Truter) en Stellenbosch, en de Predikanten van de Paarl, Pietermaritzburg, Colesberg en Graaff-Reinet deel namen, werd het voorstel onder I: 3 aldus veranderd :—" Op den eersten dag der Vergadering zal er eene Commissie benoemd worden, aan welke de Synode zal toevertrouwen, alle klagtschriften, beroepen en uitspraken van lagere Kerkbesturen, en alle schrifturen, die tot dezelve betrekking hebben, welke bij dezelve ingediend zijn. Deze Commissie zal bestaan uit vier predikanten en vier ouderlingen (met eene beslissende stem aan den Voorzitter door die Commissie zelve te kiezen), geen leeraar en ouderling van dezelfde gemeente zullen tegelijk leden dezer Commissie uitmaken. Die Commissie zal, met betrekking tot die stukken, zoo velen er op formeele wijs ingediend zijn, of, zonder inachtneming van de voorgeschrevene vormen, behooren in aanmerking te komen, onderzoek daarstellen, en, na rijpe overweging, uitspraak doen, zij zal ook terstond aan de Vergadering rapport doen van zaken, gewijsden en gronden, ten fine van bevestiging of verwerping. Zij heeft het regt klagers, verklaagden, en getuigen toe te laten om in hare tegenwoordigheid getuigenis te geven, of hunne zaak te bepleiten. Indien de Commissie tot geen besluit kan komen, dan zal zij daarvan kennis geven aan de Synode, ten fine van onderzoek en rapport door eene Commissie, die door de Synode moet benoemd worden. Overal dus onafgedane zaken beschikt de Synode zoo als hierna bepaald zal worden."

Hoofdstuk I: 4 is in zijn geheel aangenomen, gelijk ook Hoofdstuk II: 1. Bij de overweging van laatstgenoemd artikel, verzocht de Ouderling van Zwartland buiten stemming te blijven, wegens de uitdrukking "der Gereformeerde Kerk in Zuid Afrika," in gemeld Artikel voorkomende.

Hoofdstuk II: 2 is, na eene breedvoerige discussie, waarin de Præses en de Predikanten van Swellendam, Calvinia en Colesberg deel namen, aldus veranderd :—" Deze Algemeene Synodale Commissie zal bestaan uit den Voorzitter der laatste Algemeene Kerkvergadering, of, bij ontstentenis, den Secundus van den Voorzitter, wijders den Scriba der Algemeene Kerkvergadering, den Actuarius, en één lid uit iederen Ring."

Hoofdstuk II: 3 besproken zijnde door den Præses, den Scriba, en de Predikanten van Colesberg, Prince Albert, en Oudtshoorn, is aldus veranderd :—" Ieder Ring benoemt uit zijn ressort een lid, en tevens een Secundus, hetzij predikant, ouderling, of oud-ouderling. De benoeming geschiedt gelijk tot dusverre door elke Ringsvergadering."

Hoofdstuk II: 4 werd nu beschouwd als vervallen.

De Predikanten van de Paarl, Caledon, en Ladysmith, met den Ouderling van de Paarl, hebben nu derzelver redenen ingeleverd, waarom zij in de minderheid stemden, toen de vraag voor de Vergadering gebragt werd, of het eene daad van kwade trouw zou zijn, zoo de Synode de Kweekschool niet te Stellenbosch oprigtte? (Bijl.)

De korte Notulen worden nu gelezen en goedgekeurd, waarna het dankgebed door Ds. Du Toit geschiedde.

Geresumeerd en geteekend op heden, den 11den November, 1857.

VIER-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Woensdag, den 11den November.

Afwezig zijn Ds. Herold en Dr. Scholtz van wege ongesteldheid.

Ds. J. H. Neethling, van Prins Albert, doet het gebed, waarna de notulen gelezen en geconstateerd worden.

Voorzitter verzoekt de aandacht der Vergadering tot II: 5 van het rapport van de Commissie, omtrent de Constitutie, dat goedgekeurd wordt; gelijk voorts ook II: 6, 7 en 8.

In de discussie omtrent II: 9, deelen Dr. Changuion, Di. A. Murray, Sen., en J. Murray, Dr. Robertson, en Ds. A. Murray, Jun., die den wensch uit, dat de behandeling van dit punt worde uitgesteld tot dat de pligten en magt der Synodale Commissie zullen zijn bepaald. Dit wordt goedgevonden.

Men beraadslaagt voorts over II: 10. Ds. A. Murray, Jr., wijst op de behoefte aan meermalige Vergaderingen der Kerkbesturen. Hij verzoekt dat het vraagstuk eerst worde besproken :—" Of de Synode om het vijfde jaar blijft te zamen komen, gelijk tot nu toe, dan wel om het derde jaar; en dat daarna worde bepaald, welke vorm en welke magt aan de Synodale Commissie toekomen?" Met hem verklaren overeen te stemmen de Leeraren van Colesberg en Calvinia, en de Vergadering willigt zijn verzoek in.

De Leeraren van Colesberg en Calvinia spreken voor eene Vergadering van de Synode om het derde jaar; en de Ouderling van Pietermaritzburg levert, in verband met het punt in discussie, een voorstel in, gelijk ook geschiedt door den Leeraar van Graaff-Reinet.

De Actuarius verklaart zich, uit overweging der fondsen, tegen de meermalige Vergadering der Synode, maar voor de vermeerdering van personeel en magt van de Synodale Commissie.

De Leeraar van Colesberg levert een voorstel, waarvoor die van Graaff-Reinet het zijne terugtrekt.

De Assessor is er voor, dat de Synode vergadere gelijk in het rapport voorgesteld, maar dat de Synodale Commissie meer leden en magt dan tot nu toe bezitte. Hij levert in geschrift een *alterutrum*.

De Leeraar van Prins Albert geeft zijne redenen voor eene kleine Commissie, en, indien mogelijk, vergadere de Synode om het derde jaar.

Voor het voorstel van den Leeraar van Colesberg, nu in omvraag gebragt, stemmen slechts 12 leden.

De vraag van den Assessor :—" Acht de Synode het wenschelijk, dat de Synodale Commissie grooter personeel en meer magt hebbe, dan tot nu; en dat de Synode om het vijfde jaar vergadere?" wordt door de meerderheid bevestigend beantwoord.

Men neemt in beraad II: 11; *a)* wordt goedgekeurd, gelijk ook No. 1 en 2. Omtrent No. 3 stelt men voor het woord *bevestigen* te veranderen in *admitteren*.

De Actuarius stelt voor :—" Dat de zinsnede daarin : 'zij zal derhalve......godgeleerdheid,' aldus veranderd worde :" 'aan haar wordt opgedragen de volvoering van het bepaalde bij Art. 62.'"

Leeraar van Oudtshoorn stelt voor :—" Dat het examineren van Kandidaten, die van buitenlands komen, aan eene speciaal daartoe te benoemen Commissie worde opgedragen."

De Leeraar van Somerset (Oost) wil dit opgedragen hebben aan de Ringen.

De Voorzitter legt de vragen voor de Vergadering, welker meerderheid er voor is, dat daartoe eene speciale Commissie worde benoemd.

De Leeraar van Bloemfontein proponeert :—" Dat der Synodale Commissie de magt gegeven worde om de vacaturen, die mogelijk ontstaan, aan te vullen." Dit wordt goedgevonden, alsmede het overige deel van het artikel des rapports.

No. 4 keurt men goed.

De Leeraar van Graaff-Reinet stelt voor :—" Dat het volgende als een nieuw nommer (5) worde ingelascht: 'dat de Synodale Commissie de magt hebbe om Ringen des noods te verdeelen,' " hetwelk aangenomen wordt.

Voorts wordt goedgekeurd 11. *b*.

c, met 50 stemmen, na toegelicht te zijn door den Leeraar van de Paarl, ook

d, door de meerderheid.

Dr. Changuion stelt voor dat de zinsnede " zullende de beslissing—of gewijzigd zijn "—achter *b*. ook gevoegd worde achter *c* en *d*.

No. 12 wordt goedgekeurd, ook

13, met de verandering, op voorstel van den Predikant van Colesberg, van " *indien* mogelijk," in " *zooveel* mogelijk."

14. Hieromtrent vraagt de Predikant van Colesberg, waarom in dit artikel geschreven staat " bij memorie ?" Men vindt goed dat gelezen worde, in de plaats daarvan, " bij schriftelijke voordragt," waarna het artikel goedgekeurd wordt.

15. Op voorstel van den Leeraar van Colesberg lascht men in het woord " *buitengewone* " voor Synode, en keurt het artikel goed.

16. Er wordt voorgesteld het artikel aldus te lezen :—" Telkens na eene Vergadering, doet zij verslag van hare verrigtingen, door middel van het officieel kerkelijk orgaan, en legt ter tafel van de Algemeene Synodale Vergadering haar resolutieboek, ter goed- of afkeuring.

Men neemt in overweging III : 1, hetwelk men voorstelt en besluit aldus te veranderen :—" De algemeene Synodale Commissie heeft het regt uit al hare leden Commissiën te benoemen ter behandeling van zaken gedurende den tijd, wanneer zij bijeen is, en tevens Commissiën te benoemen om onderzoek te doen op eenen afstand van de plaats der Vergadering, na dat de Vergadering der Commissie afgeloopen is."

III : 2. Men stelt voor dat aldus worde gelezen : " Zoodanige Sub-Commissiën zullen verslagen leveren," enz.

Verdere discussie uitgesteld.

Na de pauze besluit men de discussie omtrent dit onderwerp uit te stellen tot morgen.

Commissie met Ds. G. W. Stegmann te confereren.

Op voorstel van den Voorzitter wordt eene Commissie benoemd, bestaande uit de Leeraren van de Paarl, Swellendam, Caledon en Victoria, om te confereren met Ds. G. W. Stegmann, en op morgen rapport in te leveren, zullende, indien het rapport gunstig is, Ds. Stegmann morgen worden gelegitimeerd.

Rapport van Commissie van Zendingwezen.

In verband met VII : 1, en I : 6, der Beschrijvingspunten, wordt het rapport van de Commissie omtrent het Zendingwezen der Gereformeerde Kerk gelezen (zie Bijl).

De Leeraar van Graaff-Reinet stelt voor :—" Dat het rapport aangenomen worde," en drukt zijne blijdschap uit dat hij ontwaart, dat, niettegenstaande de moeijelijkheden waarmede de laatste Commissie te kampen heeft gehad, *deze* Commissie nog moed heeft gehad den weg aan te wijzen, waarop in dit heerlijk werk moet worden voortgegaan. Hij vertrouwt dat de kerk daartoe handen in één zal slaan.

Dr. Robertson drukt zijne instemming hiermede uit.

De Predikant van Bloemfontein spreekt ter ondersteuning en opheldering van het rapport. Vele van de leden spreken in verband met de zaak.

Parijssche Zendelingen.

Dr. Changuion stelt voor :—" Dat er eene aanbeveling geschiede van wege den Præses dezer Synode, aan de Afgevaardigden der gemeenten onzer kerk, om pogingen aan te wenden in verband met het onlangs in de Kaapstad opgerigte Hulpgenootschap van het Parijsche Zendelinggenootschap, in Zuid-Afrika, om de belangen van het Genootschap krachtdadig te bevorderen. Voorzitter stelt voor dat het rapport der Commissie tot morgen overligge ter verdere beraadslaging. Dit wordt goedgevonden.

Ds. Louw spreekt ter toelichting van Beschrijvingspunt XII: 17.

Hierop zegt de Voorzitter, dat het ten zijnent eene huishoudelijke bepaling is, dat, zoo lang leden van andere Kerkgenootschappen zich wel gedragen en tevreden zijn onder opzigt van den Kerkeraad te staan, hun het genot der kerkelijke voorregten wordt verleend.

Beschrijvingspunt XII: 9 wordt door Ds. Krige toegelicht, en, na eenige aanmerkingen van verschillende leden, teruggetrokken.

Hij licht ook Punt XII: 10 toe. Terwijl een der leden antwoordt, dat hieraan niets te doen is, verklaren de Ouderling van Graaff-Reinet en de Predikant van Ladysmith, dat zij de zaak als gewigtig beschouwen. Punt XII: 10. Discussie.

Voorzitter leest hetgene omtrent eene gelijkstandige zaak voorkomt in de Acta Synodi van 1852, pag. 19.

Ouderling van de Paarl stelt voor:—"Dat de Synode goedkeurt, dat ieder lidmaat, bij den Kerkeraad bekend, die een jaar geen gebruik van de openbare godsdienst heeft gemaakt, worde gecensureerd."

De tijd verstreken zijnde, wordt de verdere discussie tot morgen uitgesteld.

Het dankgebed wordt door den Assessor gedaan.

VIJF-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Donderdag, den 12den November.

Afwezig, Ds. Herold.

Het gebed wordt gedaan door Dr. H. E. Faure.

De Notulen geresumeerd zijnde, worden geteekend.

Het Rapport der Commissie op gisteren benoemd, om met den Wel-Eerw. G. W. Stegmann te confereren, wordt ter tafel gelegd en gelezen (Bijl.) Ds. G. W. Stegmann.

De Ouderling Changuion hierop aangemerkt hebbende, dat nog niet was besloten over de voorwaarden, waarop de gemeente van St. Stephen zou worden ingelijfd, zoo werden gelezen de besluiten over die zaak genomen, in de Dertiende Sessie dezer Synode.

Op verzoek van den Ouderling Truter, werd ook gelezen het verzoek van den Wel-Eerw. G. W. Stegmann, waarover in diezelfde Sessie breedvoerig was gediscussieerd. Hij verlangde ook wel te mogen weten, hoe, in geval van overlijden, of vertrek van Ds. G. W. Stegmann, in de behoefte der St. Stephens gemeente zou worden voorzien? Discussie over het besluit.

Met toestemming van den Præses, las de Amanuensis, Ds J. H. Neethling, Hz., een brief van den Kolonialen Secretaris, aan Ds. G. W. Stegmann geschreven, over het Salaris van den Leeraar dier Gemeente (Bijl.); ook merkte de Moderator aan, dat, overeenkomstig de wetten en bepalingen onzer Kerk, een Consulent voor die gemeente zal moeten worden benoemd, dat alleen door de Ringsvergadering kan geschieden.

Hierop wordt, op voorstel van den Predikant van Swellendam, met 50 stemmen besloten:—"Dat zoodra er eene acte van overgave van de St. Stephens Gemeente worde ingeleverd, eene Commissie door deze Hoog-Eerw. Vergadering zal worden benoemd, om de gemelde Gemeente in onze Gereformeerde Kerk namens de Synode in te lijven."

Dr. Heyns aanteekening verzocht hebbende, dat over het verzoek van aanneming van Ds. G. W. Stegmann niet is beschikt op dezelfde wijze zoo als met zijnen broeder, Ds. J. A. Stegmann, en anderen heeft plaats gehad, werd daarop gerepliceerd door den Predikant van Calvinia, en door den Hoog-Eerw. Præses aangetoond hoe de Synode daartoe had besloten.

Thans overgaande tot het voortzetten van de discussie over de vraag in de Beschrijvingspunten XII: 10, werd daarop geantwoord door den Predikant van Calvinia; het voorstel werd ook gelezen van den Ouderling van de Paarl (in de Notulen van gisteren).

Discussie omtrent Beschrijvingspunt XII: 10.

Eene discussie volgde, waarin het woord gevoerd werd door de Predikanten van de Paarl, Pietermaritzburg, Middelburg, Graaff-Reinet, Napier, Prins Albert, Somerset (Oost), Hopefield, de Kaapstad, en de volgende schriftelijke voorstellen, in antwoord op die vraag werden gedaan, als van den Predikant van Ladysmith:—"De Synode verklare, dat lidmaten der Kerk, als bij dezen bedoeld, te beschouwen en te behandelen zijn, als handelende ten eenenmale in strijd met hunne roeping als belijders van het Evangelie, en derhalve kerkelijke vermaning, en, bij volharding in hunne verkeerdheid, de toepassing van kerkelijke tucht overwaardig."

Van den Ouderling van Calvinia:—"Dat men dezulken gedurig vermane, en met handel en wandel in het goede voorga."

Van den Ouderling van Colesberg:—"Dat hij voor de Kerkvergadering worde gedagvaard, en naar wetsbepaling worde behandeld."

Door den Predikant van de Paarl:—"De Kerkeraad heeft ongetwijfeld het regt om hen, die op den duur en moedwillig 'de onderlinge bijeenkomsten nalaten,' te censureren, doch ieder Kerkeraad behoort van dit regt niet dan met groote discretie gebruik te maken."

Besluit.

Wordende met 49 stemmen het voorstel aangenomen van den Ouderling Truter:—"Dat de vrager verwezen worde naar Art. 116, welke genoegzaam voorziening vervat, om ieder leeraar te leiden hoedanig in het voorgestelde geval te handelen."

Ontwerp van Reglement.

Alweder overgaande tot de discussie over het "*ontwerp van Reglement*," en wel hetgeen voorkomt II: 3, sprak de Predikant van Bloemfontein over het wenschelijke, dat de Synode om het derde jaar worde gehouden, en meende te kunnen aantoonen dat die Vergaderingen minder kostbaar zijn zouden.

De Scriba meende het tegendeel te kunnen bewijzen.

De Predikant van Colesberg herhaalde het vroeger beweerde, over het nut en de noodzakelijkheid van eene driejarige bijeenkomst.

Ds. G. W. Stegmann gelegitimeerd.

De discussie werd nu gestaakt, om de legitimatie te doen plaats hebben van Ds. G. W. Stegmann. Zijn Wel-Eerw. voor de Vergadering verschenen zijnde, werd hem, terwijl de Vergadering opstond, plegtig, overeenkomstig Art. 62: 13, de eed afgenomen; hij werd vervolgens door den Actuarius gelegitimeerd, door den Hoog-Eerw. Præses als Leeraar onzer Kerk begroet, en nadat hem zingende het 3de vers van Ps. 134 en 's Heeren zegen was toegebeden, werd hem de regterhand van broederschap toegereikt. Zijn Eerw. beantwoordde dit met eene korte toespraak aan den Hoog-Eerw. Præses.

Constitutie.

De discussiën over het "ontwerp van Reglement," hervat zijnde, stelde de Predivan Graaff-Reinet voor:—"Dat de Synode om het derde jaar vergadere." 12 stemden daarvoor, en 58 daartegen.

Eene lange discussie volgde, waarop door den Predikant van Caledon voorgesteld werd:—"Dat de Synode om het derde jaar vergadere, en de Synodale Commissie blijve zoo als thans." 20 stemden daarvoor.

Met algemeene stemmen werd het voorstel van den Ouderling van Stellenbosch verworpen:—"Dat de Hooge Vergadering van gevoelen is, dat voortaan geene Synodale Commissie meer noodig zij, zoo als tot hiertoe de gewoonte was."

Met 55 stemmen aangenomen, het voorstel van den Predikant van Pietermaritzburg:—"Dat de Synode om het vijfde jaar blijve vergaderen, gelijk als tot hiertoe is geschied."

De Ouderling Truter stelde voor, dat No. III: 2 worde aangenomen, zoo als door de Commissie is voorgesteld.

De Predikant van Oudtshoorn wilde dat het laatste gedeelte der zinsnede worde weggelaten, en het Artikel dus luide:—"Ieder Ring stelt uit zijn ressort twee leden aan

voor deze Commissie." Voor dit amendement stemden 3 leden, terwijl het voorstel van den Ouderling Truter werd aangenomen.

Of het personeel der Synodale Commissie, naar II: 5, vijf jaren zoude blijven, dan jaarlijks op nieuw worden gekozen, daarover was veel verschil onder de leden. Bij eene hoofdelijke stemming waren 37 er voor, en 40 daartegen.

II: 9, 10 werd aldus veranderd aangenomen:—" Geene Vergadering dezer Commissie zal voor wettig geconstitueerd kunnen verklaard worden, ten zij, volgens de presentie lijst, minstens *tien* leden tegenwoordig zijn, of zijn zullen, daaronder begrepen Præses en Scriba, zullende *zeven* een quorum uitmaken, onder welke minstens vier predikanten zijn moeten."

Elk deel van dit "*Ontwerp*" overwogen, en de gevoelens gehoord zijnde, ging men over om "de novo et ab ovo" daarover te besluiten.

De Vergadering besloot:—

I: 1, aan te nemen, zoo als in het Rapport voorgesteld:—De woorden "aangezien &c." tot "of gehad hebben," te roijeren. Terwijl er met 45 stemmen tegen 35, besloten werd:—" Dat aan gemeenten, vanwaar slechts één Afgevaardigde komt, slechts de helft der reiskosten zal worden toegekend." Ds. Pears stemde in de minderheid, en protesteert.

I: 2 aangenomen.

I: 3 aangenomen, zoo als omschreven in de Notulen van eergisteren. In de minderheid stemde Ds. Van der Lingen.

II: 1, wordt aangenomen.

II: 2, aangenomen met aflating van "een der Professoren aan de Kweekschool, door de faculteit te benoemen, den Voorzitter der Commissie voor het Zendingwezen."

II: 3, aangenomen tot de woorden, "of oud-ouderling." De laatste periode wordt aldus veranderd:—" De benoeming geschiedt op elke laatste Ringsvergadering *voor* de Synode, doch treden de nieuw gekozen leden in functie na afloop van de bijeenkomst dier Synode." Ook werd besloten:—" Dat de eerste benoeming van ontstane vacaturen in de Synodale Commissie geschiede, staande deze Vergadering, door de leden van elken Ring.

II: 4, aldus veranderd:—" De door de Ringen aangestelde leden fungeren van het einde van de eene Synode tot het einde van de andere."

Over het vijfjarig aanblijven der leden was er verschil bij de Vergadering. Voor de jaarlijksche kiezing stemden 34 leden, voor de vijfjarige kiezing, 43.

De Scriba stemde in de minderheid, en protesteerde tevens tegen dit besluit, gelijk ook de Predikanten van Sweliendam en Hopefield.

Door den Predikant van de Kaapstad wordt voorgesteld, en daartoe besloten:— "Dat bij de aanstaande Ringsvergadering, het personeel der Synodale Commissie, als waartoe thans is besloten, worde gekozen."

II: 5, werd aangenomen.

II: 6, werden aangenomen, de twee eerste zinsneden. De derde zinsnede wordt aldus veranderd:—" Zij vergadert niet in het jaar waarin de Synode tezamen komt."

Tegen het aannemen van deze bepaling heeft de Scriba gestemd. De vierde en vijfde zinsneden werden aangenomen, en achter het woord Synode deze inlassching te geschieden, " en zal, op verzoek van minstens vijf leden, eene buitengewone Vergadering moeten beleggen."

De verdere discussie over het ontwerp van Reglement tot morgen uitgesteld.

De Ouderling van Zwartland levert in de redenen van dissent, waarvan hij en de onderteekenaars van dezelve kennis hadden gegeven, ten opzigte van een door hen geopperden twijfel over de wettige zamenstelling van deze Synodale Vergadering. Het geschrift werd gelezen (Bijl.)

De Ouderling Truter geeft kennis dat hij ook namens zijne mede-Afgevaardigden van de Kaapstad schriftelijk redenen zal indienen, waarom zij ten opzigte van de memorie van den Wel-Eerw. Heer G. W. Stegmann, in de minderheid hebben gestemd.

Inlijving van St. Stephens.

De Hoog-Eerw. Præses las eenen brief van den Wel-Eerw. Heer G. W. Stegmann, omtrent de inlijving van de St. Stephens Gemeente (Bijl.), en benoemde de Predikanten van Prins Albert, Victoria en Swellendam, om de inlijving dier gemeente tot stand te brengen.

Het dankgebed door Ds. Louw.

Aldus geresumeerd en gearresteerd 13 Nov., 1857.

ZES-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Vrijdag, den 13den November.

Afwezig zijn de Predikant van Stellenbosch en de Ouderling van Hanover.

Het gebed werd gedaan door Ds. P. Roux.

Waarop de notulen der vorige Vergadering werden geresumeerd en onderteekend.

Eene kennisgeving van den Ouderling L. P. Vermaak, die tot Afgevaardigde der gemeente van Olifants Hoek verkozen was, werd toen gelezen, de redenen voor zijne afwezigheid opgevende, (Bijl.) ;—

Memorie aan Zijne Excellentie.

Vervolgens het ontwerp van eene memorie aan Zijne Excellentie den Gouverneur, opgesteld door de Commissie daartoe benoemd, aan wie de dank der Synode werd betuigd, nadat deze memorie in haar geheel was aangenomen (Bijl.), wordende tevens de leden dezer Commissie tot eene deputatie verkozen om dit adres aan Zijne Excellentie te presenteren.

Constitutie.

Waarop de overweging van het rapport der Commissie, om een ontwerp van constitutie te maken voor de Synode, werd voortgezet.

II, No. 7 en 8 werden onveranderd aangenomen, terwijl 9 en 10 zamen getrokken en in dezen gewijzigden vorm werden goedgekeurd :—" Geene Vergadering dezer Commissie zal voor wettig geconstitueerd kunnen verklaard worden, tenzij, volgens de presentie lijst, *tien* leden (waaronder de Præses en Scriba en minstens *vijf* Predikanten) tegenwoordig zijn of zijn zullen. Van dezen zullen zeven een quorum uitmaken, waaronder minstens vier predikanten."

De Synode verklaarde hierbij tevens dat, wanneer er geene vergadering plaats kan hebben, omdat er geen genoegzaan getal van leden tegenwoordig zijn, de reiskosten dergenen, die gekomen zijn om de Vergadering bij te wonen, desniettemin zullen worden bestreken uit het Synodale Fonds.

II, No. 11, lit. *a.* (1 en 2), werden eenpariglijk aangenomen. Doch bij de behandeling van 3. was er verschil over de al of niet weglating van de zinsnede : *Zij zal derhalve examineren en bevestigen van buitenlandsche Akademiën aankomende Kandidaten der Godgeleerdheid.*

Dr. Heyns stelde voor, gesecondeerd door den Scriba : "Dat het examen van Kandidaten der Godgeleerdheid door de Synodale Commissie zal geschieden."

De emendatie van den Predikant van Caledon werd echter aangenomen met 42 tegen 40 stemmen :—" Dat dit punt blijve zoo als op gisteren bij de discussie is besloten." Ook werd goedgevonden, dat er deze zinsnede zal worden toegevoegd, " zij vult vacaturen aan in de Commissie tot afneming van het examen tot admissie tot het Theologisch Seminarium, en van Kandidaten tot de Heilige Dienst."

11. Lit. *a.* 4, werd zonder tegenwerping aangenomen, en daarbij een vijfde punt gevoegd :—" Dat de Synodale Commissie de magt hebben zal om Ringen, wanneer zulks vereischt wordt, te verdeelen."

Ook lit. *b. c.* en *d.* werden goedgekeurd, met die bepaling, dat de woorden aan het slot van lit. *b.* van toepassing gemaakt worden op lit. *c.* en *d.*, namelijk de woorden " zullende die beslissingen (decisiones) geldig zijn voor de kerk en kracht hebben, zoo lang dezelve niet door eene algemeene Kerkvergadering vernietigd, ter zijde gesteld of gewijzigd zijn." 12 en 13 werden onveranderd goedgekeurd, en in 14 werd alleenlijk *schriftelijk voordragt* instede van de uitdrukking *memorie* gesteld, en in 15 het woord *buitengewone* ingelascht voor Synode.

Ook II: 16 en III: 1 en 2, werden aangenomen met die veranderingen welke bij de discussie waren gemaakt.

De Actuarius merkte vervolgens aan, dat Artikel 18 der Kerkelijke Reglementen nu noodeloos was geworden, en stelde derhalve voor dat zulks geroijeerd zoude worden, en dat, in plaats daarvan, gesteld zouden worden de bepalingen in Afdeeling I: No. 3 en 4 van het thans aangenomen ontwerp van Reglement, en dat, hetgeen voorkomt in Afdeeling II, zal worden ingelast in Art. 19 der Wetten en Bepalingen onzer kerk. De Vergadering besluit daartoe.

Art 18 der Kerkelijke Wetten geroijeerd, en de nu gemaakte veranderingen in plaats gesteld.

De Ouderling van Zwartland verzocht aanteekening dat hij buiten stem was gebleven bij de behandeling van dit rapport der Synodale Commissie, en wel bij Art. 1, Afd. I, ten opzigte van Art. 12 van het Reglement, als veranderd in 1852—en bij Art. 1, Afdeeling II, alwaar het woord *Zuid-Afrika* voorkomt.

Ook de Predikant van Colesberg verzoekt aanteekening, dat hij zich niet heeft vereenigd met de wijze waarop de voorgestelde emendatiën op gisteren in omvraag zijn gebragt, met betrekking tot het voorstel, " dat de Synode eerst over vijf jaren bijeengeroepen worde."

Het volgende voorstel van den Predikant van Prins Albert werd hierop aangenomen :—" Dat de Hoog-Eerw. Synode aan de Ringsbesturen ten sterkste aanbevele, dat de rekeningen van de synodale ontvangsten, uit elke van die gemeenten in het Rings ressort, naauwkeurig zullen worden nagezien, het defective, of wel bevreemdende, worde bekend gesteld en aan den Kerkeraad dier gemeente of gemeenten, ter opheldering toegezonden."

Rekeningen der Ringen.

Ook werd aangenomen het voorstel van den Predikant van Colesberg :—" Dat na elke Synode door den Actuarius Synodi, in het officieel kerkelijk orgaan, gespecificeerde opgaaf gedaan worde van den staat van het Synodale Fonds."

Quæstor Synodi.

Het rapport der Commissie, staande deze Vergadering benoemd, om over het Zendingwezen verslag te doen, werd nu gelezen. Waarop de Predikant van de Paarl voorstelde :—" Dat de leden dezer Commissie, nam. Di. P. Albertyn, A. Murray, Jun., Nic. Hofmeyr en J. Neethling, Hz., benoemd zouden worden tot eene permanente Commissie, om het plan, in hun rapport vervat, ten uitvoer te brengen." Dit voorstel aangenomen zijnde, werd de dank der Vergadering betuigd aan de leden der Commissie van het Zendingwezen, welke in de vorige Synode waren benoemd.

Permanente Commissie van het Zendingwezen.

De Scriba verzocht hierop instructie ten opzigte van de verandering te maken in het Reglement, p. 87 der Kerkelijke Wetsbepalingen.

De Vergadering vond goed, dat dezelfde Commissie belast zoude worden met het maken van de noodige veranderingen in dit Reglement.

Verandering voorgesteld in wetsbepalingen en aan Commissie van het Zendingwezen opgedragen.

Het voorstel van Dr. Changuion, op eergisteren ingeleverd, betrekking hebbende op de ondersteuning van het Parijssche Hulp-Zendelinggenootschap, kwam nu ter sprake en werd toegelicht door den voorsteller, en ondersteund door de Predikanten van Ladysmith en Bloemfontein; terwijl de Predikant van Graaff-Reinet zich voor de ondersteuning verklaarde, alleen in zooverre zulks geschieden kon, zonder afbreuk te doen aan eene Buitenlandsche Zending onzer eigene Kerk.

Parijssche Genootschap

Verandering van Art. 61.

Vervolgens werd te berde gebragt het rapport der Commissie tot revisie van Art. 61 der Kerkelijke Reglementen. (Bijl.) Zwarigheden geopperd zijnde tegen hetgeen in litt. *c*. van dit rapport voorkomt, waarin wordt voorgesteld, nam.:—" Dat een bewijs van ten minste twee jaren onder de Heidenen gearbeid te hebben, zal gevorderd worden voor de ordening van den Zendeling," werd dit punt in omvraag gebragt, doch door de meerderheid goedgekeurd; terwijl achter de woorden: " bewijs van eene roeping tot een bepaald werkkring," voorkomende in litt. d., nog gevoegd worden de woorden *door een erkend Genootschap*. Met deze emendatie werd het rapport aangenomen, en besloten Art. 61 overeenkomstig met dit rapport te verbeteren.

Verandering van Art. 62—4.

Beschrijvingspunt XI: 7ª werd toen in overweging genomen, om nam. Arts. 62—4 aldus te veranderen:—" Het examen wordt afgenomen door eene wegens de Synode te benoemen Commissie." Aan den Predikant van Colesberg werd opgedragen om een Reglement voor de Speciale Commissie van examinatie te vervaardigen; wordende tevens besloten, dat de Actuarius Synodi altijd lid dezer Speciale Commissie zal wezen.

Opdragt aan Commissie van Opvoeding en Onderwijs.

De Predikant van Swellendam leverde nu dit voorstel in:—" Dat de aandacht der Commissie, aangesteld om over de zaak van opvoeding te waken, bepaald worde bij hetgeen voorkomt in het rapport van den Superintendent Generaal van Opvoeding, April 1857, pag. 58, om te trachten stappen te nemen, waardoor het aldaar voorgestelde niet alleen in de bedoelde gewesten, maar ook elders zoude kunnen in werking worden gebragt."

Regt van den Kerkeraad.

Op de vraag van den Ring van Beaufort (Beschrijvingspunt XII: 18):—" Welk Kerkelijk ligchaam bevoegd is aan een lid des Kerkeraads, zulks wenschende, zijn ontslag te geven?" kende de Synode zoodanige magt toe aan den Kerkeraad der Gemeente.

Beschrijvingspunten XI: 1 en 2, werden tot op morgen uitgesteld.

Gemeente te Lijdenburg.

Met betrekking tot Beschrijvingspunt I: 1, werd op voorstel van den Predikant van Bloemfontein, van wege deze Synode eene uitnoodiging gedaan aan de Predikanten van Tulbagh, Riversdale, Colesberg, Victoria, Fraserburg, Middelburg, Napier, Franschhoek, en Hopefield, om naar Lijdenburg te gaan, ten einde in de geestelijke behoeften dier Gemeente te voorzien.

Commissie van Synodale reiskosten.

Ook werd er, op voorstel van denzelfden Predikant, eene Commissie aangesteld, om ten opzigte van de afstanden in het tabel van den Wel-Ed. Heer Hall, zich met de Afgevaardigden te verstaan, ten einde de reiskosten te berekenen. Tot deze Commissie werden benoemd de Predikanten van Bloemfontein, Alexander, en Somerset (Oost).

Brief van Ds. Ayliff.

Een brief van den Eerw. John Ayliff (d.d. 15 October 1857), leeraar der Wesleyaansche Kerk in Kafferland, gelezen zijnde, werd op voorstel van den Predikant van Pietermaritzburg besloten:—" Dat deze brief gerefereerd zoude worden tot de Commissie, gevolmagtigd om de voorstellen omtrent de Zendingzaak ten uitvoer te brengen, ten einde zoo veel mogelijk, naar de gegevene wenken te handelen, en dat deze brief zal worden beantwoord door den Assistent Scriba, Dr. Robertson."

Brief van het Presbyterium in Kafferland.

In verband met bovengemelden brief werd nu ook gelezen de communicatie van het Presbyterium der Vrije Schotsche Kerk in Kafferland (Bijl.), welke eveneens aan de reeds genoemde Commissie werd opgedragen.

Commissie van Buitenlandsche Correspondentie.

Tot Commissie van Buitenlandsche Correspondentie werden benoemd de Assessor en de Predikanten van Swellendam en Colesberg.

Eindelijk werd nog voorgesteld:—" Dat de Synode op aanstaanden Dingsdag zal worden gesloten."

Waarop de korte notulen gelezen en verbeterd werden, en de Vergadering met gebed gesloten door Ds. Heugh.

ZEVEN-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Zaturdag, den 14*den November.*

Afwezig Ds. Herold, wegens ongesteldheid; Ds. Albertyn, Dr. Scholtz, Ds. N. J. Hofmeyr, benevens de Ouderlingen van Stellenbosch, Graaff-Reinet, Wijnberg, Calvinia, alsook de Predikanten van Smithfield en D'Urban.

De notulen der laatste Zitting worden gelezen en goedgekeurd, nadat het gebed was gedaan door den Leeraar van Hopefield.

De Voorzitter leest het rapport van de Commissie ter invoering eener verbeterde zangwijze der Evangeliesche Gezangen en der Psalmen.

De Predikant van Prins Albert stelt voor:—"Dat het rapport worde aangenomen en de dank der Vergadering aan de Commissie toegebragt," hetgeen door het opstaan der leden geschiedt. De Voorzitter vraagt of de Vergadering aan de Commissie den last wil opdragen eenige verdere stappen in de zaak te nemen. Men besluit, na eenige redekaveling, dit niet te doen.

Uit de rapporten door de Ringen ontvangen blijkt, dat tot aanvulling van de vacaturen, door de nieuwe verordening omtrent de Synodale Commissie ontstaan, gekozen zijn:—

Voor den Ring van Kaapstad, ..	Ouderling	Pieter Fred. Ryk de Villiers,
	„	Karel Gerard Blanckenberg, Secundus.
Tulbagh, ..	Ds. Moorrees, Secundus van Dr. Scholtz.	
	Ouderling	H. H. Loedolff,
	„	H. Bester, Secundus.
Swellendam, ..	„	N. J. Muller,
	„	P. G. Joubert, Secundus.
Graaff-Reinet, ..	„	B. J. J. Burger,
	„	P. J. van den Hever, Secundus.
Albanië,	„	S. J. van Niekerk,
	„	Frederik Pohl, Secundus.
Beaufort, ..	„	A. P. Meiring,
	„	H. R. Sieberhagen, Secundus.
Transgariep, ..	„	G. J. Naudé,
	„	J. D. Griesel, Secundus.

De Leeraar van de Paarl deelt mede, dat sommige leden den wensch hebben geuit, dat, ter algemeene informatie, een van de hoorders van de proefzangen aan de Paarl, verzocht zal worden den indruk te kennen te geven, welke de uitvoering daarvan aan de Paarl op hem hebbe gemaakt. Dit wordt door den Voorzitter gedaan, die verklaart, dat dezelve zijne verwachting geheel hebbe overtroffen, welke verklaring door Dr. Reitz, een medelid der Commissie, wordt beaamd. Indruk der Proefzangen.

Beschrijvingspunt XI: A 1 wordt voor de Vergadering gebragt en toegelicht door de lezing van het daaromtrent door Ds. Spyker geschrevene. Beschrijvingspunt XI: A 1

Ouderling Truter ondersteunt het, en geeft daarvoor zijne redenen.

Op verzoek van Ds. Kuys leest de Voorzitter het besluit hieromtrent genomen in de Synodale Vergadering van 1852.

Bij meerderheid van stemmen wordt besloten:—"Dat de wet daaromtrent zal blijven."

Ds. Moorrees en de Ouderling van Sutherland verzoeken aanteekening dat zij in de minderheid hebben gestemd.

Beschrijvingspunt XI: A 2.

Ook ter inlichting van Beschrijvingspunt XI: A 2, leest Dr. Heyns het daaromtrent door Ds. Spyker in schrift gebragte.

Nadat het besluit van 1852 in dezen genomen was gelezen (Acta, pag. 122), beslissen 43 stemmen, dat het bepaalde van kracht zal blijven.

Concept van memorie.

Voorzitter leest een concept van memorie aan het Wetgevend Ligchaam, dat eenparig werd goedgekeurd.

Memorie opgedragen aan Ouderling Loedolff en Mr. J. de Wet.

De Predikant van Pietermaritzburg stelt voor:—"Dat de Broeder Ouderling Loedolff, als Parlementslid, worde verzocht de memorie in te dienen bij het *House of Assembly*;" en de Voorzitter:—"Dat de Heer Mr. J. de Wet in naam der Vergadering worde gevraagd, eene dergelijke bij het Legislative Council te bezorgen." Dit wordt goedgevonden.

Verzoek van de gekleurde gemeente van Georgestad.

Men leest voorts een verzoek van de gekleurde gemeente van Georgestad om haar als eene Gereformeerde te erkennen, en den Heer Kretzen tot leeraar derzelve te ordenen, d.d. 25 Junij, 1856, en geteekend door den Eerw. Heer Kolbe. Benevens een extract uit de notulen van de Zending Commissie, van hetgeen aan den Heer Kolbe daarop is geantwoord.

Voorstel van Predikant van Pietermaritzburg.

De Leeraar van Pietermaritzburg stelt voor:—"Dat dit verzoek worde gesteld in handen der gemagtigden van wege deze Synode voor de Zendingzaak, om naar bevind van zaken te handelen."

Discussie.

De Assessor is er voor, dat de zaak worde opgedragen aan eene Commissie, beter dan laatstgenoemde Commissie bekend met de zaak in kwestie.

De Hoog-Eerw. Scriba vraagt, waarom die gemeente niet bij de blanke gemeente van Georgestad kan worden ingelijfd?

Dr. Heyns wenscht de Vergadering indachtig te maken, dat de aanneming dier gemeente ons zal inwikkelen met het Londensch Zendelinggenootschap.

Dr. Robertson geeft eenige inlichtingen omtrent de zaak.

Voorzitter zegt, dat de vraag nu voor de aandacht der Vergadering, zijns inziens, deze is:—"Of de gemeente als eene Gereformeerde erkend zal worden?"

Op voorstel van den Scriba tot Maandag uitgesteld.

Op verzoek van den Scriba wordt gelezen rapport van eene Commissie, tot onderzoek van zekere klagten tegen het Londensch Zendelinggenootschap. Dit geschiedt, en wordt door den Scriba voorgesteld en aangenomen door de Vergadering:—"Dat de verdere behandeling der zaak worde uitgesteld tot Maandag aanstaande; en dat, ingevolge verzoek van den Eerw. Heer Thompson, Superintendent van het evengemelde Genootschap, dien heer een afschrift, of het origineel van den laatstgelezen brief worde toegezonden, met verzoek om terugzending op Maandag."

Concept van reglement op het examen van Proponenten.

Voorzitter leest een concept van Reglement, ter afneming van het examen van Kandidaten tot de Heilige Dienst, door den Leeraar van Colesberg vervaardigd, hetwelk met weinige veranderingen wordt aangenomen. (Bijl.)

Bij de stemming omtrent No. 12 doen de Moderator en Leeraar van de Paarl aanteekenen, dat zij in de minderheid hebben gestemd.

Art. 62 daarnaar te veranderen.

Dit voorstel van den Scriba wordt aangenomen:—"Dat naar het even goedgekeurd concept, Art. 62 worde veranderd," welke verandering aan hem wordt opgedragen.

Voorzitter doet aankondiging, dat de Bidstonde, op Maandag avond aanstaande, gehouden zal worden door de Leeraren van Graaff-Reinet en Swellendam.

Het dankgebed geschiedt bij monde van Ds. Bamberger.

ACHT-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Maandag, den 16*den November.*

Afwezig zijn de Predikant van Stellenbosch en de Ouderlingen van Hanover en Hopefield.

Het gebed werd gedaan door Dr. Robertson.

De notulen geresumeerd en onderteekend zijnde, leverden de Afgevaardigden van Kaapstad hunne redenen in, waarom zij tegen de inlijving van den Eerw. Heer G. W. Stegmann en de gemeente van St. Stephen (Bijl.) hadden gestemd. Tevens werd gelezen het rapport der Commissie, tot inlijving van gemelde gemeente aangesteld. (Bijl.) Protest van Afgevaardigden van de Kaapstad

Daarop werd ook gelezen het antwoord van Zijne Excellentie den Gouverneur, aan de Deputatie dezer Synode gegeven (Bijl.), hetgeen aanleiding gaf, dat de Ouderling Truter voorstelde :—"Dat de onderscheidene leeraars onzer kerk, binnen de kolonie, worden verzocht, om, uiterlijk in de maand Februarij, 1858, den Hoog-Eerw. Actuarius in bezit te stellen van geauthentiseerde uittreksels van hunne kerkelijke boeken, zoo veel mogelijk, het juiste aantal ledematen en gedoopten hunner kerken aantoonende." Antwoord van den Gouverneur. Census.

De Scriba verwees naar het besluit alrede genomen, om eenen behoorlijken census onzer kerk te bewerkstellingen.

Dr. Changuion wijdde over de noodzakelijkheid uit, dat de leeraars en ouderlingen, in hunne respective gemeenten, bij de vertegenwoordigers in het Parlement, de belangen der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk voorstonden, tot ondersteuning van hetgeen door de Synode begonnen was.

Eene emendatie, door den Predikant van Calvinia ingezonden, werd toen in omvraag gebragt en aangenomen :—"Dat het besluit ten aanzien van den census genomen, door alle Kerkeraden, indien eenigzins mogelijk, in de maand Februarij, ten uitvoer gebragt worde."

Een concept van den Herderlijken Brief werd vervolgens gelezen (Bijl.), waarop de Predikant van de Kaapstad verzocht, dat wanneer dezelve werd aangenomen, er dan ook zou worden aangeteekend, dat hij in den geest der meerderheid en niet in dien der geheele Synode geschreven was. Herderlijke Brief.

De Predikant van Zwartland vroeg, of ieder leeraar gehouden zoude zijn om dien brief van den kansel aan de gemeente voor te lezen? Waarop de Voorzitter antwoordde, dat het gebruik zulks vorderde. Dezelve werd toen aan de goedkeuring der Vergadering onderworpen, en met 41 uit de 71 stemmen aangenomen. In de minderheid stemden de Afgevaardigden van Kaapstad, Paarl, Somerset (West), Franschhoek, Zwartland, Napier, Hopefield en de Ouderling van Knysna.

Voorts werd gelezen een brief van J. Wege, uit naam van eenige ingezetenen van Stellenbosch aan deze Synode gerigt, om te verzoeken dat er eene Commissie zal worden benoemd, om te confereren ten opzigte van de gebouwen voor de Theologische Kweekschool, en tevens kennis gevende hoe groot eene geldsom tot dat einde reeds was verzameld. (Bijl.) Brief van Stellenbosch.

Een brief van Zijne Excellentie den Gouverneur kwam nu ter tafel, verzoekende de medewerking der Afgevaardigden in het inzamelen van penningen tot onderstand der noodlijdenden wegens den opstand in Indië, en insluitende Circulaires aan de onderscheidene Predikanten en Ouderlingen. Deze zaak werd dan ook ter behartiging den leden der Synode aanbevolen door den Præses. Brief van den Gouverneur.

De Assessor leverde daarna dit voorstel in :—"Dat het aan de Commissie van Onderwijs worde opgedragen, om te corresponderen met al de kerkeraden van het land, om inlichtingen omtrent den staat van het onderwijs in onze gemeenten te bekomen, opdat eene volledige statistiek bekomen worde :" hetwelk aangenomen werd. Opdragt aan Commissie van Onderwijs.

Caledon.

Een schrijven van den Predikant van Caledon (Bijl.), vroeger ingezonden, werd nu in overweging genomen. In naam des Kerkeraads verzoekt hij de sanctie der Synode op de inlijving eener gemeente van gekleurden te Caledon, en op de overeenkomst door den Kerkeraad daaromtrent aangegaan: welke sanctie met 44 stemmen werd verleend.

Verzoek van Kerkeraad van Weenen.

Het verzoek van den Kerkeraad van Weenen (Natal), in de tweede sessie reeds ter tafel gebragt, werd vervolgens overwogen. Dit verzoek houdt in, "dat de Eerw. Heer Güldenpfenning tot leeraar dier gemeente mogt worden aangesteld." Daartegen verklaarde zich de Predikant van Pietermaritzburg, die aanmerkte, dat de gemelde zendeling zelf zoodanig verzoek niet had gedaan, dat de Kerkeraad van Pietermaritzburg (aan wien die van Weenen verbonden is), alsmede de Ring van Transgariep dóor memorialisten zijn voorbijgegaan. De Synode besloot derhalve gezegde memorialisten naar den genoemden Ring te verwijzen.

Drukken van de vroegere Acta Synodi.

Het voorstel van den Predikant van Colesberg, als Beschrijvingspunt opgegeven, kwam nu ter sprake:—"Dat de handelingen der Synode sedert 1824, even als die der laatste Synode, zonder bezwaar voor het Synodaal Fonds, door den druk verkrijgbaar worden gesteld;" en nadat dit was aangenomen stelde hij verder voor: "Dat de uitgave der Acta Synodi door den Præses en Scriba als kerkelijk goedgekeurd moet worden geteekend," hetgeen insgelijks de goedkeuring der meerderheid wegdroeg. Tevens werd aan den voorsteller opgedragen deze uitgave te bezorgen.

Predikant Van der Hoff

De Voorzitter deed nu de vraag, vroeger door hem aangekondigd:—"In welke verhouding staat de Predikant Van der Hoff en de gemeente van Potchefstroom tot onze kerk?" verklarende dat hij aanleiding tot het doen van deze vraag gekregen had uit het rapport der Synodale Commissie. De Predikant van Colesberg stelt voor:—"Dat op deze vraag geantwoord zoude worden: *als die van een afgescheiden predikant.*"

Besluit.

De Assessor stelt deze emendatie voor:—"De Synode late de verhouding van den Predikant Van der Hoff onbeslist, uithoofde van de weinige kennis die zij heeft van de ware toedragt van zaken in het Transvaalsche; doch aan den Ring van Transgariep worde opgedragen de zaak in overweging te nemen, om de volgende Synodale Commissie voor te bereiden tot eene beslissende behandeling der zaak." Deze emendatie werd door de meerderheid aangenomen.

Vraag van Ds. Van der Riet.

De vraag van de Afgevaardigden van Oudtshoorn werd nu ter beantwoording voorgesteld, hierin bestaande:—"Kerkeraden beroepen eenen predikant, en verbinden zich, namens de gemeente, het salaris geregeld aan den predikant uit te betalen; de vraag is:—Zijn de opvolgers der kerkeraadsleden, die de verbindtenis met den predikant niet hebben aangegaan, gehouden die verbindtenis bij het aanvaarden hunner betrekking te onderschrijven?"

De Assessor stelt daarop voor dat dit antwoord zal worden gegeven:—"Dat de opvolgende kerkeraadsleden ter goeder trouw gehouden zijn te voldoen aan de verbindtenissen, door hunne voorgangers, ten behoeve van de gemeente, aangegaan." Hiermede stemde de meerderheid in.

Plaatselijke Kerkeraadsleden.

De vraag van Dr. Roux:—"Hoe te handelen met de keus van plaatselijke kerkeraadsleden voor een gedeelte der gemeente van Riebeek in Kafferland, daar gemelde plaatselijke kerkeraadsleden de gecombineerde Vergadering te Riebeek niet bijwonen?" wordt op voorstel van den Voorzitter aldus beantwoord:—"De plaatselijke kerkeraadsleden moeten worden uitgenoodigd om de gecombineerde Kerkeraadsvergaderingen bij te wonen."

Tot leden der Commissie, om uittreksels te maken uit de Ordonnantie van Commissaris-Generaal De Mist, worden benoemd de Actuarius en de Ouderling der Kaapstad O. J. Truter.

Consulent van Sutherland.

Nog werd gelezen, een brief van den afgevaardigden Ouderling van de Gemeente Sutherland, behelzende een verzoek dat de Leeraar van Prins Albert tot Consulent dier Gemeente zoude worden benoemd. Op voorstel van den Ouderling van Burgersdorp, werd aan dit verzoek voldaan.

Hierop volgde de gewone pauze.

Het voorstel van den Predikant van Piketberg kwam nu ter tafel:—"Dat de Synode haar gevoelen uitspreke over het besluit, door den Ring van Albanië, ten opzigte van de gekleurde leden der gemeente 'Stockenstrom' genomen."

Besluit in Ring van Albanië.

De Vergadering was echter van gevoelen dat, dewijl de Ring geene kennis hiervan heeft gekregen, het voorstel niet in overweging behoorde genomen te worden.

De voorsteller verzocht dat aangeteekend worde, dat hij het voorstel gedaan heeft, toen Hoofdstuk XII: 5 der Beschrijvingspunten, in behandeling was.

Het voorstel van den Predikant van Swellendam, op Vrijdag ingediend, betrekkelijk de zaak van opvoeding, werd nu weder ter tafel gebragt en aangenomen.

Zaak van Opvoeding.

Het verzoek van de gemeente der kleurlingen te George, om tot onze kerk te worden opgenomen, en dat de Heer Kretzen als hun leeraar geordend moge worden, werd nu weder onder de aandacht der Vergadering gebragt. In verband hiermede werd voorgelezen, een brief van den Wel-Eerw. Heer Thompson (Bijl.), als ook eenige stukken door zijn Eerw. in het origineel toegezonden.

Verzoek van kleurlingen te George.

De Predikant van Pietermaritzburg stelde hierop voor:—"Dat deze zaak worde gerefereerd naar de gemagtigden van deze Synode in de Zendingzaak, ten einde naar bevind van zaken te handelen."

De Predikant van Caledon, als lid dier Commissie, was hier tegen, waarop door den Predikant van Prins Albert werd voorgesteld:—"Dat het aan den Predikant van Bloemfontein worde opgedragen, om op de plaats zelve onderzoek te doen, en daarop te rapporteren aan de Synodale Commissie, die uitspraak doen zal."

Nadat Di. Van Velden, A. Murray, Jr., en N. J. Hofmeyr, derzelver gevoelens hieromtrent hadden medegedeeld, werd het volgende voorstel van den Predikant van Colesberg aangenomen:—'Deze zaak worde aan de Zending Commissie opgedragen, om daaromtrent te rapporteren aan de Synodale Commissie, ten einde deze de zaak beslisse."

aan Zending Commissie.

De Præses las nu voor het antwoord der Synodale Commissie, op het Protest van de minderheid in de zaak der Theologische Kweekschool. (Bijl.)

Kweekschool protest.

De volgende vraag werd ingediend door den Predikant van Hopefield:—"Hoe moet men met de verantwoording van zitplaatsgelden voor het Synodale Fonds doen, wanneer de plaatsen slechts voor zes of mindere maanden verhuurd zijn geweest?"

Synodale heffingen.

De Vergadering was van gevoelen, dat in zoodanige gevallen de Synodale gelden voor het geheele jaar moeten betaald worden.

Aan de Synodale Commissie werd opgedragen om eenen Predikant te Leyden, en eenen te Utrecht te benoemen, om herderlijk toezigt te houden over de Kaapsche Studenten in de Theologie te dier plaatsen.

Benoeming van Curatoren over Kaapsche Studenten aan Synodale Commissie opgedragen.

Ten opzigte van het besluit om uittreksels uit de Synodale Bepalingen in de Nederlanden voor 1815, betrekkelijk de kerkelijke tucht, te vervaardigen, werden daartoe benoemd de Predikanten van de Paarl en Wellington.

Extracten uit de Acta Synodi betrekkelijk kerkelijke tucht.

De Ouderlingen van de Kaapstad en Zwartland werden benoemd als eene Commissie om te zorgen voor de uitvoering van hetgeen voorkomt in het Rapport, door de Ouderlingen ingediend, betrekkelijk het salaris van Predikanten.

Commissie omtrent salarissen.

Eene Commissie, bestaande uit Di. Van der Lingen, Albertyn, Drs. Heyns, Reitz, P. E. Faure, en den Actuarius, werd benoemd tot het examineren van kandidaten tot de H. Dienst.

Commissie tot examineren van Kandidaten tot de Heilige Dienst.

Het volgende voorstel werd door den Predikant van Colesberg ingediend, en door de Vergadering aangenomen, t.w.:—"Daar uit de wetten en bepalingen onzer kerk niet blijkt, dat dezulken die in de Nederlanden in de Theologie hebben gestudeerd, en zich ter legitimatie bij den Actuarius Synodi aanmelden, ook bewijs zullen moeten overleggen, dat dat zij het admissie-examen tot de Nederlandsche Universiteiten hebben afgelegd, en vreemdelingen van dat examen worden ontslagen, zoo wordt voorgesteld, dat de bevoegde authoriteiten in Nederland, van wege onze Kerk worden verzocht, voortaan hierin geene uitzonderingen te maken, met jongelingen die voor onze Kerk studeren."

Verzoek aan de Professoren op de Nederlandsche Akademiën.

De Commissie van het Zendingwezen verzocht, overeenkomstig ingeleverd Rapport:—

Verzoek van Commissie van het Zendingwezen.

1. Dat de Synode *twee* collecte dagen bepale, eenen voor de Binnen- en eenen voor de Buitenlandsche Zending.
2. Dat de Synode aanbevele, dat er in elke gemeente een Hulp-Zendelinggenootschap of Genootschappen bestaan, ten doel hebbende, belangstelling in de zaak van het Zendingwezen op te wekken en levendig te houden, en de verzamelde penningen aan den Zaakgelastigde ten spoedigste te verantwoorden.
3. Dat kerkeraden en gemeenten door de Synode worden opgewekt, om de aanschrijvingen van de Zaakgelastigden ten minste te beantwoorden.

De Vergadering besloot aan de verzoeken in 2 en 3 vervat te voldoen. Ten opzigte van No. 1 heeft zij aanbevolen, dat collecten op den eersten Zondag in Februarij en September gehouden worden.

Reglement op het admissie Examen.

Het rapport der Commissie, aangesteld om bepalingen te ontwerpen, met betrekking tot het admissie Examen voor het Seminarium onzer Kerk, werd ingediend en aangenomen. (Bijl.)

Door Dr. Heyns werd voorgesteld:—"Dat bij de vereischten gevoegd worde, eene kennis van de eerste beginselen van het Hebreeuwsch."

De Predikant van Colesberg stelde als emendatie hierop voor:—" Dat de Synode alleen verklare, dat zoodanige kennis van het Hebreeuwsch voor den Examinandus eene aanbeveling zijn zal." Dit werd door de meerderheid aangenomen.

De Predikant van Pietermaritzburg stelde voor:—" Dat de Synode aanbevele, dat de Studenten voor de Theologische Kweekschool derzelver opleiding verkrijgen op het Z. A. Athenæum," hetwelk hij meende geheel in den geest te zijn, alsook overeenkomstig de letter van hetgeen de minderheid in hun protest voorgedragen heeft.

De Scriba stelde als emendatie voor:—" Dat zij de opleiding verkrijgen, waar zij zulks het best bekomen kunnen." Het amendement werd aangenomen.

De Ouderling van Darling vraagde:—" Of zwagerschap bleef bestaan, wanneer het huwelijk door den dood verbroken is?" Het antwoord was ontkennend.

Vormen ter opvulling voor den census.

De Predikant van Colesberg stelde voor:—" Dat aan twee leden der Vergadering opgedragen worde, gedrukte vormen in gereedheid te brengen, voor de voorgestelde telling der leden onzer kerk, enz., met verschillende rubrieken voor 'huisgezinnen,' 'leden der kerk,' 'gedoopten' 'aanhangelingen,'" enz. Dit voorstel aangenomen zijnde, werden de Predikanten van Colesberg en Victoria tot het bedoelde einde benoemd.

De Acta Synodi met het rapport van den Actuarius te doen drukken.

Verder werd door den Predikant van Colesberg voorgesteld, en door de Vergadering aangenomen:—" Dat de handelingen dezer en volgende Synoden door den druk verkrijgbaar gesteld worden; en dat bij de handelingen dezer Synode het Rapport van den Actuarius Synodi gevoegd worde."

Het oordeel der Synode over de handelwijze van den Kerkeraad van Worcester jegens de Ringscommissie.

De Præses bragt nu ter tafel de volgende vraag, gedaan door den Predikant van Franschhoek, in zijne betrekking als lid der Synodale Commissie:—" De Ringscommissie van de Kaapstad verzoekt het gevoelen te mogen weten van deze Hoog-Eerw. Vergadering, of de brief door den Eerw. Kerkeraad van Worcester, geschreven aan bovengemelde Ringscommissie, in den geest der liefde geschreven is; en of genoemde Ringscommissie zulks verdiend heeft?" De bedoelde brief werd gelezen, alsook, in verband daarmede, een brief van den Kerkeraad van Worcester aan de Ringscommissie, d.d. 20 November, 1856. Door slechts 16 leden der Vergadering werd de gedane vraag met *neen* beantwoord.

De Præses vraagde hierop:—" Of de Kerkeraad van Worcester wel heeft gehandeld met het schrijven van dien brief?" waarop het eenparig antwoord was: *niet wel gehandeld.*

Een verzoek van P. Pienaar, om christelijke voorregten te Beaufort te blijven genieten, werd toegestaan, op de verklaring van den Consulent van Murrayburg, dat hij er niets tegen had.

Het protest vroeger aangekondigd door den Predikant van Swellendam en anderen tegen het besluit, waardoor de gemeente van St. Stephen belet wordt een ouderling naar de Ringsvergaderingen te zenden, werd nu ingedienden voorgelezen. (Bijl.)

Het verzoek van J. J. L. Cloete, d.d. 3 Mei, 1857, om onder de gemeente van Middel Roggeveld te mogen behooren, is verzonden naar den Ring van Beaufort.

De Predikant van Colesberg leverde nu zijne redenen in, waarom hij zich niet heeft kunnen vereenigen met het besluit der Vergadering, dat het met de goede trouw onbestaanbaar zou zijn, zoo de Kweekschool elders dan te Stellenbosch werd opgerigt. (Bijl.)

Redenen van Pred. van Colesberg, waarom in de minderheid gestemd ten opzigten van 't plaatsen van de Kweekschool te *Stellenbosch*.

Door den Predikant van Victoria werd voorgesteld:—"Dat de daggelden ook voor Zondagen betaald worden," hetwelk werd toegestaan.

Daggelden ook voor de Zondagen te doen betalen.

De Vergadering werd met het gebed door Ds. A. Smith gesloten.

Geresumeerd en geteekend op heden, den 17den November, 1857.

NEGEN-EN-TWINTIGSTE SESSIE.

Dingsdag, den 17*den November, in de Consistorie.*

Afwezig, Ds. Herold.

Ds. A. Murray, Sen., doet het gebed.

De Notulen worden gelezen en goedgekeurd.

Dr. Heyns maakt de Vergadering opmerkzaam, dat hij vroeger een voorstel ter tafel gebragt heeft ter revidering van het reglement van orde. Daar dit echter niet in discussie was gekomen, stelt hij voor, dat het aan de Synodale Commissie worde opgedragen.

Revisie van Reglement van Orde aan Synodale Commissie opgedragen.

Hiertoe besluit de Vergadering.

Dr. Heyns neemt verder het woord, en brengt aan den Hoog-Eerw. Moderator, in naam der Vergadering, de hartelijkste dankzegging toe, voor de uitstekende wijze waarop hij, te midden van vele moeijelijkheden, de Vergadering heeft bestuurd. Hij wordt hierin ondersteund door den Ouderling Truter, waarna de gansche Vergadering, door opstaan, haar gevoel in dezen aan den dag legde.

Dank aan den Moderator,

Ouderling Changuion verzoekt vrijheid nu ter tafel te brengen, een concept van een brief, door hem opgesteld als lid van de Commissie van Ouderlingen, ter verhooging van het predikanten salaris. Hij hoopte dat hij daarmeê niet te laat zou wezen, het concept wordt gelezen en aangenomen.

Voorstel van Dr. Changuion.

De Moderator geeft kennis aan de Vergadering van het personeel door de Synodale Commissie, benoemd en aangesteld, om in de onderscheidene Ringen voor het Fonds der Theologische Kweekschool te collecteren, zijnde:—

Personeel door Synodale Commissie tot collecteren benoemd.

Voor de Kaapstad, ...	Dr. Robertson, en De Wel-Ed. Heer P. A. Brand.
De Ring van Kaapstad ..	Dr. P. E. Faure, Ds. A. Faure.
Swellendam, ..	Dr. Robertson, Ds. J. H. Neethling.
Tulbagh, ..	Ds. N. J. Hofmeyr, Dr. P. E. Faure, Ouderling P. P. du Plessis.
Beaufort, ..	Ds. J. H. Neethling, en Ds. W. A. Krige.

De Ring van Graaff-Reinet,	..	Ds. A. A. Louw, en Dr. S. Hofmeyr.
Transgariep,	..	Ds. John Murray, en Ds. Andr. Murray, Jun.
Albanie, ..	..	Ds. W. F. Heugh, en Ds. Andr. Murray, Jun.
Natal, ..	..	Dr. H. E. Faure, en Ds. P. Huët.

Dr. Heyns als Assessor benoemd, wanneer Ds. Murray Burgersdorp zal hebben verlaten.

De Moderator maakt de Vergadering opmerkzaam, dat, daar Ds. John Murray tot Professor is beroepen, het noodig zal zijn, wanneer hij het Professoraat zal aanvaarden, en dus geen dienstdoende leeraar der gemeente meer wezen zal, *alsdan* iemand anders zijne plaats zal dienen te bekleeden als Assessor. Met eenparige stemmen wordt daartoe gekozen Dr. Heyns.

Zaakgelastigden van 't Zendingwezen.

De Commissie van het Zendingwezen maakt bekend, dat zij, ingevolge de magt haar door de Synode opgedragen, benoemd heeft tot zaakgelastigden,—van de Binnenlandsche Zending Ds. N. J. Hofmeyr, en voor de Buitenlandsche Ds. A. Murray, Jun. Voorts vraagt genoemde Commissie of zij wel verstaan heeft, dat, door hare aanstelling, de verpligting voor den zaakgelastigde om te corresponderen met den Moderator en Actuarius is vervallen? Dit wordt bevestigend beantwoord.

Ds. Van der Lingen vraagt aan wie de Commissie verantwoording verschuldigd is? Hierop is het antwoord: aan de Synodale Commissie.

Dank aan den Scriba en zijne Amanuenses.

Ds. Krige brengt, in naam der Vergadering, dank toe aan den Hoog-Eerw. Scriba en de Amanuenses. Hij spreekt met gevoel van de verpligtingen, welke niet alleen de Vergadering, maar ook de gansche Kerk aan den Hoog-Eerw. Scriba heeft, en wenscht hem bij het klimmen zijner jaren Gods zegen toe. Zijne woorden worden door de gansche Vergadering beäamd. Met een kort woord wordt alles door den Hoog-Eerw. Scriba beantwoord, die tevens verklaart, dat aan God dank toekomt, die hem den lust en de kracht heeft gegeven ten dienste der Kerk te werken.

Sluiting der Synode.

Overeenkomstig gemaakte bepaling begeven zich nu de Afgevaardigden, naar de orde der Kerken die zij vertegenwoordigen, naar het ruim der Kerk, voorgegaan door den Moderator. Daar was eene talrijke schaar vergaderd, benevens Afgevaardigden van de Protestantsche Kerken dezer stad. Korten tijd daarna verscheen Zijne Excellentie. Ook waren tegenwoordig andere hooge beambten des lands.

De Assessor, in zijne betrekking van Afgevaardigde des Rings van Graaff-Reinet, betrad den kansel, en sprak eene rede uit over Matth. xx: v. 6 en 7. Daarna leest de Hoog-Eerw. Scriba den Herderlijken Brief, die met teekenen van belangstelling werd gehoord. Voorts nam de Hoog-Eerw. Moderator met een hartelijk woord afscheid van de Broederen, en wordt het dankgebed gedaan door den Assessor.

Bij deze gelegenheid is gezongen:—

Door Ds. Murray opgegeven:		Ps. 135, v. 1—3. Gez. 156, v. 1. Gez. 158, v. 7. Ps. 80, v. 9.
Door den Hoog-Eerw. Scriba	„	Gez. 159, v. 6.
Door den Hoog-Eerw. Moderator	„	Ps. 134, v. 1, 2, terwijl de leden, staande zingende, elkander Gods zegen toebaden uit Ps. 134, vs. 3.

De zegen werd uitgesproken door den Moderator.

P. E. FAURE, Moderator.
JOHN MURRAY, Assessor.
A. FAURE, Scriba.

BIJLAGEN.

(LIT. A.)

GEREDIGEERDE BESCHRIJVINGSPUNTEN

Voor de Algemeene Vergadering der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk, welke gehouden zal worden (D.V.) *op den* 13*den October*, 1857, *en volgende dagen.*

I.—DE KERK.

HARE ROEPING—VERPLIGTING—STOFFELIJKE MIDDELEN.

1. Evangelizatie der Transvaalsche Emigranten.—*Leeraar van Pietermaritzburg.*

2. Inlijving van andere Presbyteriaansche Kerken in Zuid-Afrika.—*Leeraar van Pietermaritzburg.*

3. De Synode berame middelen om in het kerkjaar 1857—58, eene naauwkeurige opgaaf te verkrijgen van het zielental, dat binnen deze kolonie tot de Gereformeerde Kerk behoort.—*Kerkeraad van Calvinia.*

4. Dat er bepaald worde, welke Leeraars van andere Gezindheden men vrijheid zal hebben tot de kansels onzer Kerk toe te laten, ten einde voor onze Gemeenten te prediken.—*Kerkeraad van Swellendam.*

5. Binnen zes maanden na afloop der Synodale Vergadering, worden door Afgevaardigden der Synode, al de Gemeenten, die tot ons Kerkgenootschap behooren, bezocht, ten einde ernstiglijk te worden opgewekt tot ijverige medewerking in het ten uitvoer brengen der Synodale plannen, welke den bloei onzer Kerk en van het Godsrijk in het algemeen bedoelen.—*Kerkeraad van Calvinia.*

6. Dat verdere maatregelen genomen worden om de Christelijke Godsdienst onder de Onchristenen, zoo wel binnen als buiten de grenzen onzer Kerk, te verbreiden.—*Predikant van Swellendam.*

7. Die Gemeenten, die van het Gouvernement geen toelaag ontvangen tot onderhoud van eenen Leeraar, worden door de Synode opgewekt zekere middelen daartoe te vinden.—*Predikant van Calvinia.*

8[a]. Dat in overweging genomen worde, de wenschelijkheid van de oprigting van een Algemeen Fonds, ten einde Salarissen te helpen bijdragen voor Gemeenten, die geene Tractementen uit 's lands Kas ontvangen, en hare eigen Leeraars niet onderhouden kunnen.—*Ring van Graaff-Reinet.*

8[b]. Dat maatregelen beraamd worden, waardoor zoowel in Gemeenten, die bijstand van den Staat genieten, als anderzins, Leeraars onzer Kerk een genoegzaam bestaan mogen hebben.—*Predikant van Swellendam.*

8[c]. Dat de Synode de Gemeenten opmerkzaam make op het ongenoegzame van £200 's jaars, *in den tegenwoordigen tijd*, voor het salaris van den Predikant.—*Kerkeraad van Fauresmith.*

9. Eene bepaling, dat Gemeente-leden, zonder bezwaar van hunne eigen Kerkkas, hunne Afgevaardigden naar Hoogere Kerkvergaderingen te gemoet komen zullen in hunne reiskosten, waar de toelagen uit het Synodale Fonds ontoereikend zijn.—*Ring van Graaff-Reinet en Kerkeraad van Victoria.*

KERKELIJK REGT.

10. Mogt het gebeuren, dat eenig Lid der Gemeente, of eenig Kerkelijk Ligchaam, ondanks den waarborg gegeven in Ordonnantie No. 7, 1843, pag. 9 (geplaatst voor onze Kerkelijke Wetten), regterlijk worde vervolgd, en daardoor kome schade te lijden, dat dan de zaak der vervolgden, als "Zaak der Kerk" worde beschouwd, en dat langs eenen door de Synode te bepalen weg, de geledene schade hem zoo veel mogelijk worde vergoed.—*Kerkeraad van Calvinia.*

11. Als hoedanig moet het gedrag beschouwd worden van een Lid der Gemeente, dat, met voorbijgaan der Hoogere Kerkbesturen, zich bij den wereldlijken Regter beklaagt over eene kerkelijke handeling of kerkelijk besluit van een Lager Kerkbestuur; en hoedanig moet met zoodanig Lid worden gehandeld?—*Kerkeraad van Calvinia.*

12. Verzoek van den Oud-ouderling M. J. Weeber, om terugbetaling van de door hem betaalde geldsom, in zijne betrekking als Ouderling geïncurreerd in een procès in appèl gebragt voor het Hooge Geregtshof.

13[a]. Daar het nergens blijkt, dat de uitspraak der Synode in eenige zaak, die zonder beroep voor dezelve gebragt wordt, beslissend is, zoo wordt er bij Art. 14 gevoegd: "Zoo mede, die zonder beroep voor dezelve behandeld of afgedaan zijn."—*Kerkeraad van Wijnberg.*

13[b]. Dat er eene bepaling worde gemaakt, welke graden van bloedverwantschap in het huwelijk verboden zijn.—*Ring van Transgariep.*

KERK EN STAAT.

14. Kennisgeving omtrent de vertegenwoordiging der Gereformeerde Kerk bij den Staat, en voorstel dat de Synode daaromtrent bepaling make.—*Synodale Commissie.*

II.—TERRITORIAAL.

1. De Synode opmerkzaam te maken op den titel van den Bisschop der Episcopale Kerk te Natal.—*Ring van Transgariep.*

2. De toestand der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk te Natal en in den Vrijstaat, tegen over de Regering.—*Ring van Transgariep.*

III.—SYNODAAL.

SYNODALE VERGADERING.—SYNODALE COMMISSIE.

A.—1. Kennisgeving van den Ring aan de Synode van deszelfs gevoelen over de in de *Kerkbode*, D. VIII, No. 12, bl. 191, *officieel* medegedeelde voorstellen, betrekkelijk de Constitutie der Synode, dat namelijk die zaak niet voor de Vergadering gebragt is, in overeenstemming met het besluit der Synode daaromtrent *(Acta Syn.* 1852, *bl.* 50), en dat de Vergadering, zonder een beredeneerd plan, haar gevoelen over de bovengemelde, en in de Vergadering van 1856 ter tafel gebragte voorstellen niet uitbrengen kan.—*Ring van Kaapstad.*

2. Dat de Synode besta uit Afgevaardigden van elken Ring, het getal der Afgevaardigden te bepalen naar de uitgestrektheid der Ringen, en dat de Synode om het tweede of derde jaar zamenkome.—*Ring van Graaff-Reinet.*

3. Dat in de zamenstelling en tijd der Vergadering der Synode geene verandering worde gemaakt, maar de Synodale Commissie, benevens de Officieele Leden, besta uit één Predikant en één Ouderling, jaarlijks door elken Ring te worden afgevaardigd.—*Ring van Swellendam.*

4. Dat elke Gemeente in de Synode vertegenwoordigd worde door slechts één Lid, den Leeraar der Gemeente en eenen Ouderling of Oud-ouderling beurtelings.—*Predikant van Pietermaritzburg.*

5. Dat de tijd tot het houden van Rings- en Synodale vergaderingen worde veranderd, en de maand Januarij of Februarij daartoe te bepalen.—*Kerkeraad van Riversdale.*

6. Dat de Synode ook elders, dan in de Kaapstad vergaderen zal.—*Ring van Graaff-Reinet.*

7. Er zij eene wisseling in de Vergaderplaats der Synode; en hare volgende Vergadering hebbe plaats te Graaff-Reinet.—*Predikant van Calvinia.*

8. De Synode besluite, dat voortaan hare tezamenkomst, door eenen algemeenen door de Kerk gehouden biddag worde voorafgegaan, en bepale wanneer die biddag te houden zij.—*Predikant van Calvinia.*

9. De zittingen der Synodale- en Ringsvergaderingen met het Bijbellezen zoo wel als met het Gebed te openen.—*Predikant van Pietermaritzburg.*

B.—1. Geene zaken in de Synodale Commissie te behandelen, tenzij twee maanden voor hare zitting kennisgeving zal zijn geschied.—*Synodale Commissie,* 1853, *bl.* 26.

2. Dat er twee Synodale Commissiën worden aangesteld, eene voor het Westelijke, en eene voor het Noordelijke gedeelte onzer kerk.

3. De Præses en Scriba der Synode nemen de betrekking van Præses en Scriba waar in de Synodale Commissie onder welke de Ring sorteert, waartoe zij behooren, en de Synode benoeme den Præses en Scriba voor de andere Synodale Commissie.

4. Elke Ring worde in de Synodale Commissie vertegenwoordigd door twee leden, die met hunne Secundi benoemd worden door de Synode.

5. Zij vergaderen jaarlijks, indien er bezigheden voor handen zijn, op eene *centrale* plaats, tenzij de aard der zaken hare tegenwoordigheid op eene bijzondere plaats vereischt.

6. Zij doen rapport van hare verrigtingen aan den Actuarius Synodi, die dezelve ter approbatie van de Synode voorlegt.

7. Waar het in het belang der kerk in het algemeen noodzakelijk is, dat zij vereenigd werken, doen zij door den Actuarius Synodi voorstellen aan elkanderen, of deelen zij hare besluiten wederzijds mede.—*Predikant van Wijnberg.*

IV.—RINGSBESTUUR.

1. Dat de naam "Ring" veranderd worde in "Classikaal."—*Predikant van Wijnberg.*

2. Dat het honorarium aan de Scribas en Quæstors der Ringen worde verhoogd, uit hoofde van de moeijelijkheden en veelvuldige werkzaamheden aan het ambt verbonden.—*Ring van Swellendam,* 1855.

3. De Synode bevele aan, dat daags na den afloop eener Ringsvergadering, ter plaatse, waar die Vergadering was gehouden, eene openbare bijeenkomst plaats hebbe van de leden des Rings en de leden der Gemeente, ten einde op gepaste wijze bij de laatsten eene ijverige belangstelling in alles, wat onzer kerk ter harte moet gaan, op te wekken en aan te bevelen.—*Predikant van Calvinia.*

4. Dat in elken Ring drie of vier naburige Predikanten eenen kleineren Ring zullen vormen, welke om de drie maanden, bij gelegenheid der Avondmaalsviering, beurtelings op iedere der respectieve plaatsen, waar de Kerken staan, zal bijeenkomen. Aan dezen kleineren Ring kon opgedragen worden, de Kerkelijke Visitatie der Kerk waar de Vergadering gehouden wordt.—*Kerkeraad van Oudtshoorn.*

5. Dat het District George tot een' afzonderlijken Ring worde afgezonderd, zoo dat instede—volgens Art. 25 der Kerkelijke Wetten—van zeven Ringen, in vervolg acht Ringen zullen bestaan.—*Kerkeraad van George.*

6. Het District van George in een afzonderlijken Ring te formeren, en tot welken Ring alsdan zullen behooren de Gemeenten van Georgestad, Mosselbaai, Oudtshoorn, Knysna, en Calitzdorp.—*Kerkeraden van Mosselbaai, Knysna, en Oudtshoorn.*

7. Dat de Synode de Kerk van "Wellington" weder onder den Ring van Kaapstad plaatse.—*Kerkeraad van Wellington.*

8. Dat een afzonderlijke Ring worde opgerigt voor Natal,—of *vooreerst* eene Speciale Rings Commissie voor dat gewest worde aangesteld.—*Predikant van Pietermaritzburg.*

9ª. Verzoek van C. G. van Wijk en eenige anderen, die tot de Gemeente van Hanover werden ingetrokken, om tot de gemeente van Richmond te mogen blijven behooren.

9ᵇ. Verzoek van P. J. Pienaar, H. S. Pienaar, D. J. Pienaar, J. W. Stevens, W. Liebenberg en P. J. van der Merwe, om onder de Gemeente van Richmond te mogen blijven sorteren.

9ᶜ. Verzoek van J. H. Cloete, dat zijne plaats moge behooren tot de Parochie van Midden Roggeveld.

10. Beroep van de Kaapstadsche Rings Commissie, op de aanstaande te houdene Synode in de zaak der afscheiding van Villiersdorp van Franschhoek, en in de gehoudene handelwijze des Kerkeraads van Worcester.—*Namens Rings Commissie van de Kaapstad,* P. N. HAM.

11. Appèl van N. G. Vos, tegen de uitspraak van den Kaapstadschen Ring, ten opzigte van zijne klagte over den Kerkeraad van Stellenbosch.—(NB.—Wegens gebrek aan een quorum in de Synodale Commissie niet overwogen.)

12. Appèl van J. C. Faure, Sen., P. Marais, Jac. du Toit, Sen., en G. du Toit, over de uitwijzing des Kaapstadschen Rings ten opzigte hunner klagte over het besluit des Kerkeraads te Stellenbosch, waarbij verklaard is geworden, dat N. G. Vos, niet verkiesbaar is tot Ouderling der Kerk.—(NB.—Als No. 11.)

13. Bezwaar over de handelwijze van den Tulbaghschen Ring, die geweigerd heeft onderzoek te doen naar eene klagte van onzedelijkheid.—*Synodale Commissie,* 1855.

14. Klagte tegen den Ring van Swellendam, van wege handelingen, als in strijd met de voorschriften onzer Kerkelijke Wetten en Bepalingen.—*Kerkeraad van Ladysmith.*

15. Klagte tegen den Scriba van den Swellendamschen Ring.—*Kerkeraad van Ladysmith.*

16. Verzoekschrift van F. B. le Roex en andere mans-lidmaten, ter bekoming van verlof om eene afzonderlijke gemeente gesticht te hebben aan Riebeeks Kasteel, en om revisie van het besluit van den Tulbaghschen Ring.

17. Dat Kerkelijke Visitatie, van tijd tot tijd, *persoonlijk* en *plaatselijk* door eene Rings Commissie geschiede.—*Kerkeraad van Swellendam.*

V.—LEERAARSAMBT.

1. Verzoek van Eerw. R. J. Gregorowski, tot Leeraar onzer Kerk te worden aangenomen,—beroepen zijnde door de Gemeente te Melvill.

2. Verzoek van den Eerw. J. A. Stegmann, tot Leeraar onzer Kerk te worden aangenomen.—(N.B. Wegens gebrek aan een Quorum in de Synodale Commissie niet overwogen.)

3. Verzoek van den Theol. Cand. P. Huët, het examen af te leggen om tot het Leeraarsambt te worden toegelaten.

4. Er worde eene Commissie aangesteld om, staande de Synode, middelen te beramen tot het voorzien op een' ruimeren voet, dan tot dus ver heeft kunnen geschieden, in het Godsdienstig Onderwijs der aankomende leden van ons Kerkgenootschap, en tevens in een bestendigen aanvoer van beroepbare Leeraars, geëvenredigd in getal aan de jaarlijks toenemende behoefte der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk in de Kolonie.—*Kerkeraad van de Kaapstad.*

5. De noodzakelijkheid eener Wetsbepaling, waardoor Leeraren niet zullen gehouden zijn den H. Doop toe te dienen aan kinderen, spruitende uit huwelijken door Magistraats personen voltrokken aan plaatsen waar Predikanten zijn of Consulenten, voor en aleer die huwelijken kerkelijk zijn ingezegend.—*Ring van Transgariep.*

6. Verzoek dat eene Algemeene uitnoodiging geschiede aan de Leeraars der onderscheidene Gemeenten, ten einde iemand hunner te bewegen, voor eenen bepaalden tijd, het dienstwerk in de Gemeente Lijdenburg te verrigten.—*Ring van Transgariep.*

VI.—THEOLOGISCHE KWEEKSCHOOL.

1. De Synode kome tot zoodanig besluit, dat de Theologische Kweekschool, zonder langer uitstel, in werking trede.—*Kerkeraden van Calvinia en Swellendam.*

2. Er worde door de Synode besloten, dat zoodra het getal Studenten in de Theologische Kweekschool tot eene zekere hoogte, zeg tot tien, zal zijn geklommen, een derde Professor zal worden aangesteld, te benoemen van uit de Gereformeerde Kerk in Noord Amerika of van elders.—*Predikant van Calvinia.*

3. Er worde door de Synode eene deputatie naar Europa en Amerika afgevaardigd, om de hulp der Protestantsche Kerkgenootschappen aldaar in te roepen, ter bijeenzameling eener geschikte Bibliotheek voor de Theologische Kweekschool.—*Predikant van Calvinia.*

4. De Synode stelle, benevens de Commissie voor het Zendingwerk, ook eene Commissie voor de Theologische Kweekschool aan, en geve aan beide magt om naar eigene keuze, in elken Ring, een of meer officieele Correspondenten te hebben, aan wie de taak zij opgelegd, op allerlei gepaste wijze in hunne respectieve Ringen, hulp en belangstelling voor deze zaken te gewinnen, en van hunne verrigtingen en bevindingen in dezen aan de genoemde Commissie jaarlijks verslag te doen.—*Predikant van Calvinia.*

VII.—ZENDINGWEZEN.—ZENDELINGEN.

1. Er geschiede een onderzoek naar de oorzaken waarom het Zendingwerk onzer kerk, ondanks gedane beloften, zoo zwak wordt ondersteund, en, om den ijver voor deze zaak aan te wakkeren, worde, *onder anderen*, besloten, eene Zendingstatie buiten onze grenzen, voor rekening en onder bestuur der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk in Zuid-Afrika op te rigten.—*Predikant van Calvinia.*

2. Kennisgeving van L. Witsteyn van de redenen, waarom hij het Kerkgenootschap heeft verlaten.

3. Mededeeling van een schrijven der Conferentie van de Fransche Zendelingen.—*Actuarius.*

4. Art. 61, No. 2, Lit. C., worde opgehelderd.—*Predikant van Calvinia.*

VIII.—OPENBAAR GODSDIENSTIG ONDERWIJS.

1. De Synode brenge haar gevoelen uit over een voor ons land geschikt Openbaar Onderwijs, en zende een, overeenkomstig haar gevoelen opgemaakt, verzoekschrift, belangende deze zaak, bij de aanstaande Parlements Vergadering te dezen lande in.—*Predikant van Calvinia.*

2. Er geschiede eene vernieuwde poging om een Instituut ter opleiding van Onderwijzers tot stand te brengen.—*Predikant van Calvinia.*

3. Briefwisseling van den Actuarius met den Kerkeraad van de Kaapstad over de benoeming en aanstelling van Godsdienstonderwijzer in het gevangen-, zieken- en verbeterhuis.—*Actuarius.*

4. Dat er eenparigheid zal plaats vinden in onze gemeenten ten aanzien van de Vragenboeken, welke door Leeraars en Catechiseermeesters gebruikt worden, ter voorbereiding van de candidaten voor het lidmaatschap, tot het afleggen van de belijdenis des geloofs.—*Kerkeraad van Burgersdorp.*

5. De Synode verklare de Heidelbergsche Catechismus en het "Korte Begrip" als de eenige leerboeken voor onze Gereformeerde Kerk.—*Kerkeraad van Victoria.*

"Korte Begrip" alleenlijk.—*Kerkeraad van Colesberg.*

6. Dat bepaald worde, welke Vragenboeken in het geven van onderwijs tot het toelaten van lidmaten gebruikt moeten worden.—*Kerkeraad van Swellendam.*

7. Dat maatregelen genomen worden om de verspreiding van Christelijke boekwerken in al de gemeenten onzer kerk te helpen bevorderen.—*Predikant van Swellendam.*

IX.—KERKBESTUUR IN DE GEMEENTE.

OPENBARE EEREDIENST.—VACATUREN.

1. De benoeming van alle Kerkelijke Ambtenaren moet geschieden door de *volstrekte* meerderheid der tegenwoordig zijnde stemgeregtigden, in elke Kerkelijke Vergadering.—*Predikant van den Wijnberg.*

2. Art. 36, 11, dat bij de benoeming van Predikanten en Kerkeraadsleden de gecombineerde vergadering besta uit den Kerkeraad en de mansleden der gemeente, die den ouderdom van 25 jaren bereikt hebben, en tot het genot van hunne Kerkelijke voorregten geregtigd zijn.

N.B.—Indien bovenstaand voorstel aangenomen wordt, dan eene Commissie te benoemen om een Reglement op zoodanige kiezing te ontwerpen.—*Kerkeraad van Wijnberg.*

3. Dat voortaan niet alleen de Kerkeraadsleden, maar ook de Predikanten door de leden der gemeente onder zekere wijzigingen gekozen zullen worden.—*Kerkeraad van Franschhoek.*

4. Eene andere verklaring omtrent hetgeen in Art. 36, No. 12, vergeleken met hetgeen in No. 21 in de Noot wordt gezegd.—*Ring van Transgariep.*

5. Dat de zinsnede in Art. 36, 21, "doch vier jaren achtereen gediend hebbende, zal hij niet worden herkozen, ten ware hij ten minste één jaar hebbe gerust"—worde uitgelaten.—*Kerkeraad van Riversdale.*

6. Dat het volgende in plaats van Art. 36, § 7 en 9 der Kerkelijke Wetten worde gesteld:—

"Elke Kerkeraad heeft tot leden tweemaal zoo veel Ouderlingen en viermaal zooveel Diakenen, als er Predikanten, leden van den Kerkeraad zijn."—*Kerkeraad van Kaapstad.*

7. De Synode neme in overweging de Officieele mededeeling van den Actuarius Synodi betrekkelijk het salariëren van Consulenten, voorkomende in de *Kerkbode*, Deel VIII., No. 4, Bladz. 64.—*Ring van Kaapstad.*

8. Nieuw opgerigte gemeenten worden slechts provisioneel erkend, tot dat zij minstens de helft van het tractement eens leeraars, op eene, den Ring, waaronder zij ressorteren, bevredigende wijze, zullen hebben gewaarborgd, tot zoo lang zenden zij hare Afgevaardigden naar de Rings- en Synodale Vergadering op hare eigene kosten.—*Predikant van Calvinia.*

9. Wetsbepaling dat de stukken, door Kerkeraden aan hoogere Vergaderingen ingezonden, door al de leden worden geteekend.—*Synodale Commissie*, 1853.

10. Bekendstelling in de Wetsbepalingen dat aan Kerkeraden het regt is toegekend om ten opzigte van voorlezers even zoo te handelen als in Art. 107 ten opzigte van kosters is bepaald.—*Ring van Swellendam*, 1856.

11. De Goede Vrijdag worde voortaan geheel en wel op de plegtigste wijze als een Christelijke feestdag gevierd, en wel bepaaldelijk door het houden van het Heilige Avondmaal.—*Ring van Kaapstad.*

12. Dat door de Predikanten een hoofdstuk uit den Bijbel worde voorgelezen bij de Openbare Godsdienstoefeningen.—*Predikant van Pietermaritzburg.*

13. Ieder Predikant bepale, in overeenkomst met zijne Ouderlingen, een uur in de week, wanneer ouders, die kinderen gedoopt willen hebben, zich bij hem melden kunnen, opdat hij in de gelegenheid zij hen, op eene gepaste wijze, over hunne ouderlijke pligten te onderhouden.—*Kerkeraad van Fauresmith.*

14. Dat Art. 50 dus worde veranderd:—

"Het wordt aan de onderscheidene Kerkeraden vrijgelaten om behalve des Zondags, bij de Openbare Godsdienst, ook gedurende de week, een uur op een bepaalden dag af te zonderen tot het toedienen van den Doop aan de kinderen van lidmaten der Kerk, die daarom mogten aanzoek doen.—*Kerkeraad van Kaapstad.*

15. Maatregelen worden genomen ter spoedige vervulling der menigvuldige vacaturen van Predikants plaatsen, en ter voorkoming van gebrek aan leeraars voor de toekomst.—*Ring van Albanië*, 1856.

X.—KERKELIJK OPZIGT EN TUCHT.

1. Dat de Synode overwege welke middelen door de onderscheidene Kerkelijke Vergaderingen dienen aangewend te worden, ten einde het kerkelijk opzigt meer naauwgezet plaats hebbe, en de kerkelijke tucht meer stipt gehandhaafd worde.—*Kerkeraad van Burgersdorp.*

2. Dat verdere bepalingen omtrent het verleenen van Kerkelijke Attesten gemaakt worden.—*Kerkeraap van Swellendam.*

3. Dat verdere bepalingen omtrent het aannemen van ledematen gemaakt worden.—*Kerkeraad van Swellendam.*

4. Dat jonge lieden, die Ledematen wenschen te worden, zich twee jaren vooraf zullen moeten melden als Catechisanten.

5. Dat de Synode middelen berame om opzigt te doen houden over den zedelijken en godsdienstigen toestand van hen, die zich in Europa tot het leeraarsambt onzer Kerk voorbereiden.—*Predikant van Bloemfontein.*

6. Hoe moet men doen als beide ouders hun kind ten doop wenschen te brengen, terwijl één hunner slechts lidmaat is van het Gereformeerde of eenig Protestantsch Kerkgenootschap?—*Predikant van Calvinia.*

XI.—HERZIENING VAN WETTEN EN BEPALINGEN.

A. Verzoek om revisie der volgende besluiten der Synode van 1852.

1. Betrekkelijk het formulier-gebed bij de opening en sluiting der Synodale Zittingen.

2. In opzigt tot de verklaring af te leggen door een' Leeraar van eene andere Afdeeling der Christenheid die tot de onze wenscht over te gaan.—*Door Ds.* SPIJKER, *Act. Syn.*, 1852, *p.* 122.

3. Intrekking van het Synodaal Besluit omtrent het Zendingwezen (blad. 87, No. 2). Anders aanstelling van een Lid voor de Commissie van het Zendingwezen, in plaats van Ds. Van der Lingen, die resigneert.

4. Het besluit der Synode van 1852 (blad. 89, No. 2) te vernietigen, of ten uiterste alleen op de Gemeenten in het Onderveld toepasselijk te maken.

5. Afschaffing van het ambt van Zaakgelastigde ter ontbieding van Onderwijzers (bladz. 90); anders aanstelling van een Zaakgelastigde in de plaats van Ds. Van der Lingen, die resigneert.—*Predikant van Paarl.*

B. Revisie van Wets Artikelen :—

1. In Art. 10 : 6, te roijeren, "præadviseert op alles."—(*En Kerkeraad van Wijnberg.*)

2. Art. 36 : 11, te vermeerderen met inlassching der woorden : "*even zoo vele*" achter "*af te treden.*"

3. Art. 37, te vermeerderen met bijvoeging "*Voor het godsdienstig onderwijs der gevangenen te zorgen.*"

4. In Art. 38, in te lasschen de woorden "*dag, maand en jaar.*"

5. Art. 42 te herzien.

6. In Art. 50, uit te laten "*betaling van geldsom.*"

7ª. Art. 62 : 4, aldus te veranderen :—"*Het Examen wordt afgenomen door eene wegens de Synode te benoemene Commissie.*"

7ᵇ. Dat in Art. 63 : *a.*) worde ingelascht het woord "Classikaal."

8. Art. 127, in te lasschen, "*of hunne vrouwen.*"—*Actuarius Synodi.*

9. Art. 19, No. 4, worde herzien.

10. Art. 210, do. do.—*Predikant van Calvinia.*

11. Dat Art. 17 en 12 gerevideerd worden.—*Predikant van Swellendam.*

12. Art. 19, 4, het Synodaal besluit van 1847, omtrent het vroeger bepaalde in dit Artikel, worde vernietigd.—*Kerkeraad van Wijnberg.*

13. In Art. 99, de woorden "van eenige distinctie" weg te laten.—*Predikant van Pietermaritzburg.*

14. Art. 36 : 15, 16 en 21 en Art. 120 te herzien.—*Predikant van D'Urban.*

15. Dat Art. 31ª worde gerevideerd en geëmendeerd.—*Ring van Beaufort.*

16. Bij Art. 5, worde gevoegd, "welke zaken bij eindelijke uitspraak, niet weder in haar geheel zouden kunnen gebragt worden."

17. Art 7 duidelijk te bepalen: of zaken, die ter eerste instantie nog niet gediend hebben, voor de Algemeene Vergadering kunnen worden getrokken al dan niet.

18. Op Art. 10, No. 6 en 7, verandering of uitbreiding der bepalingen.

19. Art. 10, No. 9. De Algemeene Vergadering besluite van nu voortaan geene bepalingen te maken, die ingrijpen in het regt der gemeenten, of in het parochiale regt van Predikanten en van Kerkeraden, tenzij dat de voorstellen tot zulke bepalingen, vijf jaren lang bekend zijn geweest aan de gemeenten, en aan hare overweging zijn aanbevolen, en ook dan niet anders, dan met algemeene stemmen.

20. Art. 10, No. 22. Het regt der Vergadering te worden beperkt.

21. Art. 19, No. 6. "Januarij" te worden vervangen door "eene der Lente of Herfst maanden."

22. Art. 37, No. 5, "te beoefenen" te veranderen.

23. Art. 113. "Alles wat tot het Burgerlijk Bestuur of Regtspleging behoort," te veranderen: "Alles wat uitsluitelijk of meer tot het Burgerlijke Bestuur of de Regtspleging behoort."

24. Art. 116, te vermeerderen, aldus: "Alles wat aandruischt tegen het Avondmaalsformulier, en al wat aanloopt tegen de beloften," enz.

25. Art. 127, in overeenstemming te brengen met Art. 10, No. 9, en Art. 124. Bepaal verder wat te doen indien de tucht moet uitgeoefend worden met opzigt tot een Lidmaat, of Kweekeling eener Gemeente, die beschuldigd wordt van iets berispelijks of strafbaars, dat te gelijk beleedigend of verongelijkend is voor al de leden van den Kerkeraad dier Gemeente. En aangezien, volgens dit Artikel (127), het ligt gebeuren kan, dat de predikant en andere leden, die bekwaam zijn om de handelingen te bestieren, "gedurende de behandeling der zaak moeten afwezig zijn," aan te wijzen, hoe de overige niet bekwame Kerkeraadsleden of Oud-kerkeraadsleden zich uit de moeijelijkheden redden moeten.

26. Art. 128. Wat, indien de getuigen Heidenen zijn of Mahomedanen?

27. Art. 166, No. 1. Weglating der woorden die op letter *d.*) volgen; of anders verandering aldus: "uitspraak (met kennisgeving aan de Synode) dat de predikant behoort afgezet te worden."—*Predikant van Paarl.*

XII.—VRAGEN.

1. Kan iemand nog als Lidmaat der Gereformeerde Kerk worden beschouwd, die, zijn Attest verkregen hebbende, opzettelijk nalaat het in te leveren waar het behoort?—*Ring van Swellendam,* 1856.—*Kerkeraad van Piketberg.*

2. Heeft de Kerkeraad de magt om, zonder toestemming der Leeraars, besluiten te nemen die de vermeerdering hunner diensten ten gevolge kunnen hebben?—(Ter overweging uitgesteld bij de vorige Synode, XVIII^de^ Zitting.)

3. Vragen door A. J. van Wijk, Ouderling te Ceres, met toezending van zeker voorstel in den Kerkeraad gedaan, dat niet is opgeteekend:—

(1.) Is het voorstel van zoodanigen aard, dat het ter Vergadering van een Nederduitsch-Gereformeerden Kerkeraad gedaan, en aangenomen mag worden?

(2.) Heeft de Voorzitter, die te gelijker tijd Scriba is, het regt, om, wanneer hij zich met een voorstel niet vereenigen kan, te weigeren zoodanig voorstel in de Notulen aan te teekenen?

(3.) Wat moet de Kerkeraad doen wanneer de Scriba weigert de Kerkelijke Notulen volgens de Kerkelijke Reglementen te houden.—*Brief van* 21 *Julij,* 1857.

4. Of een Leeraar der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk bevoegd is personen in het Huwelijk te bevestigen uit eene andere Gemeente komende, en die nog als Ledematen hunne betrekking op die andere Gemeente behouden? *Kerkeraad van Tulbagh.*

5. Of het de goedkeuring der Synode wegdraagt, dat in de Gemeenten der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk, waar men dit begeert, de gekleurden in een afzonderlijk gebouw, echter onder het bestier en opzigt van den Kerkeraad, alle voorregten der Christelijke Godsdienst *afzonderlijk* genieten zullen.—*Predikant van Tulbagh.*

6. Of het Leeraren der Nederduitsch-Gereformeerde Kerk vrijstaat, Heidenen of Ongedoopten, na afkondiging van Huwelijksgeboden, in het Huwelijk te bevestigen?—*Predikant van Tulbagh.*

7. Hoe te handelen zij met een lid der gemeente, niet verkeerende onder Censuur, dat kort voor het Avondmaal zich schuldig maakt aan wangedrag, en dat, na gewaarschuwd te zijn, zich niet wil onthouden van het Avondmaal.

Hierbij voorstel gevoegd: "dat aan den Leeraar magt worde verleend in overleg met eenen Ouderling, het Avondmaal aan zoodanig lid te weigeren, en zulks ter kennis van de eerste Kerkeraadsvergadering te brengen."—*Ring van Transgariep.*

8. In welke betrekking staat de Kerk tot de gedoopte kinderen harer leden?—*Ring van Transgariep.*

9. Hoe is het met het vrij beroep in onze Kerk gesteld?—*Kerkeraad van Victoria.*

10. Wat te doen met ledematen, die in de gelegenheid zich bevinden om van de openbare genademiddelen gebruik te maken en zulks tegen alle vermaningen aan niet doen?—*Kerkeraad van Victoria.*

11. Heeft een Predikant vrijheid Joden, Heidenen of Mohamedanen in het huwelijk in te zegenen, zoo ja, kan het huwelijksformulier onzer kerk daarbij gebruikt worden?—*Ring van Kaapstad.*

12. Hoe lang moet iemand in een kerspel gewoond hebben om van de verpligting ontslagen te zijn om elders zijne geboden te laten afkondigen?—*Ring van Kaapstad.*

13. Hoeveel tijd moet er verloopen tusschen een eerste en tweede huwelijk?—*Ring van Kaapstad.*

14. Een lidmaat der gemeente, of ten minste een gedoopt persoon, verzoekt dat zijn aanstaand huwelijk met een ongedoopt persoon zal afgekondigd worden. Nu is het duidelijk, dat zulks niet geschieden kan volgens de Huwelijks Ordonnantie, aangemerkt de ongedoopte geen "christian name" heeft: Wat is nu het gebruik en wat oordeelt de Synode dat geschieden moet?—*Ring van Kaapstad.*

15. Maken Ledematen der Kerk, die geen acht geven op de waarschuwingen tegen het bijwonen van openbare wereldsche vermaken, zich onderhevig aan Kerkelijk Censuur, al dan niet?—*Kerkeraad van Pietermaritzburg.*

16. Hoe te handelen met Ledematen, die hun Huwelijk bij een ander Kerkgenootschap hebben laten inzegenen, daar zij elkander te na in den bloede verwant waren en die in de Gemeente blijven wonen?—*Kerkeraad van Fauresmith.*

17. Op welke voorwaarden Kerkelijke voorregten toegestaan kunnen worden aan Leden van andere Kerken, die hun verblijf in onze Gemeente hebben.—*Kerkeraad van Fauresmith.*

18. Welk Kerkelijk Ligchaam is bevoegd aan een Lid des Kerkeraads, zulks wenschende, zijn ontslag te geven?—*Ring van Beaufort.*

FINIS.

Quod Deus bene vertat!

A. FAURE, *Scriba.*

RAPPORT

(LIT. B.)

Van den Actuarius Synodi aan de Hoog-Eerwaarde Synode, 1857.

De Actuarius Synodi heeft de eer aan de Hoog-Eerw. Vergadering, betrekkelijk het door hem verrigte, het navolgende te berigten:—

I. OMTRENT DE AANKOMST EN AANSTELLING VAN LEERAARS.

1. Dat op den 9den November, 1852, zich heeft gelegitimeerd Ds. Dirk van der Hoff, op vertoon van een uittreksel uit de Acta van het Provinciaal Kerkbestuur van Zuid-Holland; en van de Acte van Ordening door de Haagsche Commissie (uitg. br., bl. 96); en dat, overeenkomstig hetgeen in de Synodale Vergadering van den 22sten October, 1852, was aanbevolen, van zijne aankomst kennis is gegeven aan de gemeenten in het Overvaalsche (uitg. br., bl. 98).

Daarop werd antwoord ontvangen (ingek. br., bl. 25 en 43), met insluiting van een beroepsbrief aan Ds. D. van der Hoff, die daarop naar die gewesten is vertrokken.

Daar de mededeeling, (officieel aan den Volksraad en de Kerkeraden in het Transvaalsche geschied, (Acta Synodi, 1852, pag. 1251), niet is erkend geworden, heeft de Actuarius, tijdens de afreis van Ds. Van der Hoff, met toezending der Wetten, de Kerkeraden herinnerd aan de hun toegezonden besluiten, betrekkelijk de inlijving (ingek. br., bl. 2), en ontving hij, na de aankomst van zijn Eerw. in het Transvaalsche, berigt (ing. br., bl. 75), dat een officieel antwoord zou worden toegezonden, zoodra de Kerkeraden zullen zijn gehoord.

Van de gecombineerde Vergadering, gelijk ook van den Volksraad, werd een brief ontvangen, welke de Actuarius aan de Synodale Commissie heeft voorgelegd (zie ook Volksraads brief, ingek., bl. 153).

Ingevolge Synodaal besluit, tijdens de inlijving der Transvaalsche gemeenten, kennisgeving aan het Gouvernement geschied zijnde, beschouwde de Actuarius zich ook verpligt het Gouvernement te berigten, welk antwoord van die gemeenten door ons Kerkbestuur was ontvangen (uitg. br., bl. 126; ingek., bl. 161).

Ds. Van der Hoff op een antwoord aangedrongen hebbende (30 Mei, 1854), is hem medegedeeld, dat dit hem zou geworden zoodra de Synodale Commissie, aan wie de besluiten der gecombineerde Vergadering waren voorgelegd, haar oordeel daarover zoude hebben gegeven (uitg. br., bl. 133).

2. Op het berigt, dat Ds. Pieter Roux het beroep had aangenomen van de gemeente te Smithfield, heeft de Actuarius de goedkeuring verzocht van den Hoogen Commissaris (uitg., bl. 98; ingek., bl. 1); en van den President het antwoord ontvangen, welke jaarwedde aan den Predikant dier gemeente was toegekend (ingek. br., bl. 23).

3. Op den 12den Maart 1853 het verslag ontvangen hebbende van het resultaat van het onderhoud der speciale Commissie met den Wel-Eerw. C. Bamberger, is gemelde Ds. Bamberger, na afleggen van den eed, als Predikant onzer kerk gelegitimeerd (ingek. br., bl. 31—35. Van het verrigte werd kennis gegeven aan het Gouvernement (uitg. br., bl. 100; ingek. br., bl. 37), en Ds. Bamberger een beroep ontvangen hebbende van de gemeente te Fraserburg, verkreeg zijne aanstelling als leeraar dier gemeente (ingek. br., bl. 261), met volle salaris van het Gouvernement.

4. Op den 1sten Augustus, 1853, werd gelegitimeerd de Wel-Eerw. Johannes Henoch Neethling, Jun., door de Haagsche Commissie tot de predikdienst toegelaten, en geordend den 24sten Julij, 1852 (uitg. br., bl. 110), waarvan het Gouvernement kennis werd gegeven (uitg. br., bl. 111; ingek. br., bl. 89), terwijl door het Gouvernement werd berigt op den 1sten December, 1853, met toezending van den brief van den Præses des Tulbaghschen Rings, dat Ds. J. H. Neethling tot Predikant van Hopefield was beroepen—en daarop aangesteld (ingek. br., pag. 133; uitg. br., bl. 121).

5. Op den 5den October 1853, is kennisgeving geschied aan het Gouvernement, dat op dien dag waren gelegitimeerd de Wel-Eerw. Heeren William Murray, (Th. C.) en Andries Adriaan Louw, beiden door de Haagsche Commissie tot de predikdienst toegelaten en geordend den 26sten November, 1852 (uitg. br., 116, 117).

Berigtende het Gouvernement op den 23sten Januarij, 1854, met toezending van den brief van den Præses des Graaff-Reinetschen Rings, dat Ds. W. Murray het beroep van Middelburg had aangenomen, die daarop werd aangesteld (ingek. br., bl. 163—165; uitg. br., bl. 127).

Ds. A. A. Louw verkreeg zijne aanstelling van den President van den Oranje Vrijstaat, hebbende het beroep aangenomen van de gemeente te Fauresmith.

6. Op den 13den Februarij, 1857, is gelegitimeerd de Eerw. Servaas Hofmeyr, Theol. Dr., zijnde op den 3den October, 1855, tot de predikdienst toegelaten door het Provinciaal Kerkbestuur van Utrecht. Hiervan werd aan het Gouvernement berigt gegeven (uitg. br., 175). Zijn Eerw. het beroep aangenomen hebbende van de gemeente te Colesberg, is aldaar bevestigd geworden op den 29sten Augustus dezes jaars (ingek. br., bl. 181), en de acte in forma (overeenkomstig Art. 231 der wetten, enz.), toegezonden den 27sten September.

II. OMTRENT HET SALARIS VAN PREDIKANTEN.

1. In voldoening van het Synodaal besluit heeft de Actuarius het verzoek gedaan aan het Gouvernement dat aan de Predikanten van Glenlynden, Mosselbaai en Franschhoek hetzelfde stipendium worde toegekend, door de Leeraars van de overige gemeenten genoten, waarop echter een weigerend antwoord is ontvangen, (ingek. br., bl. 3) van dezen inhoud:—

Colonial Office, Cape Town, 16th November, 1852.

Sir,

I have the honour to acknowledge your three letters, all dated 10th inst., one requesting that a Clergyman be appointed to Melvill, with a full salary, the other that a full salary be allowed to the Clergyman who may be appointed to Ladismith, and the third, that the salaries of Messrs. Van der Riet, Welsh, and Ham, be increased to £200 per annum. In reply to these three letters, I am, by desire of His Honor the Lieutenant-Governor, to acquaint you, for the information of the Very Reverend the Synod, that with the most anxious desire to co-operate with them in spreading the blessings of religious instruction among the people, and to afford the Ministers of Religion the means of adequate maintenance, the present position of the Colony appears to the Government to be such as to render it inexpedient to entertain any questions of additional expenditure for the purposes mentioned, except in cases where pledges have already been given.

I have the honor to be, Sir,

Your very obedient Servant,

R. SOUTHEY.

Revd. A. Faure, Actuarius Synodi.

2. Het Gouvernement heeft rede gegeven waarom thans de uitbetaling niet kon geschieden van £18, aan Leeraars bij hunne aankomst, ingevolge de oude koloniale kerkorder—*men leze* het antwoord (ingek. br., bladz. 5.):—

Colonial Office, 20th November, 1852.

Sir,

Having laid before the Lieutenant-Governor your communication of the 11th instant, requesting, at the instance of the Synod of the Dutch Reformed Church, that the usual grant of Eighteen Pounds, allowed by the Ordinance of 1804, to Clergymen of that Church, coming from Europe, may in future be paid as soon as the Minister's arrival is officially reported to the Government. I am directed by His Honor to acquaint you, that with every desire to meet the wishes of the Synod, it is impossible to accept the language of the 28th Clause of the Church Ordinance of 1804,

otherwise than as requiring an appointment to a Church within the Colony of the Cape of Good Hope; since there is no security that Ministers of the Dutch Reformed Church, arriving here from the Mother Country, might not accept a call to Natal, to the Sovereignty, or to the Transvaal Country, in neither of these cases could the allowance be paid out of the Cape Treasury.

I have the honor to be, Sir,

Your most obedient Servant,

R. SOUTHEY.

The Revd. the Scriba to the Synod of the Dutch Reformed Church.

3. Op verzoek van Ds. Ballot (ingek. br., 13), applicatie te maken dat aan zijn Wel-Eerw. het honorarium als Consulent van Melvill worde toegekend, is zijn Wel-Eerw. de weg aangewezen, waarop dit moet geschieden (uitg. br., bl. 99.)

4. Op eene memorie van den Kerkeraad van Middelburg, verzoekende om salaris voor den Consulent, door het Gouvernement in zijne handen gesteld, heeft de Actuarius zijn gevoelen te kennen gegeven, (ingek. br., bl. 9—12; uitg. br., bl. 100.)

5. Door den Leeraar van Beaufort verzocht zijnde te willen bewerken dat hij het honorarium bekome als Consulent van Fraserburg, (ingek. br., bl. 29), heeft de Actuarius aangewezen hoe aan zijn Wel-Eerw. verzoek zou kunnen worden voldaan (uitg. br., bl. 101.)

6. Het Gouvernement aan den Kerkeraad van Zoutrivier (thans Hopefield) geschreven hebbende, dat hun verzoek om salaris voor eenen leeraar om inlichting naar den Actuarius zou worden toegezonden, is die inlichting gegeven, en den Kerkeraad medegedeeld, dat de jaarwedde van Gouvernements wege £100 zoude bedragen (ingek. br., bl. 51 en 55; uitg. br., bl. 102, 103).

7. Aan het Gouvernement is gerapporteerd, ten opzigte van eene memorie door den Consulent van Ladysmith ingezonden, verzoekende salaris voor eenen leeraar dier gemeente (ingek. br., 99—104; uitg. br., 115).

8. Het Gouvernement inlichting verzocht hebbende omtrent den Consulent van Aliwal (Noord), voor wien de Kerkeraad van die gemeente het honorarium heeft verzocht, is aan dat verzoek voldaan (ingek. br., 105; uitg. br., 115).

9. De Ring van Swellendam had den Predikant van Mosselbaai benoemd tot Consulent van de nieuwe Parochie Oudtshoorn; en om het honorarium verzocht zijnde, verlangde het Gouvernement nadere inlichting, dat terstond werd gegeven (ingek. br., 119—121; uitg., 119). Hierover is het Gouvernement in eene nadere briefwisseling getreden (ingek. br., 123, 124; uitg. br., bl. 120). Ook hadden eenige ingezetenen van Oudtshoorn een verzoekschrift ingezonden, verzoekende dat Ds. Ballot tot Consulent hunner gemeente worde voorgesteld. Dit geschrift is den Ring van Swellendam toegezonden (uitg. br., 118).

10. Rapport geschiedde ook aan het Gouvernement op een gelijkstandig verzoek van den Ring van Swellendam, met betrekking tot salaris voor eenen leeraar en honorarium voor den Consulent van de nieuw opgerigte gemeente Robertson, (ingek. br., 127—129; uitg. br., 120.)

11. De Kerkeraad van Darling had verzocht dat bij het Gouvernement zou worden aangedrongen om salaris voor eenen leeraar dier gemeente, wien geantwoord werd, waarom voor als nog aan dat verzoek niet kon worden voldaan, (ingek. br., 145, 146), en dit eerst naderhand is geschied (uitg. br., 133), terwijl het Gouvernement antwoordde dat het verzoek in overweging zou worden genomen (ingek. br., 199).

12. Daar het honorarium was verzocht voor den leeraar van Malmesbury, als Consulent van Darling, en approbatie op de gemaakte grensscheiding van die gemeente (ingek. br., 115; uitg. br., 120), werd een nader schrijven ontvangen over de gemaakte grensscheiding en de plaats tot het geregeld waarnemen van de openbare godsdienst bepaald (ingek. br., 143; uitg. br., 122).

13. De ingezetenen van Ceres hadden bij het Gouvernement eene memorie ingezonden, verzoekende de aanstelling van eenen Predikant, met vol salaris. Op die memorie heeft de Actuarius berigt dat de gemeente door den Ring alsnog niet was erkend (ingek. br., 139; uitg. br., 122).

14. De gemeente door den Ring in het volgend jaar erkend zijnde, heeft hij geadviseerd dat het honorarium aan den Consulent zou worden toegekend (ingek. br., 245; uitg. br., 151).

15. Hij heeft berigt op het verzoek van den Kerkeraad van Ladysmith, dat Ds. D. van Velden tot Leeraar dier gemeente worde aangesteld (ingek. br., 157; uitg. br., 127).

16. Eenige ingezetenen van Oudtshoorn hadden per memorie aan het Gouvernement verzocht, dat de jaarwedde door den Wel-Eerw. Dr. Roux, als Predikant van Riebeek genoten, door hem moge blijven genoten worden als Predikant, voor Oudtshoorn beroepen. Over het onregelmatige van deze handelwijze heeft hij zijne aanmerkingen aan de Regering medegedeeld (ingek. br., 167—173; uitg. br., 128).

17. Hij heeft geadviseerd op de memorie van de Curatoren van de Kerkplaats Olifantshoek, dat zij gevolmagtigd mogten worden hunne betrekking op te dragen aan den Kerkeraad dezer plaats (ingek. br., 181, 197 en 198; uitg. br., 129).

18. Gelijk ook op het verzoek, dat aan den Consulent dier gemeente het honorarium worde toegekend (ingek. br., 191; uitg. br., 129).

19. Insgelijks op het verzoek van Ds. W. Murray, dat hem worde uitgereikt de som van £18, ingevolge Proclamatie van 3 November, 1843, (ingek. br., 193; uitg. br., 132).

20. Hij heeft den kerkeraad van Midden Roggeveld geantwoord op zijne vraag—hoe zij te handelen hebben om salaris te bekomen voor eenen leeraar (ingek. br., 263, 275; uitg. br., 153.)

21. En op verzoek van het Gouvernement om zijne aanmerkingen op de documenten betrekkelijk de oprigting dier parochie, en het honorarium van den Consulent, heeft hij aan dat verzoek voldaan (ingek. br., 277, 278).

22. Hetzelfde geschiedde ten opzigte van de gemeente van Heidelberg, en het honorarium voor den Consulent dier gemeente (ingek. br., 289, 290; uitg. br., 160).

23. Met betrekking tot het verzoek van den Leeraar van Uitenhage, om het honorarium te genieten als Consulent voor de parochie Jansenville, had hij berigt dat het verzoek door den Scriba des Rings behoorde te geschieden (ingek. br., 311; uitg. br., 162).

In antwoord ontving hij eene mededeeling van het Gouvernement dat honoraria toegekend waren aan Consulenten, die ingevolge de wet daartoe niet zouden geregtigd zijn, met eene verklaring, voor welke gemeenten honoraria voor Consulenten gevorderd kunnen worden (ingek. br., 329); afschrift van deze mededeeling is aan de Scribas der Ringen toegezonden, ter overweging bij de Ringsvergaderingen.

24. Daar de geheele geldsom bij de "Constitutie Ordonnantie" voor de Gereformeerde Kerk genoemd of bestemd, aan dezelve niet was uitgereikt, heeft de Actuarius verzocht dat de nieuw opgerigte gemeenten genot van dezelve mogten hebben (uitg. br., 128), en tot antwoord bekomen dat daarop vooraf sanctie van het Parlement moet verkregen worden (ingek. br., 175), hetgeen tot heden niet is geschied.

III. WAT AANGAAT DE OPRIGTING VAN NIEUWE GEMEENTEN EN DERZELVER GRENSSCHEIDINGEN

Heeft hij mededeelingen ontvangen en berigt :—

In den Ring van Tulbagh.

Van Darling (ingek. br., 115 en 143; uitg. br., 120).
Ceres (ingek. br., 139; uitg. br., 122).
Midden Roggeveld (ingek. br., 277, 278).

In den Ring van Swellendam.

Van Oudtshoorn (ingek. br., 120).
Robertson (ingek. br., 127; uitg., 120).
Montagu (br., 128).
Heidelberg (ingek. br., 289).
Nieuwe scheiding tusschen Caledon en Napier (ingek. br., 291; uitg., 160).

In den Ring van Albanië.

Van Olifantshoek (ingek. br., 149).
Jansenville (ingek. br., 293; uitg. br., 160).

In den Ring van Beaufort.

Omtrent Fraserburg (ingek. br., 131), gerefereerd naar de grensscheiding door den Ring van Graaff-Reinet vroeger gemaakt (uitg. br., 121).

In den Ring van Graaff-Reinet.

Van Hoopstad (ingek. br., 213; uitg., 138).

Aan het verzoek van het Gouvernement om eenige inlichting aangaande de grensscheiding van de Parochie Knysna, heeft de Actuarius voldaan (ingek., 412; uitg., 183).

IV. OMTRENT KERKELIJK REGT EN KERKELIJKE AMBTENAREN.

1. Eene klagte ontvangen hebbende tegen den koster te Wellington, heeft hij dat geschrift aan den kerkeraad dier gemeente toegezonden (ingek. br., 15).

2. Eenige vragen beantwoord door den kerkeraad van Colesberg gedaan omtrent een beroepen diaken (ingek. br., 17; uitg. br., 100).

Den Heer H. J. van der Walt geantwoord op zijn herhaald schrijven over beschuldigingen, welke tegen hem zouden zijn ingebragt (ingek. br., 41, 67; uitg. br., 101, 105).

Eene mededeeling ontvangen van het regtsgeleerd gevoelen, betrekkelijk de wettigheid van huwelijken door Europeanen met de inwoners, inboorlingen van deze volkplanting, aangegaan (ingek. br., 19).

5. Ds. Berrangé had verzocht om verlof van afwezigheid, uit hoofde van zijnen ziekelijken toestand. Het Gouvernement verlangde te weten, welke voorziening er was gemaakt om de dienst te vervullen (ingek. br., 47; uitg. br., 102). Aan dat verlangen werd voldaan; gelijk bij een vernieuwd verzoek om verlenging van termijn van afwezigheid (ingek. br., 109; uitg. br., 118).

6. Van den Præses en Assessor Synodi ontving hij het antwoord van den Hoog-Ed. Secretaris van Staat, op de declaratie, welke, ingevolge besluit der laatstgehoudene Synode, aan Hare Majesteit was toegezonden, de ontvangst dier gedane declaratie erkennende (ingek. br., 49).

7. De Actuarius verzoekt de aandacht der Hoog-Eerw. Synode bij den brief van de conferentie der Fransche Zendelingen in het Basutoland (ingek. br., 59 en 267; uitg. br., 154), in antwoord op het Synodaal Besluit, ten opzigte dier conferentie genomen:—

Thaba-Bossiou, le 23 Avril, 1855.

A Monsieur le Pasteur A. Faure, Sécrétaire du Vénérable Synode
de l'Eglise Réformée Hollandaise du Sud de l'Afrique.
Monsieur et très honoré frerè,

Le Seigneur nous ayant permis cette année de nous réunir en Conférence, nous avons pu, après nous en étre réferés au Comité Directeur, revenir sur la question des rapports de fraternité chrétienne que nous désirons entretenir avec vous.

Nous ne saurions assez remercier le Vénérable Synode de l'empressement qu'il a mis à recevoir nos avances. Depuis l'époque où nous les fîmes, nos sentiments à votre égard n'ont point changé, et nous ne doutons pas que de votre côté vous ne continuiez à nous porter sur vos cœurs, et que vous ne fassiez souvant mention de nous dans vos prierès. Nous avons senti tout ce qui'l y a d'obligeant et de généreux dans l'offre que vous nous avez faite, de recevoir une députation à vos sessions Synodales. Mais la distance qui nous sépare de vous, la difficulté de nous absenter, et les frais qu' entraineraient pour notre Société des voyages à la Ville du Cap, ne nous permettent point d'accepter de ce moyen de fraterniser avec vous. Dans l'état précaire où se trouve ce pays ci, un échange de députations serais d'ailleurs sujet à maints inconvénients, et pourrait n'être pas toujours compris par les populations ignorantes au milieu desquelles nous vivons. Nous préfèrerions vous envoyer chaque année, si la chose vous est agréable, un résumé de l'état de notre mission, et correspondre librement avec vous, lorsqu'l y aurait lieu, sur les intérêts généraux de notre œuvre. De notre côté, nous regarderions comme un grand privilège de recevoir de votre part toutes les communications que vous jugeriez propres à nous faire du bien, et à servir les intérêts de la cause sacrée dans laquelle nous sommes engagés les uns et les autres. Notre Sécrétaire va vous expédier avec cette lettre l'exposé des faits les plus saillants dont se sont composés nos rapports de cette année.

Le désir de nous placer auprès de vous sur le pied de la plus parfaite franchise, nous porte à réparer ici une omission commise dans nos précédentes lettres. Vous saviez déjà sans doute, mais nous aurions dû observer nous mêmes, que notre Société a un caracterè mixte qui permet aux églises réformées et Luthériennes et autres nuances du Protestantisme en France, de s'unir et de travailler ensemble à l'extension du royaume de Christ chez les païens.

Recevez, Monsieur et honoré frerè, et veuillez présenter à vos dignes collègues, l'expression de notre sincère attachement en Jésus Christ.

(L. S.) Pour la Conférence,

S. Rolland, Président.
L. J. Cochet, Sécrétaire.

8. Ds. J. Murray, Scriba van den Graaff-Reinetschen Ring, inlichting gevraagd hebbende omtrent eene actie, welke in de zaak van Ds. Reid van Colesberg zou zijn genomen geworden, en hoe men zou hebben te handelen ten opzigte van zekere klagers (ingek. br., bl. 63), is aan zijn Wel-Eerw. en ook aan den Heer J. H. Venter, die over hetzelfde onderwerp had geschreven (ingek. br., bl. 65), antwoord toegezonden (uitg. br., 106).

9. Een antwoord is gezonden aan Ds. R. Shand, op de toegezonden briefwisseling ten opzigte van een huwelijk, dat buiten zijn parochie was voltrokken tusschen ledematen zijner gemeente (ingek. br., 69—73; uitg. br., 104).

10. Op de door den fungerenden diaken C. W. Raath, van Beaufort, gedane vragen, betrekkelijk het onderzoek van klagten voor den kerkeraad, is geantwoord geworden (ingek. br., 77 en 85; uitg. br., 107, 112).

11. Gelijk ook op het schrijven van den fungerenden Ouderling Weeber aldaar, die in deze zijne betrekking door den Magistraat was beboet geworden (ingek. br., bl. 79—81).

De Actuarius, de daad van den Magistraat beschouwende als een inbreuk op de regten der kerk, welke verdere nadeelige gevolgen voor haar zoude kunnen hebben, beschouwde het zijnen pligt hierover met den Procureur-Generaal te raadplegen, gelijk hij terstond deed, en ten gevolge daarvan den Br. Weeber geschreven, wat hem thans te doen stond, gelijk dan ook de zaak behoorlijk voor de regtbank van het Hooge Geregtshof werd gebragt (uitg. br., 108, 112; ingek., 83, 91, 117).

Volgens uitspraak van het Hooge Geregtshof is het vonnis van den Magistraat niet bekrachtigd, en de boete terug gegeven.

De Ouderling Weeber zich bezwarende dat de onkostrekening van het proces hem was toegezonden, (ingek br., 239, 243 en 243[a]), en vragende, daar hij die had betaald, op welke wijze hij schadeloosstelling zoude kunnen bekomen, is de weg hem daartoe aangewezen (ingek., 339; uitg., 166).

12. Den brief van den Wel-Eerw. Heer Limburg Brouwer, Predikant te Amsterdam, behelzende eene mededeeling van hetgeen de commissie aldaar had gedaan om de geestelijke belangen der gemeenten in het Transvaalsche te bevorderen, heeft de Actuarius, met het antwoord van zijn Wel-Eerw. (uitg. br., 130), aan de Synodale Commissie, bij hare eerste zitting, na diens ontvangst voorgelegd.

13. Aan het verlangen van den Kerkeraad van Hopefield, die eenige inlichting verlangde omtrent zekeren persoon, die Godsdienstoefeningen in die Parochie hield en andere zaken de gemeente betreffende, is door den Actuarius voldaan (ingek., 151; uitg., 129).

14. De Kerkeraad van Worcester vraagde door den Ouderling J. D. Hugo, wat te doen stond daar men bedreigd werd met eene regterlijke vervolging, ingeval de huwelijksgeboden niet werden afgekondigd van een, volgens zijn oordeel, in de verboden graden aan te gaan huwelijk (ingek. br., 179), wien geantwoord werd "dat men zich niet late afschrikken door dreigingen, van hetgeen pligt gebiedt" (uitg. br., 129).

15. Aan het verzoek van Ds. J. Murray, heeft hij (Actuarius) voldaan om hem copyen te verleenen van documenten bij de acta van den Graaff-Reinetschen Ring van de jaren 1850 en 1851 (ingek., 195).

17. Ds. Welsh, verzocht hebbende de belangen der Glenlyndensche Kerk aan de overweging van den Wetgevenden Raad te willen voordragen (ingek. br., 209), heeft de Actuarius daarover geraadpleegd met den Hoog-Ed. Sir Andries Stockenstrom, die met de geheele toedragt der zaak volkomen bekend was. Zijn Hoog-Ed. heeft dit goedgunstig op zich willen nemen (uitg. br., 136), ook krachtdadig bepleit; zoo als niet alleen algemeen bekend is, maar ook door Zijn Hoog-Ed. kennisgeving is geschied aan den Actuarius (ingek. br., 253), terwijl aan zijn Hoog-Ed. voorstel door den Actuarius werd voldaan (uitg. br., 152), luidende die mededeeling en het antwoord, aldus :—

Cape Town, April 13, 1855.

Reverend Sir,

With reference to the communications which have passed between you in your capacity as Actuarius of the Synod of the Dutch Reformed Church in this Colony and myself, relative to the claim of the Glen Lynden Congregation, to certain Lands reserved by me as Commissioner General, on the east or left bank of the Koonap River in 1830, I need hardly remind you that I brought this matter to the notice of Parliament, and that a Select Committee of the Legislative Council now has the subject under consideration.

As a member of this Committee, specially urged by the Minister and Churchwardens of said Congregation, but more particularly by a sense of public justice, and public duty, I have interested myself in bringing the matter to a satisfactory termination, and with that view, take the liberty to lay before you a question, which I may preface by the following statement of facts already known to you. When the late Governor, Sir H. Smith, had for the second time confirmed the allotment of the said land to the said Congregation, and ordered the Title Deed to be completed, I wrote to the Revd. Mr. Welsh, in a note appended to a letter, addressed to him on the 26th April, 1850, as follows:— "But mind, Sir, I must not be misunderstood as to my opinion on the Grant to the Episcopal Congregation. When one of your Churchwardens told me that your Congregation was to have the land as it had been allotted by the Commissioner General, I said, 'I hope your Vestry will act liberally now, and at once resign to the Bishop the Barracks with the land attached thereto.'" This sentiment was responded to by every one of the Churchwardens, and even by every member of the Congregation, whom I conferred with on the subject. Again in my place in Council, on the 7th August last, I made the following statement:—"I sincerely thank the House for its support, and I have merely to add one part of the transaction, which escaped me in the statement just now laid before you, it is this:—I had been informed that Sir G. Napier, when he established the Mankazane Post in a corner of the reserved land in question, had obtained some sort of written or verbal cession from either the Minister or Churchwardens of the Dutch Church, of the ground, on which very valuable Barracks were built, together with a considerable radius of land around. When the troops were removed, I publicly expressed my hopes that the Dutch Church would not reclaim these Barracks and the surrounding land, because, consistently with the opinion expressed at the close of my letter to Sir G. Napier, of the 30th September, 1843, I wished this very valuable portion to fall to the lot of the Episcopal Church. Accordingly when Sir H. Smith's decision of the 31st August, 1849, was shown to me by some of the Churchwardens, I said "I hope you will behave like christians, and leave the Barracks and ground about to the English Church." I was subsequently informed that the Minister objected, preferring that the Episcopal Church should be built in the village of Adelaide, which he had planned, but every one of the Churchwardens whom I spoke to, entered into my views, and I have not the least doubt that the matter might have been amicably arranged without all this squabbling and injustice.

Now, Sir, with these my well-known sentiments before them, as published in the Colonial Newspapers, the Churchwardens of Glenlynden have passed a vote, tendering to me their "sincere and grateful acknowledgement for my exertions in the Legislative Council," in behalf of their Congregation, which vote was conveyed to me by letter of the 1st December last. I upon all these grounds considered myself justified in informing the Committee that such was my conviction of the Christian spirit of the Vestry of Glenlynden, and the Congregation generally, in regard to the Episcopal Congregation, that I felt myself authorised to declare that provided the right of the said Dutch Reformed Congregation, to the Land reserved by the Commisssioner-General in 1830, be acknowledged, the said Vestry would at once be prepared to relinquish in behalf of the said Episcopal Congregation, the whole extent of Ground lately occupied as a Military Post, that is to say, *a circle of twelve hundred yards in diameter, including the Barracks as its probable or proximate centre*, together with right of Commonage on the land which shall be added to that, for which a Title Deed has already been made out, in favour of the said Dutch Reformed Congregation, subject, however, to such regulations as shall be enacted by the authorities of the Town of Adelaide for the inhabitants of that Town itself, with respect to said Commonage.

I now take the liberty to request that you will have the goodness to inform me, for the information of the said Select Committee, whether in your said capacity, you have anything to object to said declaration.

I have the honor to be, Reverend Sir,

Your obedient humble Servant,

A. STOCKENSTROM.

The Revd. A. Faure, Actuarius Synodi.

Leeuwenrust, 14th April, 1855.

To the Hon'ble Sir ANDRIES STOCKENSTROM, Bart.

Sir,—In reply to your letter of yesterday, and with reference to the communication passed between us, relative to the claim of the Glenlynden Congregation, to certain lands reserved on the east bank of the Koonap River, allow me to express to you my sincere thanks for the interest you have all along taken in the matter, and for bringing it, after a long struggle, to a satisfactory termination.

The Consistory of the Dutch Reformed Church at Glenlynden, having already expressed to you their sentiments, in respect to the Ground, described in your letter, to be allotted to the Episcopal Congregation, I do not for a moment hesitate to give my unequivocal adherence to the declaration made by you (as communicated in your letter of yesterday), to the Select Committee of the Legislative Council.

A. FAURE, Actuarius Synodi.

17. De Kerkeraad van Tulbagh verlangende te weten hoe men behoorde te handelen, wanneer eenig gedeelte der gemeente zich van dezelve wenscht af te scheiden, vooral met betrekking tot het oprigten van eene afzonderlijke parochie, te Ceres, heeft de Actuarius zijn gevoelen aan denzelven medegedeeld (ingek., 217; uitg., 138).

18. In naam van den Transgariepschen Ring werd door den Scriba de vraag voorgesteld, of geloofsbrieven bij den Ring voor de Afgevaardigden tot denzelven al dan niet worden vereischt, welke vraag bevestigend werd beantwoord (ingek., 283; uitg., 158).

19. Op den 26sten Junij 1855, werd eene mededeeling ontvangen van het Gouvernement, dat de Wel-Eerw. J. A. Stegmann was aangesteld tot godsdienstonderwijzer in het *gevangen-*, *verbeter-* en *ziekenhuis* (ingek. br., 272). Hiervan werd afschrift toegezonden aan den Wel-Eerw. Kerkeraad in de Kaapstad (uitg. br., 150), die zich bezwaarde, daarmede in te laten (antw., 2 Oct. 1855 ingek., br., 279). De ontvangst van dien brief, werd terstond erkend (uitg. br., bl. 154), waarop een nader antwoord volgde, 4 Feb. 1856 (ingek. br., bl. 315), terwijl de Actuarius meende een einde aan die briefwisseling te moeten stellen, door de mededeeling dat hij die aan hooger kerkelijk gezag zou onderwerpen (uitg. br., 164).

20. Door den Leeraar van Richmond geraadpleegd zijnde over het bestaan van ontevredenheid in die gemeente, wegens de gemaakte grensscheiding, heeft de Actuarius zijn gevoelen dien broeder medegedeeld (ingek. br., 303—307; uitg. br., 161, 162). Ook had Ds. Fraser een klagtschrift ingezonden omtrent de grensscheiding van Murrayburg gemaakt—dat weder is teruggetrokken (ingek., 327; uitg., 164).

21. Van de Donateurs van de gewezen Drostdij Gebouwen te Stellenbosch werd eene mededeeling ontvangen, berigtende, onder welke voorwaarde verlenging van den termijn zal worden vergund, waarop, volgens het oorspronkelijk transport, teruggave niet zal worden geëischt (ingek., 295). De ontvangst daarvan heeft de Actuarius erkend (uitg. br., 157).

Daar de Synodale Commissie sedert diens ontvangst niet was vergaderd, oordeelt de Actuarius noodig dat dit document aan de Vergadering worde bekend gemaakt:—

Aan de Hoog-Eerw. Synodale Commissie der Hervormde Kerk in Zuid-Afrika.

Stellenbosch, 1ste September, 1857.

Hoog-Eerw. Heeren!

Het is niet dan met de grootste belangstelling dat wij de onvermoeide pogingen hebben gadegeslagen, die door U Hoog-Eerw. zijn in het werk gesteld, tot het bekomen van Hoog-Leeraren voor de Theologische Kweekschool alhier, en het is ook met innig leedwezen dat wij die pogingen tot hiertoe hebben zien mislukken. En daar de Hoog-Eerw. Synode U Hoog-Eerw. bepaald heeft in uwe keus, om de eerste Hoogleeraren van Holland te beroepen, zoo zien wij, dat het voor uwe Commissie welligt hoog bezwaarlijk zijn zal daarin te slagen, en dus met het werk te beginnen, voordat de Hoog-Eerw. Synode eene andere bepaling desaangaande zal hebben gemaakt. Uit dien hoofde is het dan ook, dat wij ons thans tot U Hoog-Eerw. wenden, daar de tijd haast verstreken zijn zal, van de bepaling die bij de overgaaf der gebouwen alhier, voor de Theologische Kweekschool gemaakt is, om aan U Hoog-Eerw. te kennen te geven, dat wij voor zooveel ons aangaat dien termijn, onder de opgenoemde omstandigheden, volgaarne uitstrekken tot één jaar na het zitten der *naastvolgende* Synodale Vergadering (1858), onder diezelfde conditiën en voorwaarden echter, als getransporteerd in 1853, aan de Hoog-Eerw. A. FAURE, Actuarius Synodi, met deze verdere bijvoeging en bepaling nogtans, dat zoo wanneer onverhoopt de Kweekschool alhier ter stede niet binnen gezegden verlengden tijd zal zijn opgerigt, of in werking gebragt, het ingeschreven kapitaal aan ieder inteekenaar, of regtverkrijgende, zal moeten worden terug betaald in contante penningen, met de renten sedert de verstrijking des eerstbepaalden termijns (September, 1855). Wij stellen toch te veel prijs op de daarstelling van de Theologische Kweekschool, en verlangen te zeer dat die zoo begeerde inrigting in ons midden geves-

tigd worde, dan dat wij door aan te dringen op de door ons gestelde voorwaarden, nu reeds eenige belemmering daartegen zouden aanbrengen, en hebben ook het volste vertrouwen dat die hoogst belangrijke zaak met verdubbelden ijver door U Hoog-Eerw. zal worden doorgezet.

Wij hebben de eer ons te noemen,

Hoog-Eerw. Heeren,

U Hoog-Eerw. Dw. Dienaren,

C. P. Lindenberg, O. M. Bergh, P. D. Luckhoff, P. Bosman, H. McLachlan, R. H. Daneel, N. G. Vos, P. Z. Marais, G. Terlinden, F. P. Bosman, J. Hofman, Sr., J. C. Faure, Az., D. G. van Ryneveld, N. Janssen, A. Roux, F. C. Schröder, P. Myburgh, J. D. Joubert, J. W. Haubtfleisch, H. C. Schröder, M.D., G. J. Haubtfleisch, Jz., L. van der Poel, C. J. Ackermann, D. J. Joubert, D. F. Naudé, P. J. Haupt, A. P. W. Immelman, H. M. Hendriksz, E. Weber, J. P. Marais, N. Fick, J. J. de Villiers, A. W. Greeff, M. E. Gregg, q.q., Sovia F. Joubert, Wed. J. de Villiers, J. van der Byl, J. C. Heynske, Hendrik L. Neethling, Hz., P. J. Roux, J. C. Faure, Pz., C. A. Myburgh, M. N. Louw, D. W. J. Ackerman, C. L. Neethling, P. J. le Roux, Wed. J. C. Bosman, J. W. van Coppenhagen, Johan van Bachstrom, A. C. van der Byl, F. P. Haubtfleisch, J. D. Victor, G. P. Naudé, T. M. de Villiers, D. N. Hoffman, P. J. de Vos, E. B. Hoffman, J. Mader, P. Korsten, J. C. Smuts, Fl. van Niekerk, J. Wege, C. J. Bosman, H. Hugo, J. F. du Toit, A. J. Fick, J. C. Nielen Marais, M. C. Neethling, J. Hz., A. C. van der Byl, Pz., Wed. D. Morkel, Wed. D. Cloete, q.q., P. W. de Vos, P. J. Hugo, W. Herold, E. Edwards, Wed. C. G. Marais, Wed. M. van Nult Onkruyt, S. Cats, G. A. Roux, J. S. van Niekerk, H. J. Malan, J. P. Roux, J. P. Roux, Sr., A. P. Smuts, J. E. Smuts, J. Myburg, P. G. Myburgh, P. Roux, Pz., J. Rossouw, J. J. Roux, P. E. Scholtz, D. Dow, T. Roos, D. A. Louw, C. F. Liesching, P. G. Neethling, G. J. du Toit, F. H. Stevens, C. Brink, Dz., J. F. Hamman, Pieter de Villiers, R. H. C. Myburgh, D. H. Cloete, P. H. Faure, W. A. Joubert, J. B. Neethling, J. Versfeld, M.D. en J.P., J. D. Krige, P. W. Bosman, P. U. Fischer, A. J. de Villiers, D. J. de Villiers, W. J. Wium, P. G. de Villiers, J. de Villiers, M. Beyers, J. F. Beyers, J. R. Joubert, T. M. Beyers, Az., C. J. Groenewald, Wed. A. van Coller, G. Joubert, Wz., J. J. A. Myburgh, J. J. H. Withall, Wed. H. B. Daniels, J. A. D. Groenewald, J. C. Faure, Sr., P. de Waal, Az., J. J. de Waal, J. du Toit, P. D. Myburgh, J. A. Beyers, q.q., P. J. Hamman, J. J. Bosman, J. D. Bosman, D. J. de Kock, J. H. Hoffman, D. J. Smuts, M. Smuts, A. Faure.

22. Aan het verzoek van Ds. P. B. Borcherds is voldaan, die gevraagd heeft naar de meening van Art. 46 (ingek., 337 ; uitg., 166).

23. Het Gouvernement heeft, op verzoek van den Actuarius, verlof van afwezigheid toegestaan aan Ds. J. H. Neethling, die benoemd was de gemeenten in het Transvaalsche te bezoeken (ingek., 341 ; uitg., 167).

24. De Actuarius van het Gouvernement eene missive ontvangen hebbende, geleidende afschriften eener briefwisseling tusschen den fungerenden Magistraat en Leeraar van Piketberg (ingek. br., 343, enz.), heeft de ontvangst erkend (uitg., 168), en die doen geworden aan den Præses der Synodale Commissie (uitg. br., 169). De bevinding der Commissie werd aan het Gouvernement medegedeeld (uitg. br., 179), en op verzoek van den Leeraar van Piketberg (ingek., 375) afschrift zijn Wel-Eerw. toegezonden.

25. Op de vraag van den Scriba van den Transgariepschen Ring (ingek. br., 377), of de Synodale gelden gebezigd kunnen worden tot bestrijking der kosten van de Commissiën, naar het Transvaalsche afgevaardigd, heeft hij geantwoord, dat de onkosten van vroegere Commissiën door *belanghebbenden* zijn gedragen geworden, en naar dezen regel alsnog is gehandeld (uitg. br., 171).

26. Het Gouvernement heeft, met toezending van het verzoek, dat de Heer P. Huët worde aangesteld tot "Marriage Officer," en van de opinie van den Procureur-Generaal, de vraag gedaan of die heer gevolmagtigd was tot godsdienstonderwijzer (ingek. br., 365), welke vraag door hem is beantwoord, overeenkomstig het besluit der Synodale Commissie in zijn geval genomen (uitg. br., 169).

27. Aan het verzoek van Ds. A. Kuys heeft hij voldaan om afschriften te doen geworden van het Doopregister van de gemeente Napier, voor het geheele jaar, 1854 (ingek., 367 ; uitg., 169).

28. Door den Kerkeraad van Lijdenburg verzocht zijnde een beroepsbrief door hen ter bestelling aan de Commissie te Amsterdam afgegeven aan den Wel-Ed. Heer Mr. C. Hiddingh, te willen contrasigneren, heeft hij geene zwarigheid gemaakt, dat verzoek in te willigen (ingek. br., 361).

29. Op de vraag van Ds. W. A. Krige, betrekkelijk de voltrekking van huwelijken met ongedoopten en gedoopten (ingek. br., 381), heeft hij Zijn Eerwaarde in antwoord herinnerd aan het verschil van gevoelen, dat daar omtrent onder de broeders bestaat (uitg. br., 172).

30. De Broeder C. W. Raath, tot diaken te Beaufort herkozen, gevoelde zich bezwaard over de handelwijze des Kerkeraads, daar die weigerde hem te doen bevestigen—hij had een relaas, met vele bewijzen, den Actuarius toegezonden (uitg. br., 398), welke hem werden teruggezonden met aanwijzing van den weg tot redres, bij de wet bepaald (uitg. br., 174).

31. Aan het Gouvernement geantwoord, dat verlof van afwezigheid tot herstel zijner gezondheid, worde toegestaan aan den Leeraar van Clanwilliam (ingek. br., 401 ; uitg., 177).

De Vergadering zal met deernis hebben vernomen, dat hij onder het geweld dier ziekte is bezweken, en die zoo uitgebreide gemeente thans herderloos is.

32. Aan het verzoek van Ds. R. Shand is voldaan, door uittreksels uit de Rings Acta te verleenen, betrekkelijk de aanstelling van den Consulent voor de gemeente van Clanwilliam (ingek. br., 404 ; uitg. br., 177, 179).

Wegens hevige ongesteldheid (ingek. br., 408) Ds. Shand verhinderd zijnde zich naar Clanwilliam te begeven, heeft de Actuarius het certifikaat van den Medicus toegezonden aan den Scriba van den Tulbaghschen Ring, om hetzelve te doen geworden aan de Ringscommissie (uitg. br., bl. 180).

33. Aan de weduwe wijlen Ds. De Villiers heeft, op verzoek van den Actuarius (uitg. br., bl. 179), het Gouvernement de bepaalde vergunning en het pensioen toegekend (ingek. br., bl. 403).

34. Aan den Diaken J. W. van der Bijl, te D'Urban, is op zijne vragen:—"Hoe en waar hij zijne klagte hebbe in te dienen?" (ingek. br., 406) geantwoord (uitg. br., 181).

V. WAT BETREFT DE BUITENLANDSCHE BRIEFWISSELING.

1. Ontvangen de originele brief, van welken copy in de laatste Synode is voorgelegd, vergezeld met de Acta Synodi, van de Hervormde Kerk in de Nederlanden.

2. Op den 19den Januarij, 1853, werd ontvangen een brief van de Provinciale Vergadering der Afgescheidene Gemeenten in Gelderland, welke aan de Synodale Commissie is voorgelegd, in hare Vergadering van April, 1853.

Dezelve werd beantwoord door de Commissie van Correspondentie, en het antwoord in de *Kerkbode* gepubliceerd (Deel V., bl. 310).

3. Op den 16den Maart, 1854, werd een brief ontvangen van de Synode der Hervormde Kerk in de Nederlanden, gedateerd 4 Augustus, 1853, welke in de *Kerkbode* is verschenen (Deel VI., bl. 94).

4. Ook is daarin verschenen een brief aan de Synode der Hollandsch Gereformeerde Kerk in Amerika gerigt (*Kerkbode*, D. V., bl. 277); en het antwoord van de Synode dier Kerk ontvangen, 15 Januarij, 1855 (Deel VII., bl. 30).

5. Voorts de antwoorden namens onze Kerk, door de Commissie van Correspondentie geschreven; zoo aan de Synode in de Nederlanden (*Kerkbode*, Deel VII., bl. 317), als aan die van Amerika (Deel VII., bl. 238).

6. Vergezeld met de Synodale Handelingen van de jaren 1854 en 1855, heeft de Actuarius op den 2den Januarij, 1857, ontvangen een brief van de Synode der Hervormde Kerk in de Nederlanden, gedagteekend 31 Julij 1856; en op den 20sten Maart dezes jaars, een brief van de Synode der Hervormde Kerk in Amerika, gedagteekend 29 Augustus, 1856.

Beide brieven zijn gepubliceerd in de *Kerkbode*, Deel IX., bl. 30 en bl. 78. Deze brieven zijn door de Commissie alsnog niet beantwoord.

VI. STAAT-KERKELIJKE AANGELEGENHEDEN.

1. Aan het Gouvernement verzocht hebbende om vrijstelling van het betalen van 's Heerenregt voor het transporteren van de Drostdijgebouwen te Stellenbosch, is dit onder zekere bepalingen toegestaan (uitg. br., 109; ingek. br., 87).

2. In vereeniging met den Præses Synodi, heeft de Actuarius, toen er sprake was van de onttrekking van het gezag van Hare Majesteit van de Souvereiniteitslanden, de belangen der gemeenten in die gewesten voorgehouden aan den Hoogen Specialen Commissaris (uitg. br., 113), waarop geen antwoord is ontvangen.

3. Toen de tijding was aangebragt, dat de oorlog met Rusland was uitgebroken, werd (op den 15den Julij, 1854) eene aanschrijving ontvangen van het Gouvernement, dat een Biddag was bepaald (ingek. br., 201). Hierover werd eene circulaire gerigt aan de gemeenten (uitg. br., 135); tevens gebruikte de Actuarius de vrijheid aan het Gouvernement mede te deelen dat, wegens de kortheid des tijds, waarop die kennisgeving is geschied, de gemeenten in vele parochiën op het land niet tijdig genoeg onderrigt zouden ontvangen om dien dag te kunnen vieren (uitg. br., 134). De ontvangst dier letterren werd erkend met bijvoeging dat in het vervolg op den wenk acht gegeven zoude worden (ingek. br. 207).

De Secretaris des Gouvernements den genomen maatregel regtvaardigende, was in dat schrijven echter zekere onjuistheid ingeslopen, welke opgehelderd diende te worden, zoo als de Actuarius ook deed (uitg. br., 135).

4. Tijdens de eerste Sessie van de Kamers der Wetgeving, geschiedde eene kennisgeving omtrent het zoogenaamd "Vrijwillig Beginsel." Bij die gelegenheid is eene petitie ingeleverd aan het Huis der Vertegenwoordiging (Uitg., 137), welke aanleiding heeft gegeven dat de aandacht van de leden onzer Kerk, zoo wel in de Kaapstad, als door het geheele land bij dat onderwerp is bepaald geworden—en petitiën tegen "dit beginsel" bij de Wetgeving werden ingeleverd.

5. Van den Heer President Hoffman van den Oranje Vrijstaat (den 4 Jan., 1855) een schrijven ontvangen hebbende over de aangelegenheden der Kerk aldaar (Ingek. br., 227), heeft hij dat schrijven terstond erkend, en gemeld welk vooruitzigt er was dat Leeraars derwaarts zouden overkomen (Uitg. br., 141).

6. Ook heeft hij het schrijven beantwoord van den Kerkeraad van Lijdenburg (Ingek. br., 231), na afloop der Synodale Commissie ontvangen (13 Feb., 1855, Uitg. br., bl. 148).

VII. ALS ARCHIVARIUS HEEFT HIJ TE BERIGTEN:

1. Met betrekking tot de Acta en Bijlagen der Ringsvergaderingen.
1. *Van het jaar* 1853, dat hij die ontvangen heeft op de volgende datums:—

Van Albanie, 6 November, 1853.

Van Swellendam, 19 December, 1853.
Tulbagh, 23 Januarij, 1854.
Kaapstad, 10 Julij, 1854.

2. *Van het jaar* 1854 :—

Van Swellendam, 30 November, 1854.
Albanie, 9 December, 1854.
Tulbagh, 26 Maart, 1855.
Kaapstad, 4 April, 1855.

3. *Van het jaar* 1855 :—

Van Beaufort, 7 November, 1855.
Albanie, 17 November, 1855.
Swellendam, 17 December, 1855.
Kaapstad, 19 Januarij, 1856.
Tulbagh, 10 April, 1856.

4. *Van het jaar* 1856 :—

Van Beaufort, 27 October, 1856.
Albanie, 24 November, 1856.
Swellendam, 15 December, 1856.
Kaapstad, 10 Januarij, 1857.
Tulbagh, 8 April, 1857.

De Acta van den Graaff-Reinetschen Ring, van welke de Bijlagen, nam. de Registers van Gedoopten, enz., vroeger waren bezorgd, werden ontvangen den 20 April, 1857.

De Archivarius heeft zoo wel den Scriba van den Tulbaghschen Ring als den Kerkeraad van Malmesbury opmerkzaam gemaakt, dat geene Registers voor al die jaren, door eenig lid des Kerkeraads geteekend zijn, waaraan sedert is voldaan geworden.

2. Met betrekking tot de verslagen van het kerkelijk onderzoek, wordt niets in dezelve gevonden, dat de bijzondere aandacht der Hoog-Eerw. Synode vereischt.

Het zoude echter wenschelijk zijn, dat elk verslag jaarlijks zoude bevatten eene statistieke opgaaf van elke gemeente, of dat door den Scriba van elken Ring *officieel* zulk eene opgave worde publiek gemaakt in het kerkelijk orgaan.

VII. Sedert de laatste Synodale Vergadering is ons kerkgenootschap vermeerderd met achttien nieuwe gemeenten, volgens opgaaf, bevattende 7,036 ledematen en 20,695 zielen; terwijl door den dood twee predikanten ons zijn ontrukt, de Wel-Eerw. Alexander Welsh, van Glenlynden, en de Wel-Eerw. Hermanus Lambertus de Villiers, van Clanwilliam, den 7den Julij, 1857, en de Wel-Eerw. John Reid de bediening te Colesberg heeft neergelegd.

Overgegeven in de Synodale Vergadering, Donderdag den 15den October, 1857.

A. FAURE, Actuarius Synodi.

Van de Sandt de Villiers & Co., Drukkers, Kaapstad.

